

ДОКЛАД

ЗА

ОЦЕНКА НА СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ

на

ПРОЕКТ НА

ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ

НА РИСКА ОТ НАВОДНЕНИЯ

В ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН

ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ

2016-2021 г.

(Вариант 3)

Септември, 2016 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

1	Въведение.....	6
2	Анотация на плана	8
2.1	Описание на ПУРН.....	8
2.2	Алтернативи	30
3	Описание на други планове и проекти.....	32
3.1	Планове, програми и проекти, които в съчетание с ПУРН могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони	32
3.2	Елементи на ПУРН, които самостоятелно или в комбинация с други ППП/ИП биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи	32
4	Анализ на предвидените в ПУРН мерки и въздействието им върху елементи от националната екологична мрежа (защитени зони и защитени територии)	37
	Морски наводнения.....	39
	Речни наводнения.....	45
4.1	Потенциални отрицателни въздействия на структурните мерки от ПоМ на ПУРН върху предмета и целите на опазване на защитени зони	51
4.1.1	Мерки във връзка с потенциални морски наводнения с потенциал за значително въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони.....	60
4.1.2	Мерки във връзка с речни наводнения с потенциал за значително въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони.....	62
4.2	Типове мерки за които е отчетено наличието на синергия.....	66
4.3	Типове мерки за избягване на отрицателни въздействия върху защитени зони и територии, както и за опазване на елементи на ландшафта с цел осигуряване на връзките между защитените зони.....	70
4.4	Типове мерки за които е оценено, че възпрепятстват постигането на целите на РДВ	70
4.5	Екологични съображения при изготвяне на икономическия анализ на мерките в ПоМ	71
5	Оценка на въздействията на мерките предвидени за прилагане на ниво РЗПРН върху предмета и целите на опазване на защитените зони.....	74
5.1	Оценка на степента на въздействията на структурните мерки от ПоМ на ПУРН за превенция и защита във връзка с потенциални речни и морски наводнения върху предмета и целите на опазване на защитени зони	78
5.1.1	BG0002050 Дуранкулашко езеро и BG0000154 Езеро Дуранкулак	78
5.1.2	BG0000621 Езеро Шабла – Езерец и BG0000156 Шабленски езерен комплекс	88
5.1.3	BG0000102 Долината на река Батова и BG0002082 Батова	103
5.1.4	BG0000622 Варненско-Белославски комплекс и BG0000191 Варненско-Белославско езеро.....	114

5.1.5	BG0000104 и BG0002038 Провадийско-Роякско плато	116
5.1.6	BG0000138 Каменица	119
5.1.7	BG0000501 Голяма Камчия	120
5.1.8	BG0000141 Река Камчия и BG0000116 Камчия	122
5.1.9	BG0000133 Камчийска и Еменска планина	125
5.1.10	BG0000421 Преславска планина	125
5.1.11	BG0000117 Котленска планина и BG0002029 Котленска планина	125
5.1.12	BG0000136 Горна Луда Камчия	130
5.1.13	BG0002093 Овчарово	131
5.1.14	BG0002045 Комплекс Камчия	132
5.1.15	BG0002044 Камчийска планина	133
5.1.16	BG0000151 Айтоска планина	135
5.1.17	BG0000574 Ахелой - Равда – Несебър и BG0002043 Емине	139
5.1.18	BG0000620 Поморие и BG0000152 Поморийско езеро	142
5.1.19	BG0000270 Атанасовско езеро ЗЗО и СЗЗ	146
5.1.20	BG0000273 Бургаско езеро ЗЗО и СЗЗ	146
5.1.21	BG0000271 Мандра-Пода ЗЗО и СЗЗ	147
5.1.22	BG0000198 Средецка река	147
5.1.23	BG0000219 Дервентски възвишения 2 и BG0002066 Западна Странджа	149
5.1.24	BG0000230 Факийска река	155
5.1.25	BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка и BG0002077 Бакърлъка	156
5.1.26	BG0001001 Ропотамо и BG0002041 Комплекс Ропотамо	158
5.1.27	BG0001007 Странджа и BG0002040 Странджа	158
5.1.28	BG0002051 Калиакра BG2_APSFR_BS_02	160
5.1.29	BG0000130 Крайморска Добруджа РЗПРН BG2_APSFR_BS_02	160
6	Потенциални комбинирани и кумулативни въздействия	161
6.1	Потенциални комбинирани въздействия от мерки от ПУРН по РЗПРН	161
6.2	Потенциални кумулативни въздействия от прилагането на мерките в ПУРН в съчетание с други дейности (осъществени и планирани)	164
7	Смекчаващи мерки	170
7.1	Общи	170
7.2	Предложени нови мерки за допълване на ПоМ по РЗПРН и защитени зони за отразяване в окончателния проект на ПУРН	172
7.2.1	BG2_APSFR_BS_03	172
7.2.2	BG2_APSFR_KA_12	172
7.2.3	BG2_APSFR_MA_03	173
7.2.4	BG2_APSFR_MA_04	173
7.2.5	BG2_APSFR_MA_05	174

7.2.6	BG2_APSFR_MA_06.....	174
7.3	Местообитания.....	176
7.4	Видове.....	178
7.5	Потенциални кумулативни въздействия	178
8	Алтернативни решения.....	178
8.1	Нулева алтернатива	178
8.2	Предлагани алтернативи	179
9	Остатъчно въздействие	179
10	Компенсирани мерки	179
11	Трансгранични въздействия.....	179
12	Заключение	179
13	Приложения	181
	Приложение I	182
	Картен материал с идентифицираното местоположение на предвидените в ПоМ на ПУРН мерки с потенциално отрицателно въздействие върху защитени зони.....	182
	Приложение II.....	198
	Актуализирана в резултат на проведените консултации ПоМ.....	198
	Приложение III	199
	Методи на изследване, прогноза и оценка, източници на информация, трудности при събирането на информация.....	199
	Приложение IV.....	204
	Приложение V	205

1 Въведение

Необходимостта от изготвяне на Доклад за оценка на степента на въздействие (ДОСВ) на План за управление на риска от наводнения (ПУРН) в Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ) е определена от компетентния орган МОСВ в писмо с Изх. № ЕО-15/13.06.2016 г. Докладът е разработен в съответствие със Закона за биологичното разнообразие (обн. ДВ. бр.77/2002 г.) и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (обн. ДВ, бр. 73/2007 г.).

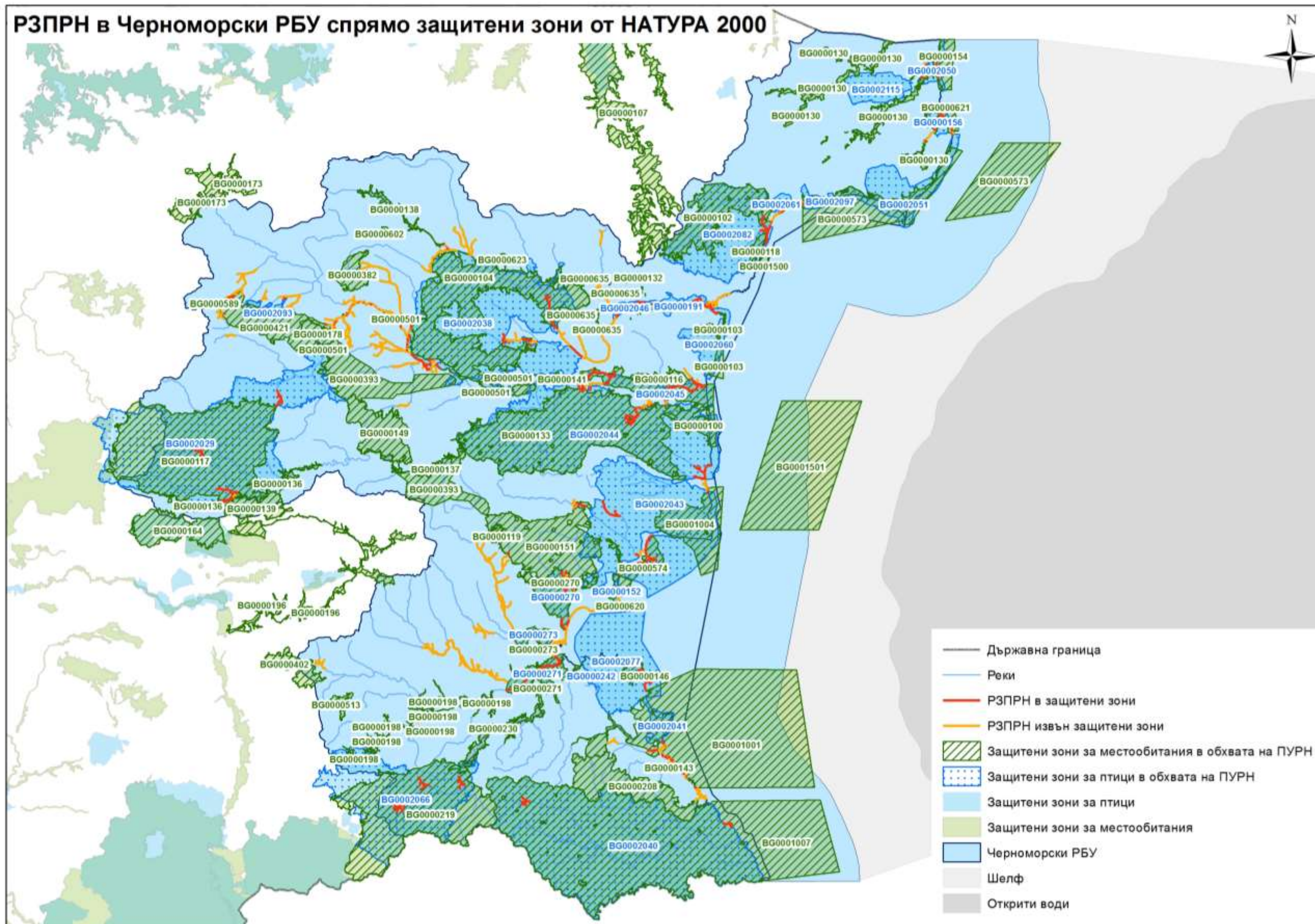
Карта на защитените зони в териториалния обхват на ЧРБУ и ПУРН е представена на *Фигура 1.1*. В настоящата оценка са разгледани защитените зони, в чиито граници се очакват въздействия от ПУРН.

Потенциалните въздействия са идентифицирани съгласно приоритетите, целите и програмата от мерки (ПоМ) на ПУРН в съответствие с тяхното ниво на подробност.

Степента на въздействие е оценена на база следните характеристики:

- Пространствен обхват на дадено въздействие (например отношение на площта на местообитанията - предмет на опазване, която ще се увреди, спрямо тяхната площ в дадената защитена зона, съгласно чл. 32, ал. 2 на ЗБР);
- Времеви обхват (продължителност на въздействието);
- Интензитет на въздействието

В случаите, когато се установи, че ПУРН ще окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в зоните, се предлагат смекчаващи мерки за намаляване или избягване на въздействието. Следвайки принципа на предпазливостта и с цел максимално запазване на естественото състояние на ЗЗ, смекчаващи мерки са предложени и за въздействия с по-малка степен на значимост.

Фигура 1.1. Защитени зони в обхвата на ПУРН

2 Анотация на плана

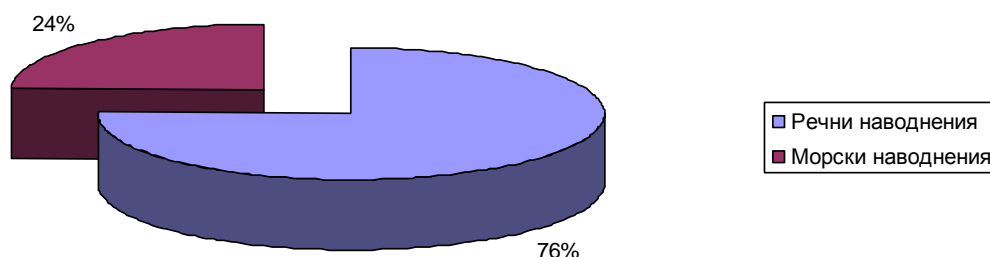
2.1 Описание на ПУРН

ПУРН е изготвен за територията на Черноморски район за басейново управление на водите, определен съгласно чл. 152, ал. 1, т. 2 от Закона за водите. Черноморски РБУ покрива територия от 17884,4 км², което представлява 16,1 % от територията на Република България и включва водосборните области на реките Провадийска, Камчия, Севернобургаски реки, Мандренски реки, Южнобургаски реки и вътрешните морски и териториални води на Черно море.

В резултат от проведените анализи и оценки за Черноморският район на басейново управление са определени общо 45 района със значителен потенциален риск от наводнения. В 34 от тях се съдържат местоположения с речни наводнения, а в 11 с морски наводнения. Разпределението на определените РЗПРН по речни басейни е както следва:

- Река Провадийска: 7 района с дължина 124 км.
- Река Камчия: 13 района с дължина 325 км.
- Севернобургаски реки: 6 района с дължина 100 км.
- Мандренски реки: 6 района с дължина 88 км.
- Южнобургаски реки: 2 района с дължина 11 км.
- Морски наводнения: 11 района с дължина общо 267 км.

Приблизително общата дължина на районите със значителен потенциален риск от наводнения в обхвата на БДЧР е 915 км.

Фигура 2.1 Речни и морски наводнения в ЧРБУ

РЗПРН са включени 95 населени места, 4 курортни образувания в 32 общини и 7 области. Приблизителният брой на населението попадащо в РЗПРН е около 870 хиляди души от населението в целия басейнов район.

Окончателните РЗПРН са определени със Заповед №128/15.08.2013 г. на Директора на БДЧР¹, с приложения: обща карта и списък на РЗПРН, в които влизат местоположения оценени с “висок” и “среден” риск² и утвърдени със Заповед № РД-745/01.10.2013 г. на министъра на околната среда и водите³.

РЗПРН са докладвани в Европейската комисия чрез Европейската информационна система за води в изпълнение на чл. 15, пар. 1 от Директива 2007/60/ЕО за оценка и управление на риска от наводнения.

Обзорната карта и списък на определените Райони със значителен потенциален риск от наводнения в ЧРБУ са представени на фигура 2.2 и в таблица 2.2

¹ Заповед №128/15. 08. 2013 г. на БДЧР,

<http://www.bsbd.org/UserFiles/File/Zapoved%20Direktor%20RZPRN.PDF>

² Определени РЗПРН в ЧРБУ, http://www.bsbd.org/UserFiles/File/RZPRN_data.zip

³ Заповед № РД-745/01. 10. 2013 г. на МОСВ, http://www.bsbd.org/UserFiles/File/RD-745_BDCR.pdf

Фигура 2.2 Обзорна карта на РЗПРН в ЧРБ съгласно Заповед №128/15.08.2013 г. на Министъра на околната среда и водите

Таблица 2.2. Списък на РЗПРН в ЧРБУ съгласно Приложение 1 към Заповед №128/15.08.2013 г. на Министъра на околната среда и водите

№ по ред	Код РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, км	Поречие	Водно тяло	Населено място	ЕКАТТЕ	Община	Област	Степен на риск
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1	BG2_APSFR_BS_01	Черно море - Дуранкулак	14	Добруджански черноморски реки	BG2DO700L017	Дуранкулак	24102	Шабла	Добрич	Висок
				Черно море	BG2BS000C001					
2	BG2_APSFR_BS_02	Черно море - Шабла	15	неанализиран участък	неанализиран участък	Шабла	83017	Шабла	Добрич	Висок
				Добруджански черноморски реки	BG2DO700L018					
				Черно море	BG2BS000C001					
3	BG2_APSFR_BS_03	Черно море - Балчик	31	неанализиран участък	неанализиран участък	Балчик	2508	Балчик	Добрич	Висок
				Черно море	BG2BS000C004	к.к. "Албена"				
				неанализиран участък	неанализиран участък					
				Добруджански черноморски реки	BG2DO800R001	Кранево	39459			
				Добруджански черноморски реки	BG2DO800R002					
				Черно море	BG2BS000C004					
				неанализиран участък	неанализиран участък	к.к. "Карвуна"*				
4	BG2_APSFR_BS_04	Черно море - Варна	36	Черно море	BG2BS000C005	Варна	10135	Варна	Варна	Висок
				неанализиран участък	неанализиран участък					
				Река Провадийска	BG2PR900L020					
				Река Провадийска	BG2PR100L001					

№ по ред	Код РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, км	Поречие	Водно тяло	Населено място	ЕКАТТЕ	Община	Област	Степен на риск		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
				Река Провадийска	BG2PR100L001	Казашко*	35211					
				Река Провадийска	BG2PR100L001	Езерово*	27125					
				Река Провадийска	BG2PR100L002	Страшимирово*	69763	Белослав				
5	BG2_APSFR_BS_05	Черно море - Обзор	18	Черно море	BG2BS000C007	Обзор	53045	Бяла	Варна	Висок		
				Северно-бургаски реки	BG2SE300R003			Несебър	Бургас			
				Северно-бургаски реки	BG2SE400R006							
				неанализиран участък	неанализиран участък							
6	BG2_APSFR_BS_06	Черно море - Несебър	27	Черно море	BG2BS000C008	Слънчев бряг		Несебър	Бургас	Висок		
				неанализиран участък	неанализиран участък							
				Северно-бургаски реки	BG2SE600R010							
				Черно море	BG2BS000C008	Ахелой	833	Поморие				
				Северно-бургаски реки	BG2SE800R020							
				Северно-бургаски реки	BG2SE900L028	Несебър	51500	Несебър				
				неанализиран участък	неанализиран участък							
				Черно море	BG2BS000C008	Равда	61056					
				неанализиран участък	неанализиран участък							
				Черно море	BG2BS000C008							
7	BG2_APSFR_BS_07	Черно море - Бургас	73	Черно море	BG2BS000C008	Поморие	57491	Поморие	Бургас	Висок		
				Северно-бургаски реки	BG2SE900L028							
				Черно море	BG2BS000C008	Бургас	7079	Бургас	Бургас			
				Северно-бургаски реки	BG2SE900L027			Камено				
				Северно-бургаски реки	BG2SE900R036							
				Северно-бургаски реки	BG2SE900L037			Средец				
				Мандренски реки	BG2MA100L001							
				Мандренски реки	BG2MA107L002							
8	BG2_APSFR_BS_08		16	Черно море	BG2BS000C011	Созопол	67800	Созопол	Бургас	Висок		

№ по ред	Код РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, км	Поречие	Водно тяло	Населено място	ЕКАТТЕ	Община	Област	Степен на риск	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	
		Черно море - Созопол		неанализиран участък	неанализиран участък						
9	BG2_APSFR_BS_09	Черно море - Приморско	24	Черно море	BG2BS000C012	Приморско	58356	Приморско	Бургас	Висок	
				неанализиран участък	неанализиран участък						
				Южно-бургаски реки	BG2IU400R008						
				Черно море	BG2BS000C012	Китен	37023				
				неанализиран участък	неанализиран участък						
				Южно-бургаски реки	BG2IU600L018						
				Черно море	BG2BS000C012	Лозенец	44094				Царево
				неанализиран участък	неанализиран участък						
10	BG2_APSFR_BS_10	Черно море - Царево	9	Черно море	BG2BS000C012	Царево	48619	Царево	Бургас	Висок	
				Южно-бургаски реки	BG2IU800R015						
				неанализиран участък	неанализиран участък						
11	BG2_APSFR_BS_11	Черно море - Ахтопол	4	Черно море	BG2BS000C012	Ахтопол	878	Царево	Бургас	Висок	
				неанализиран участък	неанализиран участък						
12	BG2_APSFR_KA_01	Камчия - Долни чифлик	50	Река Камчия	BG2KA130R002	к.к. "Камчия"		Аврен	Варна	Висок	
						Детелина	20701	Долни Чифлик			
						Кривини	39801				
						Долни чифлик	21912				
13	BG2_APSFR_KA_02	Камчия - Смядово	28	Река Камчия	BG2KA600R018	Смядово	67708	Смядово	Шумен	Висок	
					BG2KA578R003	Бял бряг	7729				
						Янково	87429				
						Кълново	40840				
14	BG2_APSFR_KA_03	Камчия - Златар	29	Река Камчия	BG2KA578R003	Кълново*	40840	Смядово	Шумен	Висок	

№ по ред	Код РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, км	Поречие	Водно тяло	Населено място	ЕКАТТЕ	Община	Област	Степен на риск
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
					BG2KA700R017	Златар	30942	Велики Преслав		
						Суха река	70278			
15	BG2_APSFR_KA_04	Камчия - Шумен	97	Река Камчия	BG2KA578R003	Драгоево	23340	Велики Преслав	Шумен	Висок
					BG2KA900R019	Велики Преслав	58222			
					BG2KA578R003					
					BG2KA900R020					
					BG2KA900R019					
					BG2KA578R003	Миланово	48132	Шумен		
						Хан Крум	78210			
						Мараш	47161			
						Салманово	65187			
						Радко Димитриево	61443			
						Шумен	83510			
						Дибич	20938			
						BG2KA700R016	Ивански			
					BG2KA578R003	Кълново*	40840	Смядово		
					16	BG2_APSFR_KA_05	Камчия - Веселиново	3		
17	BG2_APSFR_KA_06	Камчия - Кралево	14	Река Камчия	BG2KA800R033	Певец	55662	Търговище	Търговище	Висок
						Кралево	39390			
						Дългач	24520			
18	BG2_APSFR_KA_07	Камчия - Руец	5	Река Камчия	BG2KA800R033	Руец	63241	Търговище	Търговище	Висок
19	BG2_APSFR_KA_08	Камчия - Търговище	33	Река Камчия	BG2KA800L032	Търговище	73626	Търговище	Търговище	Висок
					BG2KA578R003					
					BG2KA800R031	Разбойна	61676			
						Пролаз	58579			
20	BG2_APSFR_KA_09	Камчия - Вардун	4	Река Камчия	BG2KA900R035	Вардун	10121	Търговище	Търговище	Висок

№ по ред	Код РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, км	Поречие	Водно тяло	Населено място	ЕКАТТЕ	Община	Област	Степен на риск
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
21	BG2_APSFR_KA_10	Камчия - Котел	8	Река Камчия	BG2KA400R042	Котел	39030	Котел	Сливен	Висок
22	BG2_APSFR_KA_11	Камчия - Градец	19	Река Камчия	BG2KA400R042	Катунище	36681	Котел	Сливен	Висок
					BG2KA400R043	Градец	17436			
							Ичера	32915		
23	BG2_APSFR_KA_12	Камчия - Гроздьово	30	Река Камчия	BG2KA130R002	Гроздьово	17912	Долни Чифлик	Варна	Среден
						Дъбравино	24400	Аврен	Варна	
24	BG2_APSFR_KA_13	Камчия - Върбица	7	Река Камчия	BG2KA900R039	Върбица	12766	Върбица	Шумен	Среден
25	BG2_APSFR_MA_01	Русокастренска Русокастро	53	Мандренски реки	BG2MA600R012	Сърнево	70576	Карнобат	Бургас	Висок
					BG2MA600R005	Русокастро	63478	Камено		
						Ливада	43623			
						Тръстиково	73388			
						Константиново	52279			
26	BG2_APSFR_MA_02	Господаревска Люлин	8	Мандренски реки	BG2MA800R019	Люлин	44666	Стралджа	Ямбол	Висок
27	BG2_APSFR_MA_03	Факийска - Момина църква	9	Мандренски реки	BG2MA400R021	Момина църква	29221	Средец	Бургас	Висок
28	BG2_APSFR_MA_04	Средецка - Проход	5	Мандренски реки	BG2MA900R020	Проход	58712	Средец	Бургас	Среден
29	BG2_APSFR_MA_05	Факийска - Голямо Буково	6	Мандренски реки	BG2MA400R008	Голямо Буково	15816	Средец	Бургас	Среден
30	BG2_APSFR_MA_06	Факийска - Факия	6	Мандренски реки	BG2MA400R021	Факия	76039	Средец	Бургас	Среден
31	BG2_APSFR_PR_01	Провадийска Провадия	69	Река Провадийска	BG2PR500R006	Провадия	58503	Провадия	Варна	Висок
					BG2PR345R007	Житница	29458			
						Царевци	70220	Аврен		
						Юнак	86057			
						Казашка река	35208			
						Синдел	66490			
						Тръстиково	73393			

№ по ред	Код РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, км	Поречие	Водно тяло	Населено място	ЕКАТТЕ	Община	Област	Степен на риск
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
						Разделна	61741	Белослав		
					BG2PR100L002	Белослав	3719			
					BG2PR100L003	Девня	20482	Девня		
					BG2PR210R005					
32	BG2_APSFR_PR_02	Девненска Суворово	4	Река Провадийска	BG2PR200R004	Суворово	70175	Суворово	Варна	Висок
33	BG2_APSFR_PR_03	Главница - Блъсково	10	Река Провадийска	BG2PR345R007	Блъсково	4457	Провадия	Варна	Висок
34	BG2_APSFR_PR_04	Крива река - Нови пазар	20	Река Провадийска	BG2PR600R013	Нови пазар	52009	Нови Пазар	Шумен	Висок
					BG2PR600R012					
					BG2PR567R011	Енево	27471			
					BG2PR900R015					
35	BG2_APSFR_PR_05	Мадара - Мадара	8	Река Провадийска	BG2PR800R016	Мадара	46053	Шумен	Шумен	Висок
								Каспичан	Шумен	
36	BG2_APSFR_PR_06	Главница Комарево	6	Река Провадийска	BG2PR345R007	Комарево	38114	Провадия	Варна	Среден
37	BG2_APSFR_PR_07	Провадийска Каспичан	8	Река Провадийска	BG2PR567R011	Каспичан	36587	Каспичан	Шумен	Среден
					BG2PR900R015					
					BG2PR800R016					
38	BG2_APSFR_SE_01	Бяла - Оризаре	8	Северно-бургаски реки	BG2SE600R009	Гюльовца	18469	Несебър	Бургас	Висок
					BG2SE600R010	Оризаре	53822			
39	BG2_APSFR_SE_02	Айтоска - Айтос	49	Северно-бургаски реки	BG2SE900R030	Айтос	151	Айтос	Бургас	Висок
					BG2SE900R024	Българово	7332	Бургас		
					BG2SE900R036					
						Свобода	65783			
						Бургас	7079	Бургас		
					40	BG2_APSFR_SE_03	Чукарска - Равнец	12		

№ по ред	Код РЗПРН	Име на РЗПРН	Дължина, км	Поречие	Водно тяло	Населено място	ЕКАТТЕ	Община	Област	Степен на риск
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
					BG2SE900R033					
41	BG2_APSFR_SE_04	Хаджидере - Гълъбец	7	Северно-бургаски реки	BG2SE600R015	Гълъбец	18229	Поморие	Бургас	Среден
42	BG2_APSFR_SE_05	Дермендере - Черно море	17	Северно-бургаски реки	BG2SE900R026	Черно море	81164	Поморие	Бургас	Среден
						Рудник	63183	Бургас		
						Поморие	57491	Поморие		
43	BG2_APSFR_SE_06	Садиевска - Съдиево	7	Северно-бургаски реки	BG2SE900R024	Съдиево	70473	Бургас Айтос	Бургас	Среден
44	BG2_APSFR_UI_01	Дяволска поляна - Ясна	4	Южно-бургаски реки	BG2IU400R008	Ясна поляна	87655	Приморско	Бургас	Среден
45	BG2_APSFR_UI_02	Младежка - Младежко	7	Южно-бургаски реки	BG2VE109R001	Младежко	48667	Малко Търново	Бургас	Среден

*Забележка: РЗПРН попада в част от землището на населеното място

В обхвата на ЧРБУ попадат 80 защитени зони (55 по Директива 92/43/ЕС и 25 по Директива 2009/147/ЕС), представени в таблица 2.3:

Таблица 2.3 Защитени зони в обхвата на ЧРБУ

№	Код на ЗЗ	Име на ЗЗ	Тип
1	BG0000151	Айтоска планина	SCI
2	BG0001500	Аладжа банка	pSCI
3, 4	BG0000270	Атанасовско езеро	SPA&SCI
5	BG0000574	Ахелой - Равда - Несебър	SCI
6	BG0000402	Бакаджиците	SCI
7	BG0002077	Бакърлъка	SPA
8	BG0002061	Балчик	SPA
9	BG0002082	Батова	SPA
10	BG0002097	Белите скали	SPA
11	BG0002115	Било	SPA
12	BG0000208	Босна	SCI
13, 14	BG0000273	Бургаско езеро	SPA&SCI
15	BG0000622	Варненско-Белославски комплекс	SCI
16	BG0000191	Варненско-Белославско езеро	SPA
17	BG0000513	Войнишки Бакаджик	SCI
18	BG0002060	Галата	SPA
19	BG0000103	Галата	SCI
20	BG0000501	Голяма Камчия	SCI
21	BG0000635	Девненски хълмове	pSCI
22	BG0000219	Дервентски възвишения 2	SCI
23	BG0000102	Долината на река Батова	SCI
24	BG0002050	Дуранкулашко езеро	SPA
25	BG0000154	Езеро Дуранкулак	SCI
26	BG0000621	Езеро Шабла - Езерец	SCI
27	BG0000393	Екокоридор Камчия - Емине	SCI
28	BG0002043	Емине	SPA
29	BG0001004	Емине - Иракли	SCI
30	BG0001501	Емона	pSCI
31, 32	BG0000242	Залив Ченгене скеле	SPA&SCI
33	BG0002066	Западна Странджа	SPA
34	BG0000118	Златни пясъци	SCI
35	BG0000602	Кабиюк	SCI
36	BG0002051	Калиакра	SPA
37	BG0000138	Каменица	SCI
38	BG0000133	Камчийска и Еменска планина	SCI
39	BG0002044	Камчийска планина	SPA
40	BG0000116	Камчия	SCI
41	BG0000143	Караагач	SCI
42	BG0000573	Комплекс Калиакра	SCI
43	BG0002045	Комплекс Камчия	SPA
44	BG0002041	Комплекс Ропотамо	SPA

№	Код на 33	Име на 33	Тип
45	BG0002029	Котленска планина	SPA
46	BG0000117	Котленска планина	SCI
47	BG0000130	Крайморска Добруджа	SCI
48	BG0000139	Луда Камчия	SCI
49, 50	BG0000271	Мандра-Пода	SPA&SCI
51	BG0000589	Марина дупка	SCI
52	BG0002093	Овчарово	SPA
53	BG0000173	Островче	SCI
54	BG0001502	Отманли	pSCI
55	BG0000146	Плаж Градина - Златна рибка	SCI
56	BG0000100	Плаж Шкорпиловци	SCI
57	BG0000132	Побитите камъни	SCI
58	BG0000620	Поморие	SCI
59	BG0000152	Поморийско езеро	SPA
60	BG0000421	Преславска планина	SCI
61	BG0000104	Провадийско - Роякско плато	SCI
62	BG0002038	Провадийско-Роякско плато	SPA
63	BG0000136	Река Горна Луда Камчия	SCI
64	BG0000137	Река Долна Луда Камчия	SCI
65	BG0000141	Река Камчия	SCI
66	BG0000196	Река Мочурица	SCI
67	BG0000149	Ришки проход	SCI
68	BG0001001	Ропотамо	SCI
69	BG0000164	Сините камъни	SCI
70	BG0000198	Средецка река	SCI
71	BG0002040	Странджа	SPA
72	BG0001007	Странджа	SCI
73	BG0000107	Суха река	SCI
74	BG0000623	Таушан тепе	SCI
75	BG0000178	Тича	SCI
76	BG0000119	Трите братя	SCI
77	BG0000230	Факийска река	SCI
78	BG0000156	Шабленски езерен комплекс	SPA
79	BG0000382	Шуменско плато	SCI
80	BG0002046	Ятата	SPA

При актуализацията на ПУРБ (проект 2016–2021 г.), за територията на Черноморски район за басейново управление е извършена и актуализация на регистрите на защитените зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване. Списъкът на защитените зони в ЧРБУ, обявени за опазване на местообитания и биологични видове (по Директива 92/43/ЕС и 2009/147/ЕС), в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване е същият, представен в таблица 2.3 с изключение на 33 „Било“ BG0002115 (79 защитени зони). В публикувания списък към ПУРБ погрешно е добавена и 33 „Чаиря“, която попада в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ), като не са включени и

двете изцяло морски защитени зони „Емона“ и „Аладжа банка“, попадащи съответно в крайбрежните и териториални води в обхвата на ЧРБУ.

При актуализацията на ПУРБ (2016г. – 2021г.), на територията на Черноморски район за басейново управление, екосистемите, в които водата е основният фактор, от който зависят екологичните условия и свързаните с тях животни и растения - влажни зони остават 7 бр., а именно:

- Дуранкулашко езеро, с площ 350 хектара;
- Шабленско езеро, с площ 404 хектара;
- Комплекс Поморие (Поморийското езеро и устието на р. Ахелой), с площ 814 хектара;
- Атанасовско езеро, с площ 1 404 хектара;
- Езеро Вая, с площ 2899,9 хектара;
- Пода (Защитена местност Пода и залива Форос), с площ 307 хектара;
- Комплекс Ропотамо, с площ 5 500 хектара.

РЗПН определени в ЧРБУ попадат в границите на 51 защитени зони от Националната екологична мрежа (НЕМ), представени в таблица 2.3:

Таблица 2.3 Участъци от РЗПН в границите на защитени зони и съответната им дължина в км

[illegible]

[illegible]

Основните приоритети на ПУРН са да създаде условия за намаляване неблагоприятното въздействие върху човешкото здраве, околната среда, културното наследство и стопанската дейност от наводненията в Черноморски район за басейново управление (ЧРБУ) и по-конкретно – в определените райони със значителен потенциален риск от наводнения.

Приоритетите и целите на ПУРН ЧРБУ са както следва:

1. Опазване на човешкия живот и на общественото здраве

- 1.1. Минимизиране броя на засегнатите и пострадали хора при наводнения
- 1.2. Осигуряване бързо отвеждане на водите при интензивни валежи и наводнения от урбанизираните територии
- 1.3. Възстановяване на нормалните условия за живот
- 1.4. Минимизиране броя на засегнатите обекти от социалната инфраструктура

2. По-висока степен на защита на критичната инфраструктура и бизнеса

- 2.1. Подобряване на защитата на обекти от техническата инфраструктура
- 2.2. Подобряване на защитата на значими стопански и културно-исторически обекти

3. Повишаване защитата на околната среда

- 3.1. Подобряване на защитата на канализационните системи
- 3.2. Подобряване на защитата на индустриалните обекти (основно IPPC и SEVESO обекти)
- 3.3. Минимизиране на засегнатите зони за защита на водите, защитени територии и защитени зони
- 3.4. Подобряване на водозадържащата способност на земеделски, горски и крайречни територии

4. Подобряване на подготвеността и реакциите на населението

- 4.1. Повишаване подготвеността на населението за наводнения
- 4.2. Подобряване на реакциите на населението при наводнения

5. Подобряване на административния капацитет за УРН

- 5.1. Създаване на съвременна нормативната уредба за устройственото планиране на териториите и УРН
- 5.2. Осигуряване на оперативна информация за УРН
- 5.3. Повишаване на квалификацията на персонала, ангажиран с УРН
- 5.4. Минимизиране на риска от наводнения по водното течение за целия речен басейн
- 5.5. Осигуряване адекватно реагиране на публичните институции при наводнения

Определянето на целите и приоритетите при управлението на риска от наводнения за обхвата на Черноморския район за басейново управление на водите е извършено въз основа на Националния каталог от мерки и национални приоритети за управление на риска от наводнения, картите на заплахата и на риска от наводнения и актуална информация получена от компетентни институции и дружества.

След извършеният преглед и анализ са изведени основните проблеми за всеки РЗПРН и са предложени конкретни цели по петте приоритета. Посочените конкретни цели за преодоляване на идентифицираните проблеми са определени въз основа на общите цели в изпълнение на националните приоритети за управление на риска от наводнения.

Приоритетите и целите се определят на ниво РЗПРН и речни басейни на:

- Река Камчия,
- Река Провадийска,
- Мандренски реки,
- Севернобургаски река
- Южнобургаски реки,
- Черно море

Основната единица е РЗПРН от басейновия район при спазване на следната последователност:

1. Обобщаване на информацията и резултатите от картите на риска от наводнение и изготвяне на таблици, съдържащи елементите на риска - вид стопанска дейност, брой засегнати жители, инсталации замърсители, обекти от националната екологична мрежа, критична инфраструктура и културни обекти. За всеки от елементите на риска е посочена съответната единица за оценка (напр. дка, брой на засегнати жители или критична инфраструктура).

2. За всеки елемент на риск, за който е идентифицирана заплахата от наводнение, са формулирани приоритети и цели в съответствие с:

- 2.1. националните приоритети и цели
- 2.2. проблемите на конкретния РЗПРН.

3. Приоритетите и целите за района за басейново управление на водите представляват съвкупност от формулираните приоритети и цели за речните басейни на Камчия, Провадийска, Мандренски реки, Севернобургаски и Южнобургаски реки, както и Черно море.

Целите и приоритетите за всеки РЗПРН в Черноморски район за басейново управление са посочени в съответствие с изискванията на одобрените и утвърдени Националните приоритети и цели, както и с изведените проблеми на всяко РЗПРН. За всеки РЗПРН те са изведени в следната последователност:

1. Пренасяне/прехвърляне на данните от картите за риска от наводнения към таблица с приоритети и цели за всеки РЗПРН за период на повтаряемост 20 г., 100 г., 1000 г. (в графата за състоянието);

2. Допълване на актуалното към момента състояние за всеки РЗПРН с последните получени данни от общини, ВиК, електроразпределителни дружества, ОДЗ и други институции;

3. При отчитане на данни в графа състояние се вписва необходимост от цел за постигане на даден приоритет;

4. Извеждане и описване на целите за всеки РЗПРН по периоди на вероятност.

При формулиране на конкретни цели за приоритети 4 и приоритет 5 са отчетени следните обстоятелства:

- Отчетени са планираните мерки и препоръки от местните и регионални планове за борба с бедствията, в т.ч. и наводненията;
- Липсата на организационен опит и култура за справяне с наводнения и други природни бедствия в местните и регионални власти;
- Синергичният характер на тези цели.

По тези причини във всички РЗПРН за ЧРБУ са предвидени подходящи цели по приоритети 4 и приоритет 5, въпреки че не е извършен специален анализ и оценка на институционалния капацитет на засегнатите местни и регионални институции.

Националните приоритети са насочени към цели за намаляване на неблагоприятните последици и вероятността от наводнения. Няма изрично определени цели за намаляване вероятността от наводнения, а те са интегрирани в рамките на други цели.

Към ПУРН е разработена Програма от мерки за намаляване на риска от наводнения (ПоМ) в съответствие с изискванията на чл.146к, ал.1 от Закона за водите. За съставянето на проекта на ПоМ за целия Черноморски район и за отделните РЗПРН, с над 890 мерки е използвана базата от данни на Националния каталог от мерки за УРН, съдържаща 154 отделни мерки, структурирани и кодирани по аспекти на управлението на риска от наводнения, както следва:

Предотвратяване (Пр)

1. Избягване
2. Отстраняване или преместване
3. Намаляване
4. Друго предотвратяване

Защита (Защ)

1. Управление на оттока и речните басейни
2. Регулиране на оттока
3. Канали, крайбрежни и заливаеми ивици
4. Управление на повърхностни води
5. Друга защита

Подготвеност (По)

1. Прогнози и предупреждения за наводнения
2. Планиране на реакция при извънредни ситуации
3. Обществена осведоменост и готовност
4. Друга готовност

Възстановяване и преглед/Придобит опит (В)

1. Индивидуално и социално възстановяване
2. Възстановяване на околната среда
3. Друго възстановяване и преглед

Реакция при наводнение (Р)

1. Национално ниво
2. Басейново ниво
3. Областно или общинско ниво
4. Друго ниво

Други (Др)

Подходът, който е използван за извеждане на мерките за УРН се базира на идентифицираните проблеми и формулираните приоритети и цели за всеки РЗПРН, съгласно национално определените. За всеки един от трите вероятностни периода - 20, 100 и 1000 годишен, са определени набор от възможни мерки, като след извършен анализ разходи-ползи е избрана най-подходящата комбинация за всеки РЗПРН.

В резултат на извършения анализ за РЗПРН в ЧБРУ са идентифицирани следните типове мерки:

I. МЕРКИ НА НИВО РЗПРН:

За постигане на Приоритет 1. Опазване на човешкия живот и общественото здраве:

- Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна;
- Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия;
- Поддържане и подобряване състоянието на съществуващи язовири;
- Контролирано временно наводняване на селскостопански площи с цел разтоварване на наднормените водни количества;
- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Постоянен мониторинг на застрояването в близост до заливаемите зони;
- Издаване на забрана за строителството в зони с риск от наводнения;
- Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета;
- Реконструкция и поддържане на корекциите;
- Изграждане на нови корекции;
- Удълбочаване на участъци от дерета;
- Възстановяване и надграждане на компрометирани диги;
- Оценка на риска от наводнение на съществуващите обществени, индустриални и търговски обекти, недвижими имоти и строителство, ферми и др. разположени в заливаемите зони;
- Оформяне на пясъчни защитни валове;
- Поставяне на временни прегради: чували с пясък и прегради от сглобяеми панели;
- Ремонт/ реконструкция на съществуващи дамби;
- Проверка на основите и устойчивостта на съществуващи сгради в рисковите райони;
- Други

За постигане на Приоритет 2. По-висока степен на защита на критичната инфраструктура:

- Разширяване на „тесните места“ като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток;
- Охранителни, отвеждащи канали в границите на населените места и изпомпване на води;
- Актуализация на планове за действие при аварии;
- Други

За постигане на Приоритет 3. Повишаване защитата на околната среда:

- Залесяване и стопанисване на гола площ във вододайна зона на язовир. Изграждане на защитен горски пояс;
- Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове);
- Закриване и рекултивиране на стари и вече неизползваеми промишлени зони или отделни предприятия;
- Ликвидиране или ограничаване експлоатацията на депа за отпадъци, особено в заливаеми територии;
- Мониторинг, поддържане в техническа изправност и подсигуряване срещу наводнения и подобряване стопанисването на хвостохранилища, шламоотвали, сгуроототвали и други съоръжения;
- Актуализация на планове за управление на защитени местности с анализи и мерки предвид морски наводнения;
- Изкуствено оформяне на речните корита с цел забавяне на оттичането;
- Поддържане на съществуващи канализационни мрежи в добро състояние;
- Дейности за защита на речните брегове от ерозия вкл. биол. Укрепване;
- Други

За постигане на Приоритет 4. Подобряване на подготвеността и реакциите на населението:

- Подготовка на населението за действие при наводнения;
- Информирание и осигуряване на широк достъп до прогнози за водните нива, оттока и опасността от струпвания на лед;
- Провеждане на обучителна и информационна кампания по проблемите свързани с наводненията;
- Създаване на механизъм за координация на действията при възникване на риск от наводнения, вкл. в трансграничен район;
- Предоставяне на актуална информация на всички заинтересовани страни;
- Други

За постигане на Приоритет 5. Подобряване на административния капацитет за УРН:

- Сътрудничество с компетентните органи за басейново управление и за управление на риска от наводнения на други държави;
- Обмяна на знания и опит;
- Създаване и надграждане на информационна система за мониторинг на водите, в т.ч. специализирани бази данни;

- Координация и сътрудничество между всички управленски нива (национално, басейново и местно) от единната спасителна система;
- Актуализиране на карти, имащи отношение към наводненията;
- Ежегодно обследване на техническото и експлоатационното състояние на потенциално опасните водни обекти;
- Подготовка на разпоредби за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията от наводнения на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и бизнеса;
- Други

II. МЕРКИ НА НИВО ЧЕРНОМОРСКИ РАЙОН ЗА БАСЕЙНОВО УПРАВЛЕНИЕ НА ВОДИТЕ:

Мерките на ниво Черноморски район за басейново управление на водите включват подобряване на администрирането, включително нормативни ограничения и забрани, подобряване прогнозирането и информацията за наводненията, повишаване капацитета на БДЧР и подготовка на вторите ПУРН и системи за ранно предупреждение.

1. Подобряване на администрирането, включително нормативни ограничения и забрани

- Постоянен мониторинг на застрояването в близост до заливаемите зони;
- Защитено от наводнения проектиране и изграждане на сгради;
- Нови нормативни документи и завишени изисквания за разрешаване на строителството в границите на наводняемите зони (РЗПРН);
- Подготовка на разпоредби за организацията и дейността по предотвратяване и ликвидиране на последствията от аварии на държавните органи, органите на местното самоуправление и местната администрация и бизнеса;
- Актуализиране на карти, имащи отношение към наводненията;
- Извеждане на „научени уроци“ и предоставяне на компетентните институции

2. Подобряване прогнозирането и информацията за наводненията

- Модернизиране на мрежата за метеорологичен и хидрометричен мониторинг;
- Подобрене на съществуващата хидроложка информационна система за получаване на данни в реално време за целия басейн;
- Създаване на информационна система за мониторинг на водите, в т.ч. специализирани бази данни;
- Прогнозно моделиране на процесите на речните и морските наводнения
- Прогнозиране на метеорологични и хидрологични ситуации;
- Доразвиване на съществуващите бази данни за водите с цел прогноза на наводненията вкл. техния обмен;
- Сътрудничество с компетентните органи за басейново управление и за управление на риска от наводнения на други държави

3. Повишаване капацитета на БДЧР и подготовка на вторите ПУРН

- Участие на БД в съвети по устройство на територията
- Повишаване капацитета на БД за извършване на контрол
- Заснемане на потенциалните наводняеми зони чрез картографиране и дигитализиране на релефа (ЦМР).
- Подготовка на карти за ПУРН;
- Информирание на обществеността и провеждане обществено обсъждане на различните етапи и на проекта за ПУРН;
- Провеждане на консултации с обществеността при определяне на рисковите зони;

- Провеждане на консултации с обществеността при разработване на мерки за превенция от наводнения;
- Информирание на обществеността за институционалната рамка при УРН;
- Обезпечаване на публичен достъп до наличната информация и карти за наводненията;
- Провеждане на обучителна и информационна кампания по проблемите свързани с наводненията;
- Изработване на публично достъпни карти за опасността от наводнение, с които да бъде запозната обществеността. Публично оповестяване на годишните доклади за състоянието на язовирните стени и други ХТС;
- Провеждане на изследвания във връзка с разработването на Вторите ПУРН;
- Проучвания върху промените и процесите на възстановяване в екологичното състояние и качеството на повърхностните води (реки, езера/язовири, преходни и крайбрежни морски) в резултат от наводнения

4. Системи за ранно предупреждение

- Създаване и поддържане на системи за наблюдение;
- Създаване и поддържане на системи за прогнози;
- Създаване и поддържане на система за ранно предупреждение и за трансграничните водни басейни;
- Обучение за ползване на системата за ранно предупреждение.

Предлага се система за ранно предупреждение да бъде разработена на басейнов принцип и след това да бъде обединена на национално ниво, като основанията за това са: по-бързо получаване на информацията и реагиране на място, особено при поройни наводнения и спецификата на морските наводнения, които са характерни само за този район.

Проектът на Програмата от мерки за РЗПРН на ЧРБУ е публикуван на http://www.bsbd.org/UserFiles/File/PURN/PURN_Pril_18.pdf

В процеса на консултации ПоМ е допълнена и ревизирана и съдържа общо 975 мерки, от които 835 мерки за прилагане в 45-те РЗПРН и 140 мерки за прилагане извън РЗПРН и за целия РБУ. Актуализираната ПоМ, предмет на настоящата оценка е представена в Приложение 2.

2.2 Алтернативи

Нулевата алтернатива представлява съществуващото състояние, т.е. текущото състояние на аспектите на околната среда без прилагане на ПУРН. При тази опция се очаква статусът на видовете и природните местообитания, предмет на опазване в разглежданата оценка защитени зони да остане непроменен или да претърпи промени в хода на неповлияното си от ПУРН развитие под въздействието на останалите фактори (природни и антропогенни), които оказват влияние върху тях.

Освен нея спрямо ПУРН в Черноморски РБУ се очертават следните алтернативи:

⇒ Алтернативи по отношение на броя на районите със значителен риск от наводнения РЗПРН

Определянето на РЗПРН е осъществено на база на утвърдени от Министъра на околната среда и водите „Критерии и методи за определяне и класифициране на риска и определяне на РЗПРН” - II-част от Методиката по чл.187, ал.2, т.6 от ЗВ. В резултат на прилагане на Методиката са определени 52 проектни РЗПРН, от които впоследствие са утвърдени 45 бр.

⇒ Алтернативи по отношение на управление на риска от наводнения

ПУРН е изготвен в една алтернатива, като чрез мулти-критериален анализ е избрана най-подходящата комбинация от мерки, като потенциалните варианти за управление на риска от наводнения за Черноморски РБУ са както следва:

Стопанисване на земята:

- Гарантиране, че съществуващите влажни зони и други зони за опазване не са неблагоприятно засегнати от наводнения и от мерките за управление на наводнения.
- Подобряване на съществуващите зони за опазване, където е възможно.
- Контролиране на потенциално замърсяване по време на наводнения.

Въпреки че не са мерки, пряко свързани с наводненията, те са важни мерки за опазване, съвместими с Рамковата директива за водите (РДВ), която се занимава с подобряване на екологията и качеството на водата.

Намаляване на риска чрез не-инженерни мерки, включително:

- Аварийно планиране, аварийно реагиране и възстановяване след наводнение;
- Прогнозиране на наводнения и предупреждение;
- Повишаване на информираността на обществото и ангажирането им в реакция на наводненията, където е уместно;
- Сътрудничество с други държави за управление на наводненията.

Намаляване на риска от наводнения чрез:

- Изграждане на нови стени и диги
- Рехабилитация на съществуващите стени и диги
- Задължителна редовна поддръжка на стените и дигите.

Намаляване на риска от повреди на имоти и други съоръжения, чрез увеличаване на устойчивостта към наводнения

Това може да включва физически промени (като проектиране и материали,

устойчиви на наводнения), или промени в ползването на сгради и други съоръжения;

Ремонт на локалните отводнителни системи

за намаляване на наводненията от повърхностни води, улесняване на дренирането на водите при наводнения и намаляване на риска от замърсяване от канализацията по време на наводнения. Ще бъде необходима редовна поддръжка;

Комбинации от горепосочените варианти

Резултатът от прилагането на мулти-критериалния анализ показва, че най-добрият вариант за управление на риска от наводнения включва комбинация от горепосочените варианти. Тези варианти не включват планиране на земеползването, която се счита за регионална мярка.

С цел подобряване качеството на документа по отношение на околната среда като обратна връзка към екипа, разработващ ПУРН, в раздел 11.6 от настоящия доклад са дадени предложения за включване на нови мерки в ПоМ на ПУРН с цел постигане на устойчив баланс между достигането на целите за защита и опазване на човешкия живот и здраве с тези за опазване на околната среда и в частност предмета и целите на опазване на защитените зони. В допълнение, са предложени и мерки за отразяване в окончателния вариант на ПУРН. Това стратегическо консултиране следва да осигури интегрирането на природозащитните съображения в подготовката и приемането на ПУРН с оглед на целите за опазване на околната среда и устойчивото развитие.

3 Описание на други планове и проекти

3.1 Планове, програми и проекти, които в съчетание с ПУРН могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони

При разработването на ПУРН е направен анализ на 127 планове, програми, стратегии и други документи, имащи отношение към водите: 22 Национални планове, програми и стратегии; 10 регионални стратегически документи, включващи 2 регионални плана за развитие и 8 регионални генерални планове за водоснабдяване и канализация; 14 Областни стратегии, планове и програми, областни планове за защита при бедствия; 33 Общински стратегии, планове и програми, общински планове за защита при бедствия; 17 плана за управление на защитени територии и зони за защита на водите.

За целите на ПУРН са разгледани основните планове, които определят посоката на развитие, както и тези, които имат пряко отношение към управление на дейностите по околната среда и водите, вкл. и защитата от вредното въздействие на водите. Направен е подробен преглед на съществуващите планове за защита при бедствия на областно ниво, в които има обособена част „План за защита при наводнение“ и на Плановите за защита при наводнение на общински ниво. Изготвеният анализ на съответствието е отчетен при разработване на Програмата от мерки.

Съгласно изискванията на чл.146о от Закона за водите проектът на ПУРН е разработен съгласувано и в координация с проекта на ПУРБ и включва мерки, допринасящи едновременно, както за постигане на добро състояние на водите (цел на РДВ 2000/60/ЕС), така и за намаляване на риска от наводнения (цел на Директива 2007/60/ЕО).

Координацията с РДВ 2000/60/ЕС е отчетена още на ниво разработване на Национален каталог от мерки за управление на риска от наводнения и разработване на Национален каталог от мерки за управление на речните басейни. И в двата калого е отчетено наличието на синергия на типовете мерки допринасящи за постигане на целите едновременно и на двете директиви.

Макар да не са идентифицирани стратегически документи, които в съчетание с ПУРН могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони, може да се очаква потенциално кумулативно въздействие върху речните, морските и езерните местообитания и местообитания на видове като ключови елементи в зоните от едновременното въздействие на инвестиционни предложения (напр. за застрояване, изземане на инертни материали, канализационни системи, ГПСОВ и др.) от прилагането на мерките, заложи в плана и по-специално описаните в следващата т. 3.2.

3.2 Елементи на ПУРН, които самостоятелно или в комбинация с други ППП/ИП биха могли да окажат значително въздействие върху защитените зони или техните елементи

Основен елемент на ПУРН е програмата от мерки (ПоМ). Част от заложените в нея мерки са „меки“ мерки, т.е. нямат пряко отношение към околната среда като цяло. Останалите мерки са „структурни“, т.е. предвиждат реализацията на структурни/строителни решения или дейности с пряк ефект върху околната среда. Тези мерки са елементи на ПУРН, които самостоятелно или в комбинация с други планове, програми и проекти или инвестиционни предложения биха могли да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони или техните елементи. Анализът на

въздействията е съсредоточен именно върху тези структурни мерки, които засягат идентифицираните в Раздел 4 защитени зони от европейската екологична мрежа Натура 2000. С най-голям потенциал за отрицателно въздействие върху защитени зони са следните 30 типове мерки:

Структурни мерки за превенция, защита и реакция при наводнения с измеримо физическо въздействие върху защитени зони

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката
1	Възстановяване на компрометирани диги	Тази мярка се налага най-вече поради слабости в експлоатацията на съществуващите диги, нарушаване целостта на дигите вследствие преминаване на селскостопански или горски пътища, изграждане на други инфраструктурни съоръжения, водопроводи, газопроводи и др.
2	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Осигуряване на защита от наводнения. Земно-насипните диги са най-често използваната алтернатива извън границите на населените места. В населени места са малко прилагана опция поради необходимостта от значително пространство за тяхното изграждане. Друг вид диги могат да бъдат изградени най-вече като комбинация от земно-насипна дига и биологично укрепване
3	Изграждане на нови канализационни мрежи с необходимия капацитет	Канализационните системи, все още не са изградени във всички градове, а там където съществуват, не обхващат цялата градска територия; в преобладаващия брой на селата няма канализационна система;
4	Изграждане на нови корекции	Отнася се преди всичко за населени места. Следва да се приема като мярка, налагаща активи с висока икономическа и социална стойност.
5	Изграждане на прегради от чували с пясък	Най-често това са временни мероприятия за защита на критични участъци при опасност от преливане на диги и оградни съоръжения или локална защита на съоръжения от особена важност при критични ситуации.
6	Изграждане/ реконструкция/ поддържане на буна	Разполагат се перпендикулярно на брега, в прибойната зона, да намаляват вълновата енергия. Допълнително въздействат чрез задържания пясък и новосъздадена пясъчна ивица. Действието е локално.
7	Изграждане/реконструкция/поддържане на вълнобойна стена	Изгражда се по продължение на морския бряг, когато той е стръмен (тип клиф) и защитават директно брега от разрушаване. Действието е локално.
8	Изграждане/реконструкция/поддържане на вълнолом	Изгражда се за защита на пристанища и други морски съоръжения. Действието е локално.
9	Изграждане/реконструкция/поддържане на дамба	Разполагат се успоредно на брега да намаляват вълновата енергия. Действието е локално.
10	Изпомпване от залети ниски части	Тази мярка се налага, когато дадена територия или населено място или отделни сгради са наводнени и се налага отстраняване на водите с цел връщане към нормалните условия на живот.

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката
11	Отводняване на защитени с диги низини	Тази мярка се налага, когато дадена територия или населено място са наводнени. Най-често това се състои в разрушаване на част от дигите или друг отвор, през който да се осигури възможност за обратно изтичане на водите от низината след отминаване на високата вълна.
12	Оформяне на изкуствени вълнозащитни насипи от местен материал	Обикновено в края на сезона през месеците октомври и ноември се издигат пясъчни насипи от местен пясъчен материал за защита на брега и прилежащите на плажа обекти.
13	Охранителни, отвеждащи канали в границите на населените места и изпомпване на води	Охранителните канали предпазват населените места от скатови дъждовни води стичащи се от съседни територии като възпрепятстват тяхното навлизане в населеното място или друг обект.
14	Поддържане и подобряване състоянието на съществуващи язовири	Мерки свързани най-вече със сигурността на стената, устойчивост на стената във връзка с изискванията на новите нормативни документи като ЕВРОКОД и др.
15	Разширяване на "тесните места" като мостове и др, които водят до подприщване на речния отток	Премахване или реконструкция на съоръжения с недостатъчна хидравлична проводимост, които създават подприщване на водните нива в участъка над тях.
16	Реконструкция и поддържане на корекциите	Реконструкцията на корекциите се налага поради доказани неудачи по време на тяхната експлоатация или изтичане на периода на тяхната експлоатация и промяна в отточните условия водещи до невъзможност да изпълняват своето предназначение
17	Рехабилитация на съществуващи канализационни мрежи	Подмяна на отделни "критични" участъци от канализационната мрежа
18	Удълбочаване на участъци от дере	Налага се поради задържане на наноси в речното корито вследствие обрастване и липса на поддръжка
19	Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия, вкл. биологично укрепване	Ограничаване на ерозията на уязвимите участъци от брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи, разсаждане на издънки и преплитане на клонови, и други биологични методи
20	Залесяване и стопанисване на гола площ във вододайна зона на язовир и/или на водохващане от повърхностни води Изграждане на защитен горски пояс	Залесяването на голи площи постига по-голямо водо-, влаго- и снегозадържане, и намаляване скоростта на оттичане на дъждовните води върху площи от водосбора на повърхностни водоизточници
21	Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове	Ограничаване на ерозията на брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи
22	Изкуствено оформяне на речните корита с цел забавяне на оттичането	Забавяне на скоростта на водата и създаване на повишеното съпротивление чрез изкуствен релеф на речното дъно и/или брегове
23	Контролирано временно наводняване на селскостопански площи с цел разтоварване на наднормените водни количества	Целенасочено наводняване на предварително определени съседни по-ниски терени чрез поставяне на савак на дига или канал.

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката
24	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Осъществяване на дейности по ликвидиране на натрупвания, създаващи препятствия за свободно преминаване на водите, чрез почистване на участъци от речните корита от дървета и храсти, падащи дървета, дънери, битови и строителни отпадъци и др.
25	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Премахване на препятствията за свободното преминаване на водите чрез почистване на участъци от речните корита и дерета от дървета и храсти, падащи дървета, дънери, битови и строителни отпадъци и други натрупвания
26	Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета	Отстраняване на всички подприщващи строежи и съоръжения, намиращи се в речните корита и нарушаващи тяхната проводимост; създаване на обстановка на нетърпимост към незаконно изградените такива обекти.
27	Регулиране нивото на подземните води при опасното им повишаване или понижаване	Предприемане на мерки за изпълнение на дренажни системи, изпомпване на водата, осигуряване на самоизлив на сондажи от конкретното подземно водно тяло и други такива при опасно повишаване на подземните води, които наводняват приземни етажи, подземни съоръжения, изнасят към повърхността замърсени канални води и т.н.
28	Създаване или възстановяване чрез оводняване на влажна зона	Осигуряване на задържане на водни количества при преминаване на високи води чрез нови канали или възстановяване на прекъснати такива за свързване речното корито със съседни по-ниски територии.
29	Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките	Намаляване на скоростта, задържане на наносите и водните количества при преминаване на висока вълна в пасищата и алувиалните гори край реките; създаване на обеми за контролирано разтоварване на водните количества чрез съществуващите на терена релефни форми
30	Отстраняване на запушвания от съборени мостове, сгради и други вкл. наносите (твърди вещества, разрушени обекти)	Отстраняване на запушвания от съборени мостове, сгради и други вкл. наносите (твърди вещества, разрушени обекти)

Съвместимостта на тези мерки, с изискванията за опазване на местообитания и видове в националната екологична мрежа (НЕМ) се определя от характера и степента на очакваните въздействия върху локалните местообитания и общества в защитените зони (33), а оттам и върху структурната и функционална цялост на НЕМ в частта ѝ, попадаща на територията на ЧРБУ и като цяло.

Част от предвидените в плана ограничителни управленски мерки, ще намалят потенциала за отрицателно въздействие на други „структурни“ мерки и ще способстват за по-добро изпълнение на функциите на засегнатите защитени зони.

Очакваните въздействия при изпълнението на структурните мерки от ПоМ на ПУРН са предимно върху водните и крайбрежните местообитания, и свързаните с тях видове риби, земноводни, влечуги, водни и водолюбиви птици и бозайници, но в много от зоните обхватът на въздействията ще бъде значително по-широк, тъй като са предвидени дейности във водосборите извън РЗПРН и защитените зони, в целия РБУ.

Идентифицираните потенциални въздействия, произтичащи от реализацията на горепосочените елементи на ПУРН, са както следва:

- Трайна загуба на местообитания – пряко унищожаване или увреждане на

местообитания, включително на природни местообитания или местообитания на видове, предмет на опазване в зоните;

- Временна загуба на местообитания, поради депониране на строителни материали, престой на машини, депониране на изкопана скална и земна маса;
- Фрагментация на местообитания – пресичане на местообитанията от линейна инфраструктура, включително разпокъсване на местообитанията и нарушаване на ландшафта;
- Бариерен ефект – прегради за периодични, сезонни или многогодишни миграции на животни, вкл. нарушаване на придвижването на животински видове с по-ограничени локомоторни способности и промяна на маршрутите на мигранти;
- Обезпокояване на животни – вследствие на строителни дейности, продължителен престой на хора и машини, шумово замърсяване, повишено човешко присъствие;
- Нарушаване на видовия състав и промяна на биотичната структура на екосистемите – негативен ефект върху видовия състав и популациите на животински видове, унищожаване на растителността заедно с отстраняването на почвеното покритие, създаване на изкуствено ново растително съобщество, възможни процеси на саморазселване на някои растителни видове;
- Загуба на хранителен ресурс – вследствие загуба / промяна на местообитанията;
- Прогонване на индивиди – временно или трайно прогонване на животни;
- Нараняване /смъртност на индивиди – нараняване или унищожаване по време на реализацията;
- Химически, хидроложки и геоложки промени – при замърсяване и нарушаване на хидроложките характеристики на водните обекти и инженерно-геоложки интервенции, като в следствие се променят абиотичните условия на средата;
- Опасност от навлизане на инвазивни и чужди (нетипични за района) видове.
- Опасност от инциденти – непланирано замърсяване, катастрофи, повишен риск от пожари;

4 Анализ на предвидените в ПУРН мерки и въздействието им върху елементи от националната екологична мрежа (защитени зони и защитени територии)

Селектираните мерки за постигане на целите на ПУРН са избрани от Националния каталог от мерки, утвърден от МОСВ, включващ общо 154 мерки за намаляване на риска от наводнения. Мерките в Програмата са систематизирани в следните основни групи:

- Мерки на ниво Район за басейново управление (наричани по-долу за краткост „регионални“ мерки), включващи видове групи:
 - Регионални мерки с много висок приоритет - тук се включват мерки, които са приложими на басейново/ национално ниво:
 - Други регионални мерки - мерки, приложими на басейново ниво, вкл. и извън РЗПРН

Предвидените в ПоМ към ПУРН мерки за прилагане на ниво РБУ са общо разписани като вид дейност и за тях на това ниво на планиране не би могла да бъде направена конкретна оценка за въздействието им върху конкретни защитени зони. При планирането и избора на мерки на ниво РБУ е следван подход, при който предимство се дава на мерки, които минимизират конфликтите и добавят синергия при преследване на поставените цели (напр. неструктурните мерки, които са щадящи спрямо околната среда и водят до синергични ефекти). В тази връзка не би могло да се очаква значително отрицателно въздействие върху защитени зони от общо разписаните за прилагане на ниво РБУ мерки.

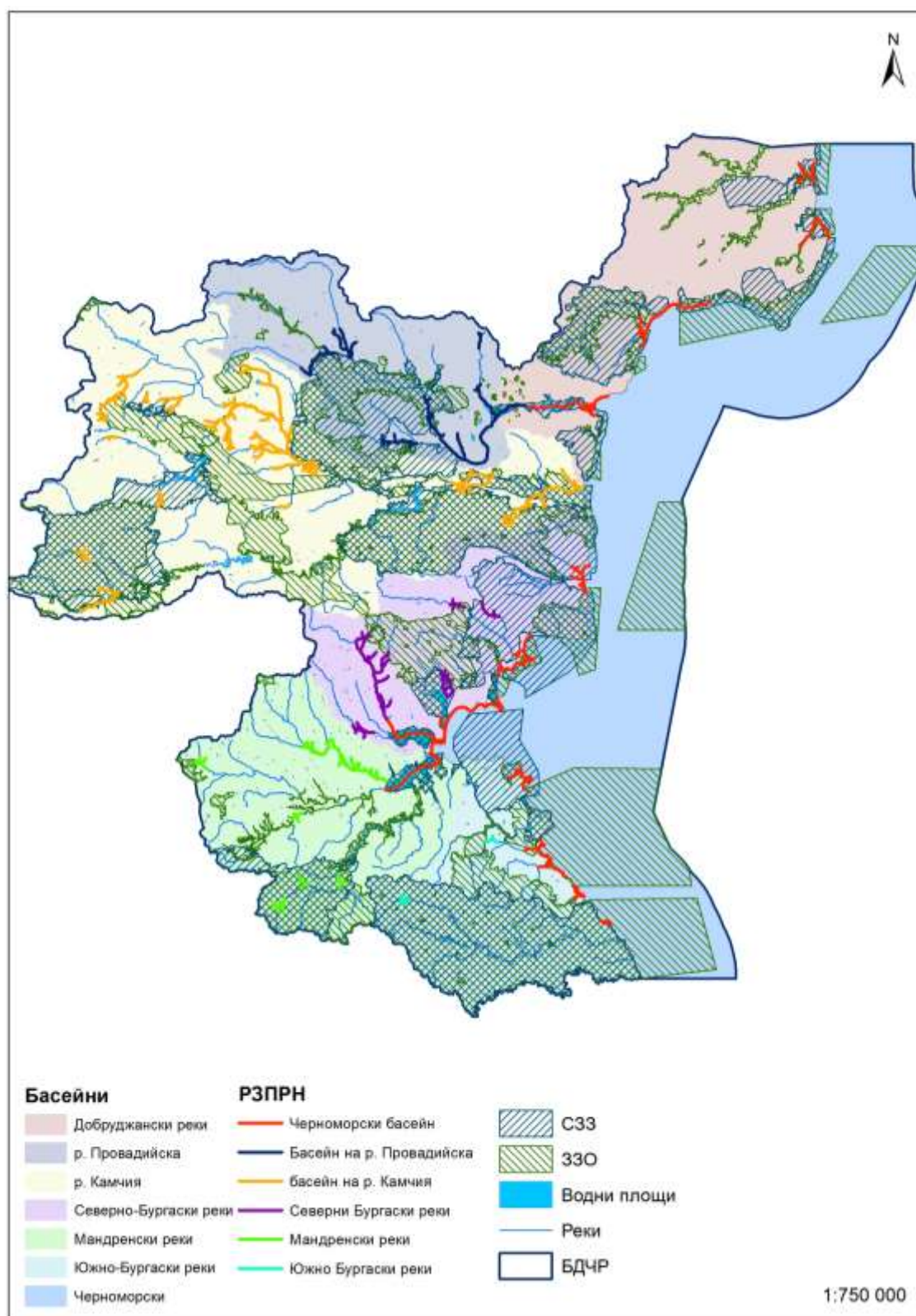
Все пак, това не отменя необходимостта от последващи планове и проекти. Поспециално следва да се отбележи, че всички структурни мерки имат потенциала да доведат до вероятни значителни въздействия върху защитени зони в зависимост от детайлните им характеристики и местоположение. Всички индивидуални проекти и планове по т.нар. „структурни мерки“, попадащи като местоположение в границите на или в близост до защитени зони или са съсредоточени върху воден обект преминаващ през защитена зона трябва да подлежат на преценка за необходимостта от оценка за съвместимост и оценка на степента на въздействие върху защитени зони, ако е необходимо, когато съответното ниво на детайлност е достъпно.

- Мерки за РЗПРН – включват следните видове:
 - Необходими мерки (необходимостта от които е определена с достатъчна степен на сигурност)
 - Допълнителни мерки (за потвърждаване на необходимостта от прилагането им са необходими допълнителни изследвания (вкл. резултати от картите))
 - Инициирани/стартирали конкретни мерки
- Мерки в населени места извън РЗПРН – планирани мерки във връзка със значими наводнения след 2012 г.

Актуализираната ПоМ, предмет на настоящата оценка, представена в Приложение 5 съдържа 334 мерки (структурни мерки), чието изпълнение е свързано с физически въздействия върху околната среда и защитени зони. От тях изпълнението на

31 мерки е стартирало, а една е изцяло изпълнена.

На фиг. 4-1. е представено местоположението на определените РЗПРН по басейни, спрямо частта от мрежата от защитени зони в обхвата на БДЧР.

Фиг. 4-1 Местоположение на определените РЗПРН по басейни, спрямо частта от мрежата от защитени зони в обхвата на БДЧР

Морски наводнения

В ПУРН са идентифицирани 11 РЗПН в риск от морски наводнения с обща дължина 267 км. Предвидени са и мерки извън РЗПРН, но с положителен ефект върху някои РЗПРН от гледна точка на превенция и защита.

Следните типове структурни мерки в РЗПРН в Черноморски басейн са пряко свързани с превенция, защита и реакция при морски наводнения:

- *Оформяне на изкуствени вълнозащитни насипи от местен материал;*
- *Изграждане на прегради от чували с пясък;*
- *Изграждане/реконструкция/поддържане на дамба;*
- *Изграждане/реконструкция/ поддържане на буна;*
- *Изграждане/реконструкция/поддържане на вълнобойна стена;*
- *Изграждане на земно-насипна дига и комбинация;*
- *Планиране и изграждане на линейни защитни съоръжения /охранителни канали/;*
- *Изграждане на нови канализационни мрежи с необходимия капацитет;*
- *Охранителни, отвеждащи канали в границите на населените места и изпомпване на води;*
- *Терасиране, реконструкция на отводнителните канали;*
- *Изпълнение на възстановителни работи по пътища, водоснабдяване, канализация, електроснабдителни мрежи и др. инфраструктура;*
- *Стабилизиране на свлачища в резултат на наводнения*

Преобладаващи типове дънни местообитания, които присъстват в българската акватория на Черно море, класифицирани в съответствие с референтния списък на преобладаващите местообитания, съгласно Приложение 1 на European Commission 2012 и с потенциал да бъдат засегнати при реализация на предвидените мерки за защита от морски наводнения: изграждане/реконструкция/поддържане на дамба, изграждане/реконструкция/ поддържане на буна, изграждане/реконструкция/поддържане на вълнобойна стена са изброени в следващата таблица 4-1. В таблицата са указани съответстващите им местообитания от Приложение I на Директивата за местообитанията. За всяко преобладаващо местообитание са изброени националните подтипове - биотопи, които са определени въз основа на характерната асоциирана фауна или флора.

Таблица 4-1. Списък на преобладаващите дънни местообитания по РДМС, съответстващи специални типове местообитания от Приложение I на Директивата за местообитанията и национални подтипове, присъстващи в българския сектор на Черно море:

РДМС преобладаващи типове местообитания	Местообитания от Анекс I на Директивата за местообитанията	Национални подтипове (биотопи) в българския сектор на Черно море
1. Медиолиторални скали	1170 Рифове	1. Горен медиолиторал с <i>Chthamalus stellatus</i> , <i>Melaphe neritoides</i> и <i>Ligia italica</i> 2. Долен медиолиторал с <i>Mytilaster lineatus</i> и <i>Mytilus galloprovincialis</i> . 3. Медиолиторални скали с <i>Corallina</i> , <i>Nemalion</i> , <i>Scytosiphon</i> и др. макроводорасли

РДМС преобладаващи типове местообитания	Местообитания от Анекс I на Директивата за местообитанията	Национални подтипове (биотопи) в българския сектор на Черно море
2. Медиолиторални седименти	1140 Тинести и пясъчни морски плитчини, които не се покриват от морски води при нисък прилив	4. Едри и средни медиолиторални пясъци, изложени на вълново вълнение с <i>Donacilla cornea</i> и <i>Ophelia bicornis</i> 5. Медиолиторални чакъли 6. Медиолиторални дребни пясъци 7. Медиолиторални тини 8. Зона на изхвърлените водорасли
3. Плитки сублиторални скали и биогенни рифове	1170 Рифове	9. Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. <i>Cystoseira</i> 10. Инфралиторални скално дъно с едногодишни зелени и червени водорасли 11. Долен инфралиторал със сциофилна асоциация на <i>Phyllophora crispa</i> 12. Инфралиторални скали с обрастване от черни миди <i>Mytilus galloprovincialis</i> и <i>Mytilaster lineatus</i> 13. Скално дъно с миди каменопробивачи (<i>Pholas dactylus</i> , <i>Barnea candida</i> , <i>Petricola lithophaga</i>) 14. Животински обраствания върху скално дъно 15. Биогенни рифове изградени от <i>Ostrea edulis</i> (острак)
4. Плитки сублиторални едри седименти	1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	16. Инфралиторални чакъли
5. Плитки сублиторални пясъци	1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини	17. Подводни ливади с морски треви 18. Едри и средни плитки пясъци с <i>Donax trunculus</i> 19. Дребни и средни пясъци с <i>Lentidium mediterraneum</i> 20. Чисти пясъци с <i>Arenicolla marina</i> и <i>Callianassa spp.</i> 21. Пясъци с <i>Chamelea gallina</i> 22. Тинести пясъци с <i>Upogebia pusilla</i>
6. Плитки сублиторални тини		23. Крайбрежни тини с <i>Melinna palmata</i>

В защитените зони в обхвата на РЗПРН определени във връзка със заплаха от морски наводнения са разпространени 15 типа природни дънни морски, крайбрежни халофитни, пясъчни и дюнни местообитания от приложение 1 на Директива 92/43/ЕС, от които два приоритетни (отбелязани със знак „*“): 1110, 1130, 1140, 1150*, 1160, 1170, 1210, 1240, 1310, 1410, 2110, 2120, 2130*, 2180, 2190.

В Таблица 4-2. са показани Защитени зони за местообитанията в обхвата на РЗПРН-Черноморски басейн, в които са разпространени дънни морски, крайбрежни и халофитни местообитания с потенциал да бъдат засегнати от структурните мерки, а в Таблица 4-3 - дюнни местообитания с потенциал да бъдат засегнати от структурните мерки. Посочени

са площта на съответните местообитания в 33 (в хектари) и общата оценка за природозащитното им състояние в съответната 33 и на национално ниво.

Таблица 4-2 Защитени зони за местообитанията в обхвата на РЗПРН-Черноморски басейн, в които са разпространени дънни морски, крайбрежни и халофитни местообитания с потенциал да бъдат засегнати от структурните мерки.

#	местообитание	1130			1140			1150*			1160			1210			1240			1310			1410		
	защитена зона	СФ	К	ПС	СФ	К	ПС	СФ	К	ПС	СФ	К	ПС	СФ	К	ПС	СФ	К	ПС	СФ	К	ПС	СФ	К	ПС
1	BG0000103				5.6	0					5.36	12.13	НЗ	0.52	0.97										
2	BG0000146				4.5	0					258.31	229.45	НЗ				0.24	1.38					18.48	0.7	
3	BG0000154				8.69	0					0	21.18	НЗ	0.63	1.68								4.55	0.53	
4	BG0000270							1485.3	1458.8	НЗ										108.13	110.57		1.08	0.56	
5	BG0000271	0	249.2	НЗ	0	3.11	НЗ	5.34	33.82	НЗ	0	202.09	НЗ							0	0.72		0	0.44	
6	BG0000573				0.2	0		51.85	13.17	НЗ	67.21	56.97	НЗ	1.08	4.94		3	57.52		0.44	0.01		0	0.13	
7	BG0000574	0	4.37	НЛ	7.7	0					1188.7	1447.7	НЛ	0.02	0.55										
8	BG0000620				8.9	0		662.6	665.78	НЗ	317.15	1122.6	НЗ							31.28	9.48		0	2.15	
9	BG0000621				5.9	0		40.33	24.55	НЛ	0	77.82	Б	0.09	2.17										
10	BG0001001	10.12	24.71	НЗ	7.18	0.06	НЗ	543.01	355.06	НЛ	131.36	1851.9	НЛ	3.9	7.39		7.96	37.29		0	2.51		26.27	19.19	
11	BG0001004	0.11	1.13	НЛ	9.8	0					0	139	НЗ	1.13	6.18		1.02	7.01							
12	BG0001007	20.33	5.64	НЗ	7.57	2.52	НЛ				591.13	10.25	НЛ	23.65	12.47		23.65	53.31					0	0.56	
Национална оценка		62.18	294.86		150	11.37		3051.2	2559.1		10423	11652		81.84	72.11		306.93	262.81		212	134.44		91.99	31.63	
Площ извън защитените зони			5.32	НЗ			НЗ			Н.Д.		6345	НЗ		35.67			99.28						3.53	

„СФ“ – стандартен формуляр за защитената зона

„К“ – преоценка на площта в резултат от проекта за картиране - МОСВ, 2013

„ПС“ – природозащитно състояние. Обща оценка на ПС на местообитанието в съответната ЗЗ.

Съкращения: Б – благоприятно състояние, НЗ – неблагоприятно-незадоволително, НЛ – неблагоприятно-лошо

„*“ – приоритетно за опазване природно местообитание от Приложение 1 та Директива 92/43/ЕС

„Н.Д.“ – няма данни

Таблица 4-3 Защитени зони за местообитанията, в които са разпространени дюнни местообитания (с площ в ха) и с потенциал да бъдат засегнати от структурните мерки в РЗПРН за Черноморски басейн:

#	местообитание	2110		2120		2130*		2180		2190	
	защитена зона	СФ	К	СФ	К	СФ	К	СФ	К	СФ	К
1	BG0000100	85.29	26.4	21.14	16.66	20.25	46.02	0	0.33		
2	BG0000102	18.46	7.67	0.22	4.23			2.58	0.59		
3	BG0000103	6.98	9.45								
4	BG0000110										
5	BG0000116	7.75	15.33	2.45	23.49	42.12	108.68	57.49	43.06	2.58	12.44
6	BG0000143					0.92	0				
7	BG0000146	15.84	10.4	5	6.02	10.77	18.14			1.8	0.36
8	BG0000154	72.23	36.02	8.33	80.14	2.47	4.79			1.01	0
9	BG0000230										
10	BG0000242	0	0.27								
11	BG0000270	2.16	4.44								
12	BG0000271	0	2.3								
13	BG0000273										
14	BG0000573	26.87	1.11								
15	BG0000574	68.75	39.71	17.68	4.73	31.52	75.52	10.21	0	5.89	0.44
16	BG0000620	20.85	18.06	8.88	2.35	0.01	0				
17	BG0000621	2.62	12.28	3.02	41.75						
18	BG0000622										
19	BG0001001	27.59	29.21	30.25	4.92	248.84	90.35	44.66	23.28	1.28	3.17
20	BG0001004	22.57	15.21	2.34	3.82						
21	BG0001007	10.64	11.23	21.87	7.9	0.12	1.69	0	0.34	0	1.58
Национална оценка		667.4	469.48	165.03	209.5	400.58	407.78	115	72.22	18.89	17.99
Площ извън защитените зони			230.39		13.53		62.58		4.62		0.07

„СФ“ – стандартен формуляр за защитената зона

„К“ – преоценка на площта в резултат от проекта за картиране - МОСВ, 2013

„ПС“ – природозащитно състояние. Обща оценка на ПС на местообитанието в съответната ЗЗ.

Съкращения: ■ – благоприятно състояние, ■ – неблагоприятно-незадоволително, ■ – неблагоприятно-лошо

„*“ – приоритетно за опазване природно местообитание от Приложение 1 та Директива 92/43/ЕС

За РЗПРН с код BS_1 до 11, в т.нар. Черноморски басейн, които всъщност попадат в речни басейни са предвидени и мерки, свързани с интервенции в и около речни течения и влажни зони (т.е. по-скоро свързани с покачване нивото на крайбрежните влажни зони).

Основният подход възприет при изготвяне картите на заплахата е проверката на възможни сценарии на повишаване на морското ниво вследствие натрупване на водни маси при продължително действие на вятъра и вероятното въздействие на ветрова вълна с режимна обезпеченост 1% (2%).

Специално внимание е отделено на моделиране на влиянието на морското ниво в свързани с морето езера и в устията на реките с отчитане на затихването на процеса с отдалечаване от морския бряг.

Определени са най-високите морски нива (НВМН) при височини на вълните с обезпеченост 1%, формирани при вятър с обезпеченост 2 % и приложени да действат към всяка от категориите бряг.

При определяне заплахата и риска от морски наводнения са разглеждани следните сценарии:

Сценарии	Описание
1. Повишаване на морското ниво при продължително действие на вятъра с обезпеченост 2% и ветрова вълна с обезпеченост 1%	<p>НВМН = СтМН + Повишение (или пълзене) на върха на вълната над СтМН СтМН (спокойно или статично морско ниво) СтМН = -0, 28 + Ah (подуване на водното ниво от действието на вятъра)</p> <p>Повишение За отвесен бряг: НВМН = СтМН + Повишение на върха на вълната над СтМН при разбиване във вертикален профил на прибойни вълни с обезпеченост 1% За полегат и стръмен бряг: НВМН = СтМН + Височина на пълзене на вълна от прибойната зона над СтМН с обезпеченост 1%</p>
2. Подприщване в устия на реки от повишено морско ниво	<p>За определяне влиянието на морето в устията на реки е прието СтМН да бъде изчислено за повишението на вълната с обезпеченост 2% в прибойната зона, отчитайки водно количество в реките с обезпеченост 50 %, с оглед на това крайното събитие да бъде получено с обезпеченост 1%.</p> <p>За устия на реки: НВМН = СтМН + Повишение на върха на вълната над СтМН, определено за вълна с обезпеченост 2% в прибойна зона За предварителна оценка в устия на реки се препоръчва подприщителна крива във функция на повишението на морското ниво.</p>
3. Повишаване на водното ниво в езера при "подуване" от продължително действащ вятър	<p>Подуването на водното ниво на езерото се разглежда като резултат на триенето между флуиди при продължително действащ над водната повърхност вятър с максималната скорост, отчетена при най-близката станция. В случая се разполага с вятър с обезпеченост 2%. В полза на сигурността и поради липса на информация за посоката на вятъра се приема тя да съвпада с максималния разгон в езерото.</p>
4. Повишаване на водното ниво в езера при възпрепятстване естествено оттичане към морето	<p>Вследствие на продължително действащ щормови нагон в плитководието на Черно море, морското ниво се задържа на висока кота и така възпрепятства дрениране на води от крайбрежните езера към морето. Същевременно, повишеният отток в заустващата река и невъзможността за оттичане по естествен път могат да обусловят повишаване на нивото на водата в езерото и за сладководно наводнение на прилежащите терени.</p> <p>Анализ на този сценарий на повишаване на водното ниво е приложен по отношение на Дуранкулашкото, Шабленското (заедно с Езерецкото), Поморийското и Атанасовското езеро, тъй като при тях липсва открито течение като хидравлична връзка с морето, т. е. сладките води се оттичат чрез филтрация към морето.</p> <p>Повдигането на водното ниво в този случай се определя като отношение между обема на 1% висока вълна при среден коефициент на формата за района и площта на езерото.</p>

Сценарии	Описание
5. Повишаване на водното ниво в езера с директна хидравлична връзка с Черно море от повишено статично морско ниво	Изчисленията, проследяващи процеса на повишаване на нивата в езерата, имащи директна хидравлична връзка с повишеното ниво на Черно море са проведени на основата на данни за максималните повишения на статичното морско ниво, данни за площите на черноморските езера, за максималния брой на дните със силен вятър, чиято продължителност е решаваща за степента на влияние на повишеното морско ниво върху водните нива в езерата, имащи директен контакт с морето. Изчисленията са проведени за Варненското и Бургаското езеро, за които се разполага с надеждни данни относно параметрите на хидравличната връзка с морето. За основа на тези пресмятания е приложена формулата за преливник широк праг, като при изчисляването на обема на постъпващите от морето водни маси се работи с подходящо подобрени стъпки по време. Избраният коефициент на водното количество съответства на преливник с неплавно оформен вход.

Структурните мерки, предвидени в тези РЗПРН с потенциал за отрицателно въздействие върху защитени зони са разгледани в т. 5.1.

В следващата таблица е посочен броя на мерките за РЗПРН свързани с интервенции/физически въздействия, попадащи в границите на съответните защитени зони, както и потенциално засегнати защитени зони в съседство:

Код на РЗПРН	Име на РЗПРН	Брой структурни мерки	Защитени зони, в които са предвидени структурни мерки
BG2_APSFR_BS_01	Черно море - Дуранкулак	1	BG0000154 BG0002050
BG2_APSFR_BS_02	Черно море - Шабла	1	BG0000156 BG0000621
BG2_APSFR_BS_03	Черно море - Балчик	1	BG0000102 BG0002082
BG2_APSFR_BS_04	Черно море - Варна	2	BG0000191
BG2_APSFR_BS_06		1	BG0000574
BG2_APSFR_BS_07		4	BG0000620 BG0000574

Речни наводнения

В ПУРН са идентифицирани 34 РЗПН в риск от речни наводнения с обща дължина 648 км.

Разпределението на определените РЗПРН по речни басейни е както следва:

- *Река Провадийска: 7 района с дължина 124 км.*
- *Река Камчия: 13 района с дължина 325 км.*
- *Севернобургаски реки: 6 района с дължина 100 км.*
- *Мандренски реки: 6 района с дължина 88 км.*
- *Южнобургаски реки: 2 района с дължина 11 км*

Предвидени са и мерки извън РЗПРН, но с положителен ефект върху някои РЗПРН от гледна точка на превенция и защита.

В следващата таблица 4-5 е посочен броя на мерките за речните РЗПРН, свързани с интервенции/физически въздействия, попадащи в границите на съответните защитени

зони.

Таблица 4-5 Брой структурни мерки по РЗПРН в риск от речни наводнения и засегнати 33

Код на РЗПРН	Име на РЗПРН/речен участък	Брой структурни мерки	Защитени зони, в границите на които съответния РЗПРН попада
BG2_APSFR_KA_01	Камчия - Долни чифлик	8	BG0000116 BG0000133 BG0002044 BG0002045
BG2_APSFR_KA_02	Камчия - Златар	1	BG0000104 BG0000501 BG0002038
	Камчия - Смядово	7	
BG2_APSFR_KA_03	Камчия - Златар	5	BG0000501 BG0002038
BG2_APSFR_KA_04	Камчия - Шумен	10	BG0000104 BG0000382 BG0000421 BG0000501 BG0002038
BG2_APSFR_KA_05	Камчия - Веселиново	2	-
BG2_APSFR_KA_06	Камчия - Кралево	5	BG0000421 BG0002093
BG2_APSFR_KA_07	Камчия - Руец	2	BG0002093
BG2_APSFR_KA_08	Камчия - Търговище	4	BG0000421
BG2_APSFR_KA_09	Камчия - Вардун	2	-
BG2_APSFR_KA_10	Камчия - Котел	3	BG0000117 BG0002029
BG2_APSFR_KA_10; BG2_APSFR_KA_11	Камчия - Градец	2	BG0000117 BG0000136 BG0000139 BG0002029
BG2_APSFR_KA_12	Камчия - Гроздьово	2	BG0000116 BG0000133 BG0000141 BG0002044 BG0002045
	Камчия - Долни чифлик	1	
BG2_APSFR_KA_13	Камчия - Върбица	3	BG0002029
BG2_APSFR_PR_01	Провадийска - Провадия	4	BG0000104 BG0000191 BG0000622 BG0002038
BG2_APSFR_PR_02	Девненска - Суворово	4	-
BG2_APSFR_PR_03	Главница - Блъсково	5	BG0002038
BG2_APSFR_PR_04	Главница - Бозвелийско, Тутраканци	1	BG0000138 BG0002038
	Крива река - Нови пазар	7	
BG2_APSFR_PR_05	Мадара - Мадара	4	-

Код на РЗПРН	Име на РЗПРН/речен участък	Брой структурни мерки	Защитени зони, в границите на които съответния РЗПРН попада
BG2_APSFR_PR_06	Главница - Комарево	7	BG0000104 BG0002038
BG2_APSFR_PR_07	Провадийска - Каспичан	7	BG0000138 BG0002038
BG2_APSFR_SE_01	Бяла - Оризаре	5	BG0002043
BG2_APSFR_SE_02		13	BG0000119 BG0000151
	Айтоска - Айтос	12	
	Севернобургаски реки	1	
BG2_APSFR_SE_03	Чукарска - Равнец	7	-
BG2_APSFR_SE_04	Хаджидере - Гълъбец	15	BG0000151
BG2_APSFR_SE_05	Дермендере - Черно море	9	BG0000151 BG0000270
BG2_APSFR_SE_06	Съдиевска - Съдиево	8	BG0000151
BG2_APSFR_UI_01	Дяволска - Ясна поляна	5	BG0001001
BG2_APSFR_UI_02	Младежка - Младежко	9	BG0001007 BG0002040
BG2_APSFR_MA_01		10	BG0000271
	р. Средецка- гр. Средец	2	
	Русокастренска - Русокастро	8	
BG2_APSFR_MA_02	Господаревска - Люлин	10	-
BG2_APSFR_MA_03	Факийска - Момина църква	12	BG0000219 BG0002066
BG2_APSFR_MA_04	Средецка - Проход	12	BG0000198
BG2_APSFR_MA_05	Факийска - Голямо Буково	13	BG0000219 BG0002066
BG2_APSFR_MA_06		8	BG0000219 BG0002066
няма РЗПРН (BG2_APSFR_PR_05)	Мадара - Мадара	2	-
Извън РЗПРН		10	
	Камчия - Долни чифлик	1	
	р. Дяволска, гр. Приморско	2	
	р. Изворска, с. Извор	2	
	р. Средецка, с. Дебелт	1	
	р. Средецка, с. Драчево	1	
	р. Факийска, с. Габър	1	
	р. Факийска, с. Зидарово	1	
	Сап дере, с. Зидарово	1	
Общо		244	

Следните типове сруктурни мерки в РЗПРН в Черноморски басейн са предвидени за превенция, защита, реакция при речни наводнения:

- Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна
- Изграждане на прегради от чували с пясък
- Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия

- Изграждане на земно-насипна дига и комбинация
- Планиране и изграждане на линейни защитни съоръжения /охранителни канали/
- Изграждане на нови канализационни мрежи с необходимия капацитет
- Охранителни, отвеждащи канали в границите на населените места и изпомпване на води
- Терасиране, реконструкция на отводнителните канали
- Отстраняване на запушвания от съборени мостове, сгради и други вкл. наносите (твърди вещества, разрушени обекти)
- Изпълнение на възстановителни работи по пътища, водоснабдяване, канализация, електроснабдителни мрежи и др. инфраструктура
- Поддържане и подобряване състоянието на съществуващи язовири.
- Стабилизиране на свлачища в резултат на наводнения

Преобладаващите типове сухоземни местообитания в защитените зони в обхвата на ЧРБУ.

В ЧРБУ са разпространени 63 типа природни местообитания по Директива 92/43/ЕС ([Слой с националното разпространение на типове природни местообитания, докладвани към Европейската комисия за периода 2007-2012г., съгласно изискванията на чл.17 от Директива 92/43/ЕИО - грид 1х1км, ETRS 89, LAEA](#)).

Следните типове природни местообитания по Директива 92/43/ЕС са с разпространение в обхвата на РЗПРН и потенциално биха могли да бъдат засегнати при изпълнение на предвидените структурни мерки в ПУРН:

Крайбрежни и халофитни местообитания		
1	1110	Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини
2	1130	Естуари
3	1140	Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода
4	1150*	Крайбрежни лагуни
5	1160	Обширни плиткови заливи
6	1170	Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове)
7	1210	Едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси
8	1240	Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове <i>Limonium</i>
9	1310	<i>Salicornia</i> и други едногодишни растения, колонизиращи тинести и пясъчни терени
10	1410	Средиземноморски солени ливади
11	1530*	Панонски солени степи и солени блата
Крайбрежни пясъчни и континентални дюни		
12	2110	Зараждащи се подвижни дюни
13	2120	Подвижни дюни с <i>Ammophila arenaria</i> по крайбрежната ивица (бели дюни)
14	2130*	Неподвижни крайбрежни дюни с тревна растителност (сиви дюни)
15	2180	Облесени дюни
16	2190	Влажни понижения между дюните
Сладководни местообитания		

17	3150	Естествени еутрофни езера с растителност от типа Magnopotamion или Hydrocharition
18	3260	Равнинни или планински реки с растителност от Ranunculion fluitantis и Callitriche-Batrachion
19	3270	Реки с кални брегове с Chenopodion rubri и Bidention p.p
Естествени и полуестествени тревни формации		
20	6110*	Естествени и полуестествени тревни формации Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от Alysson-Sedion albi
21	6210	Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (Festuco Brometalia) (*важни местообитания на орхидеи)
22	6220	Псевдостепи с житни и едногодишни растения от клас Theropodietea
23	6240*	Субпанонски степни тревни съобщества
24	6430	Хидрофилни съобщества от високи тревы в равнините и в планинския до алпийския пояс
25	6510	Низинни сенокосни ливади
26	62A0	Източни субсредиземноморски сухи тревни съобщества
27	62C0	Понто-Сарматски степи
Скални местообитания и пещери		
28	8210	Хазмофитна растителност по варовикови скални склонове
29	8220	Хазмофитна растителност по силикатни скални склонове
30	8230	Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите Sedo-Scleranthion или Sedo albi-Veronicion dillenii
Гори		
31	9150	Термофилни букови гори (Cephalanthero-Fagion)
32	9180*	Смесени гори от съюза Tilio-Acerion върху сипеи и стръмни склонове
33	91AA*	Източни гори от космат дъб
34	91F0	Крайречни смесени гори от Quercus robur, Ulmus laevis и Fraxinus excelsior или Fraxinus angustifolia покрай големи реки (Ulmenion minoris)
35	91G0*	Панонски гори с Quercus petraea и Carpinus betulus
36	91M0	Балкано-Панонски церово-горунови гори
37	91S0*	Западно понтийски букови гори
38	91W0	Мизийски букови гори
39	91E0*	Алувиални гори с Alnus glutinosa и Fraxinus excelsior (Alno-Padion, Alnion incanae, Salicion albae)
40	91Z0	Мизийски гори от сребролистна липа
41	92A0	Крайречни галерии от Salix alba и Populus alba

Следните растителни и животински видове по Директива 92/43/ЕС са с разпространение в обхвата на РЗПРН и РБУ и потенциално биха могли да бъдат засегнати при изпълнение на предвидените структурни мерки в ПУРН:

Група	Видове
Бозайници (без прилепи)	<i>Lutra lutra</i>
	<i>Mustela eversmanni</i>
	<i>Spermophilus citellus</i>

Група	Видове
	<i>Vormela peregusna</i>
	<i>Canis lupus</i>
	<i>Mesocricetus newtoni</i>
	<i>Ursus arctos</i>
Прилепи	<i>Barbastella barbastellus</i>
	<i>Miniopterus schreibersii</i>
	<i>Myotis bechsteinii</i>
	<i>Myotis blythii</i>
	<i>Myotis capaccinii</i>
	<i>Myotis emarginatus</i>
	<i>Myotis myotis</i>
	<i>Rhinolophus blasii</i>
	<i>Rhinolophus euryale</i>
	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>
	<i>Rhinolophus hipposideros</i>
	<i>Rhinolophus mehelyi</i>
Земноводни и вечуги	<i>Bombina variegata</i>
	<i>Emys orbicularis</i>
	<i>Testudo graeca</i>
	<i>Testudo hermanni</i>
	<i>Triturus karelinii</i>
	<i>Bombina bombina</i>
	<i>Elaphe sauromates</i>
	<i>Triturus dobrogicus</i>
	<i>Mauremys caspica</i>
Риби	<i>Barbus meridionalis</i>
	<i>Cobitis taenia</i>
	<i>Sabanejewia aurata</i>
	<i>Aspius aspius</i>
	<i>Cobitis elongata</i>
	<i>Eudontomyzon mariae</i>
	<i>Gymnocephalus baloni</i>
	<i>Gymnocephalus schraetzer</i>
	<i>Misgurnus fossilis</i>
	<i>Pelecus cultratus</i>
	<i>Zingel streber</i>
	<i>Zingel zingel</i>
	<i>Alosa immaculata</i>
	<i>Gobio kessleri</i>
	<i>Gobio uranoscopus</i>
	<i>Alosa tanaica</i>
	<i>Cottus gobio</i>
Безгръбначни	<i>Cerambyx cerdo</i>
	<i>Euplagia quadripunctaria</i>

Група	Видове
	<i>Lucanus cervus</i>
	<i>Lycaena dispar</i>
	<i>Morimus funereus</i>
	<i>Osmoderma eremita</i>
	<i>Rosalia alpina</i>
	<i>Unio crassus</i>
	<i>Theodoxus transversalis</i>
	<i>Austropotamobius torrentium</i>
	<i>Coenagrion ornatum</i>
	<i>Bolbelasmus unicornis</i>
	<i>Eriogaster catax</i>
	<i>Lignyopectera fumidaria</i>
	<i>Ophiogomphus cecilia</i>
	<i>Dioszeghyana schmidtii</i>
	<i>Vertigo moulinsiana</i>
	<i>Cordulegaster heros</i>
	<i>Nymphalis vaualbum</i>
	<i>Paracaloptenus caloptenoides</i>
	<i>Polyommatus eroides</i>
Растения	<i>Himantoglossum caprinum</i>
	<i>Buxbaumia viridis</i>
	<i>Dicranum viride</i>

В обхвата на РЗПРН в защитените зони по директива 2009/147/ЕС през размножителния им период са разпространени 213 вида птици (Слой с националното разпространение на видове птици, докладвани към Европейската комисия за периода 2008-2012 г., съгласно изискванията на чл.12 от Директива 2009/147/ЕО - грид 10x10км, ETRS 89, LAEA 5210).

4.1 Потенциални отрицателни въздействия на структурните мерки от ПоМ на ПУРН върху предмета и целите на опазване на защитени зони

Описание на потенциалните отрицателни въздействия на структурните мерки от ПоМ на ПУРН върху защитените зони е представена в следващата таблица 4.1-1

Таблица 4.1-1 Структурни мерки предвидени в ПУРН и тяхното потенциално негативно въздействие върху защитените зони и природните екосистеми като цяло

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката	Потенциални отрицателни въздействия предмета и целите на опазване на защитени зони
1	Възстановяване на компрометирани диги	Тази мярка се налага най-вече поради слабости в експлоатацията на съществуващите диги, нарушаване целостта на дигите вследствие преминаване на селскостопански или горски пътища, изграждане на други инфраструктурни съоръжения, водопроводи, газопроводи и др.	<p><i>Преки (при реализация на етап строителни дейности)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация; • пряко унищожаване на индивиди (напр., бавноподвижни безгръбначни животни, както и риби) в резултат на замътняване на водата в процеса на строителни и други дейности по мярката; • прогонване на индивиди в резултат от влошаване на физикохимичните параметри на водата в района и присъствие на хора при извършване на строителните работи; • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност <p><i>Непреки (при експлоатация, дългосрочно)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • промяна на водните нива и хидрологичния режим на съседни територии • влошаване състоянието на природни местообитания и видове
2	Изграждане на земно-насипна дига и комбинация	Осигуряване на защита от наводнения. Земно-насипните диги са най-често използваната алтернатива извън границите на населените места. В населени места са малко прилагана опция поради необходимостта от значително пространство за тяхното изграждане. Друг вид диги могат да бъдат изградени най-вече като комбинация от земно-насипна дига и биологично укрепване	<p><i>Преки (при реализация на етап строителни дейности)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация; • пряко унищожаване на индивиди (напр., бавноподвижни безгръбначни животни, както и риби) в резултат на замътняване на водата в процеса на строителни и други дейности по мярката; • прогонване на индивиди в резултат от влошаване на физикохимичните параметри на водата в района и присъствие на хора при извършване на строителните работи; • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност <p><i>Непреки (при експлоатация, дългосрочно)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • промяна на водните нива и хидрологичния режим на съседни територии • влошаване състоянието на природни местообитания и видове
3	Изграждане на нови канализационни мрежи с необходимия капацитет	Канализационните системи, все още не са изградени във всички градове, а там където съществуват, не обхващат цялата градска територия; в преобладаващия брой	Локално засягане при строителството на природни местообитания (основно крайречни), вкл. в границите на населените места

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката	Потенциални отрицателни въздействия предмета и целите на опазване на защитени зони
		на селата няма канализационна система; Обхващане на всички неканализирани райони от населените места и включването им към канализационната мрежа	
4	Изграждане на нови корекции	Отнася се преди всичко за населени места. Следва да се приема като мярка, налагаща активи с висока икономическа и социална стойност.	<p><i>Преки (при реализация на етап строителни дейности)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация; • пряко унищожаване на индивиди (напр., бавноподвижни безгръбначни животни, както и риби) в резултат на замътняване на водата в процеса на строителни и други дейности по мярката; • прогонване на индивиди в резултат от влошаване на физикохимичните параметри на водата в района и присъствие на хора при извършване на строителните работи; • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност <p><i>Непреки (при експлоатация, дългосрочно)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • промяна на водните нива и хидрологичния режим на съседни територии • влошаване състоянието на природни местообитания и видове
5	Изграждане на прегради от чували с пясък	Най-често това са временни мероприятия за защита на критични участъци при опасност от преливане на диги и оградни съоръжения или локална защита на съоръжения от особена важност при критични ситуации.	<ul style="list-style-type: none"> • прогонване на индивиди • увреждане на дюнна или тревна растителност
6	Изграждане/ реконструкция/ поддържане на буна	Разполагат се перпендикулярно на брега, в прибойната зона, да намаляват вълновата енергия. Допълнително въздействат чрез задържания пясък и новосъздадена пясъчна ивица. Действието е локално.	<ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на морски дънни местообитания • унищожаване на убежища/укрития за морски животни (риби, членестоноги и др.) • промени в теченията и влошаване на състоянието на съседни местообитания
7	Изграждане/реконструкция/поддържане на вълнобойна стена	Изгражда се по продължение на морския бряг, когато той е стръмен	<ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на морски дънни местообитания

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката	Потенциални отрицателни въздействия предмета и целите на опазване на защитени зони
		(тип клиф) и защитават директно брега от разрушаване. Действието е локално.	<ul style="list-style-type: none"> унищожаване на убежища/укрития за морски животни (риби, членестоноги и др.) промени в теченията и влошаване на състоянието на съседни местообитания
8	Изграждане/реконструкция/поддържане на вълнолом	Изгражда се за защита на пристанища и други морски съоръжения. Действието е локално.	<ul style="list-style-type: none"> пряко унищожаване на морски дънни местообитания унищожаване на убежища/укрития за морски животни (риби, членестоноги и др.) промени в теченията и влошаване на състоянието на съседни местообитания
9	Изграждане/реконструкция/поддържане на дамба	Разполагат се успоредно на брега да намаляват вълновата енергия. Действието е локално.	<ul style="list-style-type: none"> пряко унищожаване на морски дънни местообитания или крайбрежна растителност и дюни
10	Изпомпване от залети ниски части	Тази мярка се налага, когато дадена територия или населено място или отделни сгради са наводнени и се налага отстраняване на водите с цел връщане към нормалните условия на живот.	Пресушаване на съществуващи влажни зони
11	Отводняване на защитени с диги низини	Тази мярка се налага, когато дадена територия или населено място са наводнени. Най-често това се състои в разрушаване на част от дигите или друг отвор, през който да се осигури възможност за обратно изтичане на водите от низината след отминаване на високата вълна.	Пресушаване на съществуващи влажни зони
12	Оформяне на изкуствени вълнозащитни насипи от местен материал	Обикновено в края на сезона през месеците октомври и ноември се издигат пясъчни насипи от местен пясъчен материал за защита на брега и прилежащите на плажа обекти.	<ul style="list-style-type: none"> Унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност Унищожаване на дюнни местообитания

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката	Потенциални отрицателни въздействия предмета и целите на опазване на защитени зони
13	Охранителни, отвеждащи канали в границите на населените места и изпомпване на води	Охранителните канали предпазват населените места от скатови дъждовни води стичащи се от съседни територии като възпрепятстват тяхното навлизане в населеното място или друг обект.	пряко унищожаване на растителност и индивиди в резултат на строителни и други дейности по мярката
14	Поддържане и подобряване състоянието на съществуващи язовири	Мерки свързани най-вече със сигурността на стената, устойчивост на стената във връзка с изискванията на новите нормативни документи като ЕВРОКОД и др.	<ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация; • пряко унищожаване на индивиди в резултат на строителни и други дейности по мярката; • прогонване на индивиди в резултат от влошаване на физикохимичните параметри на водата в района и присъствие на хора при извършване на строителните работи; • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност
15	Разширяване на "тесните места" като мостове и др, които водят до подприщване на речния отток	Премахване или реконструкция на съоръжения с недостатъчна хидравлична проводимост, които създават подприщване на водните нива в участъка над тях.	<ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на индивиди в резултат на строителни и други дейности по мярката; • прогонване на индивиди в резултат от влошаване на физикохимичните параметри на водата в района и присъствие на хора при извършване на строителните работи; • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност
16	Реконструкция и поддържане на корекциите	Реконструкцията на корекциите се налага поради доказани неудачи по време на тяхната експлоатация или изтичане на периода на тяхната експлоатация и промяна в отточните условия водещи до невъзможност да изпълняват своето предназначение	<ul style="list-style-type: none"> • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност • пряко унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация;
17	Рехабилитация на съществуващи канализационни мрежи	Подмяна на отделни "критични" участъци от канализационната мрежа	Не се очакват отрицателни въздействия
18	Удълбочаване на участъци от дере	Налага се поради задържане на наноси в речното корито вследствие обрастване и липса на поддръжка	<p><i>Преки (при реализация на етап строителни дейности)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация;

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката	Потенциални отрицателни въздействия предмета и целите на опазване на защитени зони
			<ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на индивиди (напр., бавноподвижни безгръбначни животни, както и риби) в резултат на замътняване на водата в процеса на строителни и други дейности по мярката; • прогонване на индивиди в резултат от влошаване на физикохимичните параметри на водата в района и присъствие на хора при извършване на строителните работи; • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност <i>Непреки (при експлоатация, дългосрочно)</i> • промяна на водните нива и хидрологичния режим на съседни територии • влошаване състоянието на природни местообитания и видове
19	Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия, вкл. биологично укрепване	Ограничаване на ерозията на уязвимите участъци от брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи, разсаждане на издънки и преплитане на клони, и други биологични методи	<ul style="list-style-type: none"> • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност • пряко унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация;
20	Залесяване и стопанисване на гола площ във вододайна зона на язовир и/или на водохващане от повърхностни води Изграждане на защитен горски пояс	Залесяването на голи площи постига по-голямо водо-, влаго- и снегозадържане, и намаляване скоростта на оттичане на дъждовните води върху площи от водосбора на повърхностни водоизточници	<ul style="list-style-type: none"> • трансформация на открити местообитания • прогонване на индивиди
21	Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове	Ограничаване на ерозията на брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи	<ul style="list-style-type: none"> • трансформация на открити местообитания • прогонване на индивиди
22	Изкуствено оформяне на речните корита с цел забавяне на оттичането	Забавяне на скоростта на водата и създаване на повишеното съпротивление чрез изкуствен	<i>Преки (при реализация на етап строителни дейности)</i> <ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация;

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката	Потенциални отрицателни въздействия предмета и целите на опазване на защитени зони
		релеф на речното дъно и/или брегове	<ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на индивиди (напр., бавноподвижни безгръбначни животни, както и риби) в резултат на замътняване на водата в процеса на строителни и други дейности по мярката; • прогонване на индивиди в резултат от влошаване на физикохимичните параметри на водата в района и присъствие на хора при извършване на строителните работи; • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност <i>Непреки (при експлоатация, дългосрочно)</i> • промяна на водните нива и хидрологичния режим на съседни територии • влошаване състоянието на природни местообитания и видове
23	Контролирано временно наводняване на селскостопански площи с цел разтоварване на наднормените водни количества	Целенасочено наводняване на предварително определени съседни по-ниски терени чрез поставяне на савак на дига или канал.	<ul style="list-style-type: none"> • унищожаване на убежища/укрития Загуба на индивиди (малки на наземногнездящи птици, наводняване колонии на лалугер, костенурки и др.)
24	Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия	Осъществяване на дейности по ликвидиране на натрупвания, създаващи препятствия за свободно преминаване на водите, чрез почистване на участъци от речните корита от дървета и храсти, падащи дървета, дънери, битови и строителни отпадъци и др.	<ul style="list-style-type: none"> • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност • прогонване на индивиди
25	Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна	Премахване на препятствията за свободното преминаване на водите чрез почистване на участъци от речните корита и дерета от дървета и храсти, падащи дървета, дънери, битови и строителни отпадъци и други натрупвания	<i>Преки (при реализация на етап строителни дейности)</i> <ul style="list-style-type: none"> • пряко унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация; • пряко унищожаване на индивиди (напр., бавноподвижни безгръбначни животни, както и риби) в резултат на замътняване на водата в процеса на строителни и други дейности по мярката; • прогонване на индивиди в резултат от влошаване на физикохимичните параметри на водата в района и присъствие на хора при извършване на строителните работи; • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност <i>Непреки (при експлоатация, дългосрочно)</i>

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката	Потенциални отрицателни въздействия предмета и целите на опазване на защитени зони
			<ul style="list-style-type: none"> промяна на водните нива и хидрологичния режим на съседни територии влошаване състоянието на природни местообитания и видове
26	Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складиращи материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета	Отстраняване на всички подприщващи строежи и съоръжения, намиращи се в речните корита и нарушаващи тяхната проводимост; създаване на обстановка на нетърпимост към незаконно изградените такива обекти.	<ul style="list-style-type: none"> унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност прогонване на индивиди
27	Регулиране нивото на подземните води при опасното им повишаване или понижаване	Предприемане на мерки за изпълнение на дренажни системи, изпомпване на водата, осигуряване на самоизлив на сондажи от конкретното подземно водно тяло и други такива при опасно повишаване на подземните води, които наводняват приземни етажи, подземни съоръжения, изнасят към повърхността замърсени канални води и т.н.	Възможно осушаване на съществуващи влажни зони
28	Създаване или възстановяване чрез оводняване на влажна зона	Осигуряване на задържане на водни количества при преминаване на високи води чрез нови канали или възстановяване на прекъснати такива за свързване речното корито със съседни по-ниски територии.	<ul style="list-style-type: none"> унищожаване на убежища/укрития при прокопаване на канали прогонване на индивиди
29	Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките	Намаляване на скоростта, задържане на наносите и водните количества при преминаване на висока вълна в пасищата и алувиалните гори край реките; създаване на обеми за контролирано разтоварване на като цяло положително водните	<ul style="list-style-type: none"> Преимуществено положително въздействие

#	Вид мярка	Начин и обхват на действие на мярката	Потенциални отрицателни въздействия предмета и целите на опазване на защитени зони
		количества чрез съществуващите на терена релефни форми	
30	Отстраняване на запушвания от съборени мостове, сгради и други вкл. наносите (твърди вещества, разрушени обекти)	Отстраняване на запушвания от съборени мостове, сгради и други вкл. наносите (твърди вещества, разрушени обекти)	<ul style="list-style-type: none"> • унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност прогонване на индивиди

4.1.1 Мерки във връзка с потенциални морски наводнения с потенциал за значително въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони

4.1.1.1 Оформяне на изкуствени вълнозащитни насипи от местен материал

Обикновено в края на сезона през месеците октомври и ноември (извън летния туристически сезон) се издигат пясъчни насипи от местен пясъчен материал за защита на брега и прилежащите на плажа обекти.

Мярката е със защитен характер – за предпазване на конкретни обекти (хотели, жилищни територии, транспортна инфраструктура, индустриални обекти и др.) разположени по крайбрежието. Свързана е с предпазване от характерните за Черно море щормови явления с прехвърляне на морски води зад плажната ивица и дюнните образувания.

Мярката би могла да засегне следните типове природни местообитания, предмет на защита в ЗЗО, по РЗПРН и защитени зони:

Код на местообитанието					РЗПРН	Защитена зона
2110	2120	2130	2180	2190		
+	+	+	+			BG0000100 Плаж Шкорпиловци
+	+		+			BG0000102 Долината на река Батова
+						BG0000103 Галата
+	+	+	+	+		BG0000116 Камчия
+	+	+		+		BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка
+	+	+				BG0000154 Езеро Дуранкулак
+						BG0000242 Залив Ченгене скеле
+						BG0000270 Атанасовско езеро
+						BG0000271 Мандра-Пода
+						BG0000573 Комплекс Калиакра
+	+	+		+	BG2_APSFR_BS_06	BG0000574 Ахелой - Равда - Несебър
+	+					BG0000620 Поморие
+	+				BG2_APSFR_BS_02	BG0000621 Езеро Шабла - Езерец
+	+	+	+	+		BG0001001 Ропотамо
+	+				BG2_APSFR_BS_05	BG0001004 Емине - Иракли
+	+	+	+	+		BG0001007 Странджа
					BG2_APSFR_BS_04	Не се засягат защитени зони

Преки въздействия:

Унищожаване и увреждане на характерни растителни съобщества или отделни находища на консервационно значими видове растения и животни (изземване на пясък, утъпкване и др.)

Морфологични изменения на дюните и нарушаване на естествената динамика на подвижните пясъчни субстрати или хидрологичния баланс за 2110, 2120, 2190.

Замърсяване.

Внасяне на рудерални и неприсъщи за района растителни видове.

Потенциално засегнати популации и/или местообитания на видове предмет на опазване:

Земноводни	<i>Bombina bombina</i> , <i>Titurus dobrogicus</i> , <i>Triturus karelinii</i> , <i>Pelobates syriacus</i>
Влечуги	<i>Emys</i> , <i>orbicularis</i> , <i>Mauremys caspica</i> , <i>Testudo graeca</i> , <i>Testudo hermanni</i> , <i>Elaphe sauromates</i> , <i>Elaphe situla</i>
Птици	<i>Charadriiformes</i>
Бозайници без прилени	<i>Lutra lutra</i> , <i>Spermophilus citellus</i>
Прилени	<i>Myotis daubentonii</i> , <i>Nyctalus noctula</i> , <i>Pipistrellus pipistrellus</i> , <i>P. pygmaeus</i> , <i>P. nathusii</i> .

4.1.1.2 Изграждане/реконструкция/поддържане на морски защитни и брегоукрепителни съоръжения – дамби, буни, вълнобойни стени

Освен описаните в т.4.1.1.1 въздействия и потенциално засегнати природни местообитания и видове мярката би могла да засегне и следните следните типове природни местообитания, предмет на защита в ЗЗО, по РЗПРН и защитени зони:

Код на местообитанието											РЗПРН Код	Защитена зона
1110	1170	1130	1140	1150*	1160	1210	1240	1310	1410	1530*		
+	+				+				+		BG2_APSFR_BS_01	BG0000154
+	+				+	+					BG2_APSFR_BS_02	BG0000621
+					+						BG2_APSFR_BS_03	BG0000102
+	+			+	+	+		+	+			BG0000573
+					+						BG2_APSFR_BS_04	BG0000103
+											BG2_APSFR_BS_05	BG0001004
+	+	+			+	+					BG2_APSFR_BS_06	BG0000574
+				+				+			BG2_APSFR_BS_07	BG0000270
		+	+	+	+				+			BG0000271
												BG0000273
+				+	+			+				BG0000620
+	+				+		+				BG2_APSFR_BS_08	BG0000146
	+				+							BG0001001
		+									BG2_APSFR_BS_09	BG0000143
+	+	+		+	+		+		+	+		BG0001001
+	+				+		+				BG2_APSFR_BS_10	BG0001001
+	+					+	+				BG2_APSFR_BS_11	BG0001007

Мерки за смекчаване на въздействията

Избягване засягането на дюнни местообитания и растителни съобщества

4.1.2 Мерки във връзка с речни наводнения с потенциал за значително въздействие върху предмета и целите на опазване на защитените зони

4.1.2.1 Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна

Мярката включва премахване на препятствията за свободното преминаване на водите чрез почистване на участъци от речните корита и дерета от дървета и храсти, падащи дървета, дънери, битови и строителни отпадъци и други натрупвания.

Преки въздействия:

При самото почистване на речните участъци може да се унищожи както речна, така и крайбрежна растителност в локален обхват (в почиствания речен участък, в т.ч. самата река и до около 20 метра по откосите на речното легло). Нарушава се целостта на речното корито, като се променя формата му при изгребване на отложените върху дъното материали. Нарушава се състоянието на откосите на речното легло и крайречните местообитания при насипване и уплътняване на издетите от дъното материали. Причинява се размътване на водата, което временно влошава нейното качество и съответно условията за обитаващите я видове и може да предизвика аноксия както в почиствания участък, така и надолу по течението. Повишава се шумовото натоварване и се обезпокояват видове. Може да се наранят индивиди и да се унищожат гнезда/убежища на видове.

В зависимост от местата за прилагане на мярката е възможно да бъдат засегнати следните природни местообитания: 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*); 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior*; 7220* Извори с твърда вода и туфести формации (*Cratoneurion*); 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion*; 6430 Хидрофилни съобщества от високи треви в равнините и в планинския до алпийския пояс; 6110 Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi*; 3270 Реки с кални брегове с *Chenopodion rubri* и *Bidention p.p.* Също така е възможно да се засегнат местообитания на бозайници (основно *Lutra lutra*, *Barbastella barbastellus*, *Myotis* sp., *Rhinolophus* sp.), земноводни и влечуги (най-вече *Emys orbicularis*, *Bombina* sp., *Triturus* sp.), безгръбначни (*Euplagia quadripunctaria*, *Unio crassus*, *Coenagrion ornatum*, *Lignoptera fumidaria* и др.), риби (*Barbus meridionalis*, *Cobitis taenia*, *Sabanejewia aurata*, *Aspius aspius*, *Cobitis elongata*, *Eudontomyzon mariae*, *Gymnocephalus baloni*, *Gymnocephalus schraetzer*, *Misgurnus fossilis*, *Pelecus cultratus*, *Zingel streber*, *Zingel zingel*, *Alosa immaculata*, *Gobio kessleri*, *Gobio uranoscopus*, *Alosa tanaica*, *Cottus gobio*), земногnezдящи видове птици (*Alcedo atthis*, *Riparia riparia*, *Merops apiaster*, *Coracias garrulus* и др.), хралупо-гнездящи видове (*Dendrocopos medius*, *D. Syriacus*, *Coracias garrulus*), птици, гнездящи в храстови местообитания (*Lanius collurio*, *L. minor*) и във водолюбива растителност (*Ralus aquaticus*, *Porzana* sp., *Tachybaptus ruficollis ruficollis*, *Fulica atra*, *Gallinula chloropus* и др.)

Засяганите местообитания на прилепи са предимно ловни, но при премахване на хралупести дървета може да се унищожат убежища /укрития на прилепите, както и индивиди в хралупите, цепнатините и под корите на дърветата.

От друга страна мярката е с положителна екологична насоченост и е в съответствие с изискванията на ЗВ за защита от вредното въздействие на водите.

Непреки въздействия:

Редуцирането на растителността в и около речните течения може да доведе до:

- повишаване на температурата на водата, особено в малките и планинските притоци, където дървесната растителност напълно засенчва речното течение и не допуска прекомерното нагряване на водата. Премахването на тази растителност води до повишаване температурата на водата и промяна на речните съобщества.
- увеличаване на замърсяването с биогенни елементи. Липсата на пояс от крайбрежна растителност води до безпрепятствено преминаване на биогени чрез подпочвените води от обработваеми земи. При наличието на пояс от крайречна растителност, до 90% от тези биогени се улавят и оползотворяват, преди да достигнат до речното течение.
- Засилване на ерозията на речните брегове. Корените на растенията и особено на дърветата имат много важна структурна роля в поддръжката на речните брегове, тъй като те задържат почвените частици и не позволяват на водата да ги отнесе.

Общи мерки за смекчаване на въздействията:

- Избягване засягането на крайречни галерии;
- Възможно най-малко отнемане на крайречна растителност (дървесна и храстова)
- Съобразяване на сроковете за извършване на дейностите с размножителния период на консервационно-значимите воднозависими видове животни.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години.

4.1.2.2 Изкуствено оформяне на речните корита с цел забавяне на оттичането

Коригираните реки са по-къси, по-тесни и с по-голям наклон в сравнение с естествените. При обилни валежи водата се оттича по-бързо, образувайки по-високи приливни вълни.

Основното последствие от „изправянето“ чрез построяване на диги и прекъсването на меандрите на реката е, че тя се скъсява и се увеличава наклонът ѝ. Новата река е по-тясна поради построените диги от двете ѝ страни. Всичко това води след себе си ускоряване на течението и по-високи нива на водата при наводнения. Това ускорено течение от своя страна води до засилване на ерозията, както на бреговете на реката, така и на речното дъно. Целта на мярката е спиране на тези процеси, но ефектът от прилагането ѝ, би могъл да има допълнителни отрицателни последствия за речната биота. При подходящо планиране на речните участъци, в които мярката ще се изпълнява, тя може да служи като марка за възстановяване на местообитани и местообитания на видове в границите на защитени зони.

Общи мерки за смекчаване на въздействията:

- Избягване засягането на крайречни галерии;
- Възможно най-малко отнемане на крайречна растителност (дървесна и храстова)

- Съобразяване на сроковете за извършване на дейностите с размножителния период на консервационно-значимите воднозависими видове животни.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години.

4.1.2.3 Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия

Не предполагат значителни отрицателни въздействия в по-големите населени места, където отсъстват природни местообитания и местообитания на консервационно значими видове. В по-малките населени места е възможно при реализацията на мярката да бъдат засегнати запазени фрагменти от крайречни местообитания и местообитания на някои консервационно значими видове.

Общи мерки за смекчаване на въздействията:

- Избягване засягането на крайречни галерии;
- Възможно най-малко отнемане на крайречна растителност (дървесна и храстова)
- Съобразяване на сроковете за извършване на дейностите с размножителния период на консервационно-значимите воднозависими видове животни.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години.

4.1.2.4 Реконструкция и поддържане на корекциите и изграждане на нови корекции

Коригирането на речните течения, пресушаването на крайречните блата и мочури е причина за драстична промяна на речните и крайречните местообитания, като причинява пресушаване или продължително наводняване на участъци от реката, променя характеристиката на грунта, течението на реката, условията за седиментация и др. Това води до загуба на природни местообитания и местообитания на видове, поради промяна на екологичните характеристики на тези участъци от реката, които са коригирани. Влиянието на корекциите на реките може косвено да се отрази и на природни местообитания и местообитания на видове, които не са пряко свързани с речните и крайречни екосистеми. Въздействието на корекциите и пресушаванията е продължително и кумулативно, защото води до вторични промени в течението на реката, дълбочината, вида на дъното и мн.др. параметри.

Общи мерки за смекчаване на въздействията:

- Избягване засягането на крайречни галерии;
- Възможно най-малко отнемане на крайречна растителност (дървесна и храстова)

- Съобразяване на сроковете за извършване на дейностите с размножителния период на консервационно-значимите воднозависими видове животни.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години.

4.1.2.5 Изграждане на земно-насипна дига и комбинация

При реализация на строителните дейности, които биха могли да се развият в полоса от около 50 м, се очаква пряко унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон; пряко унищожаване на индивиди в процеса на строителни дейности по мярката; временно прогонване на индивиди в резултат от влошаване на физикохимичните параметри на водата при замътняване и присъствие на хора при извършване на строителните работи; унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност. Очаква се и фрагментация на местообитания / бариерен ефект – прегради за периодични, сезонни или многогодишни миграции на животни, вкл. нарушаване на придвижването на животински видове с по-ограничени локомоторни способности и промяна на маршрутите на мигранти. Осъществяването на дейности по мярката през размножителния период би могла да окаже неблагоприятно въздействие върху птици с гнездови популации в защитените зони или представени през размножителния период, за които по експертна преценка е преценено, че има подходящи за гнездене биотопи в обхвата на прилагането ѝ. Основните въздействия върху тези видове са свързани с промяна на характеристиките на местообитанията и въздействия върху отделни индивиди (унищожаване на влаголюбива крайречна растителност, места за гнездене, укрития, места за хранене), безпокойство и прогонване. За част от видовете не е изключена и загуба на гнезда, люпила или малки

Непреки въздействия:

Изграждането на диги неминуемо ще доведе до промени в хидрологичния режим на постоянно или временно заливаемите площи около речното корито, а оттам и до влошаване на състоянието на прилежащите хабитати, в т.ч. както на природни местообитания, така и местообитания на консервационно-значими видове. Промените на хидрохимичните и физикохимичните показатели на водите могат до доведат до временни изменения в хранителната база, местата за укрития и размножаване от значение за структурата, видовия състав и числеността на популациите на опазваните в зоните видове.

Общи мерки за смекчаване на въздействията:

- Избягване засягането на крайречни галерии;
- Възможно най-малко отнемане на крайречна растителност (дървесна и храстова)
- Съобразяване на сроковете за извършване на дейностите с размножителния период на консервационно-значимите воднозависими видове животни.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години.

4.2 Типове мерки за които е отчетено наличието на синергия

В ПоМ към Проект на ПУРН (2016-2021 г.) са заложени следните типове мерки за постигане на Приоритет 3 „Повишаване защитата на околната среда“, за които е отчетена синергия с РДВ и които има вероятност да окажат положително въздействие върху околната среда при прилагането на плана и изпълнението на програмата от мерки:

- Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна (Тази мярка трябва да се прилага много внимателно, тъй като почистването на речните участъци, особено ако е свързано с изземване на наноси – пясъци и чакъл, променя характера на речното дъно, оттук и местообитанията на видовете хидродробионти, свързани с каменисти речни дъна, особено, ако мярката се прилага ежегодно. Деретата с тяхната влаголюбива растителност представляват укрития на много дребни видове бозайници, влечуги земноводни, също и птици.)
- Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия;
- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Залесяване и стопанисване на гола площ във вододайна зона на язовир. Изграждане на защитен горски пояс;
- Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове);
- Закриване и рекултивиране на стари и вече неизползваеми промишлени зони или отделни предприятия;
- Ликвидиране или ограничаване експлоатацията на депа за отпадъци, особено в заливаеми територии;
- Мониторинг, поддържане в техническа изправност и подсигуряване срещу наводнения и подобряване стопанисването на хвостохранилища, шламоотвали, сгуроототвали и други съоръжения;
- Актуализация на планове за управление на защитени местности с анализи и мерки предвид морски наводнения;
- Поддържане на съществуващи канализационни мрежи в добро състояние;
- Дейности за защита на речните брегове от ерозия вкл. биол. укрепване • и други

В следващата таблица са изброени тези от тях, които има вероятност да окажат положително въздействие върху защитените зони в обхвата на прилагане:

Таблица 4.2-1 Мерки от ПУРН с вероятност за положително въздействие върху презмета и целите на опазване на защитени зони от НЕМ

Тип мярка	Обхват на прилагане - РЗПРН	Защитена зона	Тип на ЗЗ
Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи	BG2_APSFR_PR_06	BG0000104 Провадийско - Роякско плато BG0002038 Провадийско - Роякско плато	330 C33
	BG2_APSFR_PR_07	BG0000138 Каменица	330
	BG2_APSFR_SE_01	BG0002043 Емине	SPA
	BG2_APSFR_SE_02	BG0000119 Трите братя	330
	BG2_APSFR_SE_04 BG2_APSFR_SE_06	BG0000151 Айтоска планина	330
	BG2_APSFR_SE_05	BG0000270 Атанасовско езеро	330 и C33
	BG2_APSFR_UI_02	BG0001007 Странджа BG0002040 Странджа	330 SPA
	BG2_APSFR_MA_02	Извън ЗЗ	
	BG2_APSFR_MA_03 BG2_APSFR_MA_05 BG2_APSFR_MA_06	BG0000219 Дервентски възвишения 2 BG0002066 Западна Странджа	330 SPA
	BG2_APSFR_MA_04	BG0000198 Средецка река	330
Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове	BG2_APSFR_SE_01	BG0002043 Емине	SPA
	BG2_APSFR_SE_02	BG0000119 Трите братя	330
	BG2_APSFR_SE_04 BG2_APSFR_SE_06	BG0000151 Айтоска планина	330
	BG2_APSFR_SE_05	BG0000270 Атанасовско езеро	330 и C33
	BG2_APSFR_MA_01	BG0000271	330 и C33
	BG2_APSFR_MA_02	Извън ЗЗ	
	BG2_APSFR_MA_03 BG2_APSFR_MA_06 BG2_APSFR_MA_05	BG0000219 Дервентски възвишения 2 BG0002066 Западна Странджа	330 C33
	BG2_APSFR_MA_04	BG0000198 Средецка река	330
	BG2_APSFR_UI_01	BG0001001 Ропотамо	330
	BG2_APSFR_UI_02	BG0001007 Странджа BG0002040 Странджа	330 C33
Забрана за нови корекции на участъци от	BG2_APSFR_SE_01	BG0002043 Емине	C33

Тип мярка	Обхват на прилагане - РЗПРН	Защитена зона	Тип на ЗЗ
реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000	BG2_APSFR_MA_02	Извън ЗЗ – неприложима	
	BG2_APSFR_MA_04	BG0000198 Средецка река	ЗЗО
	BG2_APSFR_MA_05	BG0000219 Дервентски възвишения 2	ЗЗО
	BG2_APSFR_MA_06	BG0002066 Западна Странджа	СЗЗ
	BG2_APSFR_UI_02	BG0001007 Странджа BG0002040 Странджа	ЗЗО СЗЗ
Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);	BG2_APSFR_SE_01	BG0002043 Емине	СЗЗ
	BG2_APSFR_SE_02	BG0000119 Трите братя	ЗЗО
	BG2_APSFR_SE_04 BG2_APSFR_SE_06	BG0000151 Айтоска планина	ЗЗО
	BG2_APSFR_SE_05	BG0000270 Атанасовско езеро	ЗЗО и СЗЗ
	BG2_APSFR_MA_03	BG0000219 Дервентски възвишения 2	ЗЗО
	BG2_APSFR_MA_05	BG0002066 Западна Странджа	СЗЗ
	BG2_APSFR_MA_04	BG0000198 Средецка река	ЗЗО
	BG2_APSFR_UI_01	BG0002043 Емине	СЗЗ
	BG2_APSFR_UI_02	BG0000119 Трите братя	ЗЗО
Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове	BG2_APSFR_SE_01	BG0002043 Емине	СЗЗ
	BG2_APSFR_SE_02	BG0000119 Трите братя	ЗЗО
	BG2_APSFR_SE_04 BG2_APSFR_SE_06	BG0000151 Айтоска планина	ЗЗО
	BG2_APSFR_SE_05	BG0000270 Атанасовско езеро	ЗЗО и СЗЗ
	BG2_APSFR_MA_01	BG0000271	ЗЗО и СЗЗ
	BG2_APSFR_MA_02	Извън ЗЗ	
	BG2_APSFR_MA_03 BG2_APSFR_MA_05	BG0000219 Дервентски възвишения 2 BG0002066 Западна Странджа	ЗЗО СЗЗ
	BG2_APSFR_MA_04	BG0000198 Средецка река	ЗЗО
	BG2_APSFR_MA_06	BG0000219 Дервентски възвишения 2 BG0002066 Западна Странджа	ЗЗО СЗЗ
	BG2_APSFR_UI_01	BG0002043 Емине	СЗЗ

Тип мярка	Обхват на прилагане - РЗПРН	Защитена зона	Тип на ЗЗ
	BG2_APSFR_UI_02	BG0000119 Трите братя	ЗЗ
Закриване и рекултивиране на стари и вече неизползваеми промишлени зони или отделни предприятия	BG2_APSFR_PR_04	Извън ЗЗ, но потенциално положително въздействие върху BG0000138	
	BG2_APSFR_PR_07	BG0000138 Каменица	ЗЗ
	РБУ	Потенциално благоприятно въздействие върху всички ЗЗ с воднозависими екосистеми - местообитания и видове предмет на опазване, върху които тези обекти оказват натиск	
	BG2_APSFR_SE_02	Извън ЗЗ, но потенциално благоприятно въздействие върху BG0000273	
	BG2_APSFR_SE_05	BG0000270 Атанасовско езеро	ЗЗ и СЗЗ
Ликвидиране или ограничаване експлоатацията на депа за отпадъци, особено в заливаеми територии	BG2_APSFR_PR_04	Извън ЗЗ, но потенциално положително въздействие върху BG0000138	
	BG2_APSFR_PR_07	BG0000138 Каменица	ЗЗ
	РБУ	Потенциално благоприятно въздействие върху всички ЗЗ с воднозависими екосистеми - местообитания и видове предмет на опазване, върху които тези обекти оказват натиск	
	BG2_APSFR_SE_02	Извън ЗЗ, но потенциално благоприятно въздействие върху BG0000273	
	BG2_APSFR_MA_01	BG0000271 Мандра-Пода	ЗЗ и СЗЗ
Мониторинг, поддържане в техническа изправност и подсигуряване срещу наводнения и подобряване стопанисването на хвостохранилища, шламоотвали, сгуроототвали и други съоръжения	BG2_APSFR_PR_04	Извън ЗЗ, но потенциално положително въздействие върху BG0000138	
	BG2_APSFR_PR_07	BG0000138 Каменица	ЗЗ
Актуализация на планове за управление на защитени местности с анализи и мерки предвид морски наводнения	BG2_APSFR_BS_01	BG00002050 Дуранкулашко езеро	СЗЗ
		BG0000154 Езеро Дуранкулак	ЗЗ
Поддържане на съществуващи канализационни мрежи в добро състояние	BG2_APSFR_PR_02	Извън ЗЗ, но потенциално положително въздействие върху BG0000622 и BG0000191	
	BG2_APSFR_PR_04	Извън ЗЗ, но потенциално положително въздействие върху BG0000138	
	РБУ	Потенциално благоприятно	

Тип мярка	Обхват на прилагане - РЗПРН	Защитена зона	Тип на ЗЗ
		въздействие върху всички ЗЗ с воднозависими екосистеми - местообитания и видове предмет на опазване по посоката на оттока на населените места	
	BG2_APSFR_MA_02	Извън ЗЗ, но с потенциално благоприятно въздействие върху водни обекти и ЗЗ във водосбора	

4.3 Типове мерки за избягване на отрицателни въздействия върху защитени зони и територии, както и за опазване на елементи на ландшафта с цел осигуряване на връзките между защитените зони

В ПоМ на ПУРН са заложили следните типове такива мерки:

- Издаване на забрана за строителството в зони с риск от наводнения;
- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екологично състояние на селскостопанските площи;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на защитени територии и защитени зони от НЕМ Натура 2000;
- Опазване на крайбрежните заливаеми ивици и принадлежащите земи на водохранилищата;
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове);
- Поставяне на ограничителни условия към инвестиционни намерения в съседни на реката участъци;
- Изкупуване на частни терени, които са в зони с голям риск от наводнение;
- Изработване или актуализиране на аварийни планове за действие;
- Преразглеждане и допълнение към разрешителни режими и съответни разрешителни за големи съоръжения, строежи и дейности с опасни вещества в заливаемите зони (Севезо-обекти и такива, подлежащи (действащи въз основа) на комплексни разрешителни);
- Забрана за дейности, свързани с пресушаване на блата и други влажни територии;
- Актуализация на планове за управление на защитени територии

4.4 Типове мерки за които е оценено, че възпрепятстват постигането на целите на РДВ

Мерки, които биха довели пряко до влошаване на екологичното състояние на водните тела, са структурните мерки. Съгласно ПУРН, за целите на окончателния план ще бъде направена оценка на структурните мерки, за които е оценено, че възпрепятстват постигане целите на РДВ, но са от изключителен обществен интерес и трябва да бъдат включени в Програмата от мерки към ПУРН.

За целта, в Плана за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021 г.) за тези водни тела, при необходимост, ще бъдат приложени изключения за постигане на добро състояние на водите, в съответствие с разпоредбите на чл.156б - 156е от Закона за водите.

Пряка връзка ПУРН има с разработените Планове за управление на защитени територии и Планове за управление на защитени зони от националната екологичната мрежа и Натура 2000.

При разработването на планове за управление, са използвани методи за картиране на видове местообитания и птици, методика за определяне на благоприятно природозащитно състояние и методики за мониторинг на видовете и местообитанията, одобрени от ИАОС.

Към 2015 година от 216 бр. защитени територии по ЗЗТ и 81 бр. защитени зони от екологичната мрежа на „Натура“ 2000, попадащи на територията на Черноморски басейнов район, има действащи 12 бр. планове за управление на защитени територии.

Към 2015 г. за 10 бр. има изготвени проекти на Планове за управление за защитени територии и защитени зони - „Долината на р. Батова“, „Девненски хълмове“, „Варненско - Белославски комплекс“, „Крайморска Добруджа“, „Трите братя“.

В процес на актуализация към 2015 г. са 2 бр. планове за управление на защитени територии- поддържан резерват „Атанасовско езеро“ и защитена местност „Пода“.

4.5 Екологични съображения при изготвяне на икономическия анализ на мерките в ПоМ

Планирането на мерките в границите на защитени зони от националната екологична мрежа, особено на структурните свързани със защита от морски и речни наводнения би следвало да бъде съобразено с целите на защитените зони и мрежата като цяло за постигане на благоприятно природозащитно състояние на опазваните в тях местообитания и видове. В много от случаите при селекцията на мерки от националния каталог от мерки за прилагане на ниво РЗПРН има превес на инженерно-техническите решения свързани с физически интервенции във водните течения и басейни и/или морфологични изменения в тях за сметка на други (по-щадящи околната среда) мерки, свързани с по-устойчиво управление на водите.

Методологията за икономически анализ и самият икономически анализ на ПоМ на ПУРН включват прилагане на анализа разходи-ползи (АРП). АРП е извършен с цел да се сравнят трите сценарии от мерки (за 20 годишна, 100 годишна и 1000 годишна вълна) и да се избере този, който е най-изгоден от икономическа гледна точка.

АРП включва 4 основни компонента, както следва:

- Финансов анализ
- Икономически анализ
- Анализ на чувствителността
- Анализ на риска

За целите на анализа и избора на сценарий за управление на риска се използва технология, съдържаща 3 стъпки - определяне на инвестиционните и оперативните разходи, определяне на приходите и ползите, изчисляване на икономическите показатели.

В съответствие с характеристиките на мерките, за целите на анализа разходи-ползи, разходите за структурните мерки се приемат като разходи с инвестиционен характер, а разходите свързани с поддръжката и използването на създадените активи, като оперативни разходи. Разходите за неструктурните мерки се приемат единствено като разходи с оперативен характер.

За нуждите на икономическия анализ на програмите от мерки за различните

сценарии, основните приходи и ползи са „приходи“ от социално-икономически ползи, които могат условно да се разграничават на две групи: директни (преки) ползи – определят се при допускането, че стойността на щетите, които ще бъдат предотвратени с изпълнението на съответните мерки, представлява стойността на ползите от тези мерки и индиректни (непреки) ползи – определят се при допускането, че изпълнението на съответните мерки ще доведе до допълнителни ползи за обществото, които не са пряко свързани с предотвратяването на щети.

За целите на определяне на ползите, са определени стойности на активите, върху които ще се нанесат щети, съгласно предложения за уязвимост. Тези предложения са резултат от оценката на уязвимостта на различните видове активи при наводнение с определена височина на заливане. Разгледани са осем големи групи активи, включващи жилищни райони, комунална, техническа, транспортна и промишлена инфраструктура, зони за отдих и развлечения и зелени територии.

В последната група активи - зелени територии (където би следвало да се остойността екосистемните функции и услуги на защитените зони, като актив) са разгледани естествени зони за специална природна защита и естествени зони с висока дървесна растителност. Остойността на този актив е представено като средна единична цена за озеленяване и залесяване на зелени площи, определена въз основа на проучване на фирми, предлагащи услуги за озеленяване, залесяване и ландшафтно проектиране. Предлага се средна цена от 12 хил.лв./дка. (12 лв./кв.м.).

Природните местообитания като екосистеми със съответните съобщества от видове от флората и фауната предмет на опазване в мрежата от защитени зони и извън нея имат висока икономическа себестойност. Когато функционират добре, те носят и множество ползи и услуги за хората. Тези ползи/услуги са както материални - осигуряване на основни стоки като храни и горива, така и духовни – като естетически привлекателните пейзажи.

Една от най-важните функции и услуги на тези екосистеми са регулиращите - способността на екосистемите да регулират важни естествени природни процеси например регулиране на климата, на качеството и количеството на водите и др.

В икономическия анализ на ПоМ липсва оценка на регулиращите функции на природните екосистеми като актив на защитените зони и като цяло в ЧРБУ. По тази причина в анализа на разходите и ползите при избора на подходящи мерки за всеки РЗПРН не са отчетени регулиращите функции на природните екосистеми в защитените зони и значението им за намаляване на риска от наводнения (водозадържащи функции на горите и тревните местообитания, естествената ретензионна способност на меандри, естествени влажни зони, заливни тераси и др.).

Заложените в ПоМ на ПУРН мерки свързани с превенция и защита от морски наводнения биха могли да възпрепятстват постигането на екологичните цели на Морска стратегия на Република България (в проект) в изпълнение на Рамкова директива за морска стратегия 2008/56/ЕО и да са в противоречие с приоритетите за действие и мерките от Национална приоритетна рамка за действие за НАТУРА 2000 по отношение на морските местообитания и видове предмет на опазване в мрежата от морски защитени зони. При определяне на заплахата от морски наводнения са определени максимални морски нива с обезпечености 5%, 1% и 0.1% за морски РЗПРН за среден наклон на надводния брегови склон за геоморфоложкия подрайон. Определенето на максималните морски нива е с отчитане на ветровите вълнения и климатичните промени при „оптимистичен“ и „песимистичен“ сценарий съгласно национална методика. Отчетено е и актуалното състояние на бреговия участък - еволюция на

бреговата линия, абразионните и акумулационни процеси, състояние и функционалност на морските хидротехнически съоръжения, наличие на инженерни съоръжения в зона А на разстояние 100 m от бреговата линия навътре в сушата, местоположение на населените места, инженерна инфраструктура, степен на урбанизация, наличие и състояние на природните екосистеми – плажове, влажни зони, дюни, лимани и др.

5 Оценка на въздействията на мерките предвидени за прилагане на ниво РЗПРН върху предмета и целите на опазване на защитените зони

На база предоставени от БДЧР слоеве с моделирания обхват на наводнения за период на повторяемост 20, 100 и 1000 г. е изготвена следната справка за потенциално засегнатите площи в защитени зони за местообитанията:

Площ в (ха), засегната от наводнения за трите модела (периоди на повторяемост)					
Защитена зона	РЗПРН	Площ на 33 (ха)	20	100	1000
BG0000102 Долината на река Батова			228.6	290.9	441.7
BG2_APSFR_BS_03			228.6	290.9	441.7
BG0000103 Галата			0.7	1.1	2.3
BG2_APSFR_BS_04			0.7	1.1	2.3
BG0000104 Провадийско - Роякско плато			155.4	311.4	368.5
BG2_APSFR_KA_02			3.2	3.6	4.1
BG2_APSFR_KA_04			13.7	18.8	22.9
BG2_APSFR_PR_01			94.0	231.3	276.2
BG2_APSFR_PR_06			44.5	57.7	65.2
BG0000116 Камчия			741.1	4760.4	4911.8
BG2_APSFR_KA_01			607.2	3968.8	4098.7
BG2_APSFR_KA_12			133.9	791.6	813.1
BG0000117 Котленска планина			65.2	76.4	89.1
BG2_APSFR_KA_10			32.6	38.1	44.3
BG2_APSFR_KA_11			32.7	38.3	44.8
BG0000119 Трите братя			2.0	2.7	3.1
BG2_APSFR_SE_02			2.0	2.7	3.1
BG0000133 Камчийска и Еменска планина			52.9	61.7	73.1
BG2_APSFR_KA_01			34.4	41.3	50.6
BG2_APSFR_KA_12			18.6	20.3	22.5
BG0000136 Река Горна Луда Камчия			44.8	52.3	62.4
BG2_APSFR_KA_11			44.8	52.3	62.4
BG0000138 Каменица			11.8	29.0	31.1
BG2_APSFR_PR_04			0.4	14.8	14.9
BG2_APSFR_PR_07			11.4	14.2	16.1
BG0000139 Луда Камчия			1.6	2.0	2.5
BG2_APSFR_KA_11			1.6	2.0	2.5
BG0000141 Река Камчия			52.1	53.3	53.9
BG2_APSFR_KA_12			52.1	53.3	53.9
BG0000143 Караагач			9.1	14.8	18.6
BG2_APSFR_BS_09			9.1	14.8	18.6
BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка			78.5	109.3	120.1
BG2_APSFR_BS_08			78.5	109.3	120.1
BG0000151 Айтоска планина			78.9	217.2	239.5

Площ в (ха), засегната от наводнения за трите модела (периоди на повторяемост)					
Защитена зона	РЗПРН	Площ на 33 (ха)	20	100	1000
	BG2_APSFR_SE_02			0.5	0.6
	BG2_APSFR_SE_04		13.2	141.5	149.0
	BG2_APSFR_SE_05		62.7	71.8	85.6
	BG2_APSFR_SE_06		2.9	3.4	4.2
BG0000154 Езеро Дуранкулак			225.9	254.0	313.2
	BG2_APSFR_BS_01		225.9	254.0	313.2
BG0000198 Средецка река			9.7	10.3	10.7
	BG2_APSFR_MA_04		9.7	10.3	10.7
BG0000219 Дервентски възвишения 2			126.2	142.4	165.7
	BG2_APSFR_MA_03		32.2	37.4	44.6
	BG2_APSFR_MA_05		58.7	64.5	73.6
	BG2_APSFR_MA_06		35.3	40.5	47.5
BG0000270 Атанасовско езеро			428.3	518.8	742.5
	BG2_APSFR_BS_07		109.3	158.8	340.9
	BG2_APSFR_SE_05		319.1	360.0	401.7
BG0000271 Мандра-Пода			246.8	258.8	289.7
	BG2_APSFR_BS_07		246.6	258.6	289.2
	BG2_APSFR_MA_01		0.2	0.2	0.5
BG0000273 Бургаско езеро			337.7	390.5	447.5
	BG2_APSFR_BS_07		337.7	390.5	447.5
BG0000382 Шуменско плато			0.3	0.3	0.3
	BG2_APSFR_KA_04		0.3	0.3	0.3
BG0000421 Преславска планина			11.2	12.8	14.1
	BG2_APSFR_KA_04		2.0	2.3	2.7
	BG2_APSFR_KA_06		0.1	0.1	0.1
	BG2_APSFR_KA_08		9.1	10.4	11.3
BG0000501 Голяма Камчия			86.9	110.4	120.5
	BG2_APSFR_KA_02		6.6	21.3	27.0
	BG2_APSFR_KA_03		0.1	3.1	3.7
	BG2_APSFR_KA_04		80.1	86.0	89.8
BG0000573 Комплекс Калиакра			12.9	19.1	39.3
	BG2_APSFR_BS_03		12.9	19.1	39.3
BG0000574 Ахелой - Равда - Несебър			79.4	92.7	162.3
	BG2_APSFR_BS_06		79.4	92.7	162.3
BG0000620 Поморие					0.3
	BG2_APSFR_BS_06				0.3
BG0000621 Езеро Шабла - Езерец			125.4	174.7	285.8
	BG2_APSFR_BS_02		125.4	174.7	285.8
BG0000622 Варненско-Белославски комплекс			9.4	14.1	16.4
	BG2_APSFR_PR_01		9.4	14.1	16.4
BG0001001 Ропотамо			307.8	361.6	479.6
	BG2_APSFR_BS_08		0.1	0.1	0.1

Площ в (ха), засегната от наводнения за трите модела (периоди на повтораемост)					
Защитена зона	РЗПРН	Площ на 33 (ха)	20	100	1000
	BG2_APSFR_BS_09		307.3	361.0	478.9
	BG2_APSFR_BS_10		0.4	0.4	0.4
	BG2_APSFR_UI_01		0.0	0.1	0.1
BG0001004 Емине - Иракли			1.5	2.0	3.4
	BG2_APSFR_BS_05		1.5	2.0	3.4
BG0001007 Странджа			26.5	30.7	46.1
	BG2_APSFR_BS_11		5.0	6.4	18.0
	BG2_APSFR_UI_02		21.5	24.3	28.1
Общо			3558.5	8375.7	9555.0

Както е видно от таблицата най-голям е процента на потенциално наводнените площи в защитени зони, които обхващат част от поречията на големите реки със заливаеми тераси или равнини и обширни влажни зони. В тези зони се опазват едни от най-значимите в национален мащаб природни местообитания, както и приоритетни за опазване местообитания от приложение 1 на Директива 92/43/ЕС.

В защитените зони за птиците потенциално засегнатите от наводнения площи са както следва:

Площ в (ха), засегната от наводнения за трите модела (периоди на повторяемост)					
Защитена зона	РЗПРН	Площ на 33 (ха)	20	100	1000
BG0000152 Поморийско езеро		6.1		8.2	16.5
BG2_APSFR_BS_06		6.1		8.2	16.5
BG0000156 Шабленски езерен комплекс		144.2		220.7	517.8
BG2_APSFR_BS_02		144.2		220.7	517.8
BG0000191 Варненско-Белославско езеро		381.2		463.8	673.3
BG2_APSFR_BS_04		346.3		400.7	542.4
BG2_APSFR_PR_01		35.0		63.1	130.9
BG0000270 Атанасовско езеро		428.3		518.8	742.5
BG2_APSFR_BS_07		109.3		158.8	340.9
BG2_APSFR_SE_05		319.1		360.0	401.7
BG0000271 Мандра-Пода		246.8		258.8	289.7
BG2_APSFR_BS_07		246.6		258.6	289.2
BG2_APSFR_MA_01		0.2		0.2	0.5
BG0000273 Бургаско езеро		337.7		390.5	447.5
BG2_APSFR_BS_07		337.7		390.5	447.5
BG0002029 Котленска планина		130.2		152.2	179.3
BG2_APSFR_KA_10		32.6		38.1	44.3
BG2_APSFR_KA_11		71.3		83.1	97.9
BG2_APSFR_KA_13		26.3		31.1	37.0
BG0002038 Провадийско-Роякско плато		394.7		816.4	1001.7
BG2_APSFR_KA_02		62.2		170.9	251.5
BG2_APSFR_KA_03				0.2	0.9
BG2_APSFR_KA_04		45.9		56.9	67.2

Площ в (ха), засегната от наводнения за трите модела (периоди на повторяемост)				
Защитена зона	РЗПРН	Площ на 33 (ха)	20	100 1000
BG2_APSFR_PR_01		178.9		330.5 390.0
BG2_APSFR_PR_03		64.6		77.4 94.5
BG2_APSFR_PR_04		0.3		129.7 140.0
BG2_APSFR_PR_06		42.3		49.3 55.6
BG2_APSFR_PR_07		0.5		1.6 2.0
BG0002040 Странджа		25.3		29.3 44.4
BG2_APSFR_BS_11		3.8		5.0 16.3
BG2_APSFR_UI_02		21.5		24.3 28.1
BG0002041 Комплекс Ропотамо		40.1		47.5 70.0
BG2_APSFR_BS_09		40.1		47.5 70.0
BG0002043 Емине		1014.2		1372.9 1606.5
BG2_APSFR_BS_05		0.6		0.9 2.2
BG2_APSFR_BS_06		971.6		1032.9 1247.6
BG2_APSFR_SE_01		42.0		339.2 356.7
BG0002044 Камчийска планина		190.3		268.6 476.9
BG2_APSFR_BS_05		99.5		163.1 354.6
BG2_APSFR_KA_01		62.3		74.3 87.6
BG2_APSFR_KA_12		28.5		31.2 34.6
BG0002045 Комплекс Камчия		704.0		4692.0 4836.4
BG2_APSFR_KA_01		572.1		3952.8 4082.0
BG2_APSFR_KA_12		132.0		739.2 754.4
BG0002046 Ятата		4.9		5.9 9.0
BG2_APSFR_BS_04		4.9		5.9 9.0
BG0002050 Дуранкулашко езеро		256.3		305.7 555.1
BG2_APSFR_BS_01		256.3		305.7 555.1
BG0002051 Калиakra		1.4		2.6 18.4
BG2_APSFR_BS_02		1.4		2.6 18.4
BG0002060 Галата		47.8		52.2 54.1
BG2_APSFR_BS_04		47.8		52.2 54.1
BG0002061 Балчик		1.1		2.7 8.5
BG2_APSFR_BS_03		1.1		2.7 8.5
BG0002066 Западна Странджа		126.2		142.4 165.7
BG2_APSFR_MA_03		32.2		37.4 44.6
BG2_APSFR_MA_05		58.7		64.5 73.6
BG2_APSFR_MA_06		35.3		40.5 47.5
BG0002077 Бакърлъка		152.4		206.2 316.5
BG2_APSFR_BS_08		152.4		206.2 316.5
BG0002082 Батова		241.6		313.6 511.7
BG2_APSFR_BS_03		241.6		313.6 511.7
BG0002093 Овчарово		3.1		3.6 4.3
BG2_APSFR_KA_06		3.0		3.5 4.1
BG2_APSFR_KA_07		0.1		0.2 0.2
BG0002097 Белите скали		14.2		20.7 41.3

Площ в (ха), засегната от наводнения за трите модела (периоди на повторяемост)				
Защитена зона	РЗПРН	Площ на ЗЗ (ха)	20	100 1000
BG2_APSFR_BS_03		14.2	20.7	41.3
Общо		4892.1	10295.7	12587.2

В следващите точки е представен анализ и оценка на структурните мерки на ниво РЗПРН, като са оценени потенциалните въздействия върху предмета и целите на опазване на защитените зони в които те попадат.

5.1 Оценка на степента на въздействията на структурните мерки от ПоМ на ПУРН за превенция и защита във връзка с потенциални речни и морски наводнения върху предмета и целите на опазване на защитени зони

Басейн Добруджански реки

5.1.1 BG0002050 Дуранкулашко езеро и BG0000154 Езеро Дуранкулак

В границите на защитени зони: *BG0002050 Дуранкулашко езеро* *BG0000154 Езеро Дуранкулак* попада само един РЗПРН - *BG2_APSFR_BS_01* Черно море – Дуранкулак.

Заложените структурни мерки в ПоМ на ПУРН за този район са две превантивни - една за почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна свързана с потенциални речни наводнения и една за изграждане/реконструкция/поддържане на буна свързана с потенциално морско наводнение.

И двете мерки са стартирали, като през 2015 г. дерето, преминаващо през с. Дуранкулак е с осигурена проводимост, а голяма част от дейностите по изграждане на брегоукрепителните съоръжения при къмпинг „Космос“ са осъществени.

В Приложение I - 5.1.1 е илюстрирано мястото на прилагане на мерките спрямо защитените зони.

5.1.1.1 Мерки, свързани с потенциални морски наводнения:

Аварийно брегоукрепване и отводняване на къмпинг "Космос", с. Дуранкулак с линейни брегоукрепителни съоръжения

Брегоукрепително съоръжение №1: буна с дължина 60 m и нисък кей с дължина 20 m;

Подпорна стена №2А с дължина 170 m;

Подпорна стена №2В с дължина 135 m;

Подпорна стена №3 с дължина 108 m;

Рибарски хелинг с дължина 90 m с координати:

m. 23: 43°41'56,0"E;28°34'19,1"N;

m. 51: 43°41'50,8"E;28°34'03,7"N;

m. 29: 43°41'55,7"E;28°34'16,3"N;

m. 55: 43°41'54,6"E;28°34'12,7"N;

m. 27: 43°41'55,6"E;28°34'17,3"N;

m. 65: 43°41'53,5"E;28°34'17,5"N

BG0000154 Езеро Дуранкулак

Анализ и оценка на въздействията

Мярката за „аварийно брегоукрепване и отводняване на къмпинг "Космос"“ изцяло попада в границите на защитената зона.

Липсва обосновка за включването ѝ в ПоМ на ПУРН поради факта, че предвидените съоръжения към настоящия момент са вече изградени, като са използвани и надградени съществуващите съоръжения. Възможно е заради забавяне или по други неизвестни причини, част от дейностите да не са били осъществени. Вероятно и поради липса на достатъчно данни това е наложило включването на целия проект като мярка в ПУРН. Освен това степента на риска при интерпретиране на получените потенциални щети от наводнения за този РЗПРН (Приложение 12 на ПУРН) е определена като ниска.

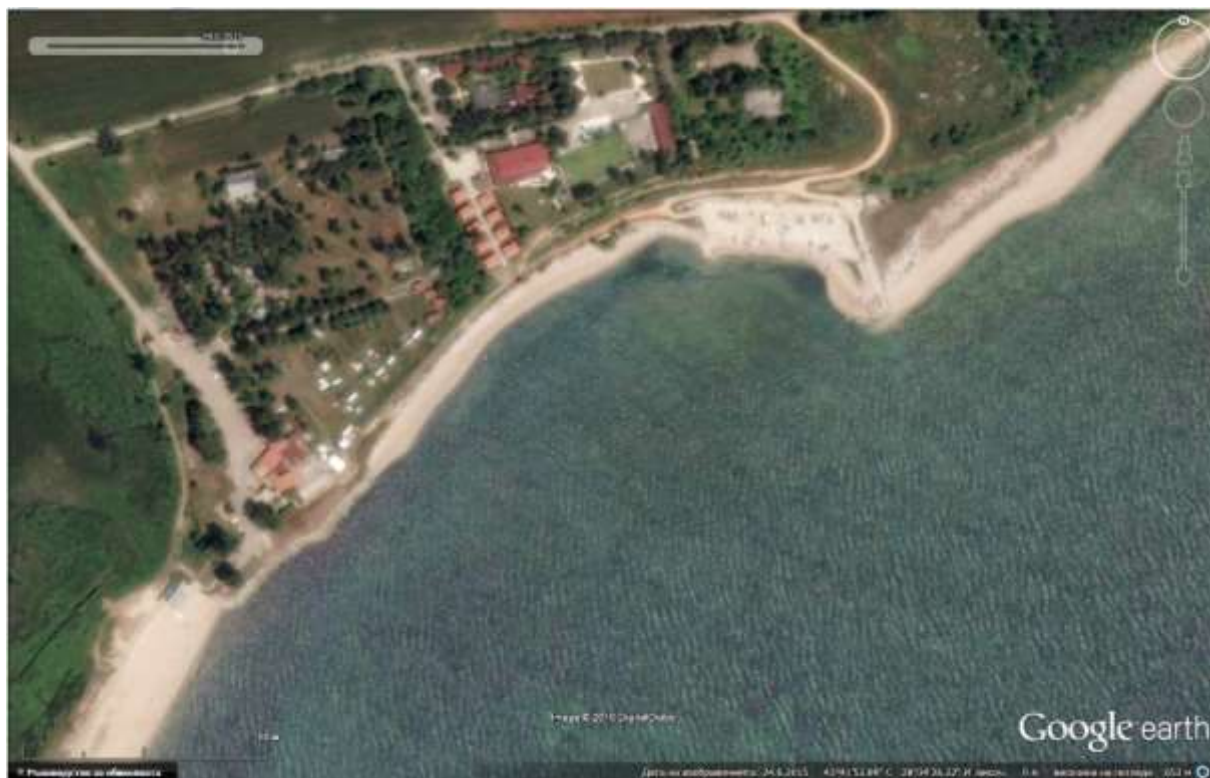
За по-точна оценка е необходимо в окончателния вариант на ПоМ и ПУРН, текстът на тази мярка да бъде прецизиран като отпаднат вече изградените съоръжения и останат само предвижданите/неизградени такива.

Състояние на бреговата ивица в района на прилагане на мярката към м. май, 2003 г.

Състояние на бреговата ивица към м. октомври, 2007 г. (референтна по отношение на защитената зона). Ясно се вижда започнатото строителство.

Състояние на бреговата ивица към юни 2015 г. с почти напълно изградени съоръжения.

Възможно е осъществените и предвиждани строителни дейности по доизграждането на буната, подпорните стени и рибарския хелинг да са оказали и да окажат допълнително неблагоприятно но вероятно незначително (неголяма площ на обектите) въздействие върху състоянието на следните природни местообитания предмет

на опазване в защитената зона, а оттам и върху характерните за тях бентосни съобщества и видове безгръбначни и риби:

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

Липсват данни (доклад, карти с разпространение) от националното картиране за разпространението, площта и състоянието на това природно местообитание в защитена зона 33 "Езеро Дуранкулак". Оценка на състоянието му на национално ниво се съдържа в националния доклад на България за първоначалната оценка на състоянието на морската околна среда изготвен в съответствие с чл. 8 на РДМС 2008/56/ЕО.

Според този доклад намалението на площта на местообитанието на плитките сублиторални пясъци спрямо референтното неповлияно състояние в резултат на запечатване и затрупване от техногенни структури в района на н. Сиврибурун - н. Калиакра е пренебрежимо малко и е под 1%.

Въз основа на тези оценки, може да се обобщи, че площта на местообитанието е умерено до слабо видоизменена по отношение на естествените физикогеографски и географски условия със съответните проценти на намаление в три от районите на оценка и съответстваща на естествените условия в района на н. Сиврибурун - н. Калиакра и н. Галата - н. Емине.

Тази оценка има висока степен на достоверност поради достатъчен масив от данни и ниска степен на екстраполация. Въпреки това бъдещите тенденции до 2020 г. в разпространението и площта на плитките сублиторални скали вероятно ще бъдат отрицателни (намаляване), предвид очакваното повишаване на антропогенния натиск от изграждането на нови крайбрежни хидротехнически съоръжения свързани с туризма, пристанищната дейност, брегоукрепването и урбанизацията.

Поради недостиг на данни за площта и разпространението на това местообитание в границите на защитената зона, на този етап е трудно да бъде направена оценка на степента на въздействие (физическа загуба на площ/запечатване, промени в структурата и видовия състав) от осъществяваните и бъдещи брегоукрепителни дейности имащи отношение към ПУРН.

Според стандартния формуляр площта на местообитанието в 33 е 526.8 ха. В периода 2007-2015 г. при изграждането на буната и рибарския хелинг са „усвоени“ около 0.2 ха, което като процент спрямо референтната стойност, дори и с прибавяне на кумулативни въздействия е незначително.

Бъдещата тенденция вероятно е за допълнително намаляване на площта на това местообитание поради процеси на акумулация на пясъци между рибарския хелинг и буната.

1160 Обширни плитки заливи

Съобразно данните от проведеното К, „природно местообитание 1160 е представено в 33 "Езеро Дуранкулак" с обща площ от 21,18 ха." Има фрагментации на местообитанието. Конкретен пример за това е наличие на сгради, къмпинг и ресторант непосредствено до северната част на местообитанието. Те имат съществено въздействие по този параметър.“ Установени са типични видове както макро водорасли – главно *Enteromorpha intestinalis*, *Ulva rigida*, *Cladophora spp.* така и животински видове от групите *Mollusca* и *Crustacea* – сред водораслите в прибойната зона доминира *Idotea baltica*.

Обща оценка на състоянието на природно местообитание 1160 в зона BG0000154 Езеро Дуранкулак е неблагоприятно незадоволително.

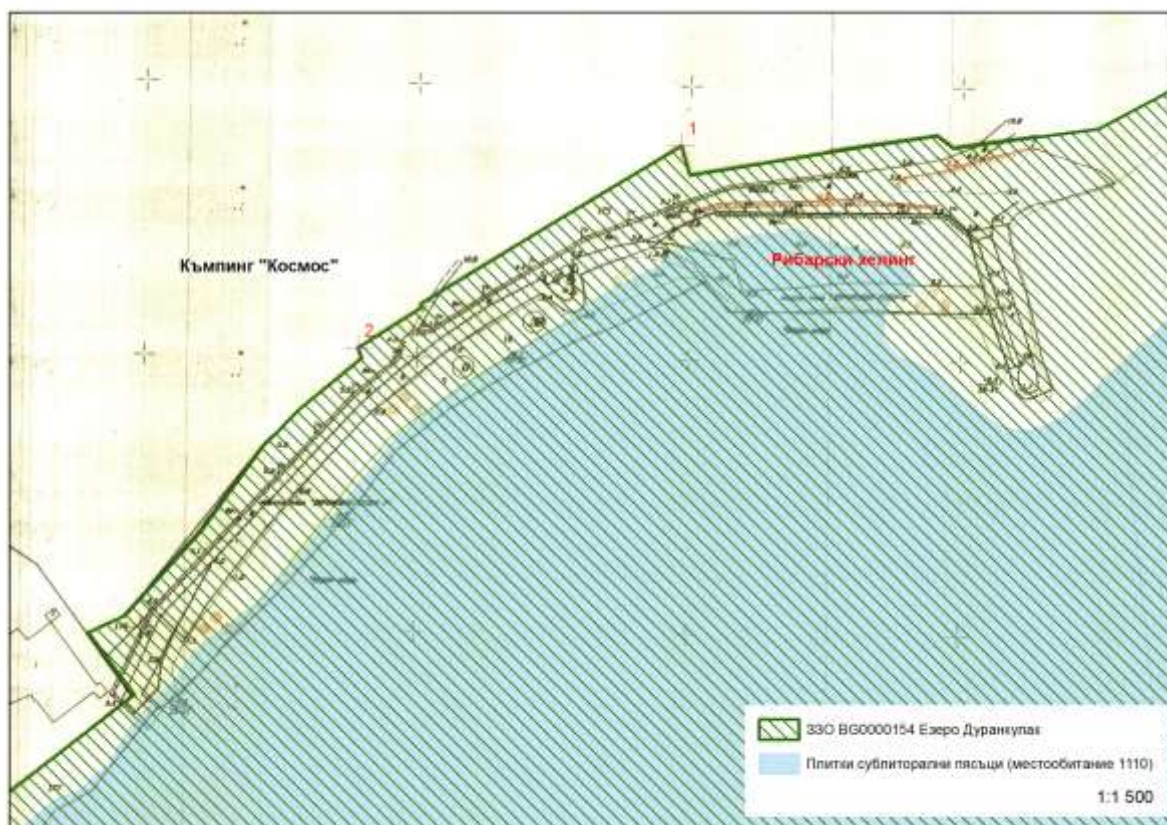
2110 Зараждащи се подвижни дюни

Общата площ на местообитанието в границите на зоната е 1,68 ха. Местообитанието е развито предимно на север от къмпинг Дуранкулак, като най-представителните участъци са в близост до границата с Румъния. Над 90 % от площта е в благоприятно състояние. Наблюдавани са типичните за местообитанието растителни видове *Salsola ruthenica*, *S. soda*, *Cakile maritima*, *Glaucium flavum*, *Euphorbia perlis* и др. Защитена зона Езеро Дуранкулак е едно от местата в страната, където местообитанието е развито най-добре и това следва да се има предвид при планиране на по-нататъшното развитие в крайбрежната зона в района.

Смекчаващи мерки/Алтернативи

Предвид гореизложеното препоръчваме така разписаната мярка да отпадне от ПоМ или текстът и да бъде коригиран/прецизиран в случай, че са предвиждат бъдещи дейности свързани с доизграждане на част от съоръженията.

Поради недостатъчно информация за проекта, обхвата и вида на строителните дейности на този етап не би могла да се направи количествена оценка на вероятна физическа загуба (запечатване) на площи от морски местообитания, предмет на опазване в защитената зона. Предоставените координати (гранични точки), като местоположение за прилагане на мярката индикират и предполагат въздействия основно върху сушата в прибойната зона и плажната ивица и вероятно няма да доведат до значително пряко отрицателно въздействие върху морски природни местообитания, биотопи и съобщества на морски организми.

Съществуващо състояние с граници по кадастър от специализирана карта на крайбрежието и картираното разпространение на местообитание 1110. Източник: АГКК и МОСВ.

Изглед от края на буната в посока ЗЮЗ към изградените подпорни стени и рибарския хелинг. Снимка: Замфир Хаджийски, м. май, 2016 г. @ <https://goo.gl/maps/94Q1itLDjtv>

Въпреки това на принципа на предпазливостта при планиране на нови и/или строителство/доизграждане на започнати и нови брегоукрепителни съоръжения в района проектите и дейностите да бъдат подлагани на оценка за съвместимост с отчитане на данните от националната оценка на състоянието на морската околна среда и консултации с експерти по морски местообитания от БАН, ИО-Варна и други научни институции, организации (вкл. неправителствени природозащитни) и обществеността.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че осъществяваните дейности и съоръжения са оказали отрицателно въздействие върху природни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване в незначителна степен. Възможни са отрицателни въздействия при осъществяване на част от дейностите по мерките, които по някаква причина не са били реализирани.

BG0002050 Дуранкулашко езеро

Анализ и оценка на въздействията

Вероятно отрицателно въздействие от изградените брегоукрепващи съоръжения в защитената зона за птиците може да се очаква върху видове водолюбивы птици, свързани с крайбрежието.

То се изразява в намаляване на площта на гнездовите местообитания (за гнездящите на брега видове) и местата за хранене в плитката прибрежна зона.

С най-голям потенциал да бъдат засегнати са видовете птици от разред Charadriiformes (от сем. *Burhinidae*, *Scolopacidae*, *Glareolidae*, *Laridae*), предмет на опазване в защитената зона. Защитената зона е едно от орнитологично важните места с най-голямо значение за опазването на гнездови популации на морския дъждосвирец *Charadrius alexandrinus*. Освен него от видовете гнездящи по крайбрежната ивица в зоната уязвими към подобен тип дейности са и белочелата рибарка (*Sternula albifrons*), совоокия дъждосвирец (*Burhinus oedicnemus*) и полската бъбрица (*Anthus campestris*).

Индиректно тези видове биха могли да бъдат повлияни и поради намаляване на хранителната база (морски безгръбначни и риби) в резултат на влошаване на състоянието на крайбрежните природни местообитания, както и засилващият се антропогенен натиск по брега в района на къмпинг Космос и рибарското съоръжение.

В известна степен подобен тип мерки са в дисонанс с първоначално дефинираните цели на опазване на предложеното за СЗЗ орнитологично важно място (ОВМ) Дуранкулашко езеро, а именно: запазване на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата; възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Подобен тип съоръжения за предпазване и/или овладяване на процесите на абразия са свързани с трайни изменения на крайбрежния ландшафт и несъмнено не способстват за запазване на естественото състояние на местообитанията. Към естественото състояние на тези динамични екосистеми несъмнено трябва да се причислят и абразионните процеси, към които крайбрежните видове птици в една или друга степен са се адаптирали. Една от изброените недопустими дейности¹ за орнитологично важното място (защитената зона), водеща до влошаване качествата на местообитанията е нарушаването на естественото състояние на водни площи, брегове и прилежащи територии.

¹ Георгиев, Д., С. Дерелиев, д-р П. Янков, д-р Н. Петков, И. Иванов. 2007. „Дуранкулашко езеро“. В: Костадинова, И., М. Граматиков (ред.). 2007. Орнитологично важни места в България и Натура 2000. БДЗП, Природозащитна поредица, Книга 11. София, БДЗП

Въпреки това, ефекта от тези въздействия се оценява като незначим в негативен аспект за птиците предмет на опазване, поради локалния характер на дейностите, неголемите площи изменения. Освен това, в забранителните режими от заповедта за обявяване на защитената зона са допуснати изключения за подобен тип съоръжения и би следвало те, да са съгласувани с компетентния орган РИОСВ - Варна.

Смекчаващи мерки

Не се налагат. **Мярката е предложена за изключване от ПоМ, тъй като съоръженията са изградени.**

В случай на необходимост от надграждане/промяна на параметрите на съоръженията или изграждане на нови, допълнителни такива да се следва процедурата по реда на чл. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху местообитания и популации на видове птици, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитената зона.

5.1.1.2 Мерки свързани с потенциални речни наводнения:

BG0000154 Езеро Дуранкулак

Почистване на участък от дере през с. Дуранкулак с дължина 50 т от двете страни на моста при влошена проводимост.

Анализ на въздействията

Мярката за прочистване на участък от дере, преминаващо през с. Дуранкулак не попада в границите на защитената зона, но е възможно засягане на местообитания и индивиди от видове, които се опазват в тях. На дерето в населеното място има 3 моста, от които един е на главен път Е87 и е на границата със защитената зона за птиците. Мярката е с нисък приоритет по отношение на предотвратяване или намаляване на риска от наводнения, но дейностите биха могли да окажат неблагоприятно въздействие, ако бъдат планирани и изпълнявани ежегодно и в чувствителен за повечето видове период.

Дерето, преминаващо през с. Дуранкулак би могло да се разглежда като елемент от ландшафта по смисъла на чл. 30, ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие.

При анализ на пространствени данни за разпространение на природни местообитания и видове по проект „К и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“, за следните видове и техни местообитания от Приложение 2 на Директива 92/43/ЕС биха могли да се очакват неблагоприятни въздействия при изпълнение на дейностите от мярката, особено ако последните бъдат осъществени в размножителния или друг чувствителен период от жизнения цикъл на животинските видове:

Потенциално засегнати видове и техни местообитания, от Приложение 2 на Директива 92/43/ЕС	Пригодни местообитания	Оптимални местообитания
Безгръбначни животни		
<i>Луцаена dispar</i>	+	+

Потенциално засегнати видове и техни местообитания, от Приложение 2 на Директива 92/43/ЕС	Пригодни местообитания	Оптимални местообитания
<i>Vertigo moulinsiana</i> <i>Vertigo angustior</i> <i>Unio crassus</i>	+	-
<i>Hypodrias maturna</i>	+	-
<i>Callimorpha quadripunctaria</i>	+	-
<i>Coenagrion ornatum</i>	+	-
Земноводни и влечуги		
<i>Emys orbicularis</i>	+	-
<i>Bombina bombina</i>	+	-
<i>Elaphe sauromates</i>	+	+
<i>Triturus dobrogicus</i>	+	+
<i>Triturus karelinii</i>	-	-
<i>Testudo graeca</i>	+	-
<i>Testudo hermanni</i>	-	-
Риби		
<i>Misgurnus fossilis</i> <i>Rhodeus sericeus amarus</i> <i>Cobitis taenia</i> <i>Barbus bergi</i>	+	-
Бозайници без прилепи		
<i>Mustela eversmanni</i> <i>Vormella peregusna</i> <i>Spermophilus citellus</i>	+	-
„+“ очаква се отрицателно въздействие; „-“ не се очаква отрицателно въздействие		

Въздействията, които дейностите по мярката могат да окажат върху гореизброените видове са:

Преки (при реализация на етап строителни дейности)

- унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация;
- унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност
- унищожаване на индивиди (напр., безгръбначни животни, риби, земноводни и влечуги);
- прогонване на индивиди в района и присъствие на хора и механизация при извършване на строителните работи;

В дългосрочен аспект при осъществяване на дейностите ежегодно би могло да се очаква влошаване на качествата на местообитанията на видовете обитаващи района до степен на непригодност и трайно прогонване на индивиди от тях. По този начин свързващата функция на този биокоридор, би могла да бъде компрометирана. Още повече, че към 2015 г. е осигурена проводимост и вероятно тези въздействия вече са осъществени. бариерен ефект – прегради за периодични или сезонни миграции на животни, вкл. нарушаване на придвижването на животински видове и промяна на маршрутите на мигранти

Оценка на въздействията

Като цяло реализирането на мярката не би могло да окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитената зона, тъй като не се засягат нейни елементи но би могло да повлияе функционалната ѝ свързаност, чрез премахване и влошаване състоянието на свързващи елементи на ландшафта, които са от значение за видове предмет на опазване.

Смекчаващи мерки

По тази причина, като смекчаващи въздействието мерки предлагаме дейностите по прочистване да бъдат осъществявани в периода на есенно маловодие извън размножителния период на повечето видове (края на август-октомври) с възможно най-малко засягане на дървесно-храстова растителност.

5.1.2 BG0000621 Езеро Шабла – Езерец и BG0000156 Шабленски езерен комплекс

РЗПРН BG2_APSFR_BS_02 Черно море – Шабла попада в границите на следните защитени зони: BG0000156, BG0000621, BG0002051 и тангира до BG0000130 Крайморска Добруджа.

Заложените структурни мерки в ПоМ на ПУРН за този район са общо 5, като 2 са превантивни - за почистване на речни участъци за осигуряване преминаване на висока вълна свързана с потенциални речни наводнения и 3 са за реакция при евентуално покачване на морските и/или езерни води.

В защитена зона BG0002051 не се предвиждат структурни мерки и не се очакват отрицателни въздействия върху нея.

Що се отнася до евентуални въздействия върху структурната и функционална свързаност на защитени зони BG0000621 Езеро Шабла – Езерец и BG0000130 Крайморска Добруджа, те са разгледани по-долу в текста.

5.1.2.1 Мерки свързани с потенциални морски наводнения:

Защитена зона BG0000621 Езеро Шабла – Езерец

Оформяне на изкуствен вълнозащитен насип от местен материал с дължина 100 m и 2,5 m височина

Предвидената мярка за оформяне на изкуствен вълнозащитен насип от местен материал с дължина 100 m и 2,5 m височина е за защита на обекти в района на резиденция Шабла и попада в границите на ЗМ „Шабленско езеро“ и защитени зони BG0000621 Езеро Шабла-Езерец за местообитанията и BG0000156 Шабленски езерен комплекс за птиците.

Местоположението на мярката в защитените зони е илюстрирано на картния материал в Приложение 5.1.2-5.

Обикновено в края на сезона през месеците октомври и ноември се издигат пясъчни насипи от местен пясъчен материал за защита на брега и прилежащите на плажа обекти. Тази мярка е свързана по-скоро с превенция от прехвърляне на морски води зад плажа и дюните при щормови явления през есенно-зимния период, характерни за тази част на Черно море. Тя е по-скоро сезонна и не би имала дългосрочен ефект на превенция и защита по отношение на риска от морско наводнение.

Анализ и оценка на въздействията

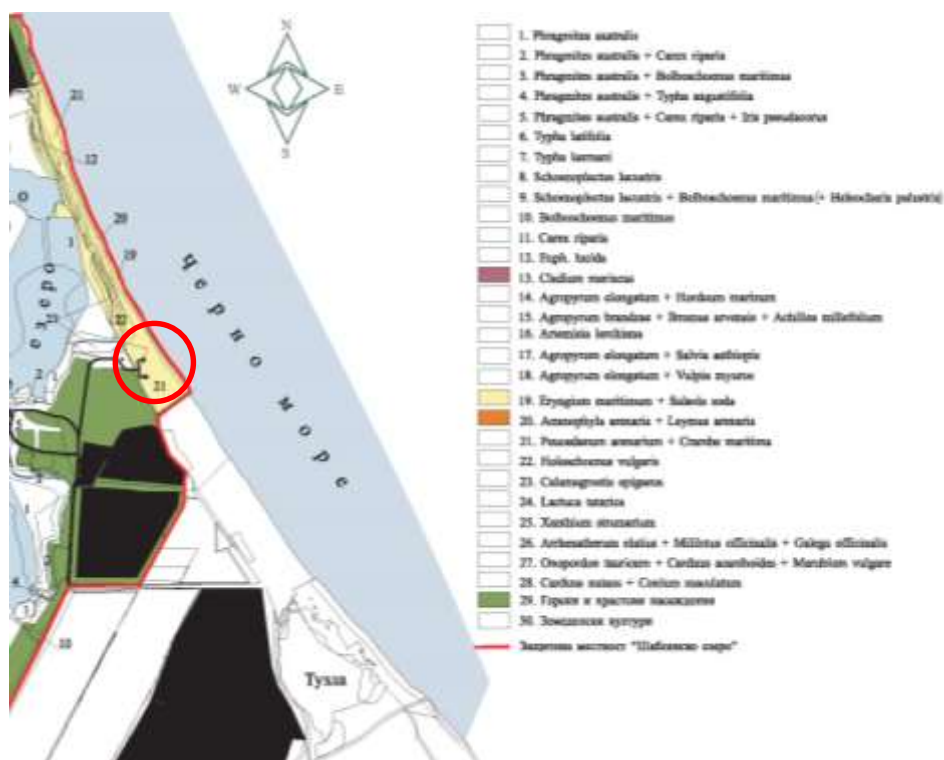
Възможно е при осъществяване на дейностите да бъде засегнато природно местообитание 2120 Подвижни дюни с *Ammophila arenaria* по крайбрежната ивица (бели дюни), предмет на опазване в ЗЗ BG0000621 Езеро Шабла-Езерец. С потенциал да бъдат засегнати са характеризиращите това местообитание растителните съобщества от съюза *Elymion gigantei*, формиращи дюнни редове с височина до 2–3 m, най-често ориентирани успоредно на морето, както и ценозите на асоциацията *Medicago tenderiensis*-*Ammophiletum arundinaceae*. Характерно е участието на *Centaurea arenaria* subsp. *borysthena*, *Eryngium maritimum*, *Euphorbia seguierana*, *Linaria genistifolia* subsp. *genistifolia*, *Medicago falcata* subsp. *tenderiensis*, *Secale sylvestre*, *Silene conica* subsp. *conomaritima*, *S. thymifolia*.

В ценозите на това природно местообитание участват множество редки и защитени псамофити с прогресивно намаляващи популации в България. Такива са *Astrodaucus littoralis*, *Centaurea arenaria*, *Convolvulus persicus*, *Euphorbia paralias*, *Festuca vaginata*, *Maresia nana*, *Medicago marina*, *Otanthus maritimus*, *Stachys maritima* и др. Характерна за това местообитание е естествената добре изразена динамика на белите

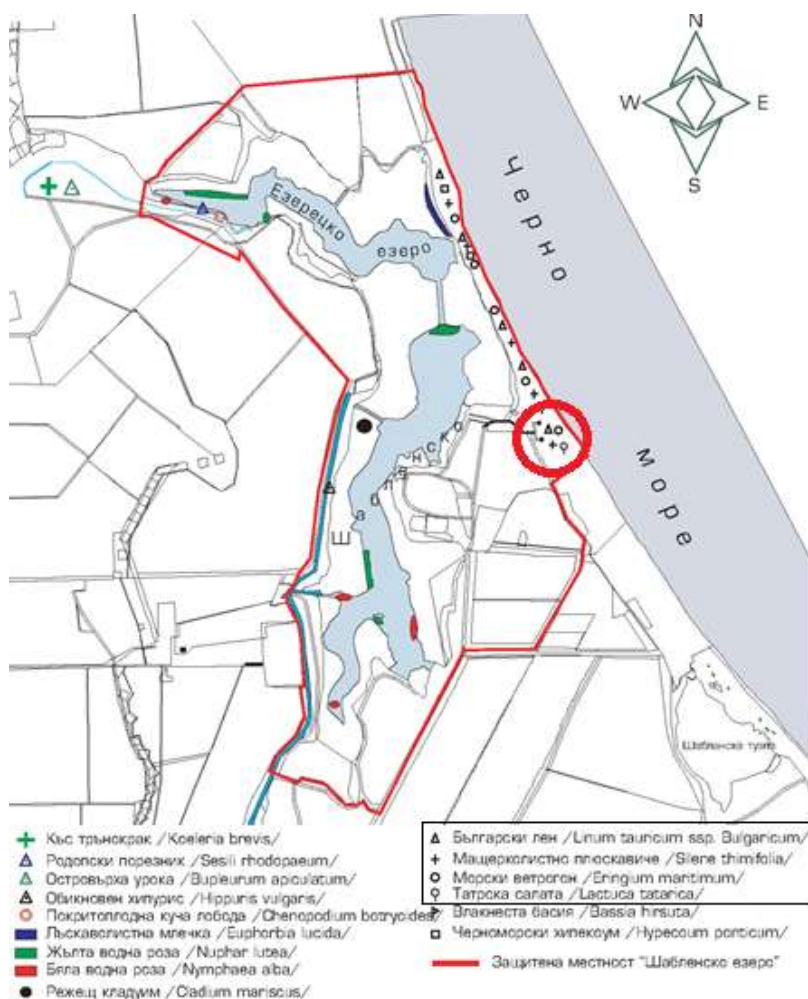
дюни, която зависи от силата и посоката на вятъра, влиянието на морските бури и щормове и от промените на водните нива в езерата и реките, които се намират в съседство с дюнните комплекси.

В по-малка степен, но също би могло да бъде засегнато природно местообитание 2110 -Зараждащи се подвижни дюни, предмет на опазване в защитената зона. В ценозите на ембрионалните черноморски дюни участват множество редки и защитени псамофити с прогресивно намаляващи популации в България. Такива са *Centaurea arenaria*, *Eryngium maritimum*, *Euphorbia paralias*, *Lactuca tatarica* и др.

На мястото за прилагане на мярката се срещат 4 вида приоритетни за опазване застрашени от изчезване растения от червената книга (Фиг. 5.1.2-6): български лен (*Linum tauricum* ssp. *bulgaricum*), мащерколистно плюскавиче (*Silene thymifolia*), приморски ветрогон (*Eryngium maritimum*) и татарска салата (*Lactuca tatarica*), за които утъпкването и разораването на плажната ивица са един от основните отрицателно действащи фактори.

Фиг. 5.1.2-5 Фрагмент от карта от приложение IV-3 на ПУ на ЗМ „Шабленско езеро“ с обозначени типове растителност (фитоценози) в обхвата на прилагане на мярката

Фиг. 5.1.2-6 Фрагмент от карта от приложение IV-4 на ПУ на ЗМ „Шабленско езеро“ с обозначено разпространение на приоритетни видове растения в обхвата на прилагане на мярката

При тези характеристики на вала (100 м дължина и 2,5 м височина) заетата площ на насипа ще зависи от вида на използвания материал (пясък, земни маси, камъни) за направата му. Предполагаемата заета от вала площ ще бъде около 250 м², (при използване на камъни) без необходимата за маневриране на строителните машини площ.

В случай, че се използва пясък, площта ще зависи от физическите характеристики на материала (влажност, гранулометричен състав и др.) и ще бъде двойно по-голяма.

По най-груба оценка на запечатване и утъпкване ще бъдат подложени около 250 до 500 м² от площта на растителните съобщества на природно местообитание 2120 при 100% покритие на съобществата върху дюната. Изразено в проценти това означава около 0.83 до 1.66 % загуба от площта на местообитанието в границите на защитената зона, която е 3 ха. Трябва да се има предвид, че природното местообитание представлява комплекс обхващащ и геоморфоложкото образуване „дюна“, което също ще бъде увредено при извършване на тези дейности (не само растителните съобщества по повърхността на дюната). Така заложена мярката би следвало да се изпълнява ежегодно след края на летния сезон, което означава ежегодно въздействие върху дюните и крайбрежни съобщества до 2026 г. без възможност за възстановяването им.

Така разписана, мярката противоречи на режимите на ЗМ „Шабленско езеро“ въведени със заповедта за обявяване и по-конкретно на т. 1 от тях, както и на т. 9 от

общите забранителни режими, както и на забранителните режими за зона „А“ залегнали в плана за управление на тази защитена територия.

Що се отнася до видовете предмет на опазване в защитената зона и територия:

Предвидените дейности ще окажат отрицателно въздействие върху следните видове животни предмет на опазване в защитената зона и ЗМ „Шабленско езеро“.

Потенциално засегнати видове и техни местообитания, от Приложение 2 на Директива 92/43/ЕС	Предмет на опазване в ЗМ	Пригодни местообитания	Оптимални местообитания
Земноводни и влечуги			
<i>Elaphe sauromates</i>		-	+
<i>Triturus dobrogicus</i>		+	+
<i>Triturus karelinii</i>		+	+
<i>Testudo graeca</i>		+	-
<i>Testudo hermanni</i>		-	-
	<i>Pelobates syriacus balcanicus</i>	+	+
Бозайници без прилени			
<i>Spermophilus citellus</i> <i>Lutra lutra</i>	+	+	-
Прилени			
Ловни територии на 5 вида.			
„+“ очаква се отрицателно въздействие; „-“ не се очаква отрицателно въздействие			

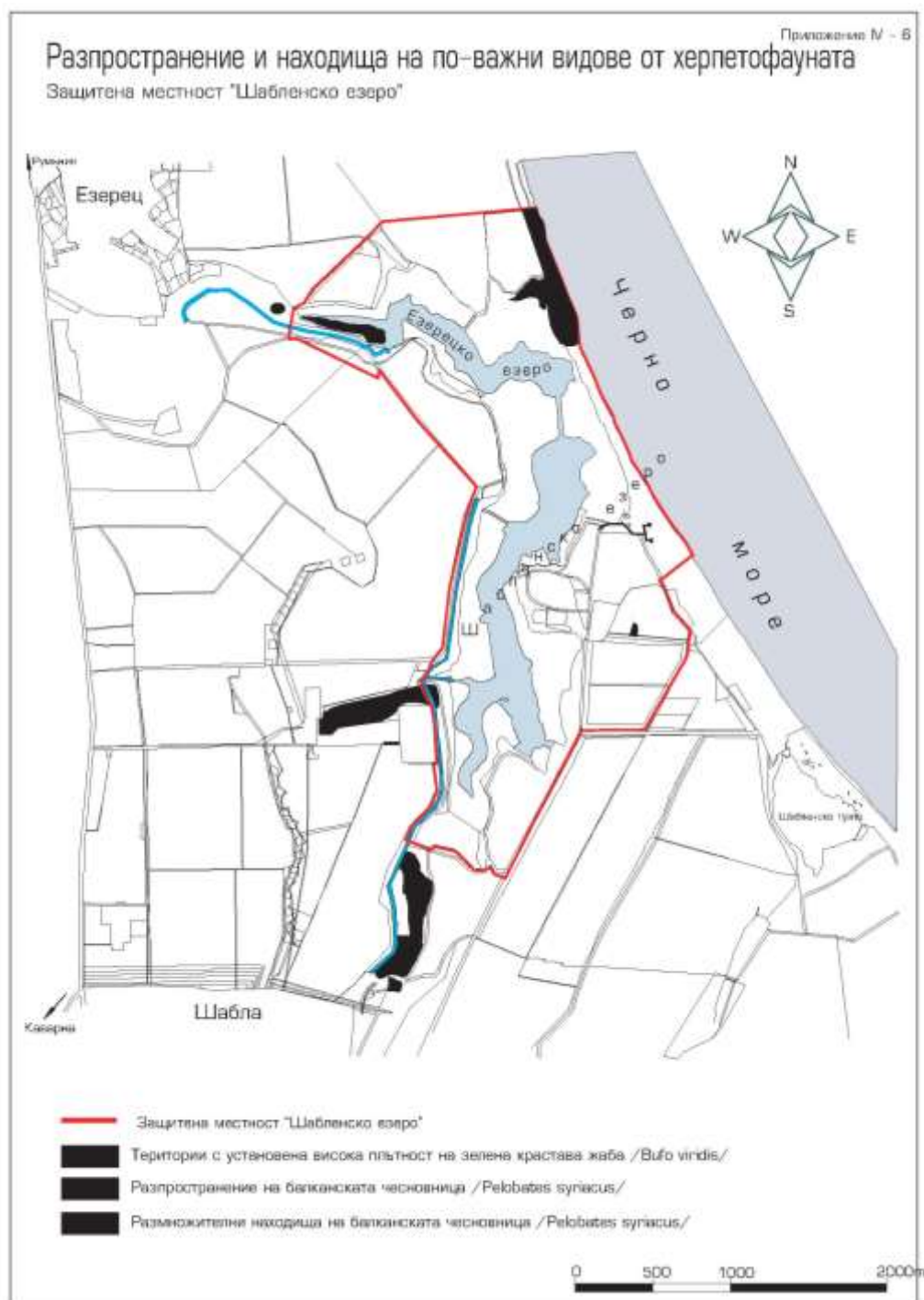
Въздействията, които дейностите по мярката могат да окажат върху гореизброените видове са:

Преки (при реализация на етап строителни дейности)

- унищожаване на дюнна растителност, загуба на екотон и фрагментация – намаляване площта на пригодните местообитания;
- унищожаване на места за размножаване, убежища/укрития и/или индивиди на земноводни и бавноподвижни влечуги (особено важи за *Pelobates syriacus*, *Testudo graeca*);
- прогонване на индивиди в района и присъствие на хора и механизация при извършване на строителните работи.

Процентно намаляването на площта на пригодните местообитания за посочените видове ще е незначително спрямо общото им покритие в границите на защитената зона.

Не се очаква значително отрицателно въздействие от прилагането на мярката върху места за размножаване на земноводни (особено балканската чесновница, която не е вид от Директива 92/43/ЕС и предмет на опазване в зоната, но е вид обект на защита в ЗМ), въпреки че дюнните образувания между езерата и морето са основно местообитание за част от видовете. Основните места за размножаване на този вид са в североизточния край на ЗМ в сухоземната част на 33 (Фиг. 5.1-2-7.)

Фиг. 5.2.1.7 Приложение 6 към ПУ на ЗМ „Шабленско езеро“ с местоположение на основните места за размножаване на по-важни видове от херпетофауната.

Все пак е възможно унищожаване/увреждане на индивиди от този вид земноводно и други бавноподвижни видове влечуги при осъществяване на дейностите.

Що се отнася до растителните видове, на мястото предвидено за прилагане на мярката се срещат четири застрашени от изчезване вида от червената книга, обект на опазване в защитената местност и характеризиращи природни местообитания подвижни (бели) дюни и стабилизиран (сиви) дюни, предмет на опазване в защитената зона за местообитанията. По отношение на тях въздействието е до степен на значително.

Смекчаващи мерки

Не се налагат в случай на изключване на мярката от ПоМ.

При доказана необходимост от мярката и с цел избягване на противоречие с предмета и целите на опазване на защитените зони и ЗМ „Шабленско езеро“ е възможно да се потърси алтернативен вариант за защита, посочен по-долу или да бъдат приложени следните смекчаващи мерки:

Извършване на дейностите извън размножителния период на видовете обект на защита в ЗМ „Шабленско езеро“ и в защитените зони.

Извършване на дейностите в границите на резиденцията, без да се засягат дюнни образувания (в червено на Фиг. 5.1.2-8 и 5.1.2-9). Да се използва съществуващия път до сградите. Действията да бъдат съгласувани с РИОСВ-Варна и съобразени с плана за управление на защитената местност.

Да не се използва местен материал (пясък) от дюните и плажа в границите на защитената местност и защитените зони.

Алтернативи

При доказана необходимост от защита на сградите на резиденцията при заплаха от морско наводнение и/или покачване на езерните води да се предвидят мерки за защита в границите на самата резиденция, без засягане на дюни и дюнни съобщества. В плана за управление на защитената местност е предвиден ремонт на оградата на резиденцията.

За този РЗПРН е предвидена мярка за „актуализиране на плана за управление на защитена местност „Шабленско езеро“ с анализ и мерки при морски наводнения“. Възможни алтернативни решения за защита биха могли да бъдат определени с тази актуализация.

Фиг. 5.1.2-8 Фрагмент от сателитно изображение:

<https://www.google.bg/maps/@43.5762757,28.5783922,284m/data=!3m1!1e3>

Фиг. 5.1.2-9 Фрагмент от специализирана карта на АГКК с границите на резиденцията

ftp://bs.cadaastre.bg/shabla_13.pdf

Фиг. 5.1.2-10 Сгради на Резиденция „Шабла“ планирани за защита, снимка: http://travel.government.bg/view_resort.php?id=55

Предвидените две мерки за изграждане на временни прегради от чували с пясък или сглобяеми панели са за реакция непосредствено преди и по време на наводнение, във връзка с предполагаемо покачване на езерните води на Шабленско езеро. В Приложение 5.1.2-6 е илюстрирано местоположението на прилагане на мерките.

Най-често това са временни мероприятия за защита на критични участъци при опасност от или за локална защита на съоръжения от особена важност при критични ситуации. Целта им е защита на обекти, както следва:

Временна преграда от чували с пясък с дължина $L = 50$ m, височина 2,5 m за защита на резиденция „Шабла“.

Попада изцяло в границите на двете защитени зони.

Не се очаква значително отрицателно въздействие от прилагането на мярката върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

Дейностите са с локален и временен характер. Не се засягат природни местообитания и/или местообитания на видове. Не се очаква значимо въздействие свързано с безпокойство и прогонване на индивиди от видове, чувствителни към човешко присъствие.

Временни прегради от чували с пясък и сглобяеми панели на индустриален обект източно от град Шабла – стопански двор и параклис, с дължина 200 m, височина 1 m.

Извън границите на двете защитени зони, но в непосредствена близост до тях.

Не се очаква значително отрицателно въздействие от прилагането на мярката върху предмета и целите на опазване на защитената зона в съседство.

Дейностите са с локален и временен характер. Не се засягат природни местообитания и/или местообитания на видове. Не се очаква значимо въздействие свързано с безпокойство и прогонване на индивиди от видове, чувствителни към човешко присъствие

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове животни, предмет

на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

Защитена зона BG0000156 Шабленски езерен комплекс

Оформяне на изкуствен вълнозащитен насип от местен материал с дължина 100 m и 2,5 m височина

Предвидената мярка за оформяне на изкуствен вълнозащитен насип от местен материал с дължина 100 m и 2,5 m височина е за защита на обекти в района на резиденция Шабла и освен в защитената зона попада и в границите на ЗМ „Шабленско езеро“.

Анализ и оценка на въздействията

Освен противоречаща на режимите на защитената местност, тази мярка би могла да окаже отрицателно въздействие до степен на значимо за няколко вида птици, предмет на опазване в защитената зона и защитената местност.

Това отрицателно въздействие се изразява в увреждане на гнездови местообитания на гнездящи по бреговата ивица видове като морски дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*) и белочела рибарка (*Sternula albifrons*). При тези характеристики на вала (100 m дължина и 2,5 m височина) заетата площ на насипа ще зависи от вида на използвания материал (земни маси, камъни) за направата му. Предполагамата заета от вала площ ще бъде около 250 m², (камъни) без необходимата за маневриране на строителните машини площ.

По най-груба оценка на запечатване и утъпкване ще бъдат подложени около 250 до 500 m² от площта на клас земно покритие и местообитание на птици „Крайбрежни пясъчни дюни, пясъчни плажове“ - N04 от стандартния формуляр на защитената зона. Площта на бреговата плажна ивица с дюни в границите на защитената зона (код на местообитание „Крайбрежни пясъчни дюни, пясъчни плажове“ - N04 от стандартния формуляр е около 1% или около 31.7 ха. Приблизително същата цифра излиза като резултат и от данните за физическите блокове (източник МЗХ – ГИС на МРРБ към 2013 г.). По данни от плана за управление на защитената местност морския дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*) и белочелата рибарка (*Sternula albifrons*) са с гнездова плътност съответно 3.4 дв./10 ха и 7 дв. за бреговата ивица в границите на защитената местност. Гнездовата численост на тези два вида отбелязана в стандартния формуляр на защитената зона е съответно 10 – 14 дв. и 6-8 дв. На база тази информация би могло да се заключи, че в резултат на изпълнение на мярката се очаква загуба на подходящи за гнездене местообитания и гнездови биотопи за тези два вида в размер на 250 до 500 m² или 0,07 до 0,15% спрямо референтната им площ за защитената зона. При тази гнездова плътност, и в случай на осъществяването на дейностите през размножителния период вероятно засегнати ще бъдат 0-1 дв. от двата вида, което може да се счита за значително въздействие, предвид размера на гнездовите им популации в защитената зона.

Смекчаващи мерки

Не се налагат в случай на изключване на мярката от ПоМ.

При доказана необходимост от мярката и с цел избягване на противоречие с предмета и целите на опазване на защитената зона и ЗМ „Шабленско езеро“ е възможно да се потърси алтернативен вариант за защита, посочен по-долу или да бъдат приложени следните смекчаващи мерки:

Извършване на дейностите извън размножителния период на видове предмет на опазване в защитената зона (*Charadrius alexandrinus*, *Sternula albifrons*, *Charadrius*

dubius) и обект на защита в ЗМ „Шабленско езеро“, гнездящи по плажната ивица и дюните.

Тъй като след гнездовия период плажната ивица и прилежащата морска акватория се използват от средния корморан *Phalacrocorax aristotelis*, като място за следразмножителни концентрации да се избягва осъществяването на дейностите в случай на установяване на такива концентрации с цел избягване на безпокойството и прогонването на птиците.

Извършване на дейностите в границите на резиденцията, без да се засягат дюнни образувания (в червено на Фиг. 5.1.2-8 и 5.1.2-9). Да се използва съществуващия път до сградите. Действията да бъдат съгласувани с РИОСВ-Варна и съобразени с плана за управление на защитената местност.

Да не се използва местен материал (пясък) от дюните и плажа в границите на защитената местност и защитените зони.

Алтернативи

При доказана необходимост от защита на сградите на резиденцията при заплаха от морско наводнение и/или покачване на езерните води да се предвидят мерки за защита в границите на самата резиденция, без засягане на дюни и дюнни съобщества. В плана за управление на защитената местност е предвиден ремонт на оградата на резиденцията.

За този РЗПРН е предвидена мярка за „актуализиране на плана за управление на защитена местност „Шабленско езеро“ с анализ и мерки при морски наводнения“. Възможни алтернативни решения за защита биха могли да бъдат определени с тази актуализация.

Предвидените две мерки за изграждане на временни прегради от чували с пясък или сглобяеми панели са за реакция непосредствено преди и по време на наводнение, във връзка с предполагаемо покачване на езерните води на Шабленско езеро. В Приложение 5.1.2-6 е илюстрирано местоположението на прилагане на мерките.

Целта им е защита на обекти, както следва:

Временна преграда от чували с пясък с дължина $L = 50$ m, височина 2,5 m за защита на резиденция „Шабла“.

Попада изцяло в границите на двете защитени зони.

Не се очаква значително отрицателно въздействие от прилагането на мярката върху предмета и целите на опазване на защитените зони.

Дейностите са с локален и временен характер. Не се засягат природни местообитания и/или местообитания на видове. Не се очаква значимо въздействие свързано с безпокойство и прогонване на индивиди от видове, чувствителни към човешко присъствие.

Временни прегради от чували с пясък и сглобяеми панели на индустриален обект източно от град Шабла – стопански двор и параклис, с дължина 200 m, височина 1 m.

Извън границите на двете защитени зони, но в непосредствена близост до тях.

Не се очаква значително отрицателно въздействие от прилагането на мярката върху предмета и целите на опазване на защитената зона в съседство.

Дейностите са с локален и временен характер. Не се засягат природни местообитания и/или местообитания на видове. Не се очаква значимо въздействие свързано с безпокойство и прогонване на индивиди от видове, чувствителни към човешко присъствие.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове животни, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитенатите зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.2.2 Мерки свързани с потенциални речни наводнения:

Защитена зона BG0000621 Езеро Шабла – Езерец

Почистване на участък от дере с дължина 100 т след с. Езерец при влошена проводимост

Анализ и оценка на въздействията

В защитената зона попада една от мерките – за осигуряване на проводимост на дере след с. Езерец. Дейността е стартирала, като през 2015 г. е осигурена проводимост. Местоположението за прилагане на мярката е илюстрирано в Приложение 5.1.2-1.

Мярката е с нисък приоритет по отношение на предотвратяване или намаляване на риска от наводнения, но дейностите биха могли да окажат неблагоприятно въздействие, ако бъдат планирани и изпълнявани ежегодно и в чувствителен за повечето видове период.

Дерето, преминаващо през с. Езерец би могло да се разглежда като елемент от структурата на защитената зона със свързваща функция – биокоридор. При анализ на пространствени данни за разпространение на природни местообитания и видове по проект „К и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“, за следните видове и техни местообитания от Приложение 2 на Директива 92/43/ЕС биха могли да се очакват неблагоприятни въздействия при изпълнение на дейностите от мярката, особено ако последните бъдат осъществени в размножителния или друг чувствителен период от жизнения цикъл на животинските видове:

Потенциално засегнати видове и техни местообитания, от Приложение 2 на Директива 92/43/ЕС	Пригодни местообитания	Оптимални местообитания
Безгръбначни животни		
<i>Lycaena dispar</i>	+	-
<i>Vertigo moulinsiana</i> <i>Vertigo angustior</i> <i>Unio crassus</i>	+	-
<i>Hypodrias maturna</i>	+	-
Земноводни и влечуги		
<i>Emys orbicularis</i>	+	-
<i>Bombina bombina</i>	+	-
<i>Elaphe sauromates</i>	-	+
<i>Triturus dobrogicus</i>	+	+
<i>Triturus karelinii</i>	-	-
<i>Testudo graeca</i>	-	-
<i>Testudo hermanni</i>	-	-
Риби		
<i>Misgurnus fossilis</i> <i>Rhodeus sericeus amarus</i> <i>Cobitis taenia</i>	+	-
Бозайници без прилепи		

<i>Mustela eversmanni</i> <i>Vormella peregusna</i> <i>Spermophilus citellus</i>	+	-
„+“ очаква се отрицателно въздействие; „-“ не се очаква отрицателно въздействие		

Въздействията, които дейностите по мярката могат да окажат върху гореизброените видове са:

Преки (при реализация на етап строителни дейности)

- унищожаване на растителност в крайречни местообитания, загуба на екотон и фрагментация;
- унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност, унищожаване на индивиди (напр., безгръбначни животни, риби, земноводни и влечуги);
- прогонване на индивиди в района и присъствие на хора и механизация при извършване на строителните работи;

Въздействията обикновено са временни и като правило – обратими, но в дългосрочен аспект при осъществяването им ежегодно би могло да се очаква влошаване на качествата на местообитанията на видовете обитаващи района до степен на непригодност и трайно прогонване на индивиди от тях. По този начин свързващата функция на този биокоридор, би могла да бъде компрометирана. Още повече, че към 2015 г. е осигурена проводимост и вероятно тези въздействия вече са осъществени. бариерен ефект – прегради за периодични или сезонни миграции на животни, вкл. нарушаване на придвижването на животински видове и промяна на маршрутите на мигранти

По данни от КТО не се очаква да бъдат засегнати природни местообитания от Приложение 1 на Директива 92/43/ЕС, предмет на опазване. Най-близко разположеното до мястото на осъществяване на дейността природно местообитание е 62С0 Понто-сарматски степи, което не се очаква да бъде засегнато предвид характера на дейността.

По отношение на местообитанията основното очаквано въздействие е върху хигрофилната и хидрофитна растителност в самото дърво и върху бентосните зоо- и фитоценози.

Като цяло реализирането на мярката не би могло да окаже значително отрицателно въздействие върху структурата, предмета и целите на опазване на защитената зона, въпреки че се засягат нейни структурни елементи. Прякото въздействие (отнемане на растителност, вероятно удълбочаване) ще е локално (в участък от 100 м) и по правило обратимо, но би могло да повлияе временно функционалната свързаност, чрез въздействие върху местообитания и отделни индивиди на част от популациите на видове предмет на опазване.

Смекчаващи мерки

Като смекчаващи мерки, въпреки заключението за липса на потенциал за значително въздействие предлагаме дейностите по прочистване да бъдат осъществявани в периода на есенно маловодие извън размножителния период на повечето видове (септември – октомври) с възможно най-малко: засягане на дървесно-храстова растителност, отнемане на дънен субстрат/седименти и замътняване на водите.

Почистване на участъци от р. Шабленска с дължина 50 м от двете страни на четирите моста в гр. Шабла при установяване на влошена проводимост

Анализ и оценка на въздействията

Втората мярка за прочистване - участъци от р. Суха пека (Шабленска) за осигуряване на по-висока проводимост не попада в границите на защитени зони, но също би могла да окаже въздействие върху функционалната им свързаност. Касае се за прочистване на участъци от реката по 50 м от двете страни на четири от мостовете в регулационните граници на гр. Шабла при установяване на влошена проводимост, както и за почистване на самото речно корито на р. Суха река (Шабленска) с дълж. 3300 м в участъка на преминаване през гр. Шабла за осигуряване проводимостта при високи води - етап 1 от Проект за почистване на р. корито и изграждане на 3 бр. пасарелки за осигуряване на пешеходни връзки от двете страни на реката. Местоположението е илюстрирано в приложение 5.1.2-2. Този участък от реката и самия град са разположени между защитени зони BG0000130 Крайморска Добруджа и BG0000621 Езеро Шабла – Езерец. Участъкът би могъл да се разглежда като елемент на ландшафта по смисъла на чл. 30, ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие със свързваща за двете защитени зони функция, особено що се отнася до степните тревни местообитания и свързаните с тях наземни видове животни, както и водните местообитания и видове.

По-голямата част от дерето (коритото на реката), преминаваща през града е плитко и без дървесна и храстова растителност. Дерето е почти сухо целогодишно. Под повечето мостове са положени стоманобетонни корита и са изградени канавки за оттичане на дъждовните води.

Основните очаквани въздействия при осъществяване на дейностите в дългосрочен аспект са свързани основно с прогонване на индивиди от някои от видовете предмет на опазване в двете защитени зони от физическото присъствие на хора и механизация при извършване на строителните работи.

Не се очаква унищожаване на растителност в крайречни местообитания и загуба на екотон, както и унищожаване на убежища/укрития при отнемане на растителност, унищожаване на индивиди (напр., безгръбначни животни, риби, земноводни и влечуги)

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху функционалната свързаност на двете защитени зони.

Смекчаващи мерки

Като смекчаваща мярка, въпреки заключението за липса на потенциал за значително въздействие предлагаме дейностите по прочистване да бъдат осъществявани в периода на есенно маловодие извън размножителния период на повечето видове (края на август – октомври) в периода на есенно маловодие.

Фиг. 5.1.2-1 Изглед от мост №1 над р. Шабленска на ул. Витоша. Снимка: Google Street view, Април 2012 г.

Фиг. 5.1.2-2 Изглед от мост над р. Шабленска на ул. Несебър. Снимка: Google Street view, Април 2012 г.

Фиг. 5.1.2-3 Изглед от мост на р. Шабленска на главен път 901, гр. Шабла. Снимка: Google Street view, Април 2012 г.

Фиг. 5.1.2-4 Изглед от мост на р. Шабленска при параклис западно от границите на 33 BG0000621 Езеро Шабла – Езерец. Снимка: Google Street view, Април 2012 г.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове животни, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитенатите зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

Защитена зона BG0000156 Шабленски езерен комплекс

Предвидените за РЗПРН мерки, които попадат в границите на защитената зона са:

- Почистване на участък от дървета с дължина 100 m след с. Езерец при влошена проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.);
- Оформяне на изкуствени вълнозащитни насипи от местен материал - 100 m дължина, 2,5 m височина;
- Изграждане на прегради от чували с пясък - временни прегради от чували с пясък и сглобяеми панели на индустриален обект източно от град Шабла – стопански двор и параклис, с дължина 200 m, височина 1 m

Почистване на участък от дървета с дължина 100 m след с. Езерец при влошена проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.);

Анализ и оценка на въздействията

В защитената зона попада една от мерките за РЗПРН за осигуряване на проводимост - на дървета след с. Езерец. Дейността е стартирала, като през 2015 г. е осигурена проводимост.

Мярката е с нисък приоритет по отношение на предотвратяване или намаляване на риска от наводнения, но дейностите биха могли да окажат неблагоприятно въздействие, ако бъдат планирани и изпълнявани ежегодно и през размножителния период. Осъществяването на дейности по мярката през размножителния период би могла да окаже неблагоприятно въздействие върху следните видове птици с гнездови популации в защитената зона или представени през размножителния период, за които по експертна преценка е преценено, че има подходящи за гнездене биотопи в обхвата на прилагането ѝ. Това са видовете: *Alcedo atthis*, *Anas platyrhynchos*, *Aythya nyroca*, *Botaurus stellaris*, *Ardeola ralloides*, *Ciconia ciconia*, *Circus aeruginosus*, *Crex crex*, *Dendrocopos syriacus*, *Dendrocopos medius*, *Fulica atra*, *Gallinula chloropus*, *Ixobrychus minutus*, *Lanius minor*, *Lanius collurio*, *Phalacrocorax pygmeus*, *Rallus aquaticus*, *Tachybaptus rufficollis*, *Vanellus vanellus*.

Основните въздействия върху тези видове са свързани с промяна на характеристиките на местообитанията и въздействия върху отделни индивиди (унищожаване на влаголюбива крайречна растителност, места за гнездене, укрития, места за хранене), безпокойство и прогонване. За част от видовете не е изключена и загуба на гнезда, люпила или малки.

Като цяло не се очаква степента на това въздействие да бъде значителна, поради локалния характер и обхват на предвидените дейности. Поради липса на информация по отношение на конкретни гнездовища на описаните видове в обхвата на прилагане на мярката и на принципа на предпазливостта се препоръчва следната смекчаваща мярка:

Смекчаващи мерки

Осъществяване на заложените дейности извън размножителния период на птиците и преди активния сезон на миграция (края на август – началото на септември).

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове птици, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта

на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.3 BG0000102 Долината на река Батова и BG0002082 Батова

Двете защитени зони са в обхвата на РЗПРН BG2_APSFR_BS_03 Черно море – Балчик.

РЗПРН попада в границите и на защитени зони: BG0000573 Комплекс Калиакра, BG0002061 Балчик, BG0002097 Белите скали.

Заложените структурни мерки в ПоМ на ПУРН за този район са общо 4, като 2 са превантивни - за почистване на речни участъци за осигуряване преминаване на висока вълна свързана с потенциални речни наводнения и 2 са превантивни и за реакция при морски наводнения. От структурните мерки предвидени за този РЗПРН всички са с нисък приоритет но с потенциал за отрицателно въздействие върху защитени зони BG0000102 Долината на река Батова и BG0002082 Батова (Приложение 5.1.3). Това са мерките:

5.1.3.1 Мерки свързани с потенциални речни наводнения:

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна, включваща:

а) Почистване на участъци от р. Батова - мост между гр. Кранево и к.к. Албена (по 100 т от двете страни на моста);

б) при вливането си в Черно море - устието на реката (100 т);

в) мост на път I - 9, преди гр. Кранево, до ПСОВ Албена (400 т от двете страни на моста);

г) 3 броя плочести водостока на територията на резерват "Балтата", на път I - 9, в посока к.к. Албена - гр. Кранево (300 т), с географски координати 28°1'11.8"E, 43°24'20.2"N до вливане в Черно море с географски координати 28°4'20.0"E, 43°20'45.8"N със срок 15.10.2016 г.;¹

д) Извършване на ремонтно-възстановителни дейности на корекция на р. Екренска (Голямата река) на около 800 т от мост при с. Кранево, с географски координати 28°2'55.4"E, 43°20'38.4"N (в етап на изпълнение към пролет 2016 г.)

Почистване на коритото на река Батовска в участъка и от кръстовище на главен път Е 87 I-9 до III-902 (Бензиностанция "Бултрак") до Черно море-от км 0+630 до км 3+945, за I-ви етап

Изграждане на прегради от чували с пясък - временна преграда с дължина 200 т и височина 1 т.

Заложената за този РЗПРН мярка за почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна, включва 5 подмерки попадащи на територията на защитени зони BG0000102 Долината на река Батова и BG0002082 Батова.

В ПоМ за тази обща мярка е записано, че тя е стартирала и е в етап на изпълнение към пролет, 2016 г. Липсва информация за етапа на изпълнение на всяка от конкретните

¹ Посочените географски координати описват участък от река Батова, предвиден за прочистване по втората мярка (но с по-голяма дължина от описаната). Вероятно се касае за техническа грешка.

подмерки/дейности, както и за съгласуването им с компетентните органи по околна среда.

BG0000102 Долината на река Батова

Почистване на участъци от р. Батова - мост между гр. Кранево и к.к. Албена (по 100 м от двете страни на моста)

Фиг. 5.1.3-1 мост на път I – 9 в гората „Балтата“

Анализ и оценка на въздействията

Мярката ще допринесе за подобряване на проводимостта на речно течение на р. Батова под моста в посочения участък от пътя. Дейността е в съзвучие с предвидените в плана за управление на ПР „Балтата“ поддържащи, направляващи и регулиращи възстановителни дейности за подобряване повърностното оводняване на територията на резервата.

Потенциално засегнати са местообитания на два вида риби, предмет на опазване – *Barbus bergi* и *Cobbitis taenia*.

Възможно е при реализация на мярката да бъдат засегната част от лонгозната гора (местообитание 91F0), както и индивиди от видове земноводни, влечуги и прилепи предмет на опазване в защитената зона: *Emys orbicularis*, *Elaphe sauromates*, *Triturus dobrogicus*, *Triturus karelinii* (изкопни дейности, отстраняване на дървесна растителност – стари хралупести дървета), както и унищожаване на микроместообитания и индивиди на консервационно значими видове насекоми (*Cerambyx cerdo*, *Lucanus cervus*, *Morimus funereus*, *Rosalia alpina*) и гастроподи (*Vetrigo angustior*, *Vertigo moulinsiana*) предмет на опазване.

Реализацията на мярката до известна степен ще има положително въздействие върху видрата (*Lutra lutra*) и дивата котка (*Felis silvestris*), тъй като ще подобри освен проводимостта на водите и възможността за преминаването на индивиди от тези видове под пътя. За тях пътя представлява физическа бариера и те стават честа жертва на трафика.

Като цяло не се очаква значително отрицателно въздействие от прилагането на мярката (вкл. в комбинация с останалите мерки за този район), но за избягване на възможни директни отрицателни въздействия са предложени смекчаващи мерки.

Смекчаващи мерки

Строителните дейности да бъдат извършвани извън размножителния период на повечето видове гръбначни животни (напр. в сухия есенен период от края на август до началото на септември).

Избягване отстраняването или увреждането на дървесна и храстова растителност в местообитание 91F0 (особено стари и/или умиращи хралупести дървета) с цел предотвратяване унищожаването на укрития и екземпляри от видове прилепи и микроместообитания и индивиди на консервационно значими видове насекоми (*Cerambyx cerdo*, *Lucanus cervus*, *Morimus funereus*, *Rosalia alpina*) предмет на опазване.

При изкопни дейности да се следи за присъствието на екземпляри от видовете *Emys orbicularis*, *Elaphe sauromates*, *Triturus dobrogicus*, *Triturus karelinii*, *Bombina variegata* при установяването им, да бъдат премествани на достатъчно разстояние извън обхвата на дейностите - в резервата или в защитената местност.

Почистване на участък от р. Батова при мост на път I - 9, преди гр. Кранево, до ПСОВ Албена (400 м от двете страни на моста)

Фиг. 5.1.3-2 мост над р. Батова на път I - 9, преди гр. Кранево, до ПСОВ Албена

Анализ и оценка на въздействията

Не се различават от разгледаните по-горе, освен по-голяма дължина на участъка за почистване.

Смекчаващи мерки

Не се различават от разгледаните по-горе.

Почистване на участък от р. Батова при вливането си в Черно море - устието на реката (100 m)

Фиг. 5.1.3-3 Изглед от устие на р. Батова откъм плажната ивица на Батовски плаж.

Анализ и оценка на въздействията

Ширината на коритото преди устието е около 4 m при дълбочина на водата от 0,5 до 1 m. По азмаците и устието на реката е разпространена крайречни периодично заливана елшова гора (природно местообитание 91E0) върху ограничена площ на първичните комплекси на периодично заливаните тръстикови масиви. Природно местообитание 91E0 е установено по средното течение на реката, като в долното течение (между Оброчище и морето) е запазен фрагмент в района на устието. Този фрагмент попада почти изцяло в ЗМ „Блатно кокиче“, като много малка част от него е в границите на поддържаения резерват. В района на устието освен тръстиката сравнително по-голямо участие имат и видовете *Carex riparia*, *Iris pseudacorus*, езерен камъш (*Schenoplectus lacustris*), *Lycopus europaeus* и обикновена блатия (*Lythrum salicaria*).

В района на устието се срещат и коренните крайбрежни ембрионални и бели дюни (природно местообитание 2110) характеризиращи се с мозайка от растителни групи от различни псамофитни видове и фрагменти от крайбрежните сиви дюни (местообитание 2120) със съобщества доминирани от обикновеното безсмъртниче и ливадната ливадина. Не се очаква те да бъдат засегнати при изпълнение на мярката.

В района на устието и прилежащата морска акватория са установени следните видове риби: Бабушка (*Rutilus rutilus*), Сребриста каракуда (*Carassius auratus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Триигла бодливка (*Gasterosteus aculeatus*), Деветигла бодливка (*Pungitius platygaster*), Малко плоскоглаво попче (*Mesogobius gymnotrachelus*), Атерина (*Atherina tochon pontica*), Морски кефал (*Mugil cephalus*). В устието са картирани пригодни местообитания за приморската мряна (*Barbus bergi*) и обикновения щипок (*Cobitis taenia*).

Смекчаващи мерки

Дейността да бъде извършвана извън размножителния период на повечето видове гръбначни животни (напр. в сухия есенен период от края на август до началото на септември или при пълноводие, рано напролет, напр. м. март в зависимост от конкретните условия така че да не се предизвиква допълнително замътняване и аноксия).

Избягване отстраняването или увреждането на дървесна и храстова растителност в местообитания 91E0 и 91F0 (особено стари и/или умиращи хралупести дървета) с цел предотвратяване увреждането на местообитанията и унищожаването на укрития и екземпляри от видове прилепи и микроместообитания и индивиди на консервационно значими видове насекоми (*Cerambyx cerdo*, *Lucanus cervus*, *Morimus funereus*, *Rosalia alpina*) предмет на опазване.

Да се следи за присъствието на екземпляри от видовете *Emys orbicularis*, *Elaphe sauromates*, *Triturus dobrogicus*, *Triturus karelinii*, *Bombina variegata*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni*. При установяването им, да бъдат премествани на достатъчно разстояние извън обхвата на дейностите - в резервата или в защитената местност.

Да не се извършва изправяне или удълбочаване на самото устие.

В приустиевата зона, при извършване на дейности свързани с отстраняване на дървесна и храстова растителност в коритото на реката, същите да бъдат съобразени с „Режими за устойчиво управление на горите в НАТУРА 2000, ИАГ, 2011“ по отношение на местообитания 91E0 и 91F0, както и с режимите на ЗМ „Блатно кокиче“ и плана за управление на ПР „Балтата“.

По преценка на компетентния орган, въпреки заключението за липса на значително отрицателно въздействие при прилагане на горепосочените смекчаващи мерки мярката би могла да отпадне, тъй като до известна степен противоречи на целите и режимите на ЗМ „Блатно кокиче“ и ПР „Балтата“.

3 броя плочести водостока на територията на резерват "Балтата", на път I - 9, в посока к.к. Албена - гр. Кранево (300 m)

Анализ и оценка на въздействията

Заложената мярка за изграждане на водостоци на пътя Албена-Кранево е в съзвучие с разписаните в плана за управление на поддържан резерват „Балтата“ поддържащи, направляващи и регулиращи възстановителни дейности за подобряване повърхностното оводняване на територията на резервата с цел възстановяване местообитанията на черната елша и лианната растителност. В плана е посочена необходимост от „реконструкция на водостоците на пътя Кранево-Албена с която ще се цели ускорено отводняване на територията от буферната зона разположена западно от пътя. Така ще се създадат благоприятни условия за увеличаване на участието на черната елша, бялата тополя и местните върби в състава на горите“. Път I-9 Албена-Кранево, част от международен път E87, разделя териториите на резервата на изток и защитена местност „Блатно кокиче“ (бивша буферна зона на резервата) на запад.

Предвидените съоръжения попадат в разрешената инфраструктура на територията на резервата:

- Реконструкция на 2 бр. хидротехнически съоръжения на р. Батова за подобряване техническите показатели на съоръжението с цел довеждане на водни количества до БЗ и ПР.
- Ремонт на 3 бр. водостоци на път E-I-9 за възстановяване и поддържане на водния режим в площите на ПР и БЗ чрез равномерно повърхностно оводняване.

Трябва да се има предвид, че в забранителните режими на ЗМ „Блатно кокиче“ фигурира забрана за строителство.

Според плана за управление на поддържания резерват естествените хидрогеоложки условия са драстично променени вследствие на корекцията на р. Батова, изградените отводнителни канали и насипа на пътя Кранево–Албена. Специфични

проблеми за тази част от резерватната територия са изпълнените в миналото хидротехнически съоръжения, които в съвременни условия са неефективни, поради неправилно оразмеряване за отклоняване на необходимото водно количество. Проводимостта на изградените водостоци е затруднена поради затлачване. В резултат се наблюдава повишаване нивата както на повърхностните, така и на подземните води западно от пътя (в ЗМ „Блатно кокиче“) и известно осушаване на района източно от пътя в резерватната територия. Техногенно е променен и химическият състав на водите с данни за превишени количества на тежки метали. Необходимо е също планиране на изместване на канализационния колектор, разположен на територията на резервата и улавящ замърсени води от КК „Албена“ за предотвратяване на аварии.

Мярката ще допринесе за оводняване на територии на резервата и за подобряване на хидрологичния режим на заливната гора в резерватната територия източно от пътя.

Фиг. 5.1.3-3 Изглед от гл. път към резервата при един от съществуващите водостоци ©Google Maps Street View

Изграждането на водостоците ще има и положителен ефект върху наземните видове животни, за които пътя представлява бариера за придвижване между двете изолирани части на лонгозната гора в резервата и защитената местност, т.е. водостоците ще имат и свързваща функция по отношение на наземната фауна за двете части на заливната гора.

На територията на поддържания резерват е описана една горска екосистема (Северночерноморски Лонгозни гори) – включваща мозайка от различни горски и малки водни съобщества, определени като природно местообитание 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*) или Смесени дъбово-брястово-ясенови гори по големите реки. Същата екосистема/местообитание се среща и в буферната зона (понастоящем защитена местност), като към нея се добавя и екосистемата на крайбрежните дюни съдържаща комплекс от ембрионални дюни и пясъци, бели и сиви дюни.

В защитената местност са включени и ограничени площи заети от производни, вторично създадени горски култури от неместни видове.

Оценката на въздействията от прилагането на мярката върху предмета и целите на опазване на защитена зона BG0000102 Долината на река Батова и целите на опазване на ЗМ „Блатно кокиче“ и ПР „Балтата“, като цяло е за положително въздействие в дългосрочен аспект.

Не е изключено известно отрицателно въздействие нараняване/унищожаване на индивиди от видове животни предмет на опазване при изкопни дейности и/или прочистване на растителност (хралупести дървета). Най-уязвими са видовете земноводни, влечуги: *Emys orbicularis*, *Elaphe sauromates*, *Triturus dobrogicus*, *Triturus karelinii* и прилепи.

Смекчаващи мерки и алтернативи

Строителните дейности да бъдат извършвани извън размножителния период на повечето видове гръбначни животни (напр. в сухия есенен период от края на август до началото на септември).

Избягване отстраняването или увреждането на дървесна и храстова растителност (особено стари и/или умиращи хралупести дървета) с цел предотвратяване унищожаването на укрития и екземпляри от видове прилепи и микроместообитания и индивиди на консервационно значими видове насекоми (*Cerambyx cerdo*, *Lucanus cervus*, *Morimus funereus*, *Rosalia alpina*) предмет на опазване.

При изкопни дейности да се следи за присъствието на екземпляри от видовете *Emys orbicularis*, *Elaphe sauromates*, *Triturus dobrogicus*, *Triturus karelinii*, *Bombina variegata* при установяването им, да бъдат премествани на достатъчно разстояние извън обхвата на дейностите - в резервата или в защитената местност.

Проектирането и изпълнението на 3-те броя водостоци да бъде съобразено така, че да осигурява възможност за преминаване на дребни и средни животни през тях от двете страни на пътя (например разгледаните в дисертационен труд на инж. Евелина Иванова – Куюмджиева модификации на водостоци, достъпен на: http://uacg.bg/filebank/att_5550.pdf). Особено внимание да се отдели на видрата (*Lutra lutra*) и на дивата котка (*Felis silvestris*), които стават най-честа жертва на автомобилния трафик в участъка от път I-9, разделящ лонгозната гора.

Препоръки за отразяване в ПоМ в окончателния проект на ПУРН

Лонгозната гора, като специфична екосистема обект на защита в ЗМ „Блатно кокиче“ и ПР „Балтата“ и като природно местообитание и местообитание на видове от дивата флора и фауна предмет на опазване в защитени зони „Батова“ и „Долината на р. Батова“ има естествена способност за задържане и регулиране на повърхностните и подземни води при тяхното покачване.

За предотвратяване на наводненията в к.к. „Албена“ и околните на поддържания резерват и защитената местност урбанизирани територии е необходим интегриран подход за управление на водите във водосбора на р. Батовска, обединяващ всички аспекти: управлението на водите, пространственото планиране, земеползване, земеделие, горско стопанство, транспорт, градоустройство и опазване на природата.

В проекта на ПУРН за този РЗПРН са включени мерки за превенция във връзка с речни наводнения, въпреки наличието само на модели и карти на риска свързани с морски наводнения.

Необходимо е да бъдат изготвени модели и карти на риска по отношение на речни наводнения, което да обоснове правилния избор на подходящи мерки, свързани с превенция и защита при речни наводнения.

Предложената мярка за „Изработване или актуализиране на аварийни планове за действие - актуализиране плана за управление на поддържан резерват Балтата, предвид вероятността от навлизане на морска вода“ е добра, но считаме, че трябва да бъде допълнена или да залегне като нова мярка - изготвянето на интегриран план за управление на двете защитени зони, ЗМ „Блатно кокиче“ и ПР „Балтата“, като припокриващи се територии под защита, в които екологосъобразното управление на водите е ключов фактор за постигане на природозащитните цели на тези територии.

Още повече, че и в проекта на ПУРБ 2016-2021 г. е заложена мярка за „Възстановяване и поддържане на водния режим на заливната гора в ПР "Балтата"“.

Предлагаме в окончателния вариант на ПоМ на ПУРН за този РЗПРН да залегнат следните мерки от Националния каталог от мерки:

- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици, за повишаване на водозадържането.
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.) Осигуряване на водозадържане при преминаване на високи води чрез свързване на речното корито с влажни зони по естествен начин или чрез савак(ци) и канали; поддържане на блатата и езерата в добро състояние.
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на защитени територии и защитени зони от НЕМ Натура 2000
- Поставяне на ограничителни условия към инвестиционни намерения в съседни на реката участъци
- Забрана за планиране и изграждане на съоръжения за пренасочване на водното течение, както и такива, които могат да повлияят негативно на водния режим на влажните зони на територията на всички защитени територии (НП, ПП, ПР и ЗМ) и зоните за защита в НЕМ Натура 2000

Фрагмент от стара топографска карта 1877-1878 г. със старото руслона р. Батова при заливната гора

Фрагмент от съвременна топографска карта М1:50000, 1985 г.

Фрагмент от стара топографска карта 1898 г. със старото русло.

Хотел Гергана, 2014 г. <http://www.infotourism.net/index.php?t=32876&m=1>

BG0002082 Батова

В границите на защитената зона попадат следните структурни мерки за РЗПРН BG2_APSFR_BS_03 Черно море – Балчик:

- Почистване на участъци от р. Батова - мост между гр. Кранево и к.к. Албена (по 100 m от двете страни на моста)
- Почистване на участък от р. Батова при вливането си в Черно море - устието на реката (100 m)
- Почистване на участък от р. Батова при мост на път I - 9, преди гр. Кранево, до ПСОВ Албена (400 m от двете страни на моста)
- 3 броя плочести водостока на територията на резерват "Балтата", на път I - 9, в посока к.к. Албена - гр. Кранево (300 m)
- Извършване на ремонтно-възстановителни дейности на корекция на р. Екренска (Голямата река) на около 800 m от мост при с. Кранево

Анализ и оценка на въздействията

Дейностите по почистване коритото на р. Батова в посочените 3 участъка, биха могли да окажат отрицателно въздействие върху отделни индивиди и популации на видове птици предмет на опазване в защитената зона в случай, че бъдат осъществявани продължително, едновременно (и в трите участъка) и в чувствителен за птиците период (каквото напр. е размножителния).

Възможно е при почистване на растителност и премахване на стари и изсъхнали дървета в речното корито да бъдат унищожени гнездови биотопи на хралупогнездещи птици, предмет на опазване (*Ficedula semitorquata*, *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos syriacus*, *Picus canus*, *Dryocopus martius*). При извършване на дейностите през размножителния период, е възможно унищожаване на гнезда с яйца и малки, както и значително безпокойство и компрометиране на гнезденето за (*Accipiter brevipes*, *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos syriacus*, *Picus canus*, *Ficedula semitorquata*, *Alcedo atthis*, *Gallinula chloropus*, *Riparia riparia*), а в района на устието и за *Charadrius dubius*.

От консервационно значимите видове с най-голяма вероятност да бъдат засегнати са *Dendrocopos medius* и *Ficedula semitorquata* с представителни за Европейския съюз популации в района.

При прилагане на посочените по-долу смекчаващи мерки и предвид относително високата адаптивна способност, не се очаква тези въздействия да бъдат значителни и да влошат природозащитния статус на посочените гнездящи в защитената зона видове.

Що се отнася до изграждането на 3 броя плочести водостока на територията на резерват "Балтата", на път I – 9, не се очаква значително отрицателно въздействие върху видове птици предмет на опазване. В случай, че строителните дейности бъдат извършвани през размножителния период и при отстраняване на растителност е възможно унищожаване на хралупести дървета и компрометиране на гнезденето за *Ficedula semitorquata* и *кълвачите*, които са с по-висока гнездова плътност в лонгозната гора.

Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху видове птици предмет на опазване при ремонтно-възстановителните дейности по корекцията на р. Екренска в посочения участък. Корекцията е в населеното място. Коритото е силно модифицирано и отсъстват подходящи местообитания за видове предмет на опазване. Вероятно при самото изграждане на корекцията такива въздействия са били реализирани. По данни от националното картиране на природни местообитания и местообитания на видове по Директива 92/43/ЕС, поречието на реката западно от моста на гл. път 1-9 в с. Кранево до ПП „Златни Пясъци“ е заето от природно местообитание 91E0*. Там е планирано

изграждане на рибен проход на бетонов праг с височина около 1м с географски координати 28°2'55.5"E 43°20'38.69"N (ПоМ, ПУРБ 2016-2021).

Смекчаващи мерки

Дейностите да бъдат извършвани извън размножителния период на птиците (напр. в сухия есенен период август-октомври).

Избягване отстраняването или увреждането на дървесна и храстова растителност (особено стари и/или умиращи хралупести дървета), освен паднали в самото корито.

При прилагане на посочените смекчаващи мерки не се очаква значително отрицателно въздействие върху видове птици и техните местообитания в защитената зона.

5.1.3.2 Мерки свързани с потенциални морски наводнения:

Четвъртата предвидена за този РЗПРН структурна мярка за „Ремонт на участък от дамба с дължина 630 метра, разположен източно от буна 206“, не попада в границите на защитени зони и не предполага въздействие върху тях.

<http://www.balchik.bg/bg/infopage/1625>

Посоченото местоположение на мярката в ПоМ за землището на с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Добрич (попадащо в ЗЗ Батова BG0002082) не отговаря на действителното – гр. Балчик. Необходима е корекция в местоположението на мярката в ПоМ.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитените зони е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.4 BG0000622 Варненско-Белославски комплекс и BG0000191 Варненско-Белославско езеро

В двете защитени зони попадат РЗПРН BG2_APSFR_BS_04 Черно море – Варна и BG2_APSFR_PR_01 р. Провадийска-Провадия.

За РЗПРН BG2_APSFR_BS_04 Черно море – Варна в ПоМ са заложени 11 структурни мерки, от които само 2 попадат в границите на защитена зона BG0000191 Варненско-Белославско езеро. Останалите са в границите и акваторията на гр. Варна, промишлената му зона и кв. Аспарухово, извън защитени зони.

В защитената зона за местообитанията няма предвидени структурни мерки.

В частта от РЗПРН BG2_APSFR_BS_04 Черно море – Варна в ПоМ, попадаща в границите на защитени зони „Галата“ няма предвидени структурни мерки.

За РЗПРН BG2_APSFR_PR_01 р. Провадийска-Провадия няма структурни мерки, попадащи в границите на двете разглеждани защитени зони.

5.1.4.1 Мерки свързани с потенциални морски наводнения или покачване на езерните води:

BG0000191 Варненско-Белославско езеро

Изграждане/реконструкция/поддържане на вълнобойна стена - изграждане на вълнозащитна стена за защита на транспортната връзка за Девня с височина 2 m и дължина 400 m

Анализ и оценка на въздействията

Местоположението на мярката не може да се определи, поради липса на достатъчно информация. Вероятно се касае за републикански път III-2008.

В моделирания обхват на наводненията за този район (карти на заплахата и риска M04_06_HazardmapDepth_BS_04_20_06_SC2, M04_09_HazardmapDepth_BS_04_20_09_SC2, M04_119_RiskMap_BS_04_20_09_SC2, M04_130_RiskMap_BS_04_100_09_SC2), възможните места за прилагането на мярката са две, като и двете попадат в границите на защитената зона. Едното е източно от разклон за с. Тополи при двор на индустриален обект, а второто е източно от кв. Езерово непосредствено под утайника на ТЕЦ.

И в двата случая не се очаква значително отрицателно въздействие върху видове птици предмет на опазване в защитената зона, както и върху техни местообитания. Строителните дейности (насипни работи) ще са в ограничен обхват до пътя. Не се очаква засягане на водолюбива растителност.

Възможно е временно безпокойство, прогонване и компрометиране на гнезденето на гнездящи птици от врабчоподобни видове и водолюбиви видове гнездящи в тръстиковите масиви и заливаемите от езерото площи с влаголюбива растителност в близост до пътя, в случай че дейностите се извършват през размножителния период.

Възможно е известно безпокойство върху струпващи се в тази част на езерото водоплаващи птици по време на миграция.

Не се очаква значително отрицателно въздействие от прилагането на мярката върху предмета и целите на защитената зона.

При потенциално опасно покачване на водите на езерото, каналът на ТЕЦ, който се зауства в езерото именно в този участък би могъл да поеме известна част от водите и те да не залееят пътя.

Смекчаващи мерки

Смекчаващи мерки не се налагат, но е добре дейностите да бъдат извършвани извън периода април-юни.

Изграждане на земно-насипна дига и комбинация - да се предвиди допълнителна локална защита за всички потенциални източници на замърсяване в предприятията: База „Петрол“, ПЧМВ, КРЗ Одесос и промишлени обекти в западната част на островната промишлена зона на Варна (по индивидуални проекти за всеки обект)

Анализ и оценка на въздействията

Не се очакват отрицателни въздействия върху видове предмет на опазване и техни местообитания в защитената зона.

Обект на защита са промишлени обекти в островната част на индустриалната зона.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитените зони е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

Басейн на р. Провадийска

5.1.5 BG0000104 и BG0002038 Провадийско-Роякско плато

В границите на двете защитени зони попадат участъци от следните РЗПРН:

BG2_APSFR_KA_02 Камчия - Смядово

BG2_APSFR_KA_04 Камчия - Шумен

BG2_APSFR_PR_03 Главница - Блъсково

BG2_APSFR_PR_01 Провадийска - Провадия

BG2_APSFR_PR_06 Главница - Комарево

BG0000104 Провадийско-Роякско плато

В защитената зона попадат участъци от РЗПРН:

BG2_APSFR_PR_01 Провадийска – Провадия

За този РЗПРН в ПоМ има предвидени 4 структурни мерки, от които две попадат като местоположение в границите на защитени зони - С33 и 33О Провадийско-Роякско плато:

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - Участъци от корекцията в гр. Провадия L=800 м, с. Житница L=200 м, с. Синдел L=500 м, с. Тръстиково L=400 м, с. Разделна L=600 м. приета средна ширина - 2,0 м

Анализ и оценка на въздействията

В границите на защитената зона попада участък за почистване на реката при гр. Провадия – 800 м.

В границите на урбанизираната територия няма картирани природни местообитания.

Не се очаква отрицателно въздействие върху видове и местообитания, предмет на опазване, ако дейностите са съсредоточени в самата корекция, преминаваща през града.

Възможно е засягане на запазени фрагменти от местообитание 91E0*, северно от града, както и пригодни местообитания на два вида риби (*Cobitis taenia*, *Rhodeus sericeus amarus*), 7 вида прилепи предмет на опазване и видра – северно и южно от града, в случай, че дейностите по почистването са извън коригираното (бетонно) корито на реката, в участъка преминаващ през града.

Долината на р. Провадийска може да се разглежда като биокоридор за земноводни, влечуги и дребни бозайници от приложение 1 на Директивата за хабитатите.

Смекчаващи мерки

Не се налагат

Реконструкция и поддържане на корекциите с дължина 500 м - Провадия, Аврен, Белослав, Девня (обществени и жилищни сгради в населените места в обхвата на РЗПРН Провадийска - Провадия (гр. Провадия, с. Царевци, с. Юнак, с. Синдел, с. Тръстиково, с. Разделна, гр. Белослав, гр. Девня)

Аналогично на гореописаното. В границите на защитената зона попада корекцията на р. Провадийска в урбанизираната територия на гр. Провадия.

BG2_APSFR_KA_02 Камчия – Смядово

От предвидените за този РЗПН структурни мерки, в границите на ЗЗО Провадийско-Роякско плато не попадат мерки.

BG2_APSFR_PR_06 Главница – Комарево

В границите на защитената зона попада една мярка предвидена за този РЗПН:
Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - участък в с. Комарево с дължина L = 500 m

Възможно е засягане на запазени фрагменти от местообитание 91E0*, северно на селото, както и пригодни и оптимални местообитания на следните видове: *Vertigo moulinsiana*, *Unio crassus*, *Cobitis taenia*, *Rhodeus sericeus amarus*, *Triturus karelinii*, *Bombina bombina*, *Emys orbicularis*, *Testudo graeca*, *Testudo hermanni*, *Elaphe sauromates*, *Lutra lutra*, 6 вида прилепи

За намаляване на възможните отрицателни въздействия върху природното местообитание и посочените видове, предмет на опазване се препоръчват следните смекчаващи мерки:

- Избягване засягането на консервационно-значими природни местообитания (основно 91E0*) при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.
- Ограничаване на стандартните за такъв тип строителни дейности работни площи до минимум. Възможно решение е работа откъм андигираните участъци (зад дигите/бермите) на корекцията, без навлизане на строителна механизация в затвореното между дигите речно корито.
- Избягване отстраняването на растителност (особено дървесна)
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите с материали от процеса на строителството.

BG2_APSFR_KA_04 Камчия - Шумен

Планираните за този РЗПН мерки не попадат в границите на защитената зона.

BG0002038 Провадийско-Роякско плато

В границите на защитената зона попада една мярка, предвидена за **BG2_APSFR_KA_02** Камчия – Смядово:

Реконструкция и поддържане на корекциите - Корижиран участък от р. Камчия при км 8+800, землище с. Янково, общ. Смядово, обл. Шумен - възстановяване на берма, L=150 m

Анализ и оценка на въздействията

В случай на засягане на природно местообитание 91E0* са възможни отрицателни въздействия (загуба на екотон, гнездови субстрати, места за хранене, укритие, влошаване на хранителната база, безпокойство, прогонване, компрометиране на гнезденето и др.) върху видове птици предмет на опазване, свързани с това местообитание:

Accipiter brevipes, Alcedo attis, Anas platyrhynchos, Dendrocopos medius, Dendrocopos syriacus, Picus canus.

За предотвратяване на тези отрицателни въздействия се препоръчват следните мерки:

Смекчаващи мерки:

- Избягване засягането на консервационно-значими природни местообитания (основно 91E0*) при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.
- Ограничаване на стандартните за такъв тип строителни дейности работни площи до минимум. Възможно решение е работа откъм андигираните участъци (зад дигите/бермите) на корекцията, без навлизане на строителна механизация в затвореното между дигите речно корито.
- Избягване отстраняването на растителност (особено дървесна)
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите видове птици, предмет на опазване в защитената зона.
- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите с материали от процеса на строителството.

BG2_APSFR_PR_06 Главница – Комарево

Предвидената мярка за *Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - участък в с. Комарево с дължина L = 500 m* е извън границите на защитената зона и не я засяга.

От останалите 6 структурни мерки за този РЗПРН в границите на защитената зона попада следната мярка:

Залесяване и стопанисване на гола площ във вододайна зона на язовир и/или на водохващане от повърхностни води. Изграждане на защитен горски пояс - съвместно с МЗХ.

Възможно е отрицателно въздействие, върху видове птици на откритите тревни съобщества и храсталачни местообитания гнездящи в тези „голи площи“ около язовира, изразяващо се в загуба на гнездови територии и трансформация на местообитанието в горско. Възможно е и отрицателно въздействие върху видове хищни птици, предмет на опазване, чрез намаляване на площта на откритите ловни територии.

Потенциално засегнати гнездящи видове са: *Anthus campestris, Burhinus oedipnemus, Emberiza hortulana, Lanius collurio, Lanius minor, Merops apiaster.*

При това ниво на информацията е трудно да бъде направена оценка за евентуалното въздействие върху популациите на посочените видове, тъй като не е посочено конкретно местоположение.

Най-общо би могло да се заключи, че осъществяването на мярката не би могло да окаже значително въздействие, но това заключение може да бъде различно, в случай на предоставяне на допълнително информация.

В тази връзка се препоръчват следните мерки:

- Консултация с орнитолог при избора и определянето на площта за залесяване.
- Извършване на орнитологично проучване в определената за залесяване площ, в сбучай на съмнения за значително засягане на местообитания на гнездящи видове птици, предмет на опазване.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитените зони е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.6 BG0000138 Каменица

BG2_APSFR_PR_07

В предмета и целите за опазване в защитената зона са фигурират основно степни местообитания от Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС с характерни растения и животни. Това е единствената зона за съобществата на нарязанолистния тъжник (*Spiraea crenata*) и една от няколкото в страната за храстовидната карагана (*Caragana frutex*).

Защитената зона се характеризира с варовикови стръмни скали по долината на река Каменица и малки хълмове, покрити със степна растителност върху обширни орни земи.

Анализ и оценка на въздействията

Заложената в ПоМ на ПУРН мярка за възстановяване на компрометирани диги е за участък от 1000 м от РЗПРН - р. Провадийска при гр. Каспичан южно на града в защитената зона.

По данни от Проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“, местообитание 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) е новоустановено за зоната. Местообитанието е картирано 100% на терен в защитената зона. Отнася се към Подтип 3. Крайречни върбово-тополови гори. Основният вид от първия дървесен етаж *Salix alba* има участие 10.

Според изготвената карта¹, на разпространението на природно местообитание 91E0*, то се среща в участък от реката/защитената зона на около 5 км югоизточно от гр. Каспичан и североизточно от с. Могила, т.е. извън РЗПРН в участък от реката/защитената зона между местата на вливане на Крива река и Деребою в Провадийска река.

¹http://natura2000.moew.government.bg/PublicDownloads/Auto/PS_SCI/BG0000138/BG0000138_PS_130_4.zip

Не се очаква пряка загуба на площ от местообитанието при реализация на мярката. Възможни са косвени отрицателни въздействия поради кумулиране на ефекта от осъществено брегоукрепване и андигиране на реката по цялата дължина на местообитанието в комбинация с тази и други мерки предвидени за РЗПРН в този участък. Въздействието е върху площ на местообитанието по-голяма от 1% годишно. По тази причина и предвид:

- оценката за неблагоприятно лошо състояние на хабитата в защитената зона;
- възможността мярката да окаже отрицателно въздействие с осъществени в миналото въздействия довели до намаляване на площта му и влошаване на състоянието му;
- вероятността мярката да окаже отрицателно въздействие върху местообитанието в съчетание с въздействието от други мерки предвидени за същия РЗПН;

оценката на въздействието от предвидената мярка върху това местообитание, е че самостоятелно мярката не би могла да окаже значително въздействие, но в комбинация с осъществени и очаквани кумулирани въздействия би могла да окаже значително отрицателно въздействие върху местообитание 91E0, за което е предложена смекчаваща мярка в т.7.*

Не се очаква да бъдат засегнати други природни местообитания предмет на опазване в защитената зона при реализиране на мярката и поради това не се очаква въздействие върху целостта на зоната.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

Басейн на р. Камчия

5.1.7 BG0000501 Голяма Камчия

BG2_APSFR_KA_02

Реконструкция и поддържане на корекциите - Коригиран участък от р. Камчия при км 12+500, землище с. Бял бряг, общ. Смядово, обл. Шумен - възстановяване и укрепване на десен бряг, L=180 м

Реконструкция и поддържане на корекциите - Коригиран участък от р. Камчия при км 8+800, землище с. Янково, общ. Смядово, обл. Шумен - възстановяване на берма, L=150 м

Анализ и оценка на въздействията

Възможно е засягане на приоритетно за опазване природно местообитание 91E0*, предмет на опазване в защитената зона с обща дължина на засегнатия участък в защитената зона 330 м. По данни от националното картиране местообитанието е в неблагоприятно-незадоволително състояние в защитената зона. По параметър почистване на речните корита е отчетена заплаха, като е констатирано изсичане на дървесната растителност по речните корита върху по-голяма част от площта на местообитанието. В изсечените участъци, върбовата растителност се е възстановила и представлява трудно проходим храсталаци.

Общата площ на местообитанието в ЗЗ е 405,91 ха. Въпреки относително ниския процент на вероятно площно засягане при извършване на строителни и други дейности ($330\text{м} \times 2\text{м} = 660\text{м}^2 = 0,66\text{ха}$) или 0.1% от площта на местообитанието в защитената зона, всяко допълнително отнемане на площ и увреждане на структурата и състава на растителността, влошава допълнително природозащитното му състояние, което е неблагоприятно. По тази причина и предвид:

- оценката за неблагоприятно-незадоволително състояние на хабитата в защитената зона;

- възможността двете мерки да окажат отрицателно въздействие с осъществени в миналото въздействия довели до намаляване на площта на местообитание 91E0* и влошаване на състоянието му оценката е за вероятност от значително въздействие.

В района на прилагане на мярката са картирани и пригодни местообитания на следните видове, за които съществува потенциал да бъдат значително засегнати: *Unio crassus*, *Cerambix cerdo*, *Lucanus cervus*, *Rosalia alpina*, *Barbus meridionalis*, *Barbus plebejus*, *Cobitis taenia*, *Rhodeus sericeus amarus*, *Triturus karelinii*, *Bombina bombina*, *Emys orbicularis*, *Lutra lutra*, 11 вида притоци

Смекчаващи мерки

- Избягване засягането на консервационно-значими природни местообитания (основно 91E0*) при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.
- Ограничаване на стандартните за такъв тип строителни дейности работни площи до минимум. Възможно решение е работа откъм андигираните участъци (зад дигите/бермите) на корекцията, без навлизане на строителна механизация в затвореното между дигите речно корито.
- Избягване отстраняването на растителност (особено дървесна)
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите с материали от процеса на строителството.

BG2_APSFR_KA_03 и BG2_APSFR_KA_04

Предвидените структурни мерки за тези РЗПРН не засягат защитената зона. Свързани са с почистване на речни участъци - притоци на р. Камчия, извън защитената зона.

Въпреки това тези речни участъци могат да се разглеждат като елементи на ландшафта по смисъла на чл. 30, ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие. По данни от националното картиране в тях е разпространено природно местообитание 91E0*, както и местообитания на видове безгръбначни, риби, земноводни и влечуги и бозайници от

приложение 1 на директивата за местообитанията. Те имат свързваща и биокоридорна функция от значение за миграцията, географското разпространение и генетичния обмен между популации на опазвани в защитените зони видове.

Поради това за намаляване вероятното отрицателно въздействие върху популации на видове безгръбначни, риби, земноводни, влечуги и бозайници опазвани в защитените зони в съседство: BG0000501 Голяма камчия, BG0000104 Провадийско-Роякско плато и BG0000393 Екокоридор Камчия-Емине, чрез повлияване на местообитания от значение за миграцията, географското разпространение и генетичния обмен между популации на опазвани в защитените зони видове се препоръчват следните смекчаващи мерки за всички структурни мерки за този РЗПРН:

- Избягване засягането на консервационно-значими природни местообитания (основно 91E0*) при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.
- Ограничаване на строителните дейности до границите на предвидената в проекта строителна полоса, чийто размер следва да е редуциран до възможния минимум.
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.8 BG0000141 Река Камчия и BG0000116 Камчия

BG2_APSFR_KA_12

От трите структурни мерки предвидени за този РЗПРН, две попадат в границите и на двете защитени зони, както и в границите на ЗЗ Камчийска и Еменска планина BG0000133. Това са:

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - с. Гроздьово, с. Дъбравино, участък L=3200 m и приета средна ширина 2,0 m

Почистване на участък от р. Камчия при мост преди с. Дъбравино с дължина 400 m и участък около мост след с. Гроздьово с дължина 100 m при установяване на намалена проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.)

Анализ и оценка на въздействията

От описанието на мярката не става ясно точното местоположение на деретата за прочистване при с. Гроздьово. При преглед на картите на заплахата и риска за този РЗПРН се вижда, че през селото преминават 3 дерета, две от които попадат в границите на ЗЗО BG0000133 Камчийска и Еменска планина и СЗЗ BG0002044 Комплекс Камчия.

По тях е разпространено (национално картиране) природно местообитание 91E0*.

Що се отнася до прочистването на р. Камчия в участък около мост след с. Гроздьово – местоположението е в границите на 33 Река Камчия, също в обхвата на разпространение на местообитание 91E0*.

Участъкът за прочистване на р. Камчия при с. Дъбравино, изцяло попада в границите на 33 Камчия. По данни от картирането местообитание 91E0* отсъства.

Третата мярка е само в границите на 33 Камчия:

Проектиране и изпълнение на СМР за възстановяване на компрометирана лява дига и берма при км 38+000 - участък $L = 110$ м, с височина до 7,50 м в района на с. Нова Шипка

Районът на прилагане на описаните мерки е в низинен релеф в заливаеми територии, отвоювани в долината на р. Камчия. Западно от линията Гроздьово-Нова Шипка е разположена напоителна система (НС) Елешница. Р. Камчия със своите няколко притока в района е силно модифицирана и андигирана. Между бермите са запазени са фрагменти от комплекс от по-широко разпространените в миналото природни местообитания 91E0* и 91F0.

Възможно е комбинирано и кумулативно и поради това значително отрицателно въздействие върху ключови природни местообитания, предмет на опазване в трите защитени зони за местообитанията **BG0000141 Река Камчия, BG0000116 Камчия и BG0000133 Камчийска и Еменска планина.**

Тези местообитания са с неблагоприятно природозащитно състояние в зоните, а предложените мерки не водят до подобряване на това състояние.

Видове, чиито местообитания има вероятност да бъдат значително отрицателно повлияни от осъществяване на мерките са: Видра (*Lutra lutra*), Червенокоремна бумка (*Bombina bombina*), Жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), Обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), Голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*), Черна (балканска) мряна (*Barbus meridionalis*), Маришка мряна (*Barbus plebejus*), Обикновен щипок (*Cobitis taenia*), Европейска горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*).

Смекчаващи мерки:

- Избягване засягането на консервационно-значими природни местообитания (основно 91E0*) при съобразяване на тяхното разпространение още на етапа на проектиране.
- Ограничаване на стандартните за такъв тип строителни дейности работни площи до минимум. Възможно решение е работа откъм андигираните участъци (зад дигите/бермите) на корекцията, без навлизане на строителна механизация в затвореното между дигите речно корито.
- Избягване отстраняването на растителност (особено дървесна)
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитената зона (напр. рано напролет февруари-март или есен септември - октомври)
- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите с материали от процеса на строителството (земни маси, камъни и др.)

Алтернативни решения:

- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;
- Структурните мерки приоритетно да бъдат насочвани за защита на човешкото здраве и сигурност, собственост, ресурси предимно около урбанизирани територии;
- При възстановяване и преустройство на стари диги (в съседство на приоритетни природни местообитания) да се има предвид тяхното изместване, позволявайки възстановяване на естествените тераси на реките и съответно възстановяване на естествения речен режим.
- Опазване и, където е възможно, възстановяване на влажни зони и крайречни гори с оглед ролята им на ретензионни обеми;

BG2_APSFR_KA_01

Мерките предвидена за този РЗПРН и попадаща в границите на ЗЗ Камчия са:

Почистване на участък от р. Камчия, местност "Пода" при моста на пътя Варна - Бургас (преди с. Старо Оряхово), с дължина 500 м от двете страни на моста, при установяване на влошена проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.)

Анализ и оценка на въздействията

Не се очаква засягане на природно местообитание 91F0, което в района е разположено извън дигите (бермите) на реката.

Възможни са отрицателни въздействия върху хидробионти и други воднозависими видове, характерни за крайречните гори.

Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху видове птици в защитената зона за птиците, но е препоръчително избягването на размножителния период при прилагане на мярката.

Напоително-отводнително поле (НОП) "Старо Оряхово" - ремонтно-възстановителни работи за възстановяване проводимостта на главни отводнителни канали ГОК I, ГОК II и ГОК III, землища на с. Старо Оряхово и с. Ново Оряхово, общ. Долни чифлик, обл. Варна

Анализ и оценка на въздействията

Не се очаква засягане на природни местообитания, предмет на опазване в защитената зона, с изключение на участък от един от каналите разположен непосредствено до лонгозната гора – местообитание 91F0. В този участък местообитанието може да бъде увредено при разгръщане на строителната механизация и изкопните дейности по изгребване на влаголюбива и гниеца растителност от канала.

Що се отнася до видовете предмет на опазване е възможно незначително отрицателно въздействие върху следните видове:

Bombina bombina, Emys orbicularis, Triturus karelinii, Lutra lutra, използващи каналите като заместваща влажна зона, остатък от унищоженото в миналото

Старооряховско блато. За видовете земноводни и влечуги, то се изразява в увреждане/унищожаване на убежища и индивиди при изкопните работи, а за видрата – безпокойство и прогонване.

Смекчаващи мерки

- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Използване на по-щадящи методи за отстраняването на затлачвания и премахването на водна и влаголюбива растителност.
- Улавяне и преместване на подходящи места на индивиди блатни костенурки, в случай че бъдат засегнати техни убежища/укрития или индивиди.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.9 BG0000133 Камчийска и Еменска планина

За РЗПРН BG2_APSFR_KA_01, няма предвидени структурни мерки попадащи в границите на защитената зона.

За РЗПРН BG2_APSFR_KA_12 От трите структурни мерки предвидени за този РЗПРН, две попадат в границите на тази ЗЗ, както и в границите на двете ЗЗ BG0000141 Река Камчия и BG0000116 Камчия. Очакваните въздействия и смекчаващите мерки са както за описаните в т. 5.1.8.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.10 BG0000421 Преславска планина

За РЗПРН BG2_APSFR_KA_08, няма предвидени структурни мерки попадащи в границите на защитената зона.

5.1.11 BG0000117 Котленска планина и BG0002029 Котленска планина

BG2_APSFR_KA_10

За този РЗПРН са предвидени 3 мерки, всички попадащи в границите на защитените зони

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - участък - L= 3200 m и приета средна ширина 3,0 m

Удълбочаване на участъци от дере - участък L= 3200 m

Изграждане на нови корекции - участък L= 500 m

И трите мерки са за района на гр. Котел и не предполагат въздействия върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната за хабитатите.

Тъй като местоположението не е уточнено, е възможно засягане на местообитание 91E0* на Котленска река южно от града.

Възможни са и отрицателни въздействия върху хидробионти (3 вида риби, *Unio crassus*, *Astropotamobius torrentium*) и воднозависими видове *Vertigo angustifor*, *Vertigo moulinsiana*, *Cordulegaster heros*, *Emys orbicularis*, *Triturus karelinii*, *Bombina variegata*, *Lutra lutra* свързани с това местообитание.

По отношение на птиците предмет на опазване в СЗЗ Котленска планина се очакват незначителни отрицателни въздействия върху следните видове:

Accipiter brevipes, *Alcedo atthis*, *Anas platyrhynchos*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*, *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos syriacus*, *Ficedula semitorquata*, *Gallinula chloropus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*.

В заповедта за обявяване на защитената зона има забрана за намаляване на площта на крайречните гори от местни дървесни видове.

По отношение на мярката за изграждане на нови корекции – участък 500 м, да се има предвид чл. 118ж, ал. 4 от Закон за водите.

Смекчаващи мерки

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Ограничаване на стандартните за такъв тип строителни дейности работни площи до минимум.
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите с материали от процеса на строителството.

BG2_APSFR_KA_11

За този РЗПРН е предвидена една структурна мярка, включваща четири подмерки (дейности), попадащи в границите на защитените зони.

Анализ и оценка на въздействията

1).Почистване на участък р. Нейковска в с. Катунци с дължина 150 m, разположен между Кметството и х-л „Воеводски“ при установяване на намален проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.);

Въпреки, че е в населеното място в този участък от р. Нейковска е разпространено природно местообитание 91Е0*, което може да бъде засегнато. Към сезон есен, 2015 г. е реализирано прочистване и е осигурена проводимост. Няма данни дали при осъществяването на дейности е било засегнато природното местообитание или видове предмет на опазване. Възможни са и отрицателни въздействия върху хидробионти (3 вида риби, *Unio crassus*, *Astropotamobius torrentium*) и воднозависими видове *Vertigo angustifor*, *Vertigo moulinsiana*, *Cordulegaster heros*, *Emys orbicularis*, *Triturus karelinii*, *Bombina variegata*, *Lutra lutra* свързани с това местообитание.

По отношение на птиците предмет на опазване в СЗЗ Котленска планина се очакват незначителни отрицателни въздействия върху следните видове:

Accipiter brevipes, *Alcedo atthis*, *Anas platyrhynchos*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*, *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos syriacus*, *Ficedula semitorquata*, *Gallinula chloropus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*.

В заповедта за обявяване на защитената зона има забрана за намаляване на площта на крайречните гори от местни дървесни видове.

Не се очаква значително отрицателно въздействие, но въпреки това се препоръчват следните смекчаващи въздействия мерки:

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите с материали от процеса на строителството.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

2) Почистване на участък от р. Луда Камчия с дължина 100 т в регулацията на с. Ичера под моста на път Ичера - Сливен по посока Сливен и на участък с дължина 500 т от трафопоста в центъра на селото до края на селото при установяване на намален проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.);

Мярката не попада в ЗЗЗ Котленска планина (виж т. 5.1.12).

По отношение на птиците предмет на опазване в СЗЗ Котленска планина се очакват незначителни отрицателни въздействия върху следните видове:

Accipiter brevipes, *Alcedo atthis*, *Anas platyrhynchos*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*, *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos syriacus*, *Ficedula semitorquata*, *Gallinula chloropus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*.

В заповедта за обявяване на защитената зона има забрана за намаляване на площта на крайречните гори от местни дървесни видове.

Не се очаква значително отрицателно въздействие, но въпреки това се препоръчват следните смекчаващи въздействия мерки:

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински

видове, предмет на опазване в защитената зона.

- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите с материали от процеса на строителството.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

3) Почистване на участък от р. Котленска в регулацията на с. Градец - участък 50 m преди моста на пътя Сливен - Ичера и 40 m след моста Котел- Петолъчката при установяване на намален проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.);

Възможно е засягане на природно местообитание 3260.

Към сезон есен, 2015 г. е реализирано прочистване и е осигурена проводимост. Няма данни дали при осъществяването на дейности е било засегнато природното местообитание или видове предмет на опазване. Възможни са и отрицателни въздействия върху хидробионти (5 вида риби, *Unio crassus*, *Astropotamobius torrentium*) и воднозависими видове *Vertigo angustifor*, *Vertigo moulinsiana*, *Cordulegaster heros*, *Emys orbicularis*, *Triturus karelinii*, *Bombina variegata*, *Lutra lutra* свързани с това местообитание.

По отношение на птиците предмет на опазване в СЗЗ Котленска планина се очакват незначителни отрицателни въздействия върху следните видове:

Accipiter brevipes, *Alcedo atthis*, *Anas platyrhynchos*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*, *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos syriacus*, *Ficedula semitorquata*, *Gallinula chloropus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*.

В заповедта за обявяване на защитената зона има забрана за намаляване на площта на крайречните гори от местни дървесни видове.

Не се очаква значително отрицателно въздействие, но въпреки това се препоръчват следните смекчаващи въздействия мерки:

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите с материали от процеса на строителството.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

4) Почистване на участък с дължина 300 m от р. Нейковска и р. Котленска в при установяване на намален проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.).

Въпреки, че е в населеното място в този участък от р. Нейковска е разпространено природно местообитание 91E0*, което може да бъде засегнато. Към сезон есен, 2015 г. е реализирано прочистване и е осигурена проводимост. Няма данни дали при осъществяването на дейности е било засегнато природното местообитание или видове предмет на опазване. Възможни са и отрицателни въздействия върху хидробионти (3 вида риби, *Unio crassus*, *Astropotamobius torrentium*) и воднозависими видове *Vertigo*

angustifor, *Vertigo moulinsiana*, *Cordulegaster heros*, *Emys orbicularis*, *Triturus karelinii*, *Bombina variegata*, *Lutra lutra* свързани с това местообитание.

По отношение на птиците предмет на опазване в СЗЗ Котленска планина се очакват незначителни отрицателни въздействия върху следните видове:

Accipiter brevipes, *Alcedo atthis*, *Anas platyrhynchos*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*, *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos syriacus*, *Ficedula semitorquata*, *Gallinula chloropus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*.

В заповедта за обявяване на защитената зона има забрана за намаляване на площта на крайречните гори от местни дървесни видове.

Не се очаква значително отрицателно въздействие, но въпреки това се препоръчват следните смекчаващи въздействия мерки:

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите с материали от процеса на строителството.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

BG2_APSFR_KA_13

Попада в границите на СЗЗ Котленска планина.

Предвидените структурни мерки са 3 за района на с. Върбица:

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - р. Герила и притоци в границите на с. Върбица в участък L=700 m и приета средна ширина 2,0 m

Удълбочаване на участъци от дере - участък L=300 m

Реконструкция и поддържане на корекциите - участък L=500 m

По отношение на птиците предмет на опазване в СЗЗ Котленска планина се очакват незначителни отрицателни въздействия върху следните видове:

Accipiter brevipes, *Alcedo atthis*, *Anas platyrhynchos*, *Caprimulgus europaeus*, *Charadrius dubius*, *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos syriacus*, *Ficedula semitorquata*, *Gallinula chloropus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Picus canus*.

В заповедта за обявяване на защитената зона има забрана за намаляване на площта на крайречните гори от местни дървесни видове, което следва да се вземе предвид при реализация на мерките.

Не се очаква значително отрицателно въздействие, но въпреки това се препоръчват следните смекчаващи въздействия мерки:

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност и премахване на хралупести дървета.
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите видове птици,

предмет на опазване в защитената зона.

- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.12 BG0000136 Горна Луда Камчия

BG2_APSFR_KA_11

От предвидените за този РЗПРН структурни мерки в защитената зона попада по-долу описаната подмярка на мярката за „Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна“:

2) Почистване на участък от р. Луда Камчия с дължина 100 m в регулацията на с. Ичера под моста на път Ичера - Сливен по посока Сливен и на участък с дължина 500 m от трафопоста в центъра на селото до края на селото при установяване на намален проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.);

Анализ и оценка на въздействията:

Възможно е засягане на природни местообитания 91E0* и 3260.

Към сезон есен, 2015 г. е реализирано прочистване и е осигурена проводимост. Няма данни дали при осъществяваните дейности е било засегнато природното местообитание или видове предмет на опазване. Възможни са и отрицателни въздействия върху хидробионти (5 вида риби, *Unio crassus*, *Astropotamobius torrentium*) и воднозависими видове *Vertigo angustifor*, *Vertigo moulinsiana*, *Cordulegaster heros*, *Emys orbicularis*, *Triturus karelinii*, *Bombina variegata*, *Lutra lutra* свързани с това местообитание.

Не се очаква значително отрицателно въздействие, но въпреки това се препоръчват следните смекчаващи въздействията мерки:

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите с материали от процеса на строителството.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни

местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.13 BG0002093 Овчарово

BG2_APSFR_KA_06

От предвидените за този РЗПРН структурни мерки, само мярката за:

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - с. Кралево, с. Певец, с. Дългач участък L=1600 m и приета средна ширина 2,0 m е с конкретизирано местоположение.

Останалите мерки:

Разширяване на „тесните места“ като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток - 4бр.

Отводняване на защитени с диги низини (Тази мярка се налага, когато дадена територия или населено място са наводнени. Най-често това се състои в разрушаване на част от дигите или друг отвор, през който да се осигури възможност за обратно изтичане на водите от низината след отминаване на високата вълна.)

Ограничаване на ерозията на уязвимите участъци от брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи, разсаждане на издънки и преплитане на клони, и други биологични методи

не могат да бъдат подробно оценени, поради недостатъчно информация за местоположение и характеристики на дейността.

По отношение на мостовете се предполага, че те са в населени места и около тях отсъстват природни местообитания.

Отводняването, като дейност би следвало да е в моделирания обхват на наводнение.

Ограничаване на ерозията, чрез залесяване е с положителна насоченост, но може да има отрицателни аспекти при неправилно планиране на местоположението на залесителните мероприятия (напр. в открити тревни местообитания).

При добро планиране и изпълнение на тези мерки, въздействията им биха могли да бъдат намалени и/или избегнати.

Анализ и оценка на въздействията

Участъкът от дере, предвидено за почистване в с. Кралево е изцяло в границите на населеното място и извън защитената зона.

Дерето южно от с. Певец планирано за почистване е почти изцяло в границите на защитената зона, с дължина около 1100 m в нея.

Възможно е незначително отрицателно въздействие върху гнездови местообитания на *Emberiza hortulana*, *Anthus campestris*, *Lanius collurio*. Не се очаква значително отрицателно въздействие върху местообитания на ключовия за защитената зона вид *Crex crex*.

Смекчаващи мерки

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение

извън размножителния период на потенциално засяганите видове, предмет на опазване в защитената зона.

- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.14 BG0002045 Комплекс Камчия

BG2_APSFR_KA_01

Мерките предвидени за този РЗПРН и попадащи в границите на СЗЗ Комплекс Камчия са:

Почистване на участък от р. Камчия, местност "Пода" при моста на пътя Варна - Бургас (преди с. Старо Оряхово), с дължина 500 m от двете страни на моста, при установяване на влошена проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.)

Напоително отводнително поле (НОП) "Старо Оряхово" - ремонтно-възстановителни работи за възстановяване проводимостта на главни отводнителни канали ГОК I, ГОК II и ГОК III, землища на с. Старо Оряхово и с. Ново Оряхово, общ. Долни чифлик, обл. Варна

Анализ и оценка на въздействията

Не се очакват значителни отрицателни въздействия от мерките за този РЗПРН върху видове птици предмет на опазване в защитената зона, но е препоръчително избягването на размножителния период при прилагане на мерките.

BG2_APSFR_KA_12

Проектиране и изпълнение на СМР за възстановяване на компрометирана лява дига и берма при км 38+000 - участък L = 110 m, с височина до 7,50 m

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - с. Гроздьово, с. Дъбравино, участък L=3200 m и приета средна ширина 2,0 m

Почистване на участък от р. Камчия при мост преди с. Дъбравино с дължина 400 m и участък около мост след с. Гроздьово с дължина 100 m при установяване на намалена проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.)

Потенциално засегнати гнездящи видове, както и техни гнездови местообитания са:

Alcedo atthis, Anas platyrhynchos, Circus aeruginosus, Coracias garrulous, Dendrocopos medius, Dendrocopos syriacus, Emberiza hortulana, Ficedula semitorquata, Gallinula chloropus, Ixobrychus minutus, Lanius collurio, Lanius minor, Picus canus, Tachybaptus ruficollis, Vanellus vanellus.

Като цяло не се очаква значително отрицателно въздействие, но е възможно засягане на гнездови субстрати в крайречни гори при прочистване на дървесна и храстова растителност.

Въпреки това на принципа на предпазливостта, въздействието може значително да бъде намалено със следните смекчаващи мерки:

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зони е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.15 BG0002044 Камчийска планина

BG2_APSFR_KA_01

Няма предвидени мерки попадащи в границите на тази СЗЗ в този РЗПРН.

BG2_APSFR_KA_12

Няма предвидени мерки попадащи в границите на тази СЗЗ в този РЗПРН.

Мерките, които могат да окажат отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитената зона са съсредоточени в РЗПРН **BG2_APSFR_BS_05** в прибрежната част на зоната и са свързани с потенциални морски наводнения. Това са:

Почистване на участък от р. Двойница с дължина 4650 m от мост изт. от с. Приселци по пътя Обзор-с.Приселци и до заустване в морето до мост на главен път Е-87 Бургас-Варна, преди регулацията на гр. Обзор.

Анализ и оценка на въздействията

Участъкът на р. Двойница предвиден за почистване изцяло попада в границите на защитената зона.

Възможно е отрицателно въздействие (*при отстраняване на дървесна и храстова растителност по бреговете и/или в коритото – гнездови местообитания на хралупогнездеци и горски видове, както и при отстраняване на водна и водолюбива растителност в коритото – местообитание на водолюбиви и водни птици*) върху

следните видове птици, предмет на опазване: *Alcedo atthis*, *Anas platyrhynchos*, *Ardea cinerea*, *Caprimulgus europaeus*, *Coracias garrulous*, *Crex crex*, *Dendrocopos medius*, *Dendrocopos syriacus*, *Emberiza hortulana*, *Falco subbuteo*, *Ficedula semitoquata*, *Fulica atra*, *Gallinula chloropus*, *Lanius collurio*, *Lanius minor*, *Tringa ochropus*.

При осъществяване на дейността през размножителния период въздействията могат да бъдат до степен на значителни за гнездови популации на посочените видове, поради унищожаване на гнездови субстрати, загуба на гнезда, люпила и малки, безпокойство/прогонване и компраметиране на гнезденето.

Препоръчително е осъществяване на дейността извън размножителния период (март-август) и минимум засягане на дървесна и храстова растителност по бреговете и в коритото на реката.

Оформяне на изкуствени вълнозащитни насипи от местен материал - оформяне на пясъчни защитни валове пред комплекс „Сол Луна Бей Резорт” и аквапарк в къмпинг Луна, Обзор - 100 m дължина, височина 1,0 m

Оформяне на изкуствени вълнозащитни насипи от местен материал - оформяне на пясъчни защитни валове с дължина 100 m и височина 1,5 m височина пред Клуб-хотел Мирамар и хотел „Рио Хелиос Бей”, до плажа, гр. Обзор

Анализ и оценка на въздействията

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху гнездящи видове птици, предмет на опазване свързани с крайбрежните местообитания в зоната. В обхвата на прилагане на мярката няма известни гнездови находища, а и е налице силен антропогенен натиск през туристическия сезон.

По отношение на мигриращите птици не се очакват отрицателни въздействия.

Те са по-скоро естетически, свързани с промяна на характерния крайбрежен ландшафт.

Изграждане на прегради от чували с пясък - поставяне на временни прегради: чували с пясък пред "Сол Луна Бей Резорт" и къмпинг Луна,Обзор с обща дължина 50 m и височина 1,0 m

Изграждане на прегради от чували с пясък - поставяне на временни прегради: чували с пясък пред комплекс Сънрайз,Обзор с обща дължина 50 m и височина 0,5 m

Изграждане на прегради от чували с пясък - поставяне на временни прегради от чували с пясък с обща дължина 70 m, височина 1,5 m пред Клуб-хотел Мирамар и хотел "Рио Хелиос Бей"

Изграждане на прегради от чували с пясък - поставяне на временни прегради от чували с пясък пред бетоновия възел "Атлант Кръстев" с обща дължина 100 m и височина 0,5 m

Анализ и оценка на въздействията

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху гнездящи видове птици, предмет на опазване свързани с крайбрежните местообитания в зоната. В обхвата на прилагане на мярката няма известни гнездови находища, а и е налице силен антропогенен натиск през туристическия сезон.

По отношение на мигриращите птици не се очакват отрицателни въздействия.

Те са по-скоро естетически, свързани с промяна на характерния крайбрежен ландшафт.

Изграждан на вълнобойна стена за защита на транспортната връзка по пътя Варна-Бургас с дължина 500 m и височина 1,5 m

Анализ и оценка на въздействията

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху видове птици, предмет на опазване. В обхвата на прилагане на мярката има обработваеми земи, няма известни гнездови находища, а и е налице силен антропогенен натиск през туристическия сезон.

По отношение на мигриращите птици не се очакват отрицателни въздействия.

Те са по-скоро естетически, свързани с промяна на характерния крайбрежен ландшафт.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

Басейн на Северно-Бургаски реки

5.1.16 BG0000151 Айтоска планина

BG2_APSFR_SE_04

Предвидените за РЗПРН, попадащ в границите на защитената зона мерки са общо 14. Те са за р. Хаджидере, преминаваща през с. Гълъбец и нейни притоци западно от селото.

За този участък от реката е предвидена почти цялата „гама“ от структурни мерки във връзка с речни наводнения, които имат потенциал за отрицателно въздействие:

Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия;

Възстановяване на компрометирани диги;

Удълбочаване на участъци от дере;

Изпомпване от залети ниски части;

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна;

Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета;

Регулиране нивото на подземните води при опасното им повишаване или понижаване;

Разширяване на "тесните места" като мостове и др, които водят до подприщване на речния отток;

Изграждане на прегради от чували с пясък;

Изграждане на нови корекции;

Изграждане на нови канализационни мрежи с необходимия капацитет;

Залесяване и стопанисване на гола площ във вододайна зона на язовир и/или на водохващане от повърхностни води. Изграждане на защитен горски пояс;

Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове

Необяснима е концентрацията на толкова много структурни мерки на такава ограничена площ, тъй като на картите с моделирания обхват на заплахата (заливане) и картите на риска се засягат основно земеделски земи в низинни ниски части северно от селото (и то при сценарии за 100 годишна и 1000 годишна вълна).

В моделирания обхват на наводненията попада ПЗ „Корията-вековна брястова гора“ (попадаща изцяло в границите на защитената зона), което в известна степен насочва логиката на селекция на мерките в тази посока – вероятна защита на природната забележителност, опазваща единствената оцеляла стара брястова гора в района.

В обхвата на планираните мерки в границите на защитената зона няма картирани природни местообитания. За сметка на това са картирани пригодни и оптимални местообитания на следните видове предмет на опазване:

Rhodeus amarus, Cobitis taenia, Barbus bergi, Alburnus mandrensis, Bombina bombina, Emys orbicularis, Testudo hermanni, Triturus karelinii, Elaphe sauromates, Lutra lutra, Sperophilus citellus, Vormella peregusna, Mesocricetus newtoni, Myotis blythii, Rhinolophus hiposideros, R. ferrumequinum, M. emarginatus

Като цяло не се очаква значително отрицателно въздействие върху посочените видове и техните местообитания в защитената зона, но за конкретния участък от нея въздействието може да е значително поради кумулиране на въздействия от различните мерки.

Препоръчва се преоценка на заложените мерки във връзка с идентифицирания риск, като подходящи за отпадане са: възстановяване на компрометирани диги; удълбочаване на участъци от дере; изграждане на нови корекции.

По отношение на мярката за изграждане на нови корекции, да се има предвид чл. 118ж, ал. 4 от Закон за водите.

Предвидените за РЗПРН, попадащ частично в границите на защитената зона мерки са общо 9, като от тях 3 попадат в границите на тази защитена зона:

Изпомпване от залети ниски части (Тази мярка се налага, когато дадена територия или населено място или отделни сгради са наводнени и се налага отстраняване на водите с цел връщане към нормалните условия на живот)

Не се очаква отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове предмет на опазване.

Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове (Ограничаване на ерозията на брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи)

Като цяло не се очаква отрицателно въздействие от прилагането на мярката и тя има по-скоро положителен характер.

Възможно е при недобро планиране да се засегнат открити тревни местообитания на *Spermophilus citellus*, *Mesocricetus newtoni*, *Myomimus roachi*, *Vormela peregusna*

Затова на принципа на предпазливостта следва при избора на площи за залесяване да се проведат консултации с експерт по тези бозайници и при необходимост да се поведат теренни проучвания.

Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките (Намаляване на скоростта, задържане на наносите и водните количества при преминаване на висока вълна в пасищата и алувиалните гори край реките; създаване на обеми за контролирано разтоварване на водните количества чрез съществуващите на терена релефни форми)

Като цяло не се очаква отрицателно въздействие от прилагането на мярката и тя има по-скоро положителен характер.

Възможно е при недобро планиране да се засегнат открити тревни местообитания на *Spermophilus citellus*, *Mesocricetus newtoni*, *Myomimus roachi*, *Vormela peregusna*

Затова на принципа на предпазливостта следва при избора на площи за създаване на полдери да се проведат консултации с експерт по тези бозайници и при необходимост да се поведат теренни проучвания.

BG2_APSFR_SE_06

От предвидените за РЗПРН, попадащ частично в границите на защитената зона мерки, две попадат в границите на тази защитена зона:

Почистване и стопанисване на участък от речното легло на р. Съдиевска с дължина 400 м, разположен до язовир Съдиево, северно от с. Съдиево, при установяване на влошена проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.).

Мярката е стартирала с осигурена проводимост към есен 2015 г. Не е известно дали са били засегнати природни местообитания и местообитания на видове при реализацията ѝ. В обхвата на прилагането ѝ е разпространено местообитание 6220, както и пригодни местообитания на *Spermophilus citellus*, *Vormella peregusna*, *Lutra lutra*. В дерето са картирани пригодни местообитания на *Vertigo* spp., *Unio crassus*, *Rhodeus amarus*, *Cobitis taenia*, *Barbus bergi*, *Alburnus mandrensis*, *Bombina bombina*, *Emys*

orbicularis, *Testudo hermanni*, *Triturus karelinii*, *Elaphe sauromates* и 4 вида прилепи предмет на опазване.

Въздействието е локално и незначително по отношение на защитената зона и популациите на видовете в нея.

Въпреки това, на принципа на предпазливостта и с цел избягване на дългосрочни въздействия се предлагат следните смекчаващи мерки:

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите животински видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Недопускане на замърсяването и замътняването на водите
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

Премахване на препятствията за свободното преминаване на водите чрез почистване на участъци от речните корита и дерета от дървета и храсти, падащи дървета, дънери, битови и строителни отпадъци и други натрупвания

Очакваното въздействие е локално и незначително по отношение на защитената зона и популациите на видовете в нея

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

Басейн на Северно-Бургаски реки

5.1.17 BG0000574 Ахелой - Равда – Несебър и BG0002043 Емине

BG2_APSFR_SE_01

Структурните мерки предвидени за този РЗПРН попадат изцяло в СЗЗ BG0002043 Емине. ЗЗО BG0000574 Ахелой - Равда – Несебър не се засяга от тях. Всички мерки са за землищата на с. Гюловца и с. Оризаре. Това са:

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна

(Почистване на участък от дере с дължина 1000 т, разположено северно от с. Оризаре.)

Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове

Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия, вкл. биологично укрепване

Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна

Анализ и оценка на въздействията

Свързани са с интервенции в речни участъци на р. Бяла и дере – приток. По течението на река Бяла в предвидените участъци е разпространено природно местообитание 91E0*, което представлява местообитание на комплекс от видове птици свързани с крайречните гори заливни територии и тревни съобщества около реките:

Accipiter brevipes, Alcedo atthis, Anas platyrhynchos, Anas querquedula, Anthus campestris, Ardea cinerea, Caprimulgus europaeus, Charadrius dubius, Circus aeruginosus, Circus pygargus, Coracias garrulous, Crex crex, Dendrocopos medius, D. syriacus, Emberiza hortulana, Falco subbuteo, Ficedula semitorquata, Fulica atra, Gallinula chloropus, Lanius collurio, Lanius minor, Picus canus, Riparia riparia, Tadorna ferruginea, Vanellus vanellus.

Очакват се отрицателни въздействия върху дендрофилните и хралупогвездещи видове, тъй като локацията на мярката съвпада с разпространението на природно местообитание 91E0*, което предполага отнемане и на дървесна растителност. Поради голямата дължина и ограничения обхват на разпространение на крайречни горски алувиални местообитания в границите на зоната, въздействието би могло да бъде значително за посочените видове.

Залесителните мероприятия при недобро планиране могат да окажат въздействие върху местообитания на видове на откритите тревни съобщества.

Дейности за защита на речните брегове и корита от ерозия, вкл. биологично укрепване могат да окажат въздействие върху видове гнездящи в земни откоси – *Riparia riparia*, *Merops apiaster*, *Coracias garrulus*, трансформирайки гнездови местообитания.

Смекчаващи мерки

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Консултации с орнитолог при планиране на дейностите и извършване на теренни проучвания
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

Съгласно заповедта за обявяване на защитената зона в нея се забранява залесяването на ливади, пасища и мери, което трябва да се има предвид при планиране на залесителни мероприятия в заливаемите тераси.

В забранителните режими от заповедта фигурира също и забрана за извършването на дейности, свързани с отводняване, пресушаване или промяна на водния режим на мочурища и естествени водни обекти, освен при изпълнение на дейности, свързани с подобряване състоянието на водните екосистеми и местообитания, както и промяната на естествения характер на речните корита извън границите на населените места, с изключение на дейности, свързани с превантивна защита или оперативна защита при бедствени ситуации;

BG2_APSFR_BS_06

Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна

(Ремонтно-възстановителни работи по корекцията на р. Хаджийска в участъка от км 6+550 до км 6+908, земл. на с. Тънково, общ. Несебър)

Мярката изцяло попада в СЗЗ Емине. Не засяга ЗЗО Ахелой-Равда-Несебър.

В участъка няма картирани природни крайречни горски местообитания.

Не се очаква значително въздействие върху консервационно значими видове птици предмет на опазване и техни местообитания, поради отсъствието им в този участък.

Оформяне на изкуствени вълнозащитни насипи от местен материал

(Оформяне на пясъчни защитни валове пред хотелите и заведения на първа линия в к.к. Слънчев бряг с дължина 3 km и височина 2 m, без участъците с дюни.

Оформяне на пясъчни защитни валове пред хотелите и заведения до плажа на Равда с дължина 200 m и височина 1 m)

Мярката попада в границите на ЗЗО Ахелой-Равда-Несебър. Възможно е засягане на природно местообитание 2110, въпреки че в мярката е записано „без участъците с дюни“. Не се очаква значително въздействие върху видове земноводни и влечуги, предмет на опазване поради силния антропогенен натиск в района. Не се очаква бариерен ефект.

Смекчаващи мерки

Съобразяване на местоположението на защитните валове, така че да не засяга дюнни местообитания, предмет на опазване в ЗЗО. За целта да бъдат използвани специализираните карти на АГКК с картирани дюни.

Изграждане на прегради от чували с пясък

(Изграждане на прегради от чували с пясък - пред хотелите и заведенията на първа линия в к.к.Слънчев бряг с обща дължина 1 km и височина 2,0 m.

Изграждане на прегради от чували с пясък - обща дължина 100 m временна преграда, височина 1 m., с. Равда)

Мярката попада в границите на ЗЗО Ахелой-Равда-Несебър. Възможно е засягане на природно местообитание 2110, въпреки че в мярката е записано „без участъците с дюни“. Не се очаква значително въздействие върху видове земноводни и влечуги, предмет на опазване поради силния антропогенен натиск в района. Не се очаква бариерен ефект.

Смекчаващи мерки

Съобразяване на местоположението на защитните валове, така че да не засяга дюнни местообитания, предмет на опазване в ЗЗО. За целта да бъдат използвани специализираните карти на АГКК с картирани дюни.

Изграждане/реконструкция/поддържане на дамба (Изграждане на дамба по крайбрежието на р. Ахелой с дължина 1,4 km)

Мярката попада в границите на СЗЗ Емине и ЗЗО Ахелой-Равда-Несебър. Мярката може да окаже значително отрицателно въздействие върху видове земноводи и влечуги, както и риби предмет на опазване в ЗЗО. Свързана е с трайна модификация и унищожаване на местообитания на *Bombina bombina*, *Emys orbicularis*, *Testudo spp.*, *Triturus karelinii*, *Elaphe sauromates*, *Elaphe situla*, ***Mauremys caspica***. Устието на р. Ахелой е приоритетно местообитание за каспийската блатна костенурка в защитената зона. Реализирането на мярката ще доведе до трайна загуба и трансформация на местообитанието на вида и на практика до неговото изчезване от защитената зона. В реката се срещат 3 вида риби, предмет на опазване, които също ще бъдат повлияни негативно.

Що се отнася до птиците предмет на опазване в СЗЗ Емине – не се очакват значителни отрицателни въздействия върху консервационно значими видове, предмет на опазване като цяло. Възможно е известно отрицателно въздействие върху до 1 дв. *Alcedo atthis*. В миналото, преди урбанизирането на района на устието (построяване на хотелите) мястото е имало значение за струпване на малкия корморан (*Phalacrocorax pygmeus*).

Смекчаващи мерки

- На принципа на предпазливостта Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Разглеждане на възможността за създаване на управляем полдер в обработваемите земи западно от устието на р. Ахелой до гл. път. Като алтернативно решение.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитените зони е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.18 BG0000620 Поморие и BG0000152 Поморийско езеро

BG2_APSFR_BS_07

Реконструкция и надзиждане с 1,5 т на съществуващата дамба от Ахелой до Поморие с дължина 7 км - 7 km реконструкция

Продължаване на съществуващата дамба с 1,7 km и височина 3,50 т на северния бряг на гр. Поморие - ново изграждане 1,7 km

Мерките са за защита при щормови явления свързани с прехвърляне на големи количества морски води и покачване нивото на езерото. В известен смисъл са в конфликт с естествената динамика и морфообразователни процеси, характерни за района и за българското черноморско крайбрежие.

Двете мерки могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, както и върху ЗМ „Поморийско езеро“, изразяващи се в унищожаване/увреждане на крайбрежни природни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване, фрагментация, бариерен ефект, нарушаване на хидрологичния режим на езерото и др. описани в текста както следва.

Лагуната на Поморийско езеро е ключово местообитание (1150*) за ЗЗ, обект на защита от двете защитени зони, защитената местност и обект по Рамсарската конвенция. Лагуната Поморийско езеро е част от комплексна влажна зона състояща се от 11 по-малки влажни зони, между които са самото Поморийско езеро, Поморийската тузла или така нареченото „Малко езеро“ (вече унищожено) и няколко други водоема с малки размери. Компонентите най-силно влияещи на екосистемите на лагуната са климатът чрез температурата, валежите и изпарението; хидрогеологичната обстановка, която до голяма степен контролира водния баланс чрез пропускливостта на основата на езерото **и преди всичко потока на морска вода през пясъчната коса**; хидрологията на местността влияе главно чрез водосборната област и ролята на хидротехническите съоръжения.

Във влажната зона на Поморийското езеро се наблюдават висока степен на еутрофикация, поради засилен вток на биогени. Всяко намаляване на втока на биогени и намаляването на антропогенната преса върху езерото ще доведе до положителна промяна в качеството на водата и ще има цялостен положителен ефект върху екосистемата. Съществена роля за намаляване еутрофността на езерото има периодичното нахлуване на морски води чрез инфилтрация през пясъчната коса или прехвърляне на морски води при силен вятър и щормови явления. Това е един от основните естествени процеси на самопречистване и саморегулиране на водно-солевия баланс. При щормови вълнения в недалечно минало северната част на поморийския плаж се размиравал и в лагуната навлизали морски води, намаляващи неговата соленост. По тази причина бреговата ивица е била укрепена с изграждането на съществуващата дамба – предмет на мярката.

За съжаление естественото състояние на водните тела преди построяване на диги, канали и валове през различни исторически периоди вече не съществува и едва ли може да бъде възстановено. Една от основните цели на създаване на защитената територия и зони, както и на рамсарския обект е запазване и подобряване на текущото състояние на екосистемата. Предложената мярка би могла да възпрепятства постигането на тази цел.

Пясъчната коса, отделяща лагуната от морето, се явява проникваема преграда. Динамиката на подземния поток в нея се контролира от положението на езерното ниво спрямо морското. При ниски водни стоежи в езерото (под морското ниво) от юг и изток през пясъчните коси в него прониква морска вода, а при високи стоежи потокът е обърнат към морето. Тези процеси са от особено значение за местообитание 1150*, което е в неблагоприятно-незадоволително състояние, съгласно оценката на БПС в зоната. Дигата (дамбата) разположена върху съществуващата пясъчна коса е изпълнена е от късове андезит с преобладаващ размер $0.5\div 0.7$ m и е установено, че слягането предизвикано от нейното изграждане е минимално и засяга главно тялото на дигата и практически не може да повлияе върху филтрационните свойства в пясъчната коса. При нейното надграждане, в зависимост от използваните материали и технически параметри тези свойства на пясъчната коса под нея биха могли да бъдат променени значително и това да доведе до значителни отрицателни въздействия върху езерото (местообитание 1150*).

Въздействията върху местообитания 2110 и 2120 също се оценяват като значителни и са свързани със запечатване, нарушаване на естествената динамика на подвижните пясъчни субстрати, вкл. хидрологичния режим и унищожаване на характерните фитоценози при изпълнение на СМР.

Значително въздействие се очаква и върху местообитания 92D0 и 1310, разпространени на ограничени площи в обхвата на прилагане на мярката.

Що се отнася до видовете предмет на опазване, пясъчната коса и дюните разделящи езерото от морето са първостепенно и единствено почти естествено местообитание в зоната за двата вида сухоземни костенурки и лалугера. Те имат роля и на биокоридор.

Надграждането на дамбата ще засили фрагментационния и бариерен ефект на съоръжението по отношение на възможностите за миграция на индивиди от тези видове между фрагменти от техни местообитания в зоната и извън нея. Това ще засили процесите на изолация на запазените микропопулации и ще доведе до тяхното постепенно изчезване.

По отношение на видовете птици гнездящи в езерото, предмет на опазване в СЗЗ, не се очаква значително пряко отрицателно въздействие, освен ако строително-монтажните работи (СМР) се осъществяват през размножителния период, когато водолюбивите птици са заели гнездови територии в езерото и могат да бъдат значително обезпокоени и да се компрометира гнезденето им (вкл. изоставяне на люпила и малки).

По пясъчната коса, отделяща езерото от морето и която ще бъде обект на въздействие при извършване на СМР не гнездят или много рядко гнездят консервационно значими видове, предмет на опазване, поради което не се очакват преки отрицателни въздействия върху тях. Все пак е възможно при подготовката за СМР и извършването на СМР през гнездовия период да бъдат засегнати гнездовища на *Charadrius dubius* и *Charadrius alexandrinus* и да бъдат унищожени яйца или малки на двата вида.

Възможни са косвени въздействия върху гнездящите и мигриращите птици в дългосрочен аспект в резултат на влошаване на хидрологичния режим на лагуната и екосистемата на езерото, при което могат да бъдат засегнати видовете от *p. Artemia* които са с ключово значение за изхранването на птиците и с важно значение в технологията на солодобива. Популацията на артемията, която се развива в изпарителните басейни,

представлява важен хранителен ресурс за птиците от разред Дъждосвирицоподобни (*Charadriiformes*) по време на тяхната миграция. Влошаването на състоянието ѝ, ще доведе до обедняване на хранителния ресурс за птиците и компрометиране значението на езерото като важна трофична станция по време на миграция.

Подобни отрицателни, но преки въздействия се очакват върху дъждосвирицоподобните мигриращи птици, тъй като в резултат на СМР, движението на машини и хора, отнемането на площи от пясъчната коса ще бъдат запечатани или неблагоприятно повлияни основни трофични хабитати за тези видове.

Предвид гореизложеното и на принципа на предпазливостта предлагаме частта от мярката свързана с надграждане на съществуващата дамба в границите на двете защитени зони и защитената местност да отпадне.

Тази част от мярката противоречи и на т. 1 от забранителните режими в заповедта за обявяване на защитената местност. В същата заповед, т. 4.5 се допуска строителство на нови диги, както и реконструкция и ремонт на съществуващите, след съгласуване с МОСВ. Нейната насоченост е към необходимостите във връзка със солозобива и касае по-скоро вътрешноезерните преграждания между отделните басейни на солниците, отколкото брегоукрепителни и защитни съоръжения на морския бряг.

Същата противоречи до известна степен и на т. 7.4 от заповедта за обявяване на защитена зона BG0000152 Поморийско езеро.

Местоположението на мярката за надграждане на съществуващата дамба е между два РЗПРН (РЗПРН BG2_APSFR_BS_06 и 07) и е със среден приоритет. Продължаването на съществуващата дамба към гр. Поморие попада в РЗПРН BS_07.

В картите на заплахата и риска липсва модел на заливане за участъка в обхвата на двете мерки, поради което включването им няма обосновка.

Смекчаващи мерки

- При доказана необходимост от реализация на мярката:
 - На етап изготвяне на работен проект, да се осъществят консултации с хидрогеолози и хидробиолози, зоолози, фитоценолози и др. експерти с потясна специализация с цел анализиране на вероятността от промяна на хидрологичния режим и съобществата на воднозависимите организми на езерото и въздействията им върху биотата и консервационно значимите видове в резултат на надграждане на дамбата и изграждането на новата дамба в южната част към града.
 - същата да бъде подложена на оценка за степента на въздействие на ниво проект/ИП
- Актуализация и приемане на интегрираният план за управление, изготвен от СНЦ „Зелени Балкани” и „Консорциум за консултантски услуги за изготвяне на интегриран план за управление на Поморийското езеро“ с анализ на въздействията в резултат на прилагане на мярката и разглеждане на мерки във връзка с моделираните морски наводнения

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитените зони е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта

на защитенитите зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.19 BG0000270 Атанасовско езеро ЗЗО и СЗЗ

BG2_APSFR_SE_06

От структурните мерки предвидени за този РЗПРН в защитените зони попада следната:

Почистване на река Дермен дере от южния край на с. Черно море на северозапад 2 000 м извън регулацията на кв. Черно море

Марката частично засяга СЗЗ. Р. Дермендере и е на границата ѝ.

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху видове птици и техните местообитания предмет на опазване в СЗЗ.

В ЗЗО е възможно засягане на природно местообитание 6220, както и местообитания на следните видове:

Unio crassus, Coenagrion ornatum, Ophiogomphus Cecilia, Rhodeus amarus, Cobitis taenia, Alburnus mandrensis, Barbus bergi, Bombina bombina, Emys orbicularis, Testudo graeca, Testudo hermanni, Triturus karelinii, Elaphe sauromates, Lutra lutra, Mesocricetus newtoni, Spermothillius citellus, Vormella peregusna.

Не се очаква значително отрицателно въздействие поради ограничения обхват и засягане на малка погранична част от защитената зона.

Смекчаващи мерки

- Избягване засягането на природно местообитание 6220.
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите видове, предмет на опазване в защитената зона.
- Улавяне и преместване на подходящи места на индивиди блатни или сухоземни костенурки, в случай че бъдат засегнати техни убежища/укрития или индивиди.
- Редуциране на периодичността за повторение на мярката в съответствие с условията за устойчиво съществуване на биологичните видове. По принцип, тази мярка не трябва да се повтаря по-често от един път на шест години

BG2_APSFR_BS_07

От структурните мерки предвидени за този РЗПРН няма такива попадащи в границите на двете защитени зони.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зони е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.20 BG0000273 Бургаско езеро ЗЗО и СЗЗ

BG2_APSFR_BS_07

От структурните мерки предвидени за този РЗПРН няма такива попадащи в границите на двете защитени зони.

5.1.21 BG0000271 Мандра-Пода ЗЗО и СЗЗ

BG2_APSFR_BS_07

От структурните мерки предвидени за този РЗПРН няма такива попадащи в границите на двете защитени зони.

Басейн на Мандренски реки

5.1.22 BG0000198 Средецка река

BG2_APSFR_MA_04

Почистване на речен участък около мост западно от с. Проход с дължина 1200 m (300 m срещу и 900 m по течението на реката) при нарушаване на проводимостта (осигурена проводимост към есен 2015 г.).

Изкуствено оформяне на речните корита с цел забавяне на оттичането - 1000m

Възстановяване на компрометирани диги - 1000 m

Ограничаване на ерозията на брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи

Анализ и оценка на въздействията

Изброените мерки са предвидени за средното течение на р. Средецка и нейни притоци в района на с. Проход, община Средец.

При реализация на мерките е възможно значително отрицателно въздействие върху природни местообитания 6430, 91F0 и 92A0 с разпространение в обхвата на прилагане на мерките. И трите природни местообитания са с неблагоприятен природозащитен статус в зоната:

6430 Хидрофилни съобщества от високи тревы в равнините и в планинския до алпийския пояс

Местообитанието е с обща площ 5.71 ха, верифицирана на терен в резултат на националното картиране. Разпространено е по цялата дължина на реката в обхвата на предложените мерки.

Типичните изяви на местообитанието 6430 в зоната са върху малки полигони, всеки под 0,1 ха, в някои от които ефектът на фрагментацията съществува, поради антропогенна намеса, включително изграждането на диги, отводнителни канали и други линейни обекти.

В оценката на БПС на местообитание 6430 е предложено да се направи преглед на състоянието и необходимостта от съществуването на хидромелиоративните съоръжения в зоната и премахването на тези от тях, чието съществуване не е стопански обосновано. Предложени са също и препоръки за преминаване към практики на биоземеделие във връзка с идентифицираното замърсяване с биогени от земеделието.

91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*)

Местообитанието е с площ от 82,33 ха в защитената зона и е разпространено извън обхвата на прилагане на мерките, но с потенциал да бъде индиректно повлияно (промяна на хидрологичния режим). Заплаха от строителство, поради характерното разположение на местообитанието в и в близост до първата речна тераса, са свързани с изграждането на диги – типични за близките до галерийни участъци по средното и долно течение. Навлизането спонтанно на инвазивни видове се наблюдава при разпространение на аморфа, акация (бял салкъм) и айлант, залесявани най-често в близост до пътища, където вероятно са използвани за укрепване на склоновете. Засегнатите участъци са сравнително ограничени, като степента на участие в съобществата все още не е определяща. Една от идентифицираните причини за незадоволителното природозащитно състояние е наличието на стари отводнителни канали и други дренажни съоръжения; стари диги – по средното и долно течение и микроязовири – в горното течение. В горното течение се наблюдават стари бентове. Наблюдава се - особено в долното течение - представително за зоната присъствие на растителни видове, свързани с екотонната зона с 92A0. Вероятно, без наличието на хидроложките съоръжения (диги, канали), щеше да се наблюдава едно естествено разположение на 92A0 непосредствено край речното течение и в по-високите и разливни участъци около него - разпространение на 91F0 с ясени, брястове и *Quercus pedunculiflora*.

92A0 Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*

Местообитанието е с площ 75,65 ха верифицирана на терен при националното картиране. Общото физиономично и структурно състояние на местообитанието свидетелства обаче, че то е повлияно в определяща степен от извършени в миналото значително по-интензивни сечи, които могат да се определят като неправилни, както и извършено прочистване на речното корито на места в зоната. Идентифицираните заплахи от строителство, поради характерното разположение на местообитанието в първата речна тераса и непосредствено до речното легло, са свързани с изграждането на диги – по преобладаващите линейни участъци по средното и долно течение, на бентове, мостове. Наблюдава се спонтанно разпространение на аморфа, акация (салкъм) и айлант. Поради селскостопански дейности съобществото не осъществява естествения преход към лонгозна гора - 91F0, а граничи с орни земи и екстензивни пасища. Изключение са участъците с лонгозната растителност по притоците, вливащи се в р. Средецка. Трябва да се има предвид, че значителна част от местообитанието попада в общински земи или земи изключителна държавна собственост. С оглед на запазването му и подобряване на оценките по някои параметри, е необходимо въвеждане на пълна забрана за сеч в територията на зоната и ограничаване на другите ползвания.

Предвид гореизложеното, считаме първите три от предложените мерки за несъвместими с предмета и целите на опазване на защитената зона и с потенциал за значително въздействие върху посочените местообитания.

Що се отнася до видовете предмет на опазване значително отрицателно въздействие от първите три мерки се очаква за:

U. crassus, *Rhodeus amarus*, *Barbus plebejus*, *Cobitis taenia*, *Ch. Chalcoides*, *Bombina bombina*, *Emys orbicularis*, *Mauremys caspica*, *Lutra lutra*. Въздействията се изразяват в значителна площна загуба на пригодни и оптимални местообитания, модификация на местообитания, загуба на индивиди, фрагментация, бариерен ефект.

Четвъртата мярка, като цяло е с положителни измерения, тъй като при правилна организация и планиране (местоположение на залесяването, използване на местни и автохтонни видове и т.н) би могла да спомогне за възстановяването на галерийните и лонгозни горски местообитания. При неправилна организация и планиране би могло да

бъде засегнато местообитание 6430, както и местообитания на някои от видовете предмет на опазване в зоната. Предлагаме изключване на думите „и други строителни методи“ от наименованието на мярката.

Смекчаващи мерки и предложения за включване на нови мерки

- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)
- Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;
- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи

Значителна част от местообитанията попадат в общински земи или земи изключителна държавна собственост и въвеждането на предложените мерки не би имало административни трудности.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зони е, че се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели на зоната. Предложени са смекчаващи мерки, които ще намалят в значителна степен това въздействие. При прилагане на смекчаващите мерки не се очакват значителни остътътчни въдействия и структурата и целостта на ЗЗ ще остане неповлияна.

5.1.23 BG0000219 Дервентски възвишения 2 и BG0002066 Западна Странджа

Всички предвидени за РЗПРН BG2_APSFR_MA_03 попадат в границите на двете защитени зони. Мерките са за р. Факийска в района на с. Момина Църква, който изцяло попада в границите на двете защитени зони.

Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия на с. Момина църква - L=1200 м от левия приток на р. Факийска, L=2800 м от р. Факийска и L=600 м от десния приток на р. Факийска

Реконструкция и поддържане на корекциите L=200 м на левия приток на р. Факийска

Изграждане на нови корекции с дължина $L=1200$ m от левия приток на р. Факийска, $L=1300$ m от р. Факийска и $L=600$ m от десния приток на р. Факийска "Канализационните системи, все още не са изградени във всички градове, а там където съществуват, не обхващат цялата градска територия; в преобладаващия брой на селата няма канализационна система;

По отношение на мярката за изграждане на нови корекции – участък 500 m, да се има предвид чл. 118ж, ал. 4 от Закон за водите.

Обхващане на всички неканализирани райони от населените места и включването им към канализационната мрежа

Разширяване на "тесните места" като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток - 3 бр. на левия приток на р. Факийска и 1 бр. на десния

Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета

Отводняване на защитени с диги низини с площ $A=5$ дка.

Възстановяване на компрометиран диги с дължина $L=200$ m

Изпомпване от залети ниски части. (Тази мярка се налага, когато дадена територия или населено място или отделни сгради са наводнени и се налага отстраняване на водите с цел връщане към нормалните условия на живот.)

Изграждане на прегради от чували с пясък с дължина $L=50$ m

Ограничаване на ерозията на брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи

Ограничаване на ерозията на уязвимите участъци от брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи, разсаждане на издънки и преплитане на клони, и други биологични методи

BG0000219 Дервентски възвишения 2

Анализ и оценка на въздействията

В цялата поречие на р. Факийска в землището на с. Момина Църква е картирано природно местообитание 3260, което е единственото в защитената зона с потенциал да бъде засегнато. В защитена зона "Дервентски възвишения 2" природно местообитание 3260 заема площ от 126.63 ха. . Основните негативни влияния върху местообитанието са: морфологичните и хидрологични изменения; битовото замърсяване; добивът на инертни материали от коритото и бреговете; интензивното използване на земеделските земи и използване на изкуствени торове и препарати за растителна защита; унищожаване на бреговата и крайречна растителност; горското стопанство; браконьерската сеч.

Бъдещите дейности за опазване на местообитанието следва да са насочени към: пълна забрана за изграждане на ВЕЦ и недопускане на нови негативни промени в хидрологията и морфологията на реката; ограничаване на битовото замърсяване, чрез

изграждане на ефективни пречиствателни станции и прилагане на биологични методи за пречистване на отпадъчните води от населените места; ограничаване на корекциите на течението, пресушаването на крайречни влажни зони, изсичането на крайречната растителност, брегоукрепване с насипи от строителни материали и земна маса. Забрана за добив на инертни материали. Забрана за водене на всички видове сечи и контрол над браконьерската сеч. Подобряване контрола върху използваните торове и препарати за растителна защита и въвеждане на екологични технологии в земеделието. Възстановяване на естествената крайречна растителност, което ще укрепи бреговете и ще създаде буферна зона между бреговете и селскостопанските площи.

По отношение на видовете предмет на опазване се очаква значително въздействие от прилагане на част от мерките (1, 2, 3, 5, 6, 8) върху пригодни и оптимални местообитания на: *Vertigo spp.*, *Unio crassus*, *Rhodeus amarus*, *Sabanjewia aurata*, *Cobitis taenia*, *Barbus bergi*, *Alburnus mandrensis*, *Mauremys caspica*.

В тази връзка предложените мерки за превенция (1, 2, 3, 5, 6, 8) са несъвместими с предмета и целите на опазване на защитената зона, биха могли да окажат значително отрицателно въздействие върху структурната и функционална цялост на зоната и следва да отпаднат от ПоМ или да бъдат заместени с предложените алтернативни мерки от националния каталог.

Мерки 4, 7, 9 и 10 не предполагат значително отрицателно въздействие върху посоченото местообитание и видове. 7, 9 и 10 са мерки за реакция при наводнение.

Мерки 11 и 12 са с дългосрочно положително въздействие и в синхрон с необходимостта от възстановяване на крайречните местообитания в зоната, при правилно планиране и избягване на засягането на описаното природно местообитание.

Смекчаващи мерки и предложения за нови мерки

- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)
- Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;
- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи

BG2_APSFR_MA_05

Мерките са за р. Факийска в района на с. Голямо Буково, който изцяло попада в границите на двете защитени зони.

1. Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия на с. Голямо Буково - L=1100 m от р. Факийска и L=400 m от десния ѝ приток

2. *Почистване на участък около мост на р.Факийска северно от с. Голямо Буково (500 m (250 m преди и 250 m след моста)) и на участък южно от с. Голямо Буково с дължина 800 m, от точка с координати N 42°10'43.65" E 27°10'58.7" до южната граница на регулацията на селото.*
3. *Възстановяване на компрометирани диги L=300 m в урбанизираната част на с. Голямо Буково*
4. *Удълбочаване на участъци от р. Факийска - L=1100 m, t=0,5 до 1 m*
5. *Разширяване на мостове, които водят до подприщване на речния отток - 1 бр. на р. Факийска*
6. *Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна - 1000 m*
7. *Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета*
8. *Възстановяване на компрометирани диги (Тази мярка се налага най-вече поради слабости в експлоатацията на съществуващите диги, нарушаване целостта на дигите вследствие преминаване на селскостопански или горски пътища, изграждане на други инфраструктурни съоръжения, водопроводи, газопроводи и др.)*
9. *Изпомпване от залети ниски части (Тази мярка се налага, когато дадена територия или населено място или отделни сгради са наводнени и се налага отстраняване на водите с цел връщане към нормалните условия на живот.) Най-често това са временни мероприятия за защита на критични участъци при опасност от преливане на диги и оградни съоръжения или локална защита на съоръжения от особена важност при критични ситуации.*
10. *Удълбочаване на участъци от дере L=300 m "Канализационните системи, все още не са изградени във всички градове, а там където съществуват, не обхващат цялата градска територия; в преобладаващия брой на селата няма канализационна система;*
11. *Обхващане на всички неканализирани райони от населените места и включването им към канализационната мрежа"*
12. *Ограничаване на ерозията на брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи.*

Анализ и оценка на въздействията

Цялото поречие на р. Факийска в землището на с. Голямо Буково е заето от природно местообитание 6430 и може да бъде значително отрицателно повлияно в резултат на прилагане на голяма част от предвидените мерки.

В участъка на р. Факийска в землището на с. Голямо Буково са разпространени запазени фрагменти и от местообитания 3260, 92E0*, 91F0, 91A0 върху които също се очаква значително отрицателно въздействие от мерки 1 до 8.

По отношение на видовете предмет на опазване се очаква значително въздействие от прилагане на част от мерки от 1 до 8 върху пригодни и оптимални местообитания на: *Vertigo spp.*, *Unio crassus*, *Rhodeus amarus*, *Sabanjewia aurata*, *Cobitis taenia*, *Barbus bergi*, *Alburnus mandrensis*, *Mauremys caspica*, *Lutra lutra*.

Мерки 11 и 12 са с дългосрочно положително въздействие и в синхрон с необходимостта от възстановяване на крайречните местообитания в зоната, при правилно планиране и избягване на засягането на описаното природно местообитание.

Смекчаващи мерки и предложения за нови мерки

- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)
- Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;
- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи

BG2_APSFR_MA_06

Мерките са за р. Факийска в района на с. Факия, който изцяло попада в границите на двете защитени зони.

1. Почистване на речни участъци и дерета за осигуряване преминаване на висока вълна $L=800$ m от р. Факийска и $L=700$ m от левия ѝ приток; Почистване на участък от точка югозападно от с. Факия с координати $N 42^{\circ}10'56.51''$ и $E 27^{\circ}04'47.33''$ до югозападната граница на регулацията на селото
2. Почистване на участък от леглото на р. Факийска с дължина 500 m от границата на регулацията на с. Факия по течението на реката до точка с координати $42^{\circ}11'14.5''N$ и $E 27^{\circ}05'46.3''E$ и на участък с дължина 500 m от точка югозападно от с. Факия с координати $42^{\circ}10'56.51''N$ и $E 27^{\circ}04'47.33''E$ до югозападната граница на регулацията на селото.
3. Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета
4. Реконструкция и поддържане на корекции с дължина $L=400$ m
5. Разширяване на "тесните места" като мостове и др., които водят до подприщване на речния отток - разширяване на мостове - 1 бр. на р. Факийска и 1 бр. на левия ѝ приток

6. *Премахване на незаконни постройки, подприщващи съоръжения, огради, складирани материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета*
7. *Възстановяване на компрометирани диги L=200 m*
8. *Ограничаване на ерозията на брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи*

Анализ и аценка на въздействията

Цялото поречие на р. Факийска в землището на с. Голямо Буково е заето от природно местообитание 6430 и може да бъде значително отрицателно повлияно в резултат на прилагане на голяма част от предвидените мерки.

В участъка на р. Факийска в землището на с. Голямо Буково са разпространени запазени фрагменти и от местообитания 3260, 92E0*, 91F0, 91A0 върху които също се очаква значително отрицателно въздействие от мерки 1 до 7.

По отношение на видовете предмет на опазване се очаква значително въздействие от прилагане на част от мерки от 1 до 7 върху пригодни и оптимални местообитания на: *Vertigo spp.*, *Unio crassus*, *Rhodeus amarus*, *Sabanjewia aurata*, *Cobitis taenia*, *Barbus bergi*, *Alburnus mandrensis*, *Mauremys caspica*, *Lutra lutra*.

Мярка 8 е с дългосрочно положително въздействие и в синхрон с необходимостта от възстановяване на крайречните местообитания в зоната, при правилно планиране и избягване на засягането на описаното природно местообитание

Смекчаващи мерки и предложения за нови мерки

- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)
- Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;
- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи

Предложените за РЗПРН BG2_APSFR_MA_03 мерки (1, 2, 3, 5, 6, 8), за РЗПРН BG2_APSFR_MA_05 мерки от 1 до 8 и за РЗПРН BG2_APSFR_MA_06 мерки от 1 до 7 могат да окажат значително отрицателно комбинирано (едновременно осъществяване) и/или кумулативно (въздействие с натрупване във времето и в съчетание със съществуващи въздействия), поради което са несъвместими с предмета и целите на опазване на защитената зона, биха могли да окажат значително отрицателно въздействие върху структурната и функционална цялост на зоната и следва да отпаднат от ПоМ или

да бъдат заместени с предложените алтернативни мерки от националния каталог.

BG0002066 Западна Странджа

Анализ и оценка на въздействията.

Предложените за РЗПРН BG2_APSFR_MA_03 мерки (1, 2, 3, 5, 6, 8), за РЗПРН BG2_APSFR_MA_05 мерки от 1 до 8 и за РЗПРН BG2_APSFR_MA_06 мерки от 1 до 7 могат да окажат значително отрицателно комбинирано (едновременно осъществяване) и/или кумулативно (въздействие с натрупване във времето и в съчетание със съществуващи въдействия) въздействие върху следните видове гнездящи птици и техни местообитания, предмет на опазване в защитената зона:

Accipiter brevipes, Caprimulgus europaeus, Charadrius dubius, Ciconia ciconia, Ciconia nigra, Dendrocopos medius, Dendrocopos syriacus, Emberiza hortulana, Gallinula chloropus, Hippolais olivetorum, Lanius collurio, Lanius minor, Merops apiaster, Sylvia nisoria.

Посочените мерки са несъвместими с предмета и целите на опазване на защитената зона и следва да отпаднат от ПоМ, като бъдат заменени с предложените:

Смекчаващи мерки и предложения за нови мерки

- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)
- Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;
- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели на зоната. Предложени са смекчаващи мерки, които ще намалят в значителна степен това въздействие. При прилагане на смекчаващите мерки не се очакват значителни остътъчни въдействия и структурата и целостта на ЗЗ ще остане неповлияна.

5.1.24 BG0000230 Факийска река

Заложената в ПоМ на ПУРН мярка за възстановяване на компрометирани диги на р. Факийска и корекция дерета – ремонтно – възстановителни работи за възстановяване на разрушени диги на р. Факийска и по коригираните притоци Юрт дере и Ламур река -

диги на р. Факийска в участък от км 1+800 до км 16+000 е с висок приоритет, но попада в защитената зона почти изцяло.

При осъществяването на дейностите по мярката има потенциал да бъдат значително засегнати следните природни местообитания: 92A0, 91M0, 91F0, 91E0, 91AA, 9180, 8230, 8220, 6510, 6430, 62A0, 6220, 6210, 3260, 3150 в защитената зона и извън нея.

Точното местоположение и време на реализация на дейностите по възстановяване на компрометирани диги на този етап не е известно и съответно към настоящия момент не би могла да се направи прецизна оценка на степента на тяхното въздействие върху видовете, предмет на опазване в защитените зони.

Препоръчват се смекчаващите мерки описани в т. 7.1

Басейн на Южно-Бургаски реки

5.1.25 BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка и BG0002077 Бакърлъка

BG2_APSFR_BS_08

BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка

Почистване на участък от р. Равадиновска около мост (в участък на 300 м срещу течението и 100 м по течението на реката), разположен на 1.5 km югозападно от гр. Созопол.

Мярката не попада в ЗЗО, но е с потенциал за отрицателно въздействие върху видове предмет на опазване, тъй като реката представлява своеобразен биокоридор по смисъла на чл. 30, ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие.

Оформяне на пясъчни защитни валове пред къмпинг "Златна рибка", комплексите Блу Ориндж, Созопол Стайл Клуб - 100 л.м. дължина, без участъците с дюни, височина 1,5 м

Не се очаква отрицателно въздействие върху природни местообитания 2110 и 2130, както и местообитания на видове земноводни и влечуги предмет на опазване.

Поставяне на временни прегради: чували с пясък и прегради от сглобяеми панели пред къмпинг "Златна рибка", комплексите Блу Ориндж, Созопол Стайл Клуб - 50 л.м. временна преграда, височина 1,5 м

Мярката е за реакция по време на наводнения и не предполага значителни отрицателни въздействия.

Изграждане на каменно-насипно дига в тила на плажа с дължина 1 km и височина 2,5 м за защита на пътя и ПСОВ Созопол (в строеж) - 1km изграждане

Мярката е стартирала. Не се очаква значително отрицателно въздействие върху природни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване, тъй като местоположението ѝ е до съществуващия път на границата със защитената зона. Възможно е засилване на бариерния ефект от пътя по отношение на някои видове земноводни и влечуги.

Да се предвиди допълнителна локална защита за потенциален източник на замърсяване - ПСОВ Созопол - по индивидуални проекти за всеки обект

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху природни местообитания и местообитания на видове предмет на опазване при реализация на мярката в границите на имотите на ПСОВ Созопол.

BG0002077 Бакърлъка

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху видовете птици предмет на опазване в зоната при изпълнение на заложените мерки извън размножителния период.

Смекчаващи мерки

- Избягване засягането на крайречна дървесна и храстова растителност
- Екологосъобразна организация на строителството – къс срок за изпълнение извън размножителния период на потенциално засяганите видове, предмет на опазване в защитената зона.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане на смекчаващите мерки и отразяване на препоръките в ПоМ и окончателния проект на ПУРН.

5.1.26 BG0001001 Ропотамо и BG0002041 Комплекс Ропотамо

BG2_APSFR_BS_09

Почистване на участъци от речните легла на р. Дяволска (участък с дължина 300 m около мост южно от гр. Приморско, на пътя II-99 Приморско-Царево)

Мярката частично попада в границите на 330. Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху предмета и целите ѝ на опазване. Мярката е извън границите на С33. *р. Потурнашка (200 m срещу течението от мост югоизточно от ваканционно селище „Оазис“, с. Лозенец)*

Мярката е извън границите на С33 и 330. Не се очакват значителни отрицателни въздействия върху предмета и целите им на опазване.

и

р. Караагач (участък с дължина 400 m (200 m преди и след мост) на реката южно от гр. Приморско на пътя Приморско – Царево) при установяване на влошена проводимост (осигурена проводимост към есен 2015 г.)

Не се очаква значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на 330. Мярката не попада в границите на зоната.

5.1.27 BG0001007 Странджа и BG0002040 Странджа

BG2_APSFR_BS_11

"Брегоукрепване в района на крайбрежна плажна ивица на гр. Ахтопол чрез изграждане на буна с дължина 200 m (в т. ч. вълнобойна стена с дължина 107 m), с координати:

т. 50: 42°06'18,5"N;27°56'02,1"E

т. 56: 42°06'16,0"N;27°56'09,8"E"

Анализ и оценка на въздействията

Мярката е стартирала, като има решение на РИОСВ Бургас от 2012 г. по преценка необходимостта от извършване на ОС – да не се извършва.

Въпреки това са налице нови обстоятелства в резултат на натрупана допълнителна научна информация от националното картиране.

Възможно е да бъдат незначително зесегнати пиродни местообитания 1240 и 1170.

Мярката е извън границите на СЗЗ и не се очакват отрицателни въздействия върху предмета и целите ѝ на опазване.

BG2_APSFR_IU_02

Предвидените за този РЗПРН мерки, попадат и в двете защитени зони:

- 1) Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия - Почистване и стопанисване на речните легла в границите на урбанизирана територия - 1000 м в с. Младежко*
- 2) Премахване на незаконни постройки, подпиращи съоръжения, огради, складиращи материали и други намиращи се в границите на речните легла или дерета*
- 3) Реконструкция и поддържане на корекциите L=500 m в с. Младежко*
- 4) Изграждане на нови корекции L=500 m в с. Младежко*
- 5) Разширяване на „тесните места“ като мостове и др., които водят до подпиране на речния отток - 2 бр.*
- 6) Премахване на препятствията за свободното преминаване на водите чрез почистване на участъци от речните корита и дерета от дървета и храсти, падащи дървета, дънери, битови и строителни отпадъци и други натрупвания*
- 7) Ограничаване на ерозията на брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи*
- 8) Ограничаване на ерозията на уязвимите участъци от брега и на заливаемите тераси на уязвими речни участъци чрез залесяване с храстовидна и дървесна растителност и други строителни методи, разсаждане на издънки и преплитане на клони, и други биологични методи*
- 9) Намаляване на скоростта, задържане на наносите и водните количества при преминаване на висока вълна в пасищата и алувиалните гори край реките; създаване на обеми за контролирано разтоварване на водните количества чрез съществуващите на терена релефни форми*

Всичките предложени мерки са за района на с. Младежка и попадат и в границите на природен парк Странджа. Мерки от 1 до 6 имат потенциал за значително въздействие върху природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в ЗЗО, както и върху местообитания и видове птици, предмет на опазване в СЗЗ.

Мерки 8 и 9 са с положителна насоченост и не се очаква да окажат отрицателно въздействие върху предмета и целите на защитените зони.

Смекчаващи мерки

Необходимо е мерките да бъдат съгласувани с дирекцията на природен парк Странджа.

Общото заключение за въздействията от прилагането на предвидените в ПУРН мерки за РЗПРН попадащи в границите на защитената зона е, че не се очаква значителна степен на отрицателно въздействие върху природни местообитания, местообитания и популации на видове, предмет на опазване, както и върху природозащитните цели, структурата и целостта на защитените зони при прилагане съгласуване на мерките с ДПП Странджа.

5.1.28 BG0002051 Калиакра

BG2_APSFR_BS_02

РЗПРН попада в границите на защитена зона BG0002051 Калиакра. В защитена зона BG0002051 Калиакра не се предвиждат структурни мерки и не се очакват отрицателни въздействия върху нея

5.1.29 BG0000130 Крайморска Добруджа

РЗПРН BG2_APSFR_BS_02

Част от РЗПРН тангира с границите на BG0000130 Крайморска Добруджа. В защитената зона не се предвиждат структурни мерки и не се очакват отрицателни въздействия върху нея.

6 Потенциални комбинирани и кумулативни въздействия

По-долу са разгледани потенциалните въздействия от ПУРН с техния обхват, трайност и периодичност, както и възможните комбинирани и кумулативни въздействия.

6.1 Потенциални комбинирани въздействия от мерки от ПУРН по РЗПРН

В следващата таблица е представен броя мерки по РЗПРН, засягащи защитени зони.

РЗПРН	Брой структурни мерки за РЗПРН в защитени зони	Засегнати ащитени зони	Общо мерки със значително отрицателно въздействие върху ЗЗ по РЗПРН
BG2_APSFR_BS_01	2	BG0002050 Дуранкулашко езеро и BG0000154 Езеро Дуранкулак	2
BG2_APSFR_BS_02	2	BG0000621 Езеро Шабла – Езерец и BG0000156 Шабленски езерен комплекс	2
BG2_APSFR_BS_03	3	BG0000102 Долината на река Батова и BG0002082 Батова	1
BG2_APSFR_BS_04	2	BG0000622 Варненско-Белославски комплекс и BG0000191 Варненско-Белославско езеро	0
BG2_APSFR_PR_01	4	BG0000104 и BG0002038 Провадийско-Роякско плато	0
BG2_APSFR_KA_02	0		0
BG2_APSFR_PR_06	1		1
BG2_APSFR_PR_07	1	BG0000138 Каменица	1
BG2_APSFR_KA_02	1	BG0000501 Голяма Камчия	1
BG2_APSFR_KA_03	0		0
BG2_APSFR_KA_04	0		0
BG2_APSFR_KA_12	2	BG0000141 Река Камчия и BG0000116 Камчия	2
BG2_APSFR_KA_01			
BG2_APSFR_KA_01	0	BG0000133 Камчийска и Еменска планина	0
BG2_APSFR_KA_12			
BG2_APSFR_KA_08	0	BG0000421 Преславска планина	0
BG2_APSFR_KA_10	3	BG0000117 Котленска планина и BG0002029 Котленска планина	3
BG2_APSFR_KA_11	4		4
BG2_APSFR_KA_13	3		0
BG2_APSFR_KA_11	1	BG0000136 Горна Луда Камчия	0
BG2_APSFR_KA_06	1	BG0002093 Овчарово	0
BG2_APSFR_KA_01	2	BG0002045 Комплекс Камчия	0
BG2_APSFR_KA_12	1		0
BG2_APSFR_KA_01	0	BG0002044 Камчийска планина	0
BG2_APSFR_KA_12	0		0
BG2_APSFR_BS_05	8		1
BG2_APSFR_SE_04	11	BG0000151 Айтоска планина	0
BG2_APSFR_SE_05	3		0
BG2_APSFR_SE_06	2		0
BG2_APSFR_SE_01	5	BG0000574 Ахелой - Равда – Несебър и BG0002043 Емине	5
BG2_APSFR_BS_06	5		1
BG2_APSFR_BS_07	1	BG0000620 Поморие и BG0000152 Поморийско езеро	1
BG2_APSFR_SE_06	1	BG0000270 Атанасовско езеро ЗЗО и СЗЗ	0
BG2_APSFR_BS_07	0		0
BG2_APSFR_BS_07	0	BG0000273 Бургаско езеро ЗЗО и СЗЗ	0
BG2_APSFR_BS_07	0	BG0000271 Мандра-Пода ЗЗО и СЗЗ	0
BG2_APSFR_MA_04	4	BG0000198 Средецка река	4

BG2_APSFR_MA_03	8	Дервентски възвишения 2 и BG0002066 Западна Странджа	8
BG2_APSFR_MA_05	8		8
BG2_APSFR_MA_06	7		7
Извън РЗПРН	2	BG0000230 Факийска река	2
BG2_APSFR_BS_08	5	BG0000146 Плаж Градина - Златна рибка и BG0002077 Бакърлъка	0
BG2_APSFR_BS_09	3	BG0001001 Ропотамо и BG0002041 Комплекс Ропотамо	0
BG2_APSFR_BS_11	1	BG0001007 Странджа и BG0002040 Странджа	0
BG2_APSFR_IU_02	6		6

Както е видно от таблицата, с най-голямо натрупване на мерки с потенциал за отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване на защитени зони има в следните РЗПРН:

BG2_APSFR_MA_03, BG2_APSFR_MA_04, BG2_APSFR_MA_05, попадащи в обхвата на защитени зони: BG0000219 Дервентски възвишения 2, BG0002066 Западна Странджа, BG000198 Средецка река,

РЗПРН BG2_APSFR_PR_01 в 33 BG0000104 Провадийско - Роякско плато и BG0002038 Провадийско - Роякско плато,

РЗПРН BG2_APSFR_IU_02, попадащ в BG0001007 Странджа и BG0002040 Странджа,

РЗПРН BG2_APSFR_SE_01 и BG2_APSFR_BS_06 - BG0000574 Ахелой - Равда – Несебър и BG0002043 Емине.

Осъществяването на тези мерки наред с други планирани и осъществени мерки ще има както комбинирано, така и кумулативно въздействие върху речните и езерните местообитания и местообитания на видове като ключови елементи в зоните, като следва да се отчете и едновременното въздействие на други планове, програми и проекти и инвестиционни предложения (напр. застрояване, изземане на инертни материали, канализационни системи, ГПСОВ и др.) .

В резултат на анализа и оценката на въздействията е идентифициран потенциал за кумулативност по отношение на отрицателни въздействия върху природно местообитание 91E0* и отчасти 91F0 и характерни за тях консервационно значими видове от фауната (хидробионти и воднозависими организми, земноводни и влечуги, прилепи, видра, дендрофилни, хралупогнездещи птици и др. птици) в защитените зони и извън тях в обхвата на РЗПРН в басейна на р. Камчия. Предвид това, както и общата оценка за неблагоприятно природозащитно състояние на тези хабитати и зачителните морфологични изменения, осъществени в миналото, въпреки липсата на значително въздействие на ниво зони е необходимо за РЗПРН в басейна на р. Камчия да бъдат потърсени алтернативни решения с избор на мерки от националния каталог насочени към възстановяване на речната екосистема на р. Камчия и на естествената и способност за ретензия и водозадържане на ниво речен басейн.

В някои от защитените зони е налице натоварване от съществуващи баластриери. Разработването на баластриери (напр. 33 Дервентски възвишения 2 и др.) в речното корито води до разрушаване на дънни местообитания на риби, земноводни и водни безгръбначни; дестабилизира се речното дъно в засегнатия участък; повишава се количеството на твърдия отток и съответно се влошава качеството на водата поради постоянно повишена мътност – това въздействие може да бъде значително по обхват, тъй като засяга и участъци надолу по течението; при изземане на наноси от речното корито през размножителния период на рибите може да бъде унищожен оплоден хайвер на риби

и земноводни и отделни индивиди от бисерна мида. Въздействията обикновено са временни (през периода на разработването) и като правило – обратими.

Водовземания за питейни нужди, напояване, язовири причиняват негативни промени в речните екосистеми, заради неестествен режим на водните количества вкл. и далеч от местата на водовземане. Въздействието на водовземанията е продължително и кумулативно, защото води до вторични промени в течението на реката и мн.др.

Коригирането на речните течения, пресушаването на крайречните блата и мочури е причина за драстична промяна на речните и крайречните местообитания, като причинява пресушаване или продължително наводняване на участъци от реката, променя характеристиката на грунта, течението на реката, условията за седиментация и др. Това води до загуба на природни местообитания и местообитания на видове, поради промяна на екологичните характеристики на тези участъци от реката, които са коригирани. Влиянието на корекциите на реките може косвено да се отрази и на природни местообитания и местообитания на видове, които не са пряко свързани с речните и крайречни екосистеми. Въздействието на корекциите и пресушаванията е продължително и кумулативно, защото води до вторични промени в течението на реката, дълбочината, вида на дъното и мн.др.

Залесяването с нетипични видове по речните тераси и почистването на дървесна и храстова растителност може да причини значителни отрицателни въздействия върху видовете и природните местообитания, които са предмет на опазване в зоните, чрез пряка загуба на площ, загуба на екотон, фрагментация, навлизане на инвазивни и чужди видове и др.

Съществуващите бентове, прагове и укрепването на бреговете на реките, също има дълготрайно негативно въздействие, като променя параметрите на водното тяло (напр. скорост на речното течение в определени участъци, седиментацията, химизма на водата), основните характеристики на грунта, крайречните местообитания и др. Въздействието на бентовете е продължително и кумулативно, защото води до вторични промени в течението на реката, дълбочината, вида на дъното и мн.др.

6.2 Потенциални кумулативни въздействия от прилагането на мерките в ПУРН в съчетание с други дейности (осъществени и планирани)

От видовете натиск върху повърхностните водни тела от категория реки, към които е насочена по-голямата част от предвидените структурни мерки в ПУРН с най-голямо значение по отношение на въздействия върху природни местообитания и видове предмет на опазване в защитените зони са морфологичните изменения на речните течения.

Водните и воднозависимите местообитания и организми се повлияват не само от количеството и качеството на водата, но и от физичните характеристики на водната среда. Модификации могат да променят физически водните обекти и да доведат до намаляване на биоразнообразието. Това от своя страна, е възможно да доведе до влошаване на природозащитното състояние на тези местообитания и видове в зоните за защита на водите, определени за опазване на биологичното разнообразие.

В проекта на ПУРБ 2016-2021 г. за ЧРБУ е направен актуален анализ на морфологичните изменения на речните течения на база съществуващи географски бази данни, данни от издадени разрешителни за ползване на повърхностен воден обект, преглед на сателитни изображения (ортофото снимки) и данни от теренни проучвания.

Идентифицирани са различните типове физични модификации, квалифицирани в следните групи: корекции на речни легла (диги, изправяне на реки); миграционни бариери, укрепване на речните брегове; добив на инертни материали; завирени участъци.

Въздействията върху речните легла биват:

1. Директни – влияние върху изменение на скоростта, параметрите на речното корито, динамиката на водното течение, разпределението на скоростта и по вертикала.

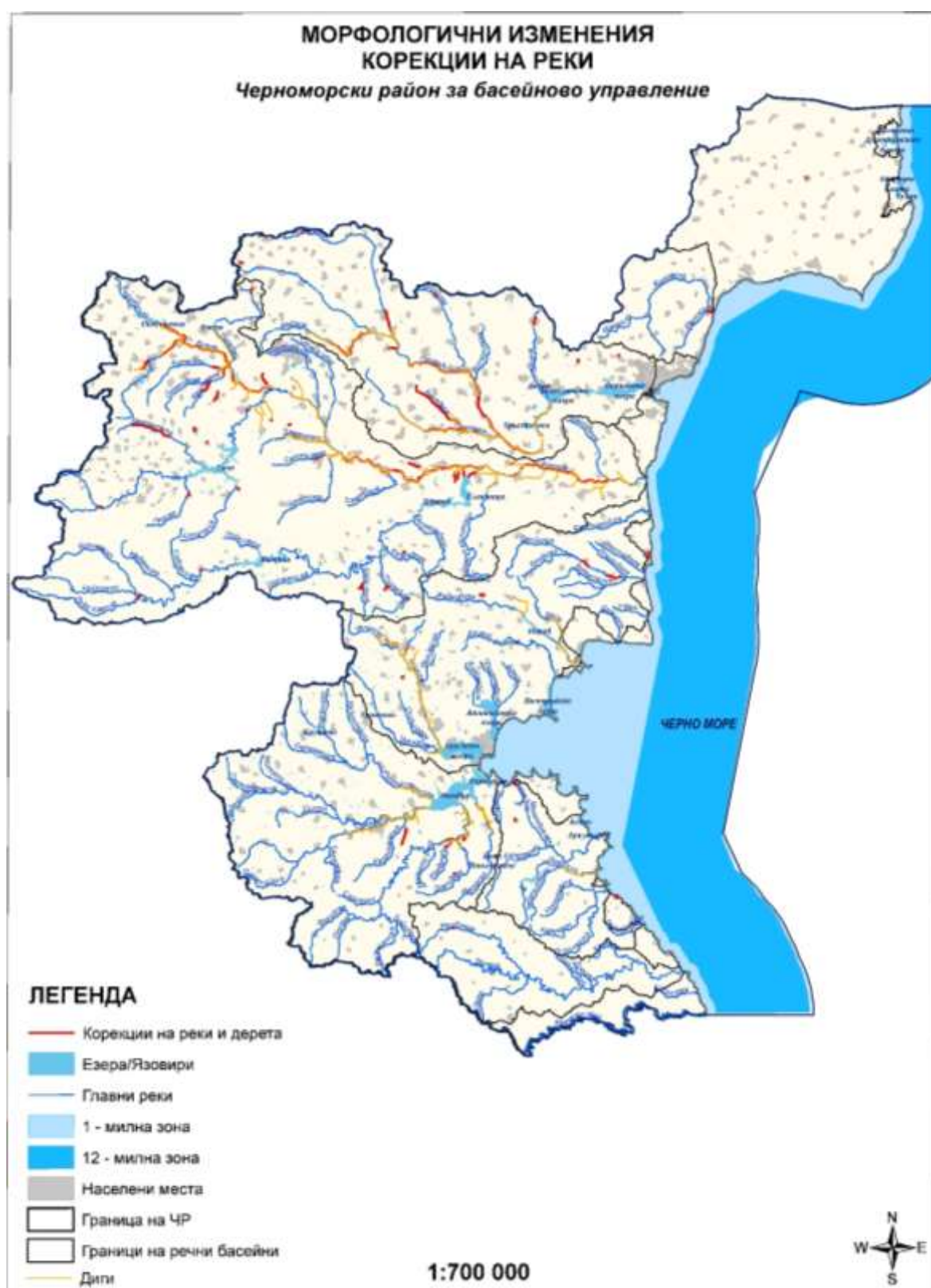
2. Индиректни – увеличаване на утайките и наносите, унищожаване на местообитанията на речните екосистеми, компрометиране на разположени в близост инженерни съоръжения, понижаване нивата на подпочвените води с всички неблагоприятни последици от това за почвеното плодородие, растителното многообразие и др., които са в резултат на нарушеното естествено равновесие във морфологията на реката.

В резултат се получават деформации на речното легло, изменят се очертанията на бреговете, става преразпределение на дълбочините, изменя се площта на речната повърхност, изменя се скоростта на течението и разпределението на скоростите, като всичко това води до трайни или бавно възстановими изменения на голяма част от речното легло, свързани с значително изменение на крайречния ландшафт и нанасяне на трайни екологични щети.

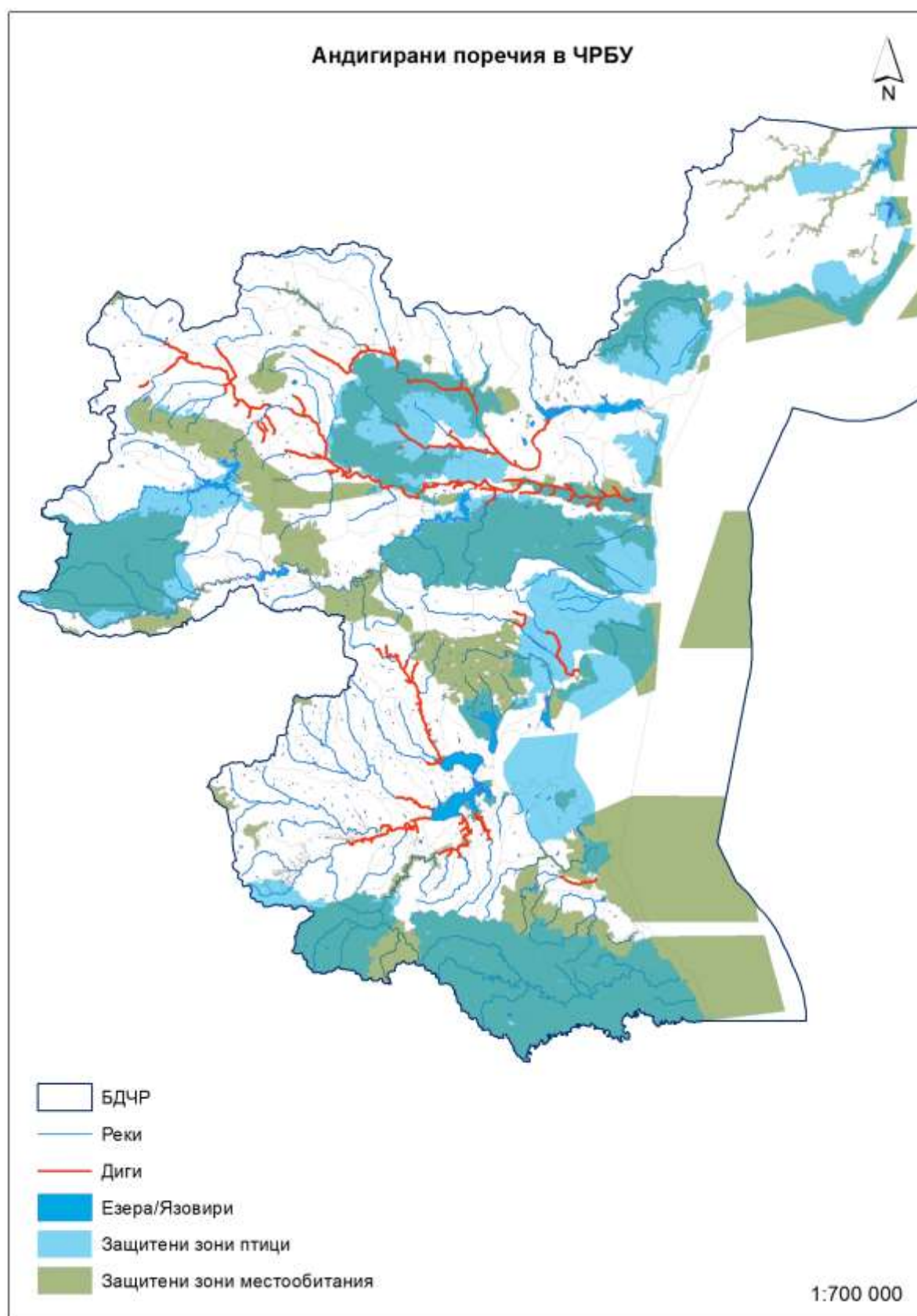
Оценката за натиска на корекциите на речните легла е извършавана на базата на процентното отношение на засегнат участък от реките към незасагнати такива. Засегнатите участъци се определят на базата на съществуващите географски бази данни за наличие на андигирани участъци и участъци с издадени разрешителни за ползване на повърхностен воден обект с цел защита от наводнения.

Общата дължина на речната мрежа в ЧРБУ е 12772,04 km (на база проект ЛСА), като леглата на главните реки е 2874,07 km (на база проект ЛСА). Изградени корекции/защитни диги са 535 km или 4,2 % от цялата речна мрежа на БД и 18,6 % от дължина на главните реки. От 162 броя водни тела в ЧРБУВ, изградените корекции и защитни диги засягат 68 броя от тях, което представлява 41,9 % от общия брой на водните тела.

На фигура 6.2-1 е представена карта на морфологичните изменения на реките в ЧРБУ, а на фигура 6.2-2 - Андигирани участъци на реки в ЧРБУВ спрямо защитени зони.

Фигура 6.2-1 Повърхностни изменения на реки в ЧРБУВ

Фигура 6.2-2 Андигирани участъци на реки в ЧРБУВ спрямо защитени зони

Таблица 6.2-1 Видове въздействия от ПУРН

Вид въздействие	Обхват на въздействието (спрямо ЗЗ)	Трайност Периодичност	Потенциални комбинирани въздействия	Потенциални кумулативни въздействия (други проекти)
Загуба и/или фрагментация на местообитания	В рамките на ЗЗ / извън ЗЗ	Дълготрайно Постоянно	Трайно увреждане качеството на съседни местообитания поради: <ul style="list-style-type: none"> • Прогонване на индивидите заради шумово и светлинно замърсяване; • Прекъсване на важни екотони и на достъпа до ключови местообитания; • Фрагментиране на местообитанията и изолиране на малки участъци от иначе подходящи местообитания; • Кумулативна загуба на площ на местообитанията. 	ВЕЦ; инфраструктура, застрояване, съществуваща жилищна и промишлена инфраструктура
Бариерен ефект	В рамките на ЗЗ/ извън ЗЗ (непреодолими инженерни съоръжения, прекъсване на биокоридорите, фрагментация на местообитанията)	Дълготрайно Постоянно	Комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията поради: <ul style="list-style-type: none"> • Прекъсване на екотони и на достъпа до ключови местообитания; • Фрагментиране на местообитанията и изолиране на малки участъци местообитания); • Риск за увреждане и прекъсване на биокоридори; 	пътна инфраструктура, застрояване, ВЕЦ
Обезпокояване на животни (шумово замърсяване)	В рамките на ЗЗ/ извън ЗЗ (фрагментационен ефект на биокоридорите; отблъскване и безпокойство на животни или привличане към трасето – повишена смъртност)	Дълготрайно Постоянно	Комбинирано въздействие върху качеството на местообитанията вследствие на: <ul style="list-style-type: none"> • Прогонване на чувствителни видове • Увреждане и прекъсване на биокоридори; • Повишаване на смъртността при привличане на животни (насекоми, оттам прилепи) 	транспортна инфраструктура, застрояване, жилищна и промишлена инфраструктура, рекреационни зони
Нарушаване на видовия състав и промяна на	В рамките на ЗЗ/ извън ЗЗ	Дълготрайно Постоянно	Комбиниран ефект при унищожаване на растителността и резултантно:	ВЕЦ, застрояване, селско стопанство, минали (преди 2007 г.) въздействия, като залесяване и др.

Вид въздействие	Обхват на въздействието (спрямо ЗЗ)	Трайност / Периодичност	Потенциални комбинирани въздействия	Потенциални кумулативни въздействия (други проекти)
биотичната структура на екосистемите			<ul style="list-style-type: none"> Създаване на изкуствено ново растително съобщество, възможни процеси на саморазселване на някои растителни и свързани с тях животински видове Прогонване, смъртност Загуба на хранителен ресурс 	
Прогонване на индивиди	В рамките на ЗЗ/ извън ЗЗ (влошаване качеството на местообитанията и фрагментация на биокоридорите)	Временно / Дълготрайно	Комбиниран ефект върху качеството на местообитанията, като може да доведе до: <ul style="list-style-type: none"> Увреждане и прекъсване на биокоридори Нарушаване на видовия състав 	ВЕЦ, ветрогенератори, пътна инфраструктура, строителство
Нараняване / смъртност на индивиди	В рамките на зоните/ извън зоните (фрагментационен ефект на биокоридорите)	Дълготрайно / Постоянно	Отрицателно въздействие върху популацията на видовете	ВЕЦ, ветрогенератори, пътна инфраструктура, строителство
Химически, физически, хидроложки и геоложки промени	В рамките на ЗЗ/ извън ЗЗ	Временно / Дълготрайно	При замърсяване и нарушаване на хидроложките характеристики на водните обекти и инженерно-геоложки интервенции в етапа на строителството	Строителство, промишленост, селско стопанство
Риск от проникване на чужди (нетипични за района) и инвазивни видове	В рамките на ЗЗ/ извън ЗЗ	Временно / Дълготрайно	Проникване на растителни и животински видове, които могат да бъдат конкуренти, хищници, паразити за типични и дори консервационно-значими видове, което може да създаде риск от промяна на биотичните фактори и изчезване на местните видове	Селско стопанство, пътна инфраструктура
Опасност от инциденти, вкл. повишена опасност от пожари и химически и физически замърсявания	В рамките на ЗЗ/ извън ЗЗ	Временно / Инцидентно	Може да доведе до временно (възстановимо) увреждане на местообитания и популации	пътна инфраструктура, промишлени, жилищни и рекреационни зони

7 Смекчаващи мерки

Този раздел съдържа смекчаващи мерки, предвидени за предотвратяване, намаляване и възможно отстраняване на неблагоприятните въздействия от разглеждания ПУРН върху защитените зони.

7.1 Общи

1. *Навсякъде, където е възможно, структурните мерки да се реализират извън границите на защитените зони.*

2. *За всички структурни мерки, свързани с интервенции върху:*

- речни течения и водни обекти или интервенции в съседство с тях (залесяване, отводняване и т.н.), които попадат на територията на защитени зони за местообитанията или
- интервенции във водосбора на речни течения, преминаващи през защитени зони за местообитанията и има вероятност да повлияят индиректно участъците от речните течения в границите на защитените зони,

при изготвяне на план за прилагане на мерките и конкретни проекти и ИП да се взема предвид информацията за разпространение на природни местообитания и местообитания на видове от Директива 92/43/ЕС в резултат от проект „Картиране и определяне на природозащитното състояние на проект Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза I“, както и да се преценява необходимостта от допълнителни теренни проучвания при недостатъчно данни.

Информацията е публична и налична за национално ниво и на ниво защитени зони.

Очакван ефект:

Съобразяване и избягване на възможно най-ранен етап на потенциални въздействия върху природни местообитания и местообитания на видове с цел предотвратяване на допълнително влошаване на тяхното природозащитно състояние.

3. Мерките с висок приоритет, свързани с осигуряване на по-висока проводимост и с оценена в настоящия ДОСВ вероятност за значително въздействие върху защитени зони, да бъдат осъществявани еднократно в периода на действие на ПУРН (т.е. веднъж на 6 години).

Очакван ефект:

Избягване ефекта на натрупване на отрицателни въздействия във времето и увеличаване възможностите за възстановяване на засегнати местообитания/видове.

4. За структурни мерки, попадащи: в обхвата на т.10, буква ж) „*строителство на вътрешни водни пътища, изграждане на канали и аварийни съоръжения срещу наводнения*“ и буква м) „*крайбрежна дейност за борба с ерозията и крайбрежни съоръжения, които водят до изменение на бреговата линия, като изграждане на диги, вълноломи и други защитни съоръжения, с изключение на ремонт и*

реконструкция на тези съоръжения“ от Приложение № 2, към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 на ЗООС и в границите на защитени зони или в непосредствена близост до тях да се извършва оценка за степента на въздействие по реда на чл. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимост.

5. *За всички структурни мерки*, на етап изготвяне на план за прилагане на мерките от ПоМ, *при подготовката на проекти и ИП, последните да бъдат подлагани на оценка за степента на въздействие* с предмета и целите на защитени зони, които се очаква да бъдат повлияни.

Очакван ефект:

Изготвяне на алтернативни решения и минимизиране на потенциално значими отрицателни въздействия върху природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони.

6. На етапа на прилагане на програмата от мерки да се анализира и оцени възможността за заместване на инженерно-технически структурни мерки, които като цяло са в противоречие с целите на защитените зони и с доказано негативно въздействие върху природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване с по-щадящи мерки от националния каталог от мерки като например:

- *Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;*
- *Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи*

7. Да се анализира и оцени възможността за увеличаване/мултиплициране на предвидените за някои мерки за РЗПРН попадащи в защитени зони, за които е установена синергия с други стратегически документи, приоритети и политики, като:

- *Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;*
- *Залесяване на бреговете и заливаемите тераси с подходящи дървесни видове;*
- *Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;*
- *Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блатата, езера и др.);*
- *Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)*

8. Структурните мерки приоритетно да бъдат насочвани за защита на човешкото здраве и сигурност, собственост, ресурси предимно около урбанизирани територии;

9. Опазване и, където е възможно, възстановяване на влажни зони и крайречни гори с оглед ролята им на ретензионни обеми

7.2 Предложени нови мерки за допълване на ПоМ по РЗПРН и защитени зони за отразяване в окончателния проект на ПУРН

В тази точка са описани само предложените мерки от националния каталог, както и мерки от ПоМ, предложени за други РЗПРН.

В тази точка не са включени някои от специфичните (за конкретни зони) смекчаващите мерки. Те са разписани в съответните точки от оценката на въздействията по зони.

7.2.1 BG2_APSFR_BS_03

7.2.1.1 За защитени зони BG0000102 Долината на река Батова и BG0002082 Батова:

- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици, за повишаване на водозадържането.
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.) Осигуряване на водозадържане при преминаване на високи води чрез свързване на речното корито с влажни зони по естествен начин или чрез савак(ци) и канали; поддържане на блатата и езерата в добро състояние.
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на защитени територии и защитени зони от НЕМ Натура 2000
- Поставяне на ограничителни условия към инвестиционни намерения в съседни на реката участъци
- Забрана за планиране и изграждане на съоръжения за пренасочване на водното течение, както и такива, които могат да повлияят негативно на водния режим на влажните зони на територията на всички защитени територии

За защитени зони BG0000102 Долината на река Батова и BG0002082 Батова -
Допълване на мярка: „Изработване или актуализиране на аварийни планове за действие - актуализиране плана за управление на поддържан резерват Балтата, предвид вероятността от навлизане на морска вода“
или

Нова мярка: „Изготвяне на интегриран план за управление на двете защитени зони, ЗМ „Блатно кокиче“ и ПР „Балтата““, като припокриващи се територии под защита, в които екологосъобразното управление на водите е ключов фактор за постигане на природозащитните цели на тези територии.

Мярката „Ремонт на участък от дамба с дължина 630 метра, разположен източно от буна 206“, не попада в границите на защитени зони и не предполага въздействие върху тях. Посоченото местоположение на тази мярка в ПоМ за землището на с. Осеново, общ. Аксаково, обл. Добрич (попадащо в ЗЗ Батова BG0002082) не отговаря на действителното – гр. Балчик и е необходима корекция в местоположението на мярката в ПоМ.

7.2.2 BG2_APSFR_KA_12

7.2.2.1 За защитени зони BG0000141 Река Камчия и BG0000116 Камчия и BG0000133 Камчийска и Еменска планина:

Алтернативни решения:

- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;
- Структурните мерки приоритетно да бъдат насочвани за защита на човешкото здраве и сигурност, собственост, ресурси предимно около урбанизирани територии;
- При възстановяване и преустройство на стари диги да се има предвид тяхното изместване, позволявайки възстановяване на естествените тераси на реките и съответно възстановяване на естествения речен режим;
- Опазване и, където е възможно, възстановяване на влажни зони и крайречни гори с оглед ролята им на ретензионни обеми;

7.2.3 BG2_APSFR_MA_03

7.2.3.1 *За защитени зони Дервентски възвишения 2 и BG0002066 Западна Странджа:*

- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)
- Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;
- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи

7.2.4 BG2_APSFR_MA_04

7.2.4.1 *За защитена зона BG0000198 Средецка река*

- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);

- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)
- Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;
- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи

7.2.5 BG2_APSFR_MA_05

7.2.5.1 За защитена зона BG0000219 Дервентски възвишения 2:

- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)
- Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането;
- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи

7.2.6 BG2_APSFR_MA_06

7.2.6.1 За защитена зона BG0000219 Дервентски възвишения 2:

- Въвеждане и изпълнение на изисквания за добро земеделско и екол. състояние на селско-стопанските площи;
- Забрана за нови корекции на участъци от реките, попадащи в границите на ЗТ и ЗЗ от НЕМ Натура 2000;
- Поддържане на водния режим на съществуващи или възстановени влажни зони (естествени заливни гори, лонгозни гори, блата, езера и др.);
- Забрана за сечи на естествена дървесна растителност по бреговете и островите в реката (галерийните гори по речните брегове)
- Създаване на управляеми полдери и малки буферни басейни в заливни тераси на реките
- Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите

крайречни ивици за повишаване на водозадържането;

- Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи

7.3 Местообитания

За смекчаване на въздействията от идентифицираните структурни мерки върху природните местообитания, предмет на опазване в защитените зони се дават следните препоръки:

- Да се изготвят подробни проекти за реализация на мерките, като се идентифицира тяхното местоположение спрямо границите на разпространение на природните местообитания, опазвани в защитени зони, които се очаква да бъдат засегнати;
- На етап предпроектни проучвания или при съгласувателни процедури на ниво проект, за структурните мерки с висок приоритет, за които в настоящия ДОСВ е идентифицирана вероятност от значително засягане на природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони, да бъдат осъществени теренни проучвания и/или теренна верификация на данните от националното картиране за разпространение на природни местообитания и видове в подходящи за това сезони.
- Ако се налага реализация на мерките в границите на 33 съответните подробни проекти следва да бъдат одобрени от съответните компетентни органи по законоустановените процедури, вкл. процедура за оценка на въздействието върху околната среда или оценка на съвместимостта с предмета и целите на защитените зони, когато се засягат такива.
- Ако планираните мероприятия засягат територии в непосредствена близост или са в границите на местообитания, включени в Приложение I на Директива 92/43/ЕЕС (от типа: 91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmion minoris*, 91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-Pandion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*, 6430 Хидрофилни съобщества от високи тревы в равнините и в планинския до алпийския пояс, 3260 Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitricho-Batrachion*), да не се допуска унищожаването на съществуващата естествена растителност по бреговете, особено дървесната.
- Навсякъде, където е възможно, при осигуряването на скатове за задържане да се прилагат екологодящи алтернативи, като използване на биологичен материал от местни/типични видове.
- Преустройството или изграждането на дренажни съоръжения да се планира при възможност за реализация извън границите на защитените зони, в урбанизираните територии на населените места.
- При експлоатацията на регулиращи съоръжения за изпускане на води зад дигите контролираното изпускане на водите да се извършва по начин и на места, които не увреждат природни местообитания и местообитания на видове, предмет на опазване в защитените зони.
- Мониторингът на екологичното състояние на водите да се извършва съгласно изискванията на РДВ/ЕС (мониторинг на биологичните елементи за качество – веднъж на 3 години). Отговорна институция - ИАОС и регионалните лаборатории. При необходимост, следва да бъдат определени допълнителни пунктове за проучвателен и оперативен мониторинг. Мониторингът върху биологичното разнообразие би могло да се извършва ежегодно, съгласно предложените методики, отговорна институция ИАОС.

- *Мониторингът върху състоянието на местообитанията и видовете в съответните защитени зони може да се извършва от БАН, СА, ВУЗ, неправителствени организации и др. чрез възлагане на обществени поръчки.*

7.4 Видове

Идентифицираните мерки за смекчаване на въздействието върху животинските и растителни видове, предмет на опазване в зоните, са следните:

- *При евентуално засягане на защитени зони от бъдещи проекти за изграждане на диги, корекции, дренажни съоръжения и др. структурни мерки с потенциал за значително въздействие върху опазваните растителни и животински видове, проектните предложения да подлежат на отделна процедура за оценка на съвместимостта с предмета и целите на защитените зони.*
- *Точно маркиране на маршрутите за подходите към строителните петна на терена, за да се предотврати допълнителното унищожение на растителност и нарушаване на прилежащи терени.*
- *Строителните работи да се извършват извън размножителният сезон на повечето животински видове, който е от април до юни, за да се избегне тяхното безпокойство. Подходящо е строителните дейности да започнат рано на пролет (февруари - март) или есен (септември – октомври), когато птиците и останалите животни не са заели гнездови и размножителни територии.*
- *Стриктно да се спазват правилата за противопожарна безопасност.*
- *Да не се допуска изхвърлянето на строителни, битови и хранителни отпадъци.*
- *Недопускане на разливи на горива и смазочни материали от строителните машини.*
- *Да не се третират с химически вещества тревната покривка, пътищата и реките.*

7.5 Потенциални кумулативни въздействия

В допълнение, с цел минимизиране степента на кумулативните въздействия от предвидените в ПУРН мерки с тези от бъдещи проекти/ инвестиционни намерения, се препоръчва:

- *Всички проекти / инвестиционни предложения, които не са свързани с предотвратяване на риска от наводнения или управление на водите с цел поддържането им в добро екологично състояние и могат да окажат хидроморфологичен натиск върху повърхностните водни тела в обхвата на РБУ, да бъдат ограничавани в пространствен и времеви аспект спрямо териториалния обхват и период на изпълнение на предвидените в ПУРН мерки с цел недопускане на значително кумулативно отрицателно въздействие.*

8 Алтернативни решения

8.1 Нулева алтернатива

Нулевата алтернатива представлява съществуващото състояние, т.е. текущото състояние на аспектите на околната среда без прилагане на ПУРН. При тази опция се очаква статусът на видовете и природните местообитания, предмет на опазване в разглежданата оценка защитени зони да остане непроменен или да претърпи промени в хода на неповлияното си от ПУРН развитие под въздействието на останалите фактори (природни и антропогенни), които оказват влияние върху тях.

8.2 Предлагами алтернативи

Предлаганата алтернатива е прилагането на ПУРН с предвидени в него мерки за смекчаване на въздействията върху защитените зони и предмета на опазване в тях, изписани в настоящата ОС.

9 Остатъчно въздействие

След прилагане на смекчаващите мерки за минимизиране на ефекта от предвижданията на ПУРН не се очаква да има остатъчно въздействие върху природните местообитания и животинските и растителни видове, предмет на опазване в разглежданите защитени зони.

Като цяло не се очаква да бъде значително засегната структурната и функционална цялост на разглежданите защитени зони при реализиране на мерките, предвид ограничения им обхват и област на действие във всяка отделна защитена зона и в частта от мрежата, попадаща на територията на РБУ.

10 Компенсиращи мерки

Не се предлагат компенсиращи мерки за засегнатите природни местообитания, доколкото няма такива природни местообитания (вкл. приоритетни), за които заключението да е за категорично наличие на трайно значително отрицателно въздействие.

По отношение на животинските и растителни видове не се изисква и налага формулирането, предлагането и изпълнението на компенсаторни мерки по реда на чл. 34 от ЗБР и Директива 92/43, доколкото при прилагане на формулираните по-горе смекчаващи мерки ПУРН няма да окаже значително отрицателно въздействие върху опазваните в зоните видове.

Мерки които биха довели пряко до влошаване на екологичното състояние на водните тела са структурните мерки. Съгласно ПУРН за целите на окончателния план ще бъде направена оценка на структурните мерки, за които е оценено, че възпрепятстват постигане целите на РДВ, но са от изключителен обществен интерес и трябва да бъдат включени в Програмата от мерки към ПУРН. За целта, в Плана за управление на речните басейни (ПУРБ 2016-2021 г.) за тези водни тела, при необходимост, ще бъдат приложени изключения за постигане на добро състояние на водите, в съответствие с разпоредбите на чл.156б - 156е от Закона за водите.

11 Трансгранични въздействия

Не се очакват преки трансгранични въздействия върху водни тела и защитени зони зависими от води в съседни страни в резултат на прилагането на ПоМ на ПУРН. Всички РЗПРН и мерки на ниво РБУ са във водосбора на реки вливащи се в Черно море, като не предполагат значителни отрицателни въздействия върху морската екосистема в трансграничен аспект.

12 Заключение

Заключението от направената оценка на степента на въздействие на ПУРН с ПоМ в ЧРБУ по отношение на разглежданите защитени зони на база наличната информация

при това ниво на детайлност, е че ПУРН е съвместим с техните предмет и цели само при прилагане на предложените смекчаващи мерки, съобразяване с предложенията за отпадане/преразглеждане на мерки и включване на новопредложени мерки, чрез които няма да се увредят значително местообитанията и видовете, които са предмет на опазване в разгледаните защитени зони и няма да се наруши целостта, структурата и функциите на тези зони и на частта от Националната екологична мрежа, попадаща в териториалния обхват на БДЧР.

Предвид идентифицирания потенциал за кумулативност по отношение на отрицателни въздействия върху природно местообитание 91E0* и отчасти 91F0 и характерни за тях консервационно значими видове от фауната (хидробионти и воднозависими организми, земноводни и влечуги, прилепи, видра, дендрофилни, хралупогнездещи птици и др. птици) в защитените зони в обхвата на РЗПРН в басейна на р. Камчия, както и общата оценка за неблагоприятно природозащитно състояние на тези хабитати и зачителните морфологични изменения, осъществени в миналото е необходимо за РЗПРН в басейна на р. Камчия да бъдат потърсени алтернативни решения с избор на мерки от националния каталог насочени към възстановяване на речната екосистема на р. Камчия и на естествената ѝ способност за ретенция и водозадържане – като например М32 Възстановяване на връзките с воден басейн или на естественото състояние на речното корито, на стари меандри, на наводняеми и утаителни зони в заливаемите крайречни ивици за повишаване на водозадържането или М 31 Демонтаж на диги и други съоръжения за защита на земеделски и горски площи.

Възможно е при прецизиране на информацията (особено за местоположението и обхвата на част от заложените структурни мерки, свързани с интервенции върху повърхностни водни течения или морското крайбрежие) да възникнат противоречия между оценената значимост на въздействията на този етап. В тези случаи би следвало да се инициира нова процедура по оценка степента на въздействие за всеки конкретен случай – мярка, проект, ИП, съобразно по-новата и детайлна информация.

В доклада за ОС е направена пълна характеристика на проекта на ПУРБ за ЧРБУВ 2016-2021 г., разгледани са други планове, програми и проекти, съществуващи и/или в процес на разработване или одобряване, които в съчетание с оценявания план, могат да окажат неблагоприятно въздействие върху защитените зони и е направена характеристика на защитените зони - предмет и цели на опазване, наличие на приоритетни типове природни местообитания и видове, фактори, допринасящи за природозащитната стойност на зоната, специфична значимост и/или уязвимост, елементи на защитената зона, чувствителни към промени, природозащитно състояние.

Направен е анализ за вида и степента на въздействието на предложените структурни мерки върху разглежданите 40 защитени зони в областта на въздействие на мерките от ПоМ на ПУРН, включващ:

- степен на въздействия върху типове природни местообитания - предмет на опазване на защитените зони,
- степен на въздействия върху местообитания и популации на видовете - предмет на опазване на защитените зони
- въздействия върху природозащитните цели и целостта на защитените зони

В повечето от тях на етап оценка на въздействията не са идентифицирани значителни въздействия, но на принципа на предпазливостта, най-добрите международни практики и с цел максимално запазване на естественото състояние на ЗЗ, смекчаващи мерки са предложени и за въздействия с по-малка степен на значимост. В шест от тях: 5.1.22 BG0000198 Средецка река, 5.1.23 BG0000219 Дервентски възвишения 2 и BG0002066

Западна Странджа, 5.1.24 BG0000230 Факийска река и 5.1.27 BG0001007 Странджа и BG0002040 Странджа са оценени значителни въздействия, които могат да бъдат подходящо смекчени с предложените смекчаващи мерки и препоръки за отразяване в окончателния вариант на ПУРН. За 33 BG0000230 Факийска река на този етап не може да бъде направена подробна оценка на въздействията поради липса на достатъчно информация за местоположение на предвидените мерки.

Разгледано е наличието на алтернативни решения и свързаните с тях възможности за промени на плана.

При идентифициране на отрицателни въздействия са предложени смекчаващи мерки с цел намаляване, предотвратяване или където е възможно избягване на негативните въздействия. Направена е оценка на остатъчните въздействия, т.е. тези, които се очакват след прилагане на предложените смекчаващи мерки. Разгледана е необходимостта за прилагане на компенсиращи мерки и въз основа на наличните алтернативи е преценено, че такива не се налагат.

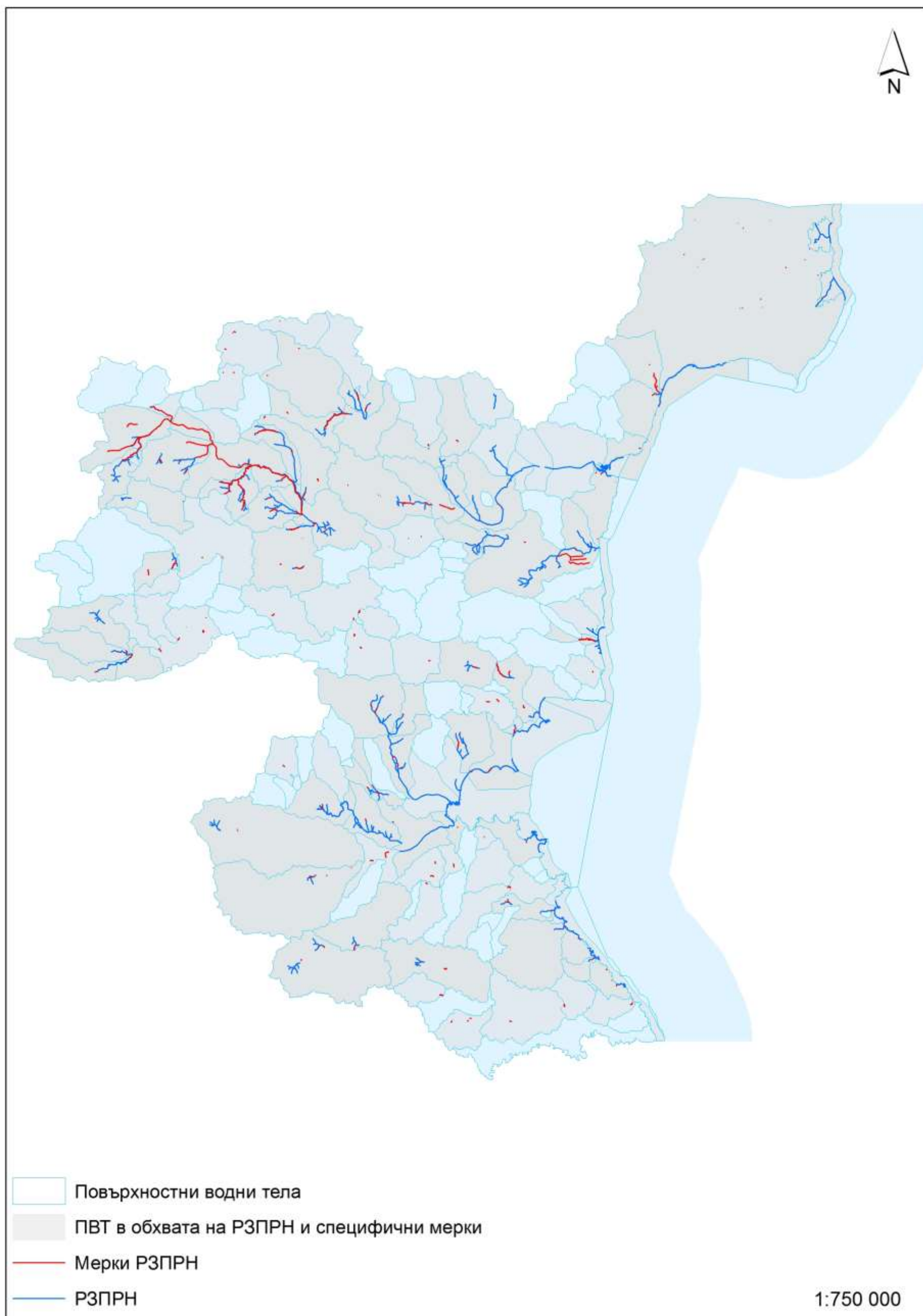
Заклучението от направената оценка на степента на въздействие на ПУРН по отношение на разглежданите защитени зони е, че ПУРН е съвместим с техните предмет и цели и при прилагане на предложените смекчаващи мерки няма да увреди значително местообитанията и видовете, които са предмет на опазване в тях.

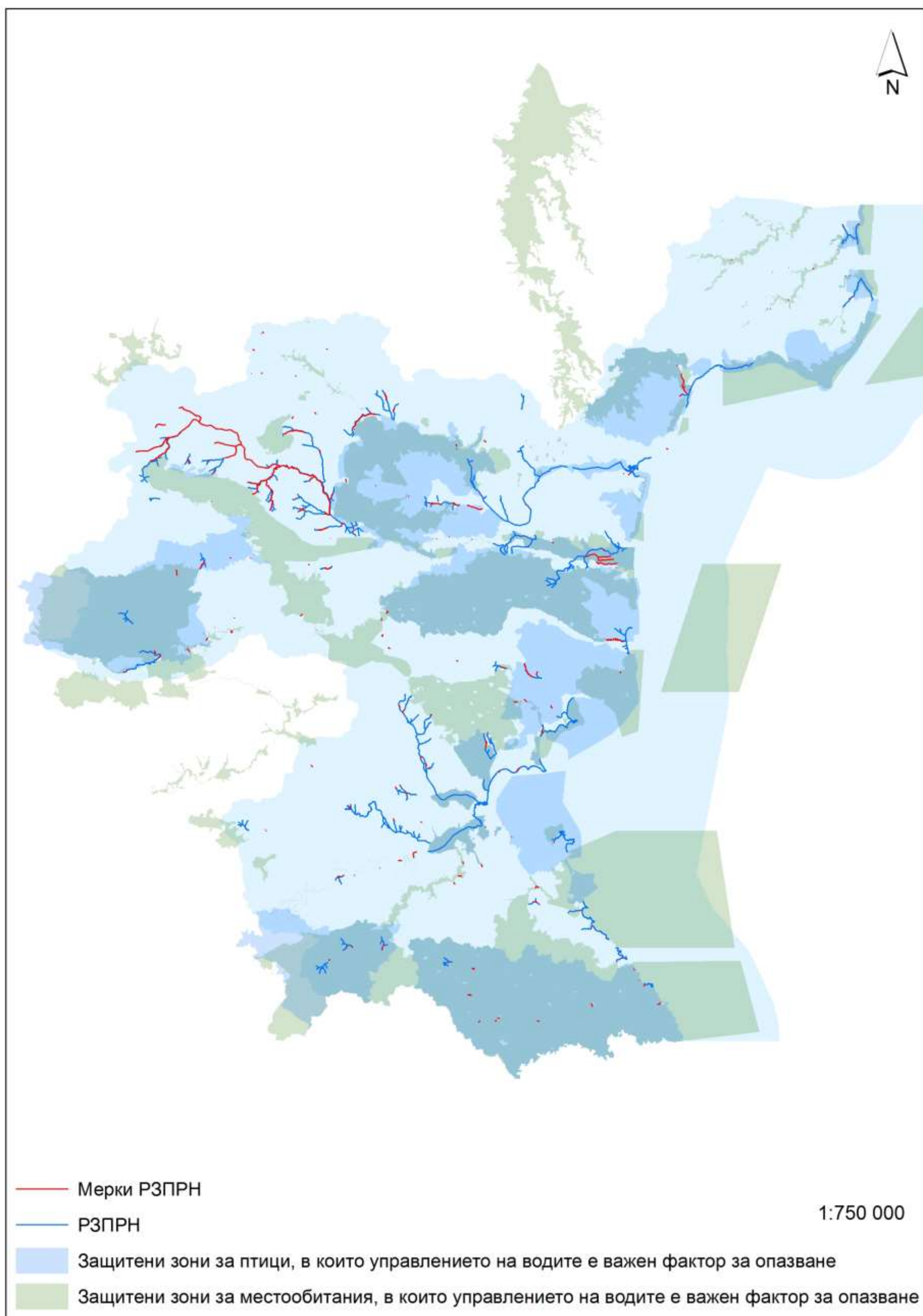
13 Приложения

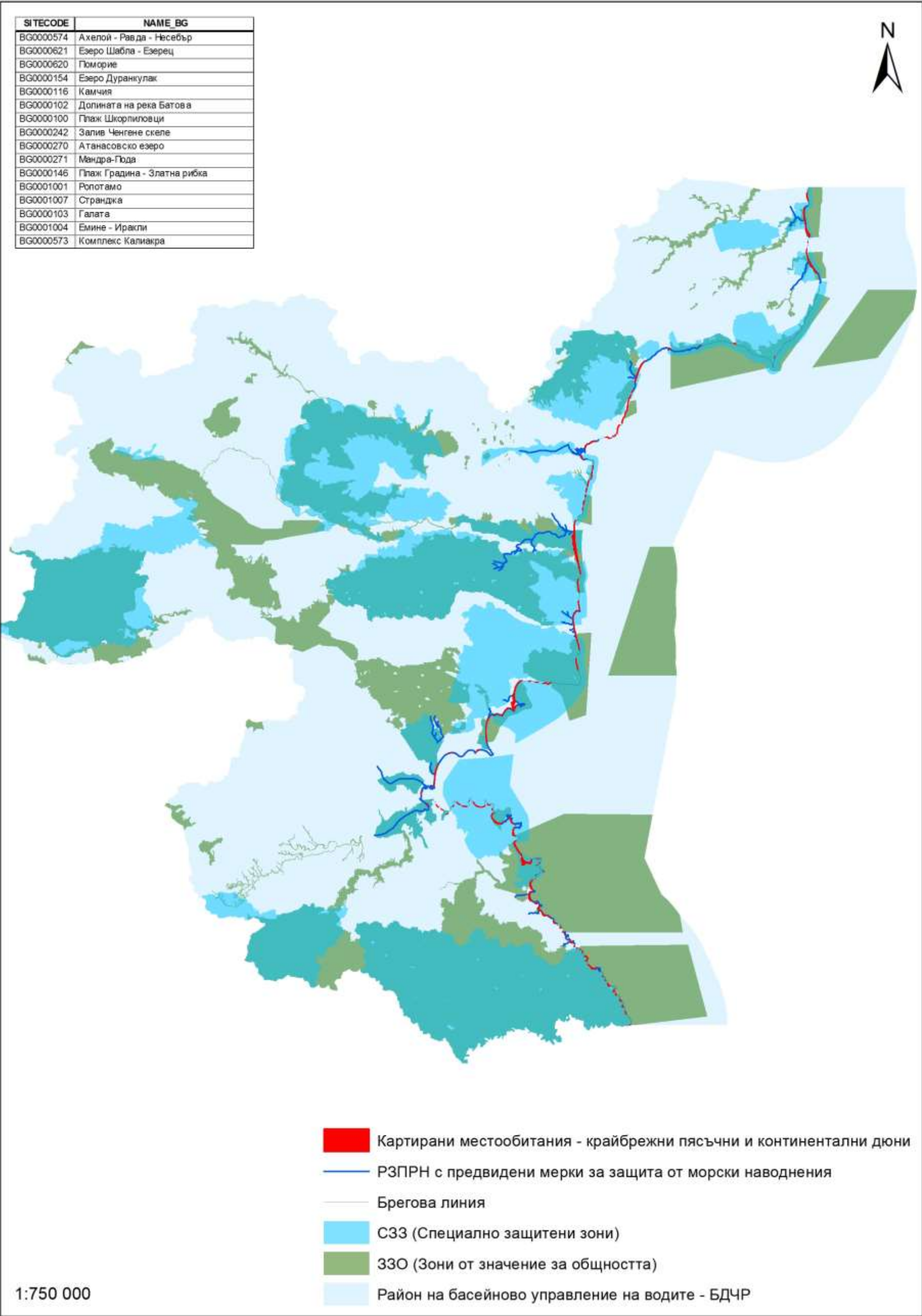
Неразделна част от настоящия доклад са следните приложения:

- Приложение I: Картен материал
- Приложение II: Актуализирана в резултат на проведените консултации ПоМ
- Приложение III: Методи на изследване, прогноза и оценка, източници на информация, трудности при събирането на информация
- Приложение IV: Площ на типове природни местообитания в моделирания обхват на наводненията попадащи в защитени зони за местообитанията
- Приложение V: Таблица със структурните мерки от ПоМ предмет на оценката с предложения за смекчаващи мерки

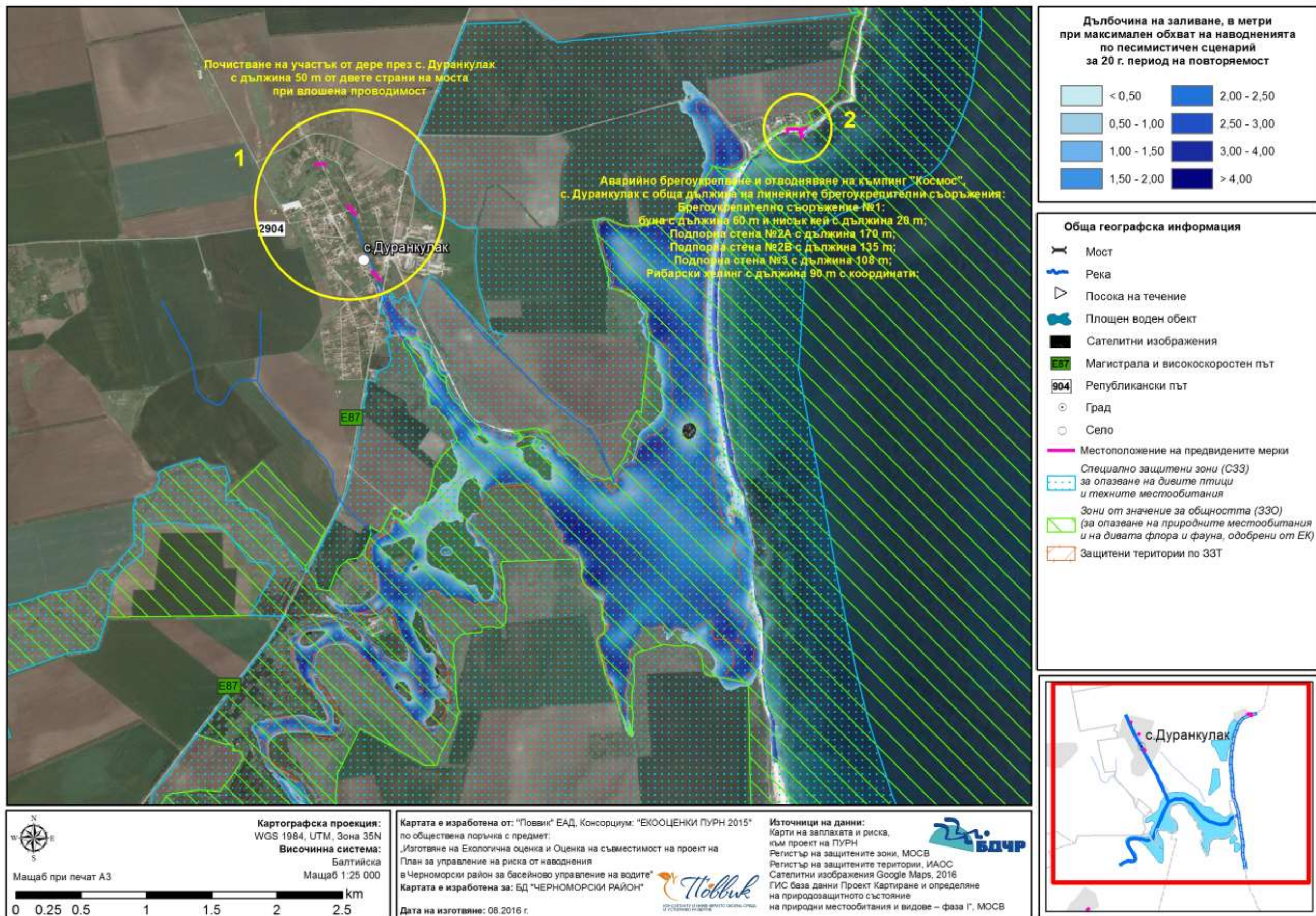
Приложение I
Картен материал с
идентифицираното
местоположение на
предвидените в ПоМ на
ПУРН мерки с
потенциално отрицателно
въздействие върху
защитени зони

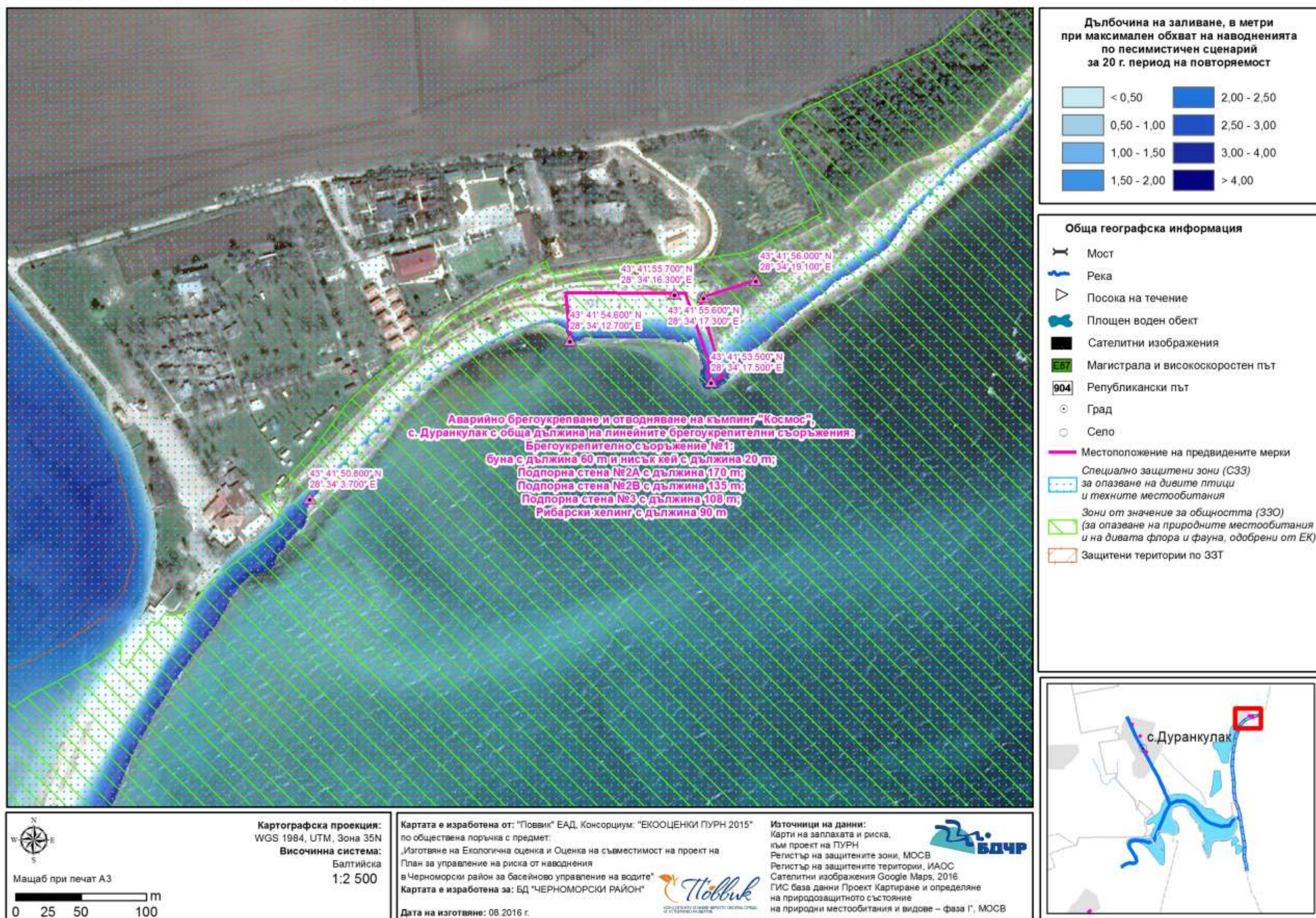

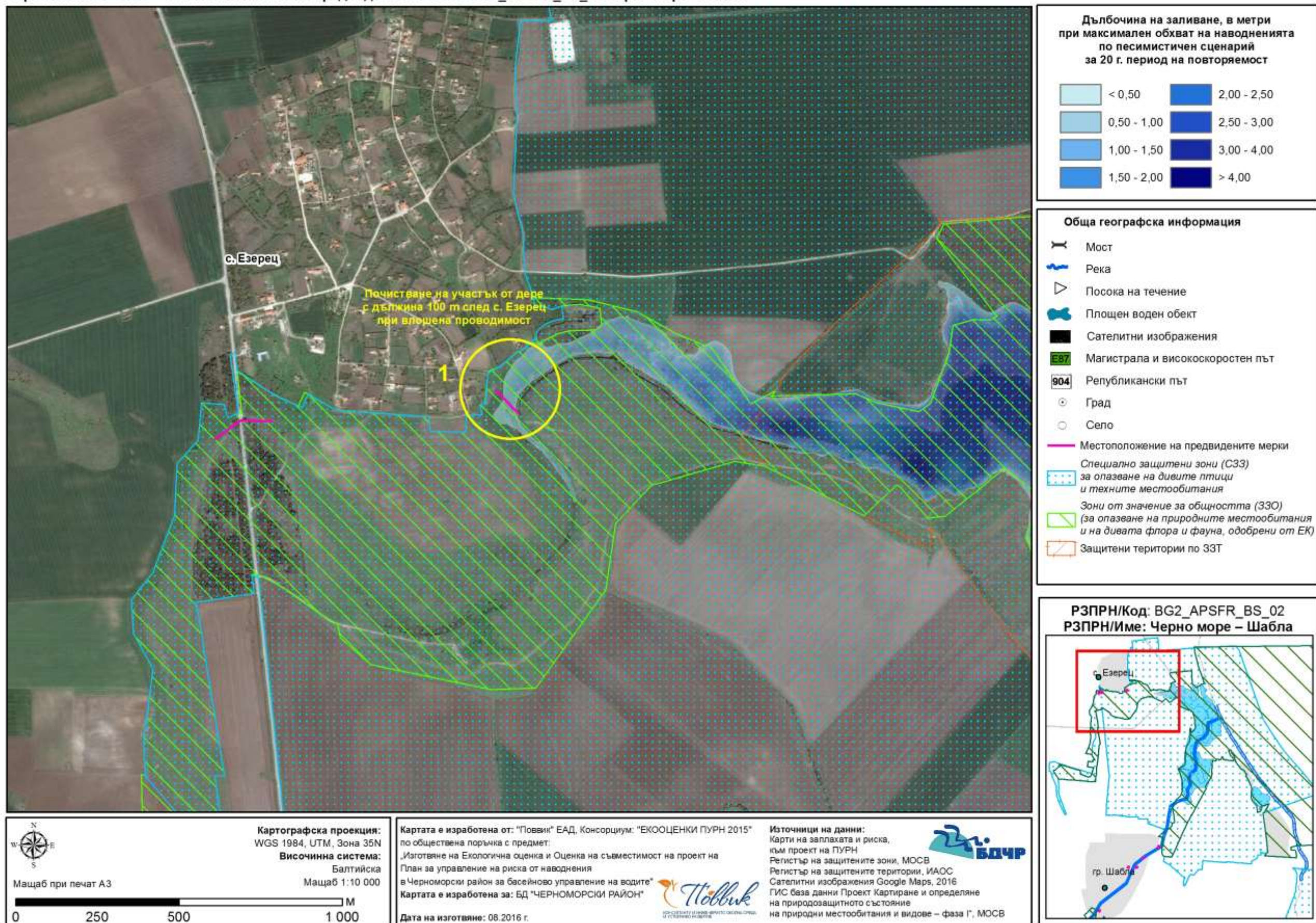
Приложение I - 5.1.1 Местоположение на предвидени за РЗПРН BG2_APSFR_BS_01 Черно море - Дуранкулак мерки

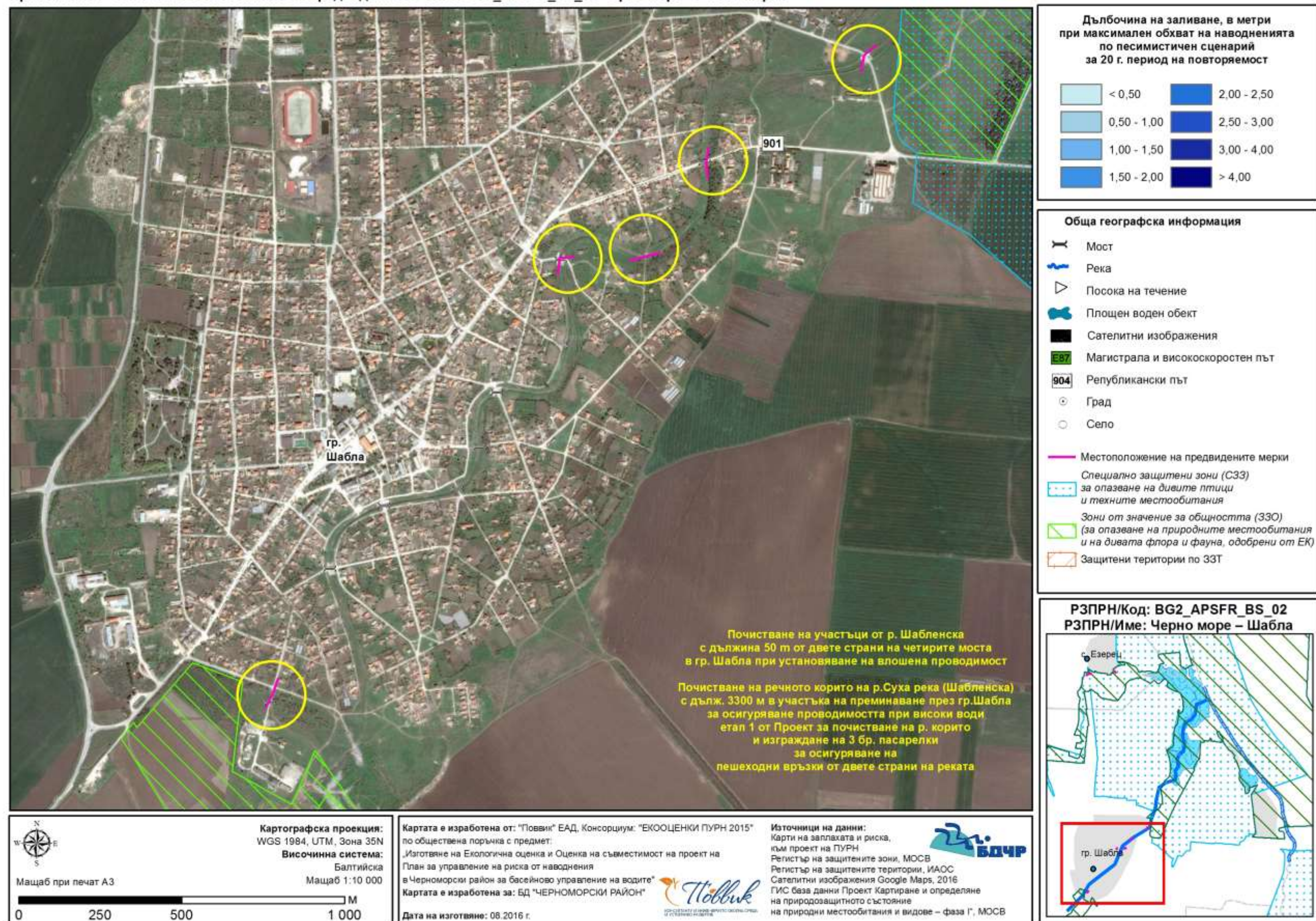
Приложение I - 5.1.1 - 2 Местоположение на предвидени за РЗПРН BG2_APSFR_BS_01 Черно море - Дуранкулак мерки

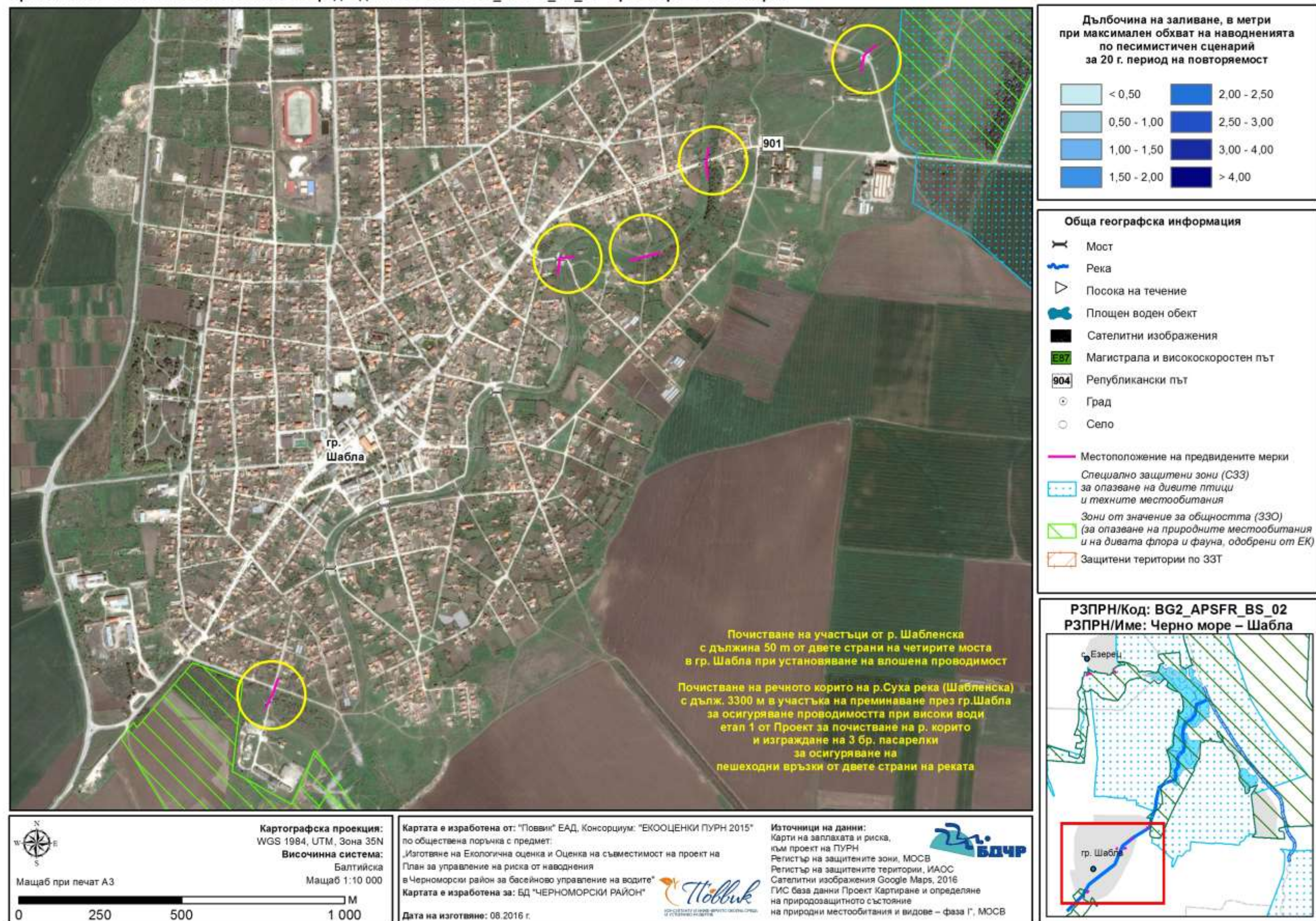
Приложение I - 5.1.2 - 1 Местоположение на предвидени за РЗПРН BG2_APSFR_BS_02 Черно море - Шабла

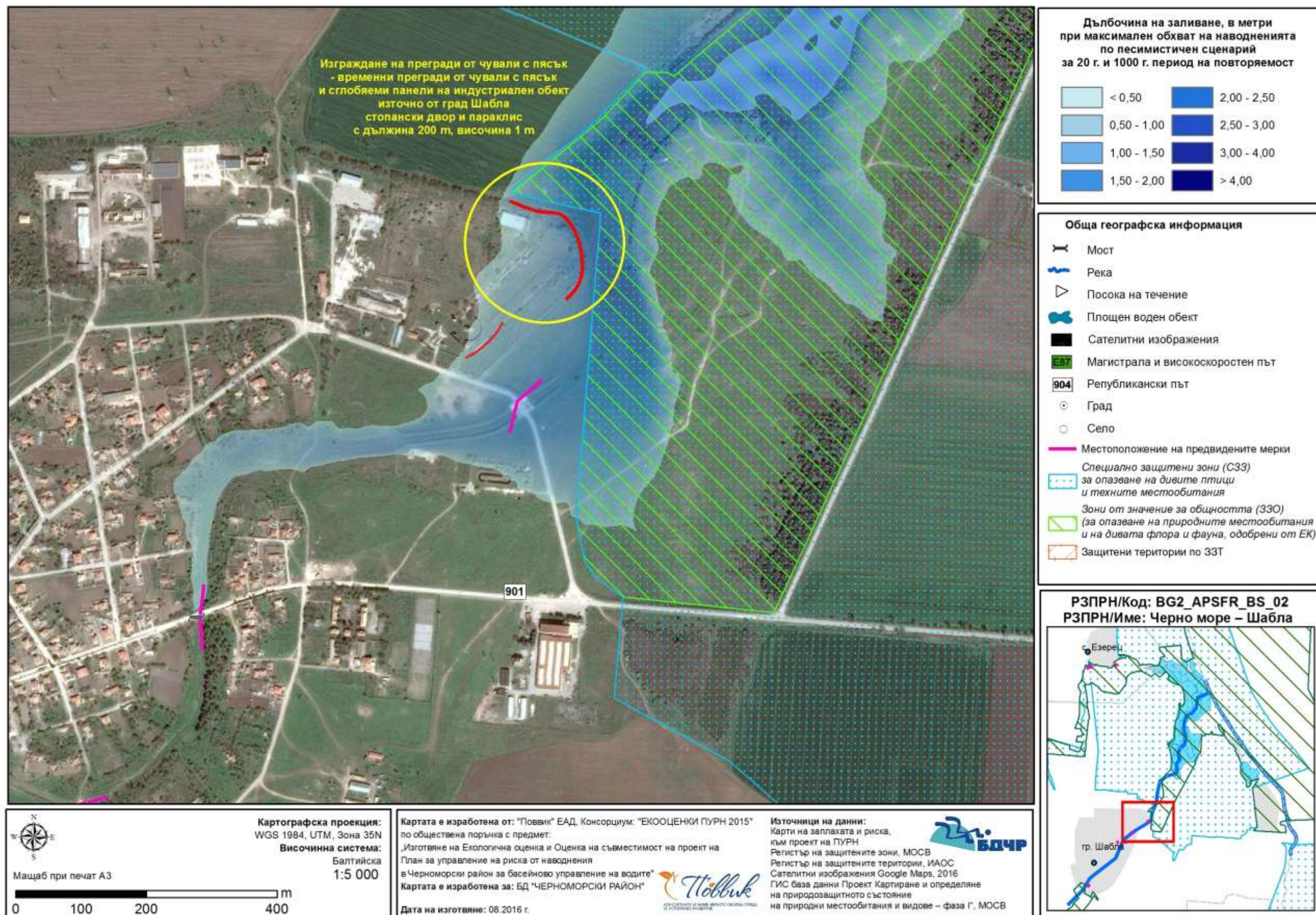
Приложение I - 5.1.2 - 2 Местоположение на предвидени за РЗПРН BG2_APSFR_BS_02 Черно море - Шабла мерки

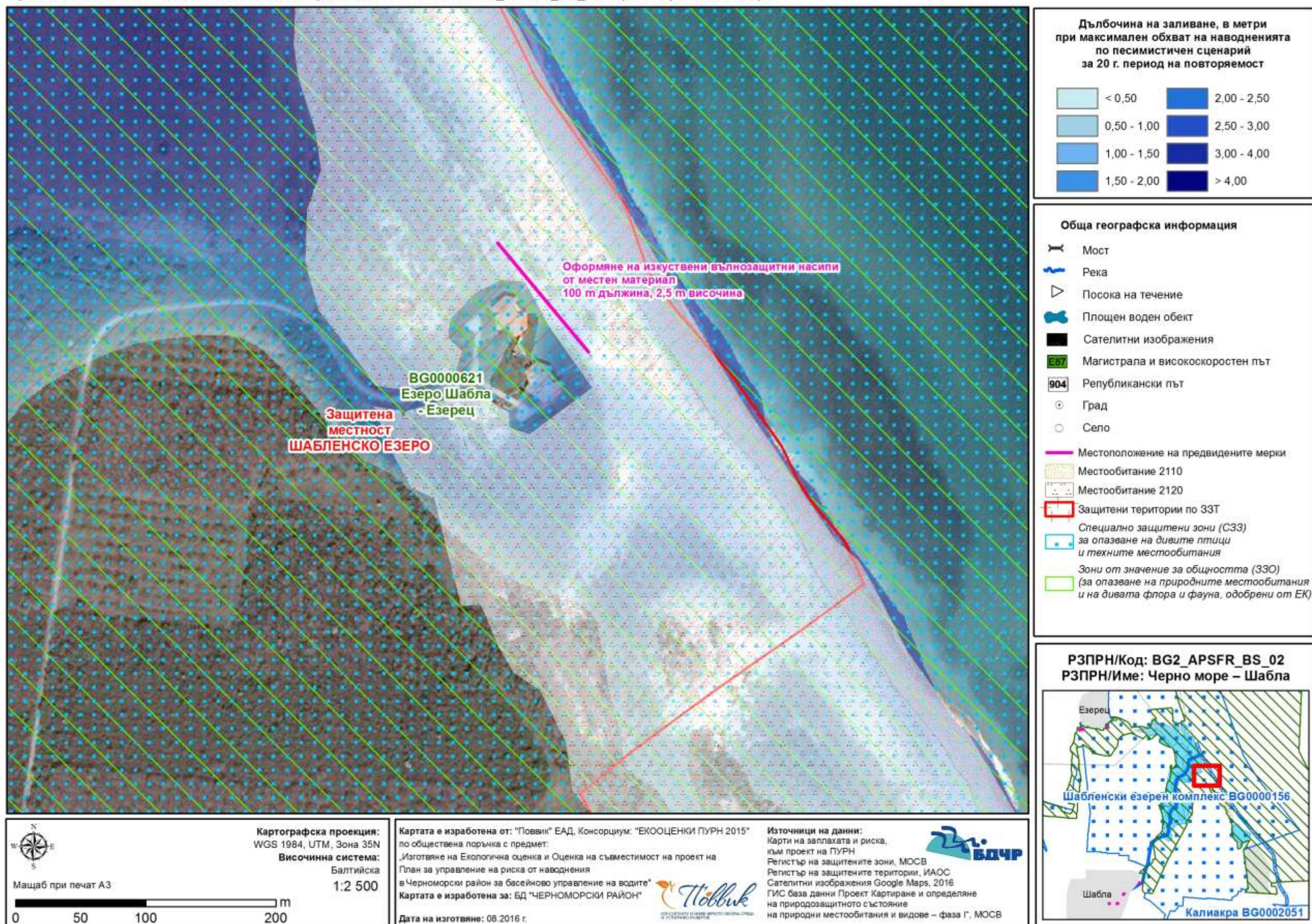
Приложение I - 5.1.2 - 2 Местоположение на предвидени за РЗПРН BG2_APSFR_BS_01 Черно море - Шабла мерки

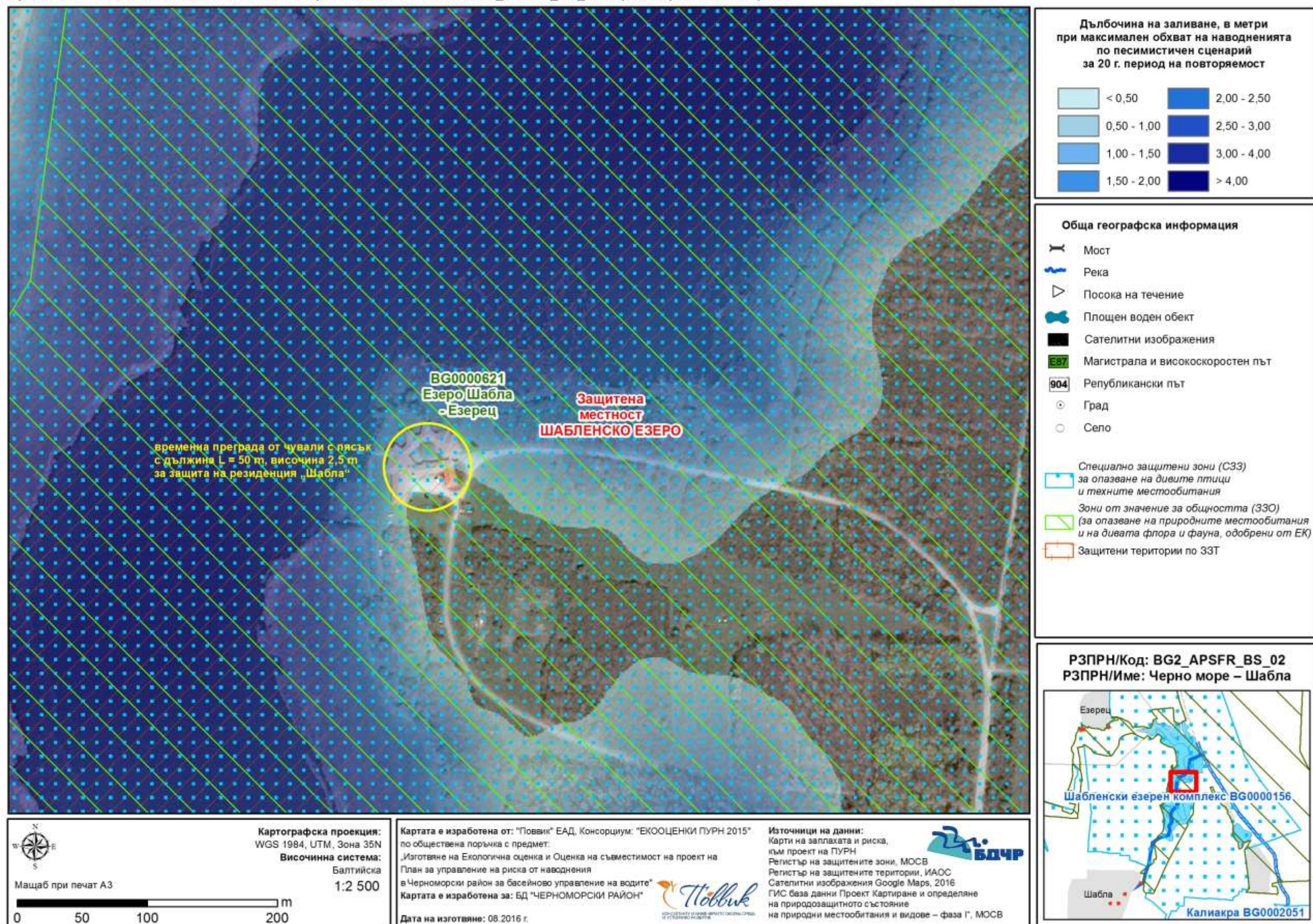
Приложение I - 5.1.2 - 3 Местоположение на предвидени за РЗПРН BG2_APSFR_BS_02 Черно море - Шабла мерки

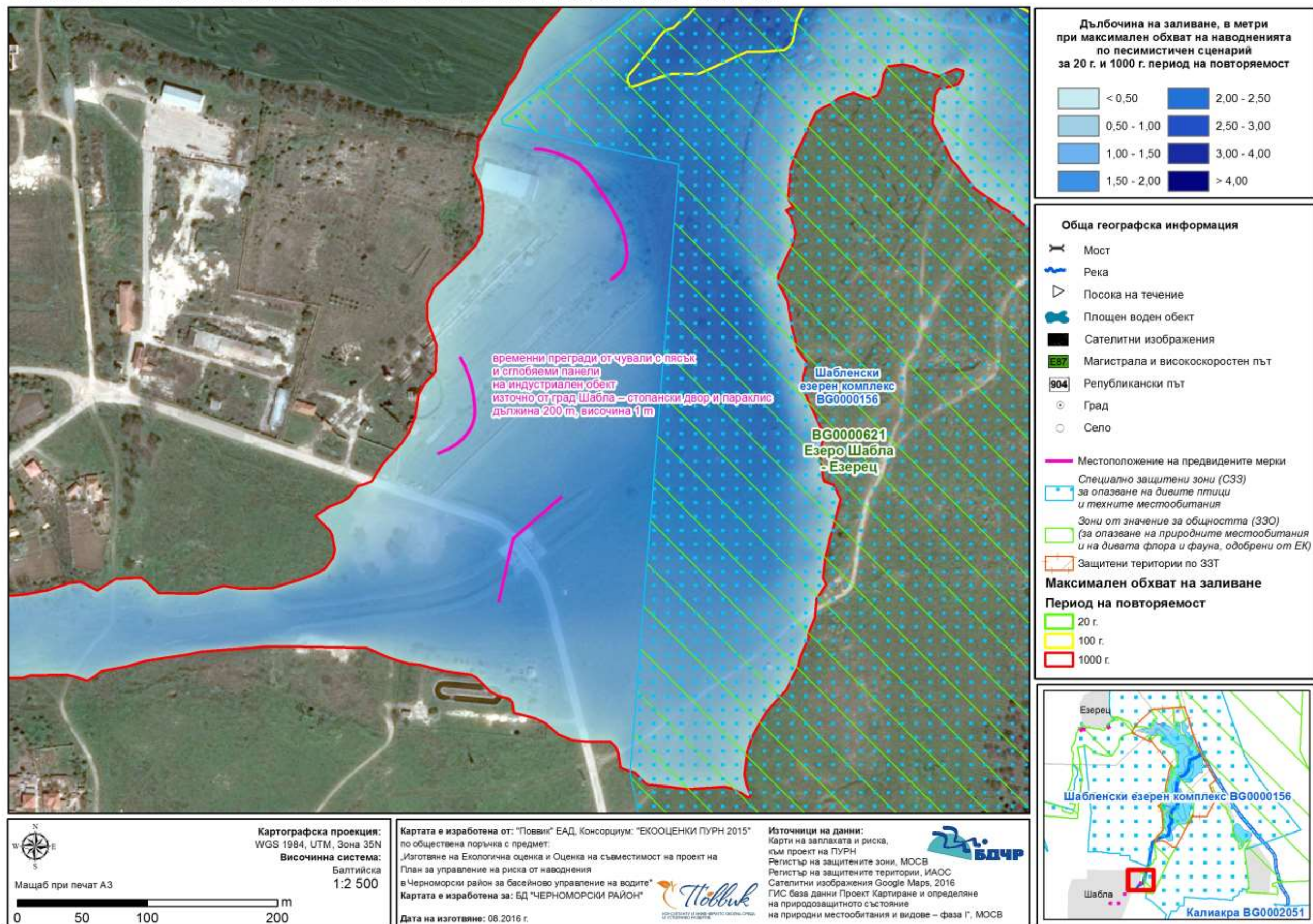
Приложение I - 5.1.2 - 5 Местоположение на предвидени за РЗПРН: BG2_APSFR_BS_02 Черно море-Шабла мерки

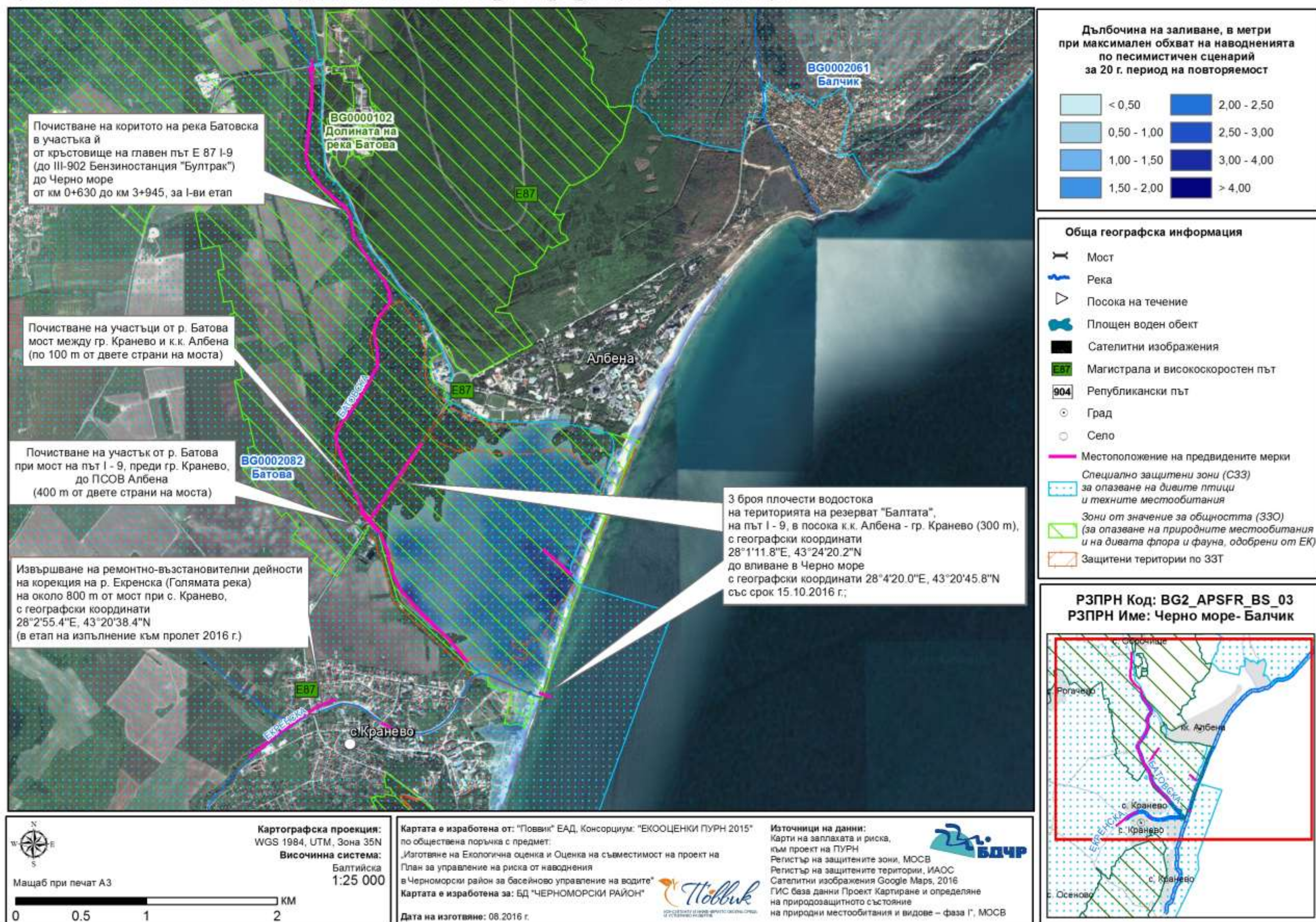
Приложение I - 5.1.2 - 5 Местоположение на предвидени за РЗПРН: BG2_APSFR_BS_02 Черно море-Шабла мерки

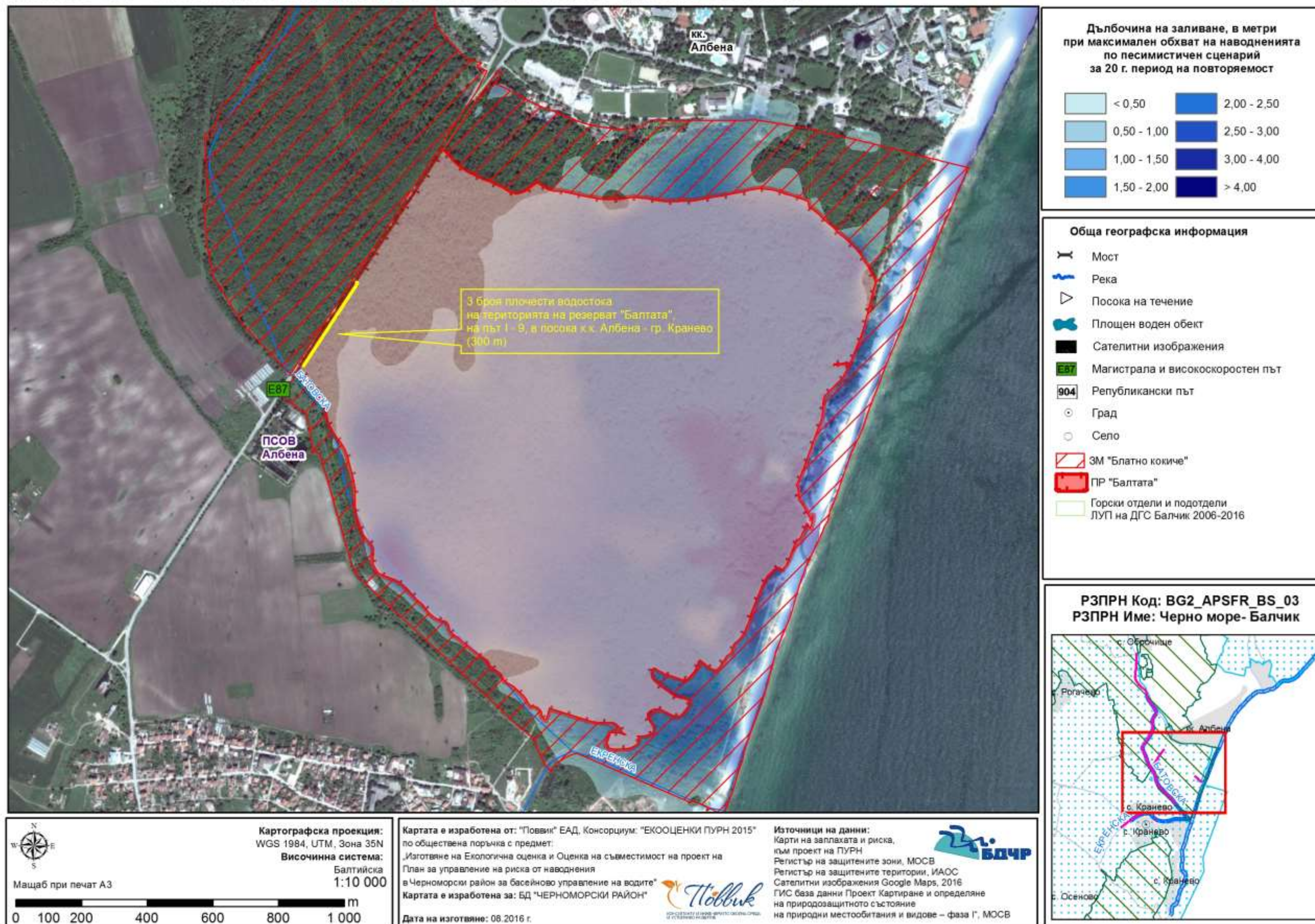
Приложение I - 5.1.2-6 Местоположение на предвидени за РЗПРН: BG2_APSFR_BS_02 Черно море - Шабла мерки

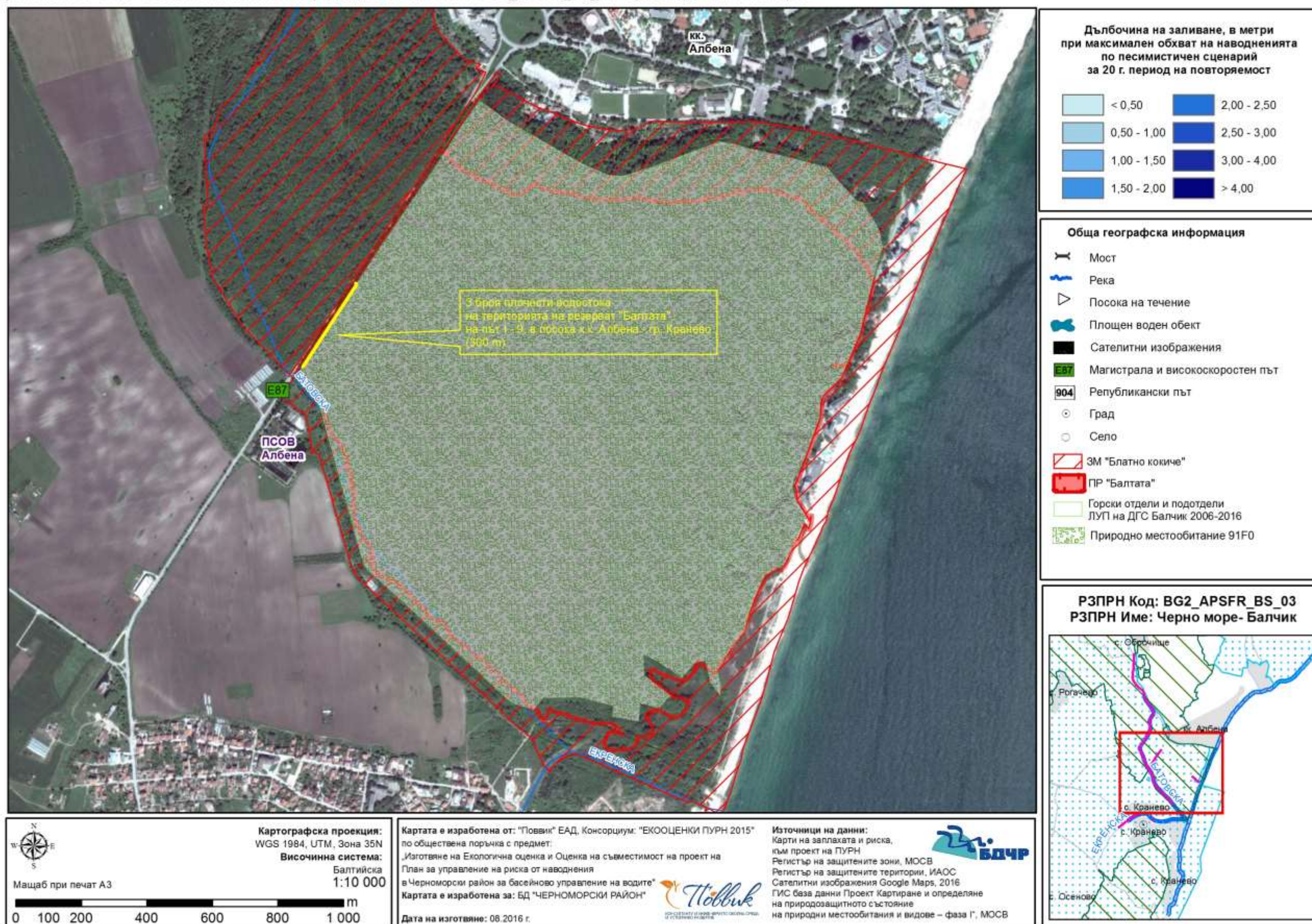
Приложение I - 5.1.3 Местоположение на предвидените за РЗПРН: BG2_APSFR_BS_03 Черно море – Балчик мерки

Приложение I - 5.1.3 - 1 Местоположение на предвидените за РЗПРН: BG2_APSFR_BS_03 Черно море – Балчик мерки

Приложение I - 5.1.3 - 1а Местоположение на предвидените за РЗПРН: BG2_APSFR_BS_03 Черно море – Балчик мерки

Приложение II
Актуализирана в резултат
на проведените
консултации ПоМ

Приложение III

Методи на изследване, прогноза и оценка, източници на информация, трудности при събирането на информация

1. Методи на изследване, прогноза и оценка

Определянето на вида на очакваните въздействия от ПУРН е направено за всяка зона от мрежата Натура 2000, предмет на тази оценка. Очакваните въздействия върху засегнатите природни местообитания или видове, предмет на опазване в зоните, са оценени поотделно или в групи с еднакви екологични/биологични характеристики, обуславящи еднаква степен на въздействието.

При оценката е взета предвид информацията от стандартните формуляри за зоните и наличната информация от извършеното национално картиране на защитените зони в България. По отношение на защитените зони за птиците за база са ползвани публикуваните в Държавен вестник заповеди за тяхното обявяване.

Стандартните формуляри на зоните включват списък на видове в категорията "други важни видове". Това са видове с относително висока адаптивна способност и благоприятно състояние, които са относително широко разпространени в страната. Тези видове се срещат и/или се размножават в зоната, но не са от значение при определяне на нейните природозащитни цели, а са свързани с природозащитата и управлението на обекта. Оценката на вероятните въздействия от ПУРН се съсредоточава върху видовете, обект на опазване. Това са видове, включени в Приложение 2 на Закона за биологичното разнообразие (ЗБР).

За ПУРН са оценени следните типове въздействия:

- първични и вторични (преки и косвени) – в зависимост от това дали въздействията са резултат от пряко взаимодействие между предвижданията на ПУРН и дадено местообитание/вид, предмет на опазване в ЗЗ, или не;
- краткосрочни, дългосрочни и постоянни - в зависимост от времевия обхват;
- локални и регионални - в зависимост от териториалния обхват;
- кумулативни – вкл. с други планове, проекти и инвестиционни предложения.

Степента на въздействие е оценена на база следните характеристики:

- Пространствения обхват на дадено въздействие (например отношение на площта на местообитанията - предмет на опазване, която ще се увреди, спрямо тяхната площ в дадената защитена зона, съгласно чл. 32, ал. 2 на ЗБР);
- Времевия обхват (продължителност на въздействието);
- Ниво на детайлност в описание на съответната мярка и дейности по нея, както и ниво на познания и информация за разпространението на видове и местообитания предмет на опазване в границите на защитените зони

За някои въздействия не могат да се приложат конкретни стойности/параметри. В такива случаи оценката е субективна и се основава на опита на експертите и добрата практика. При всеки такъв случай в доклада са описани конкретният подход и мотивите за определяне на конкретната степен на въздействието.

В случаите, когато се установи, че ПУРН ще окаже значително отрицателно въздействие върху предмета и целите на опазване в зоните, се предлагат смекчаващи мерки за намаляване или избягване на въздействието. Следвайки принципа на предпазливостта, най-добрите международни практики и с цел максимално запазване на естественото състояние на ЗЗ, смекчаващи мерки са предложени и за въздействия с по-малка степен на значимост.

За прогноза и оценка на въздействията върху 33 за местообитанията е използвана и анализирана следната информация:

- Карти на риска към ПУРН
- Сателитни изображения от Google Earth, Digital Globe към април 2014 г.
- ГИС модели от проект „К и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и видове – фаза 1“ и публикуваните за 33 доклади на <http://natura2000.moew.government.bg/>
- Литературни източници

За прогноза и оценка на въздействията върху 33 за птиците е използвана и анализирана следната информация:

- Карти на риска към ПУРН
- Уеб ГИС на МРРБ, вкл ортофото изображения от 2011 г., очертания на физически блокове и др.
- Сателитни изображения от Google Earth, Digital Globe към април 2014 г.
- База данни КОРИН земно покритие 2012 г.
- Литературни източници

2. Литературни източници

- Abadjiev, S., Beshkov, S. (2007) Prime Butterfly Areas in Bulgaria. Pensoft Publishers, Sofia-Moscow, 222 pp.
- European Commission, Environment DG. 2001. Assessment of plans and projects significantly affecting Natura 2000 sites. Methodological guidance on the provisions of Article 6 (3) and (4) of the Habitats Directive 92/43/EEC.
- Shurulinkov P., Stoyanov G., Komitov E., Daskalova G., Ralev A. 2012. Contribution to the knowledge on distribution, number and habitat preferences of rare and endangered birds in Western Rhodopes Mts. Southern Bulgaria. Strigiformes and Piciformes. – Acta zoologica bulgarica, 64 (1): 43-56
- Shurulinkov P., A. Ralev, G. Daskalova, N. Chakarov (2007) Distribution, numbers and habitat of Pigmy Owl, *Glaucidium passerinum* in Rhodopes Mts (S-Bulgaria). *Acrocephalus*, 28(135): 159-163
- Shurulinkov P., G. Stoyanov, E. Komitov, G. Daskalova, A. Ralev (2012) Contribution to the knowledge on distribution, number and habitat preferences of rare and endangered birds in Western Rhodopes Mts. Southern Bulgaria. Strigiformes and Piciformes. Acta zoologica bulgarica., 64(1): 43-56
- Бешков, В., К. Нанев. 2002. Земноводни и влечуги в България. Pensoft, София-Москва, 1-120.
- Бешков, В., Шипобедрена сухоземна костенурка, *Testudo graeca ibera* Pallas, 1814. Червена книга на Република България. Том II - Животни. <http://ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol2/Tegraeca.html>
- Бешков, В., Шипоопашата сухоземна костенурка, *Testudo hermanni boettgeri* Mojsisovics, 1889. Червена книга на Република България. Том II - Животни. <http://ecodb.bas.bg/rdb/bg/vol2/Teherman.html>

- Бисерков, В., Гусев, Ч., Попов, В., Хибаум, Г., Русакова, В., Пандурски, И., Узунов, Й., Димитров, М., Цонев, Р. & Цонева, С. (ред.). Под печат. Червена книга на Република България. Т. 3. Природни местообитания. ИБЕИ-БАН, МОСВ, София.
- Делипавлов Д., Попова М., Ковачев И., Терзийски Д. & Чешмеджиев И. 2003. Определител на растенията в България. Земиздат.
- Зингстра, Х., Ковачев, А., Китнаес, К., Цонев, Р., Димова, Д. & Цветков, П. (ред.) 2009. Ръководство за оценка на благоприятно природозащитно състояние за типове природни местообитания и видове по НАТУРА 2000 в България. Изд. Българска фондация Биоразнообразие. София: 265-269
- Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000. <http://natura2000.moew.government.bg/>
- Кавръкова, В., Димова, Д., Димитров, М., Цонев, Р., Белев, Т. & Раковска, К. (ред.) 2009. Ръководство за определяне на местообитанията от европейска значимост в България. Второ преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско-Карпатска програма и федерация "ЗЕЛЕНИ БАЛКАНИ": 131.
- Карапеткова, М., М. Живков, К. Александрова-Колеманова. 1993. Сладководните риби на България.-В: "Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие", 515-546.
- Карапеткова, М., М. Живков. 1995. Рибите в България. - Гей Либрис, София, 247 стр.
- Костадинова, И., М. Граматиков (ред.). 2007. Орнитологично важни места в България и Натура 2000. БДЗП, Природозащитна поредица, Книга 11. София, БДЗП.
- Нанкинов Д., С. Симеонов, Т. Мичев, Б. Иванов 1997. Фауна на България, т.26, Aves, БАН, София
- Пеев, Д., Владимирев, В., Петрова, А., Анчев, М., Темнискова, Д., Денчев, Ц., Ганева, А. & Гусев, Ч. (ред.) 2012. Червена книга на Р България. Т. 1. Растения и гъби.
- Петров, Б. 2008. Прилепите - методика за изготвяне на оценка за въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост. Наръчник за възложители и експерти в областта на околната среда. Нац. природонаучен музей - БАН, 88 стр.
- Пешев Д, Ц. Пешев, В. Попов 2004. Фауна на България. т.27 Mammalia. БАН, София.
- Попов В., А. Седефчев 2003 Бозайниците в България. Определител. Библиотека Витоша.
- Попов, В. А. Седефчев. 2003. Бозайниците в България. Определител. И-во "Витоша", 291 с.
- Янков П. /ред./ Атлас на гнезещите птици в България. БДЗП, Природозащитна поредица, кн.10
- Национална програма за превенция и ограничаване на свлачищата на територията на република България, ерозията и абразията по дунавското и черноморското крайбрежие 2015-2020 г., София, Април 2015 г., БАН, МРРБ <http://www.mrrb.government.bg/index.php?controller=articles&id=6878>

3. Трудности при събиране на необходимата информация

Основните трудности при събирането на необходимата за оценката на кумулативното въздействие информация, както и с локализацията на голяма част от предвидените в ПоМ на ПУРН мерки.

Приложение IV
Площ на типове природни
местообитания в
моделирания обхват на
наводненията попадащи в
защитени зони за
местообитанията

Приложение V

Таблица със структурните мерки от ПоМ предмет на оценката

Приложение VI

Документи по чл. 9 от

Наредбата за ОС